

สถานการณ์ในการเรียนดนตรีและลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรเรียนดนตรี
อย่างรับผิดชอบของเยาวชนในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

พฤษภาคม 2557

สถานการณ์ในการเรียนดนตรีและลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนดนตรี
อย่างรับผิดชอบของเยาวชนในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

พฤษภาคม 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สถานการณ์ในการเรียนดนตรีและลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรเรียนดนตรี
อย่างรับผิดชอบของเยาวชนในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

พฤษภาคม 2557

กฤตธี สีนมนตรี. (2557) . *สถานการณ์ในการเรียนดนตรีและลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบของเยาวชนในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล*. ปรินูญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรม ศาสตร์ประยุกต์) . กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษา: อาจารย์ ดร.นริศรา พึ่งโพธิ์สม.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายหลัก 2 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรี และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียน ดนตรีอย่างรับผิดชอบ และ 2) เพื่อศึกษาความสามารถในการทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่าง รับผิดชอบ ด้วยกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ในการเรียนดนตรี กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม และกลุ่มตัวแปร จิตลักษณะตามสถานการณ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ เยาวชนที่เรียนดนตรีในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับ บุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่สุ่มแบบหลายชั้น จำนวน 350 คน กรอบ แนวคิดของการวิจัยประยุกต์จากรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม แบบวัดส่วนใหญ่เป็นแบบวัดมาตร ประเมินรวมค่า 6 ระดับ จำนวน 13 ฉบับ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใหม่ตามนิยามปฏิบัติการ และนำมาปรับปรุง มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์ แอลฟาอยู่ระหว่าง .81 ถึง .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การ วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง พบว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็น แบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียน ดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านรวม แต่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อ คนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลัง เรียน ในกลุ่มเยาวชนเพศชาย สรุปได้ว่า ในกลุ่มเยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบ ข้างต่ำ ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียน ดนตรีมากกว่า เยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และในกลุ่มเยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อ คนรอบข้างสูง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงพร้อมกัน 2 ด้าน เป็นผู้มีพฤติกรรมการเรียนดนตรี อย่างรับผิดชอบต่อคนหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง ต่ำ และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำพร้อมกัน ส่วนผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น พบว่า ตัว แปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่าง รับผิดชอบ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่อ และบุคลิกภาพแบบแสดงตัว โดยสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบได้ ร้อยละ 45 นอกจากนี้ ตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อ และแรงจูงใจใฝ่

สัมฤทธิ์ สามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนหรืออย่างรับผิดชอบได้มากที่สุดในกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย ซึ่งสามารถทำนายได้ร้อยละ 51

MUSIC LEARNING SITUATION AND PSYCHOLOGICAL TRAITS AS CORRELATES
OF RESPONSIBLE MUSICAL LEARNING BEHAVIOR AMONG YOUTH
IN THE MUSIC CAMPUS FOR GENERAL PUBLIC, COLLEGE
OF MUSIC, MAHIDOL UNIVERSITY

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science Degree in Applied Behavioral Science Research
At Srinakharinwirot University

May 2014

Krittee Seehamontri. (2014) . *Music Learning Situation and Psychological Traits As Correlates of Responsible Musical Learning Behavior among Youth in the Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University*. Master thesis, M.S. (Applied Behavioral Science Research) . Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Dr. Narisara Peungposop.

The aim of this research was to examine the interaction between music learning situation factors and psychological factors which influence the responsible musical learning behavior and Furthermore, it explored to study the responsible musical learning behavior, which was predicting by psychological characteristic, situation factors, and psycho-situation factors. The participants consisted of 350 youths who participated in the Music Campus for General Public, College of Music, Mahidol University. The study based on the Interactions, Model as a conceptual framework. All items for these measures were captured on six-point Summated Rating Scale. Thirteen questionnaires were improved and developed from operational definitions. The Cronbach alpha values (α) ranged from .81 to .94. Two-way ANOVA and Stepwise Multiple regression had been used as statistical tools.

The result of Two way ANOVA shown; the factors between responsibility model observed from people around and achievement motive were not related to the whole responsible musical learning behavior but found related within after class male youth. This finding illustrated that youth who observed low responsibility from people around but high achievement motive will present responsible musical learning behavior higher than those who were low achievement motive. In youth group who observed high responsibility from people around and high achievement motive will present responsible musical learning behavior higher than those youth who both observed low responsibility from people around and achievement motive. The result from multiple regression found that the factors which the most predict the responsible musical learning behavior 45% were the positive attitude toward learning musical, the achievement motive, internal locus of control, the positive attitude toward the responsible and extraverts personality trait by respectively. The study also found that both the positive attitude toward learning musical and the achievement motive in low academic achievement group can predicted the responsible musical learning behavior 51%.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาโทสำเร็จด้วยดีจากความกรุณาของอาจารย์ ดร.นริศรา พึ่งโพธิ์สก อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาโท ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำตั้งแต่ก่อนเริ่มพัฒนาเค้าโครงปริญญาโท และให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างทุ่มเทและเอาใจใส่ตลอดระยะเวลาการทำปริญญาโท จนกระทั่งสำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์

ขอขอบคุณ รศ.ดร.อรพินทร์ ชูชม อาจารย์ ดร.จรัล อุ่นฐิติวัฒน์ และอาจารย์ ดร.จากรุวรรณสกุล ที่ให้ข้อเสนอแนะในช่วงสอบเค้าโครงปริญญาโท รวมทั้งว่าที่ร้อยตรี อาจารย์ ดร.มนัส บุญประกอบ และอาจารย์ ดร.สุาศุภร์ จันประเสริฐ ประธานและกรรมการสอบปริญญาโท ที่ได้ให้คำแนะนำเพื่อทำให้ผลการวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น รวมทั้งคณาจารย์สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้การอบรมสั่งสอนให้ความรู้แก่ผู้วิจัยด้วยความรัก และความเมตตาโดยตลอด

ขอขอบคุณ อาจารย์ ดร.สุาศุภร์ จันประเสริฐ อาจารย์ ดร.ศรัณย์ พิมพ์ทอง และอาจารย์ ปิยรัฐ ธรรมพิทักษ์ ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ เพื่อให้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลสมบูรณ์

ขอขอบคุณ ว่าที่ร้อยตรี อาจารย์ ดร.มนัส บุญประกอบ และอาจารย์ ดร.พรรณี บุญประกอบ สำหรับทุนการศึกษาในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ รศ. ดร.สุกรี เจริญสุข คณบดีวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล คุณสมมิต ปัญญากุล ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายดนตรีศึกษาสำหรับบุคคลทั่วไป รวมถึงเจ้าหน้าที่ และอาจารย์ทุกท่านในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลอย่างดียิ่ง และขอขอบคุณนักเรียนทุกท่านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถามด้วยความเต็มใจ

ขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านทั้งเพื่อนนิสิตปริญญาโท และพี่ๆ ปริญญาโทควบเอกสาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ ทุกคนที่ได้เรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน รวมทั้งให้กำลังใจ คอยให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด พี่หมู พี่ดำ พี่หนู่ย พี่เกศ พี่โส พี่อ้อ พี่บัว และพี่กล้วย ที่คอยช่วยให้คำปรึกษาที่ดี ให้ความช่วยเหลือในด้านการวิเคราะห์ข้อมูล และตรวจแก้บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

ที่สำคัญที่สุดคือบุคคลในครอบครัวของผู้วิจัยที่ให้ความรัก ความห่วงใย กำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

กฤตธี สีหมนตรี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
พฤติกรรมการณ์เรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ	8
แนวทางการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมบุคคล	16
ลักษณะสถานการณ์ในการเรียนดนตรี กับพฤติกรรมการณ์เรียนดนตรีอย่าง รับผิดชอบ	18
จิตลักษณะเดิมกับพฤติกรรมการณ์เรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ	30
จิตลักษณะตามสถานการณ์กับพฤติกรรมการณ์เรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ	45
ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของเยาวชน กับพฤติกรรมการณ์เรียนดนตรีอย่าง รับผิดชอบ	53
สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษา	56
ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ศึกษา	59
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	65
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	65
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	67
การหาคุณภาพของเครื่องมือ	77
การเก็บรวบรวมข้อมูล	78
การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	78

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	79
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ตามลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังของเยาวชน และลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา	80
ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง	86
5 การสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	148
การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐาน	148
การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 1	148
การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 2	153
การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 3	156
การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 4	159
ข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัย	170
ข้อดีของการวิจัย	170
ข้อจำกัดของการวิจัย	171
ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและวิจัยต่อไป	171
ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาต่อไป.....	171
ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป	173
บรรณานุกรม	175
ภาคผนวก	190
ภาคผนวก ก	191
ภาคผนวก ข	223
ภาคผนวก ค	225
ประวัติย่อผู้วิจัย	227

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาที่เปิดสอนดนตรี และภาควิชา	66
2 จำนวน ร้อยละ และค่าสถิติที่สำคัญของลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลังของเยาวชน	80
3 จำนวน ร้อยละ เกณฑ์การแบ่งคะแนนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษา	82
4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อคนรอบข้างตามระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)	88
5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อคนรอบข้างก่อนเรียนดนตรี เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกันใน กลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าคะแนน พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อคนรอบข้างก่อนเรียนดนตรีตามระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)	91
6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อคนรอบข้างขณะเรียนดนตรี เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าคะแนนพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อคนรอบข้างขณะเรียนดนตรีตามระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)	94
7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อคนหลังเรียนดนตรี เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกันในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าคะแนนพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อคนหลังเรียนดนตรีตามระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)	98

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี ตามระดับการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในกลุ่มเยาวชนเพศชาย	100
9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อ เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่อแตกต่างกัน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อตามระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)	102
10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านก่อนเรียนดนตรี เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่อแตกต่างกัน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านก่อนเรียนดนตรีตามระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)	106
11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านขณะเรียนดนตรี เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่อแตกต่างกัน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านขณะเรียนดนตรีตามระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)	110
12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านหลังเรียนดนตรี เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่อแตกต่างกัน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านหลังเรียนดนตรี ตามระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)	114

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเองแตกต่างกันทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบตามระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)	118
14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเอง แตกต่างกันทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรีตามระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)	122
15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเอง แตกต่างกันทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรีตามระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)	126
16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเอง แตกต่างกันทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีตามระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)	130
17 ปริมาณการทำนายและลำดับความสำคัญของตัวแปรในการทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Stepwise)..	135
18 ปริมาณการทำนายและลำดับความสำคัญของตัวแปรในการทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Stepwise)	138

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
19 ปริมาณการทำนายและลำดับความสำคัญของตัวแปรในการทำนายพฤติกรรม การเรียนรู้ของรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี ด้วยวิธีการถอดถอนแบบ เป็นขั้น (Stepwise)	141
20 ปริมาณการทำนายและลำดับความสำคัญของตัวแปรในการทำนายพฤติกรรม การเรียนรู้ของรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี ด้วยวิธีการถอดถอนแบบ เป็นขั้น (Stepwise)	145
21 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดที่ใช้ในงานวิจัย	192
22 สรุปปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรีและตัวแปรใน กลุ่มจิตลักษณะเดิมกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของรับผิดชอบ (ด้านก่อนเรียน ดนตรี ด้านขณะเรียนดนตรี และด้านหลังเรียนดนตรี) ด้วยการวิเคราะห์ความ แปรปรวนแบบสองทาง	224
23 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ในการเรียนดนตรี กลุ่มตัว แปรจิตลักษณะเดิม และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ กับพฤติกรรม การเรียนรู้ของรับผิดชอบ	226

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 การวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมบุคคลด้วยรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Mode	17
2 ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ	31
3 กรอบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกลุ่มต่าง ๆ ที่ศึกษาในงานวิจัย	58
4 ผลแสดงปฏิสัมพันธ์แบบ 2 ทางที่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1	150
5 ผลการทำนายของพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างรับผิดชอบ ด้วยตัวแปรในกลุ่ม สถานการณ์ในการเรียนดนตรี ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิต ลักษณะตามสถานการณ์	160
6 ผลการทำนายของพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี ด้วยตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรี ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิมและ ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์	162
7 ผลการทำนายของพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี ด้วยตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรี ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์	164
8 ผลการทำนายของพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี ด้วยตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรี ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์	165

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ดนตรี เป็นศิลปะแห่งเสียงที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นไว้ นับตั้งแต่ที่มนุษย์ได้ยินเสียงจากธรรมชาติ และพยายามลอกเลียนเสียงจนกระทั่งมีการสร้างเสียงดนตรีขึ้นมาได้ ซึ่งเสียงดนตรีอยู่คู่กับมนุษย์มา โดยตลอดไม่ว่าชนชาติใด ภาษาใด มีความเชื่อทางศาสนาแบบใด ดนตรีสามารถเข้าไปอยู่ในวิถีชีวิต และวัฒนธรรมความเป็นอยู่ อันแสดงถึงความเจริญทางจิตใจ และอารยธรรมของมนุษย์ชนชาติต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ดังที่ สุกกรี เจริญสุข (2538: 30) กล่าวว่า ดนตรี มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ตั้งแต่เกิด จนตายทั้งส่วนตัว และส่วนรวมไม่ว่าจะเป็นเพลงกล่อมเด็ก เพลงแต่งงาน เพลงบวชขนาด และเพลงแห่ต่าง ๆ เป็นต้น ทุก ๆ กิจกรรมของสังคมมีดนตรีเข้าไปเกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ดนตรีเป็นเรื่องของเสียงที่อาศัยโสตประสาทเป็นเครื่องรับรู้ และแปลความหมายโดยอาศัยวิถีของการจินตนาการหรือความคิดที่คำนึงและความละเอียดอ่อน ทั้งยังเป็นภาษาที่ใช้เสียงเป็นสื่อในการถ่ายทอดความหมาย และเป็นภาษาสากล สามารถเข้าใจกันได้กับทุกชนชาติในโลก (สุมาลี ขจรดำรง กิจ. 2547: 14)

การศึกษาดนตรีในปัจจุบันได้รับการยอมรับให้เป็นส่วนหนึ่งที่มีความจำเป็นของมนุษยชาติ เนื่องจากมีการค้นพบทางวิทยาศาสตร์ว่า ดนตรีมีผลต่อพัฒนาการทางสมองเด็ก เนื่องจากดนตรีเป็นกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสุขจากสารสุขหรือสารเอนโดฟิน (Endorphin) ที่หลั่งออกมาเมื่อทำกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ ช่วยทำให้เด็กมีความสนใจการเรียน และกำจัดสิ่งรบกวนสมาธิออกไป (เสริมศรี ชื่นเชวง. 2551) อีกทั้งดนตรียังเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สามารถกระตุ้นให้สมองของมนุษย์ทำงานได้ดีและรับรู้ได้เร็วขึ้น อีกทั้งเสียงดนตรีมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิด มีส่วนช่วยทำให้บุคคลมีมนุษยสัมพันธ์และเข้าสังคมได้ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นและเข้าใจตนเอง (อริยะ สุพรรณเกษช. 2543) สามารถโน้มน้าวจิตใจให้ผู้ฟังรู้สึกเคลิบเคลิ้มคล้อยตาม เกิดความสุนทรีย์ะ มองโลกในแง่ดี ช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด ช่วยขจัดจิตใจให้เยือกเย็น ทำให้คลายและลดความกังวล (พิชัย ปรัชญานุสรณ์. 2538)

นอกจากนี้นักการศึกษาหลายท่านเชื่อว่า ดนตรีเป็นเครื่องช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก และพัฒนาสมอง เช่น ในงานวิจัย ฟราน เราส์เชอร์ และกอร์ดอน ชอว์ (Frances Rauscher and Gordon Shaw. 1997) พบว่า ดนตรีมีส่วนช่วยพัฒนาสมองของผู้เรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณ วิทยาศาสตร์ และวิศวกรรมศาสตร์ เนื่องจากการทำงานของสมองซีกขวาที่ทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของระบบประสาทสัมผัส ความรู้สึก จะถูกพัฒนาได้ดีจากศิลปะ จังหวะ การเคลื่อนไหว

ดนตรีและจินตนาการ อีกทั้งการพัฒนาสมองซีกขวานี้มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาของสมองซีกซ้ายที่ทำหน้าที่ในการควบคุมเกี่ยวกับความคิด การวิเคราะห์ การคำนวณ การเรียนภาษา ทำให้กระบวนการความคิดเป็นระบบ และนำไปสู่ความเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มองการณ์ไกล ในด้านการแพทย์ปัจจุบันยังค้นพบว่า ดนตรีที่เลือกสรรแล้วว่ามีคุณภาพทั้งเนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ และความถี่ของเสียง จะกระตุ้นให้สมองของหลังสารเอนโดฟินเพิ่มมากขึ้น ส่งผลดีต่อการทำงานของระบบทางเดินหายใจ ระบบการย่อย ระบบทางเดินปัสสาวะ ระบบสืบพันธุ์ และระบบประสาท ดนตรียังช่วยเพิ่มความจำ เพิ่มสติปัญญา และก่อให้เกิดความคิดริเริ่มอีกด้วย (ดุษฐี พนมยงค์ บุญทัศน์กุล, 2539: 3 - 4) รัชเชอร์ (Rausecher, 1994 อ้างอิงจาก Gromko; & Poorman, 1998) ระบุว่าดนตรีมีความสัมพันธ์กับกระบวนการความคิดทางมิติสัมพันธ์ การเล่นทำนองเพลง เป็นพื้นฐานการนำตัวโน้ตมาประกอบกันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ได้สูตรที่มีความจำเพาะทางความคิดและมิติสัมพันธ์ ความคาบเกี่ยวของความชำนาญที่ต้องใช้ในการรับรู้ทางดนตรีและทางมิติสัมพันธ์อาจทำให้เกิดพื้นฐานที่เป็นการเชื่อมโยงการรับรู้ และการตอบสนองที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ประสาทหนึ่งรับรู้แล้วสามารถถ่ายทอดไปสู่การรับรู้ที่คล้ายกันกับระบบประสาทการรับรู้อีกอย่างหนึ่งได้ ซึ่งความรู้ที่ได้จากการเล่นดนตรีก็อาจทำให้มีผลต่องานที่ต้องใช้มิติสัมพันธ์ได้ ซึ่งเด็กที่มีความสามารถทางมิติสัมพันธ์มากพอ มีแนวโน้มที่สามารถทำงานได้อย่างสำเร็จเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ ผู้ที่มีทักษะด้านมิติสัมพันธ์ที่ดีจะมีความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ อย่างเชื่อมโยง เรียนรู้เร็ว รู้จักคิดวางแผน และมีจินตนาการที่กว้างไกล สามารถจัดกลุ่มรูปแบบต่าง ๆ ในสมองได้ดี เนื่องจากสมองทุกส่วนทำงานเชื่อมกันหมด โดยเฉพาะสมองส่วนหลังที่ทำหน้าที่ในการคิดภาพจะทำงานซับซ้อนขึ้น ทั้งเรื่องในชีวิตประจำวันหรือการเรียนรู้อันแต่ละวิชา โดยเฉพาะคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ที่ต้องอาศัยทักษะการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ได้ สอดคล้องกับที่ วิชาญ สุกิตติวรกุล (2552) พบว่า การเรียนดนตรีนั้นมีส่วนช่วยในการพัฒนาการรับรู้มิติสัมพันธ์ ซึ่งเป็นกระบวนการเฉพาะทางความคิดที่เกี่ยวกับวัตถุที่อยู่ในกรอบความคิด ปัจจัยด้านมิติสัมพันธ์ไม่ใช่ความคิดด้านใดด้านหนึ่งเพียงมิติเดียว แต่จะรวมถึงการรับรู้ด้านมิติสัมพันธ์ ความจำ การกระทำ ความสามารถในการหมุน หรือการสะท้อน และการก่อขึ้นมา

จากความสำคัญของการศึกษาหรือการเรียนดนตรีดังกล่าว จึงมีการสนับสนุนให้ดนตรีเข้ามา มีบทบาทในการศึกษา และจัดเข้าอยู่ในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับตลอดมา ดังที่ โกวิทช์ ชันธิศิริ (2520) กล่าวว่า ดนตรีเป็นศิลปะแขนงหนึ่ง ที่มีคุณค่าต่อการศึกษา เพราะดนตรีช่วยพัฒนาเด็กด้านร่างกาย อารมณ์ และสติปัญญา ดนตรีถือว่าเป็นศาสตร์อย่างหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ และพัฒนาการของเด็ก ปัจจุบันนี้จึงได้กำหนดในหลักสูตรการศึกษาชาติให้มีการเรียนการสอนดนตรีในระดับการศึกษาต่าง ๆ ในลักษณะหลักสูตรดนตรีสำหรับผู้ที่ต้องการจะเรียนดนตรีเป็นวิชาเอก เริ่มตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาเป็นการศึกษาภาคบังคับหลักสูตรวิชาดนตรีที่ได้กำหนดไว้จนเป็นหลักสูตรดนตรี

ศึกษา (อวบ เหมะรัตน์. 2530) การเรียนการสอนวิชาดนตรีที่มีอยู่ในหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการนั้น มีบรรจุอยู่ในทุกระดับชั้น ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา วิชาดนตรีดังกล่าวเป็นการเรียนการสอนที่เน้นด้านทฤษฎีเบื้องต้น อีกทั้งไม่ได้แยกเครื่องมือให้ตรงตามความต้องการและความถนัดของผู้เรียนอย่างแท้จริงเพราะมีความจำกัดด้านราคาเครื่องดนตรีที่ค่อนข้างสูง เช่น เปียโน อีเลคโทน ตลอดจนถึงสถานที่และบุคลากร ด้วยเหตุดังกล่าว จึงทำให้โรงเรียนดนตรีเอกชนได้เข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนการสอน เพราะมีศักยภาพในการตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้มากกว่า ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเรียนเครื่องมือที่ตนเองชอบได้ ในปัจจุบันนี้การเรียนดนตรีของเด็กถือว่าได้รับความสนใจจากผู้ปกครองเป็นอย่างมาก ซึ่งสังเกตได้จากโรงเรียนดนตรีเอกชนในประเทศไทย ที่เกิดขึ้นมากมายในห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ เช่น สถาบันดนตรี KPN สยามกลการ (YAMAHA) เป็นต้น หรือตามจุดต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนดนตรีให้แก่เยาวชนและผู้สนใจทั่วไป

การเรียนดนตรีที่จะประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยหลายปัจจัย ทั้งปัจจัยทั้งภายใน และปัจจัยภายนอกของผู้เรียน ทั้งนี้ความรับผิดชอบ เป็นคุณลักษณะหนึ่งของบุคคลที่แสดงถึงความเป็นผู้มีวุฒิภาวะด้านอุปนิสัย และเป็นส่วนประกอบที่สำคัญยิ่งต่อการดำรงชีวิตในสังคม ซึ่งบุคคลแต่ละคนมีบทบาทที่จะต้องกระทำมากมายในสังคม ถ้าทุกคนรู้จักรับผิดชอบเป็นอย่างดีก็ย่อมทำให้สังคมนั้นสงบสุข เจริญรุ่งเรือง และประเทศชาติก็พัฒนาไปด้วยดี (ละม้ายมาศ ศรทัตต์ และจรรยา สุวรรณทัต. 2520)คุณลักษณะด้านความรับผิดชอบนี้ไม่ได้เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด และไม่ได้เกิดขึ้นเองโดยอัตโนมัติ ความรับผิดชอบต้องได้รับการปลูกฝังให้แก่เด็กอย่างต่อเนื่อง และจะต้องมีการฝึกหัดจนเป็นนิสัยทุกวันให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก ความรับผิดชอบบังคับให้เกิดขึ้นไม่ได้ แต่เกิดจากภายในตัวเด็กเอง จากการที่ได้รับการฟูมฟักให้ออกงามขึ้นโดยการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว และจากสังคมทั่วไป จรุง สุภาพ (2520) กล่าวว่า ความรับผิดชอบนี้สามารถปลูกฝังได้ด้วยการอบรมเลี้ยงดู โดยการฝึกให้เด็กพึ่งตนเอง เริ่มต้นด้วยการให้เด็กรู้จักช่วยเหลือตนเองในเรื่องรับประทานอาหารเช้า การขับถ่าย การแต่งกาย เมื่อเด็กรู้จักการช่วยเหลือตนเองแล้วความรับผิดชอบก็จะเกิดขึ้น สำหรับความรับผิดชอบในการเรียนเป็นคุณลักษณะพื้นฐานที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องปลูกฝังให้กับเด็ก เพราะเด็กแต่ละคนมีภาระหน้าที่ที่จะต้องเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมต่อสวัสดิภาพของสังคมที่ตนดำรงอยู่ในฐานะพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ หรือฐานะนักเรียนที่ดีของโรงเรียน

มีนักวิชาการที่ศึกษาเกี่ยวกับความรับผิดชอบในด้านการเรียนไว้ดังนี้ สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2524) กล่าวถึงความรับผิดชอบด้านการเรียน หมายถึงการที่นักเรียนได้เล่าเรียนจนประสบความสำเร็จตามที่มุ่งหวังด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทนและส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามเวลาที่กำหนด และจากการทบทวนและรวบรวมเอกสารงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า มีผู้ให้ความสนใจศึกษาใน

ประเด็นพฤติกรรมการเรียนของเด็กเยาวชน นักเรียนนักศึกษา ค่อนข้างมาก ดังเช่น วิระศรี นพคุณทอง (2538) ศึกษาการเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง พูดภาษาอังกฤษและระเบียบวินัยในการเรียน ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ส่วน สุจินณา คณิตวรานันท์ (2539) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมในการเรียนภาษาอังกฤษ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2 ส่วน อนันต์ เทียนคำศรี (2541) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศิลปะ กับชีวิตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ส่วน สุमितตรา เจิมพันธ์ (2545) ศึกษาเรื่องจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการ เรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย นอกจากนี้ กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) ก็ได้ ศึกษาประสบการณ์ในการเข้าค่ายวิทยาศาสตร์และจิตลักษณะของนักเรียนมัธยมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ ตัวอย่างงานวิจัยที่ยกมาจะเห็นได้ว่าบ้างก็ศึกษาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน การมีวินัยในการเรียน และการเรียนสาระวิชาต่าง ๆ แต่ยังมีงานวิจัยส่วนน้อยที่ศึกษาการ เรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบในมิติหรือมุมมองแบบสหวิทยาการ เพราะงานวิจัยส่วนใหญ่จะเน้นมุมมอง แบบดั้งเดิมตามสาขาวิชาของผู้ศึกษา

สำหรับการศึกษาคั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาสนใจกลุ่มตัวอย่างในระดับชั้นมัธยมศึกษาที่เรียนดนตรี ในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็น หน่วยงานภายใต้ความควบคุมของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โครงการนี้ เริ่มก่อตั้งเมื่อ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2538 เปิดโครงการเมื่อวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2538 มีวัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อศึกษาค้นคว้าความสามารถความถนัดทางดนตรีของเด็ก ภายใต้งานวิจัยพหุศาสตร์ศึกษา ของ วิทยาลัย ดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งงานวิจัยนี้ศึกษาถึงความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อ ค้นคว้าความถนัดและความสามารถทางดนตรีของเด็ก ขณะเดียวกันก็เปิดรับบุคคลทั่วไปที่อยาก จะเรียนดนตรีเพื่อความสุขส่วนตัว เรียนดนตรีเพื่อเป็นหุนส่วนชีวิต หรือเรียนดนตรีเพื่อการพักผ่อนหย่อน ใจ ภายหลังเปิดโครงการได้ช่วงระยะเวลาหนึ่ง มีผู้สนใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนดนตรีเป็นจำนวนมาก โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป ของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ จัดการเรียนการสอนด้วยหลักสูตร ที่จัดทำและพัฒนาขึ้น โดยคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ แบ่งโครงสร้างหลักสูตรเป็น 4 ชั้น 12 ระดับ ได้แก่ ชั้นที่ 1 ชั้นดนตรีพื้นฐานสำหรับเด็กเล็ก สำหรับเด็กอายุระหว่าง 3 ปีครึ่ง ถึง 5 ปีครึ่ง โดยมีเป้าหมาย เพื่อปลูกฝังให้เด็กชอบและรักดนตรี เรียนดนตรีอย่างมีความสุข พัฒนาการคิด อารมณ์ ความรู้สึก ของเด็ก พัฒนาสรีระร่างกายเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียน และเล่นดนตรีต่อไป ช่วยให้เด็กมี ทักษะพื้นฐานทางดนตรี เช่น การแยกเสียง จังหวะ เรียนรู้สัญลักษณ์ทางดนตรีเบื้องต้น และพัฒนาใน การกล้าแสดงออกของเด็ก ชั้นที่ 2 ชั้นเตรียมเครื่องมือ สำหรับเด็กอายุระหว่าง 5 ปี ถึง 6 ปี โดยมี เป้าหมายเพื่อเตรียมความพร้อมทางดนตรีในด้านต่าง ๆ อันนำไปสู่การปฏิบัติเครื่องมือเดี่ยวต่าง ๆ ใน

อนาคต เสริมสร้างทักษะทางจังหวะ ทำนองของบทเพลง เสริมสร้างความมั่นใจในการบรรเลงดนตรี ชั้นที่ 3 ชั้นปฏิบัติเครื่องมือ สำหรับนักเรียนอายุ 7 ปีขึ้นไป เป้าหมายคือเพื่อเรียนรู้การบรรเลงของแต่ละ เครื่องมือ พัฒนาเทคนิคต่าง ๆ ฝึกทักษะด้านการแสดงดนตรี และชั้นที่ 4 ชั้นการเรียนรวมวง เหมาะ สำหรับผู้เรียนปฏิบัติเครื่องมือเดี่ยว โดยไม่จำกัดอายุ และผ่านการทดสอบ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนา ทักษะการบรรเลงดนตรีในรูปแบบของการรวมวง เพิ่มประสบการณ์ในการบรรเลงบทเพลง ช่วยพัฒนา ทักษะการทำงานเป็นกลุ่ม สร้างความมั่นใจในการบรรเลงดนตรี โดยแบ่งออกเป็น 8 ภาควิชา ประกอบด้วยภาควิชาเปียโน ภาควิชาเครื่องสายตะวันตก ภาควิชาเครื่องเป่าและเครื่องกระทบ ภาค วิชากีตาร์ ภาควิชาทฤษฎีดนตรี ภาควิชาดนตรีสำหรับเด็กเล็ก ภาควิชาดนตรีไทย และภาควิชาขับร้อง ซึ่งแต่ละภาควิชามีการจัดสอบวัดระดับความสามารถทางดนตรีตามหลักสูตรที่วิทยาลัยกำหนดขึ้น ซึ่ง เหตุผลหนึ่งของผู้วิจัยสนใจศึกษาพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบในบริบทของโครงการศึกษา ดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล เนื่องจากโครงการดังกล่าวเปิด สอนมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อค้นหาความถนัดทางดนตรีของเด็ก ซึ่งดำเนินการ ภายใต้อาจารย์ที่รับผิดชอบของ สถาบันสอนดนตรีที่มีมาตรฐานในระดับสูง มีหลักสูตรการเรียนการสอนที่ มีประสิทธิภาพ และมีครูสอนดนตรีที่มากด้วยประสบการณ์ จึงสามารถนำมาเป็นกรณีศึกษาตัวอย่าง ที่ดีได้

จากภูมิหลังดังกล่าวการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ทั้งนี้ยังสำคัญของการศึกษาในประเด็น พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจว่ามีปัจจัยใดบ้าง ทั้งสถานการณ์ แวดล้อมด้านครอบครัวและโรงเรียน และลักษณะทางจิต ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเป็นเรื่องที่สำคัญที่ ครอบครัวและโรงเรียนต้องให้การปลูกฝังอบรม เสริมสร้างและพัฒนาด้วยหลักและวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันสอนดนตรี และผู้ที่เรียนดนตรี เพื่อนำไปเป็นแนวทาง พัฒนาคุณลักษณะของผู้ที่เรียนดนตรีให้ประสบผลสำเร็จ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรี และตัวแปรใน กลุ่มจิตลักษณะเดิม ว่าส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบมากเพียงใด ในกลุ่มเยาวชน ที่มีลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังประเภทต่าง ๆ
2. เพื่อศึกษาว่าตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรี กลุ่มจิตลักษณะเดิม และกลุ่ม จิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบได้มากเพียงใด

ความสำคัญของการวิจัย

1. ข้อค้นพบที่ได้จะเป็นองค์ความรู้เชิงวิชาการที่ทำให้ทราบว่ามีปัจจัยเชิงเหตุด้านสถานการณ์ทางครอบครัวและโรงเรียน และลักษณะทางจิตสำคัญใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนหรืออย่างรับผิดชอบ

2. ข้อค้นพบจะเป็นประโยชน์แก่โรงเรียน และสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนดนตรี โดยจะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนดนตรีให้ประสบความสำเร็จ

3. ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้สามารถใช้เป็นพื้นฐานในการวิจัยขั้นสูงต่อไป โดยนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณลักษณะของผู้ที่เรียนดนตรีให้ประสบความสำเร็จ เช่น นำข้อค้นพบเชิงสาเหตุด้านสถานการณ์ทางสังคม และจิตลักษณะ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของรับผิดชอบต่อสร้างคู่มือฝึกอบรมการเรียนรู้ของรับผิดชอบต่อ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ เยาวชนอายุระหว่าง 13 -17 ปี ที่กำลังเรียนในชั้นปฏิบัติเครื่องดนตรี ในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2556 จำนวน 3 สาขา ได้แก่ สาขาศูนย์การค้าซีคอนสแควร์ ศรีนครินทร์ สาขาศูนย์การค้าซีคอนสแควร์ บางแค และสาขาศูนย์การค้าสยามพารากอน มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 770 คน

สำหรับกลุ่มตัวอย่าง เป็นเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 13 - 17 ปี ที่เรียนดนตรีของ โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2 สาขาที่เปิดสอนในสาขาศูนย์การค้าซีคอน สแควร์ ศรีนครินทร์ และสาขาศูนย์การค้าสยามพารากอน กรุงเทพมหานคร จำนวน 350 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ มี 3 กลุ่ม ได้แก่

1.1 กลุ่มลักษณะสถานการณ์ในการเรียนดนตรี ประกอบด้วยตัวแปร

1.1.1 การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง

1.1.2 การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู

1.1.3 บรรยากาศในการเรียน

1.2 กลุ่มจิตลักษณะเดิม ประกอบด้วยตัวแปร

1.2.1 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

- 1.2.2 เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ
- 1.2.3 บุคลิกภาพแบบแสดงตัว
- 1.2.4 การมีวินัยในตนเอง
- 1.3 จิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วยตัวแปร
 - 1.3.1 เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ
 - 1.3.2 ความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ประกอบด้วยตัวแปร
 - 2.1 พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี
 - 2.2 พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี
 - 2.3 พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี
3. ตัวแปรแบ่งกลุ่ม ได้แก่ ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของเยาวชน ประกอบด้วยตัวแปรเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระยะเวลาในการเรียนดนตรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเรียนดนตรี หมายถึง การเรียนปฏิบัติและทฤษฎีดนตรีแบบตัวต่อตัวกับครูผู้สอน เริ่มตั้งแต่ผู้เรียนยังไม่มีทักษะด้านดนตรีจนสามารถปฏิบัติดนตรีได้ โดยมีครูผู้สอนคอยชี้แนะ และสอนเทคนิคเฉพาะทางการเรียนดนตรี ซึ่งการเรียนดนตรีในที่นี้หมายรวมถึงการเรียนดนตรีที่ใช้เครื่องดนตรีและการเรียนดนตรีที่ไม่ใช้เครื่องดนตรี การเรียนดนตรีที่ใช้เครื่องดนตรี ได้แก่ เปียโน เครื่องสาย ตะวันตก เครื่องเป่า เครื่องกระทบ ดนตรีไทย กีตาร์ ส่วนการเรียนดนตรีที่ไม่ใช้เครื่องดนตรี ได้แก่ การเรียนขับร้อง
2. เครื่องดนตรี หมายถึง อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบการเรียนดนตรี ประกอบด้วย เครื่องดนตรีไทย และเครื่องดนตรีสากล
3. เครื่องดนตรีสากล หมายถึง เครื่องดนตรีสากลประเภทดีด สี ดี เป่า และคีย์บอร์ดที่นักเรียนใช้ในการเรียนปฏิบัติดนตรี เช่น ไวโอลิน วิโอล่า เชลโล่ กลอง กีตาร์ เปียโน และฟลูต เป็นต้น
4. เครื่องดนตรีไทย หมายถึง เครื่องดนตรีไทยประเภท ดีด สี ดี เป่า ที่นักเรียนใช้ในการเรียนปฏิบัติดนตรี เช่น กระจับปี่ ขลุ่ย พิณ ซออู้ ซอด้วง ซอสามเครื่อง เป็นต้น
5. เยาวชน หมายถึง บุคคลที่มีอายุระหว่าง 13 – 17 ปี ที่เรียนดนตรีในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ทั้ง 3 สาขา ได้แก่ สาขาศูนย์การค้าซีคอนสแควร์ ศรีนครินทร์ สาขาศูนย์การค้าซีคอนสแควร์ บางแค และสาขาศูนย์การค้าสยามพารากอน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้แบ่งการประมวลเอกสารเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 เป็นการประมวลเพื่อกำหนดตัวแปร ความหมายและวิธีการวัดพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ส่วนที่ 2 เป็นการประมวลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุกับพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านลักษณะสถานการณ์ในการเรียนดนตรี กับพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ 2) ปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิม กับพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และ 3) ปัจจัยด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ กับพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ มีรายละเอียดในแต่ละส่วน ดังนี้

พฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ: ตัวแปร ความหมาย และวิธีการวัด

ในส่วนนี้เป็นการประมวลเอกสารเพื่อกำหนดตัวแปร ความหมาย และวิธีวัดของพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ โดยเริ่มต้นจากการศึกษาความหมาย และวิธีวัดความรับผิดชอบ เพื่อเป็นแนวทางการสร้างตัวแปรพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ มีสาระสำคัญดังนี้

ความรับผิดชอบของนักเรียน: ความหมาย และวิธีวัด

ความรับผิดชอบ เป็นพฤติกรรมที่ควรปลูกฝังส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนยึดถือปฏิบัติ ความรับผิดชอบจึงเป็นลักษณะที่สำคัญของเยาวชนที่จะเป็นกำลังของประเทศชาติ เยาวชนต้องได้รับส่งเสริมปลูกฝังคุณลักษณะด้านนี้ให้มากที่สุดในช่วงวัยรุ่น นอกจากจะต้องดูแลตนเองแล้ว วัยรุ่นยังต้องมีบทบาทหน้าที่มากกว่าในวัยเด็ก โดยจะต้องเริ่มรับผิดชอบต่อครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคม โดยทั่วไป มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของความรับผิดชอบไว้ ดังนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2539) ได้กล่าวว่า ความรับผิดชอบเป็นคุณธรรมที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ถ้าบุคคลในสังคมมีความรับผิดชอบจะส่งผลคือ 1) คนที่มีความรับผิดชอบยอมทำงานทุกอย่างสำเร็จตามจุดมุ่งหมายทันเวลา 2) คนที่มีความรับผิดชอบยอมเป็นที่นับถือในการยกย่องสรรเสริญ และเป็นคุณประโยชน์ต่อตนเองและสังคม 3) ความรับผิดชอบเป็นสิ่งที่เกื้อหนุนให้บุคคลปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับกฎจริยธรรมและหลักเกณฑ์ของสังคมโดยไม่ต้องมีการบังคับจากผู้อื่น 4) ความรับผิดชอบทำให้เกิดความก้าวหน้าสงบสุขในสังคม และ 5) ความรับผิดชอบไม่เป็นต้นเหตุแห่งความเสื่อม และความเสียหายของส่วนรวม ส่วน ยูวดี เทียรรมประสิทธิ์ (2536) ได้กล่าวว่า เด็กวัยรุ่นต้องการมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการดำเนินชีวิตในสังคมของชุมชน และประเทศชาติของตน ความรู้สึกที่ตนเป็นสมาชิกของสังคมนั้นมีมาตั้งแต่วัย

เด็กจนกระทั่งโตขึ้นเป็นวัยรุ่นที่มีความคุ้นเคยและเข้าใจสังคมมากขึ้น รู้ว่าเขาเป็นสมาชิกคนหนึ่งของสังคม อันจะต้องมีสิทธิและหน้าที่ต่อสังคมในฐานะพลเมืองคนหนึ่ง เช่นเดียวกับผู้ใหญ่คนอื่น ๆ ความรู้สึกที่รับผิดชอบที่เด็กวัยรุ่นมีต่อสังคม จะช่วยทำให้เขามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม เช่น ร่วมทำงานอาสาสมัคร และร่วมช่วยดูแลสาธารณประโยชน์แก่ชุมชน เป็นต้น ส่วน ศิริลักษณ์ กล้านาค (2542) ได้ให้ความหมายความรับผิดชอบว่า ความรับผิดชอบเป็นคุณลักษณะหนึ่งของบุคคลที่แสดงออกหรือตระหนักในหน้าที่ ในลักษณะของการรู้จักสิทธิ หน้าที่และมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีความรอบคอบ ขยันหมั่นเพียร ตรงต่อเวลา ยอมรับผลของการกระทำไม่ว่าจะเป็นผลดีหรือผลเสียก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับ พัชรา สุนทรนนท์ (2544) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง ความกระตือรือร้น มุ่งมั่นที่จะทำงานให้สำเร็จอย่างดีตามความสามารถของบุคคลนั้น เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานต่าง ๆ จะแสดงพฤติกรรมให้สังเกตได้ เช่น ความสนใจ ความตั้งใจ เอาใจใส่และขยันหมั่นเพียรที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จไม่เลื่องงาน ติดตามงาน และยอมรับผลจากงานที่ตนกระทำ โดยมีความพร้อมในการปรับปรุงแก้ไขงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ ส่วน ดวงหทัย แสงวิริยะ (2544) กล่าวว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การที่บุคคลตระหนักในหน้าที่และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ และยินดีรับผลพร้อมแก้ไขการกระทำนั้นทั้งทางดีและไม่ดีด้วยความเต็มใจ ส่วน พรณี ทองทับ (2545) ได้ให้ความหมายความรับผิดชอบว่า หมายถึง ความสนใจ ความตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายาม มีความละเอียดรอบคอบเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย รักษาสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ยอมรับการกระทำของตนทั้งผลดีและผลเสีย และพยายามปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่ให้ดียิ่งขึ้น

จากการประมวลเอกสารเกี่ยวกับความหมายของความรับผิดชอบ สรุปได้ว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมรับผิดชอบ คือ บุคคลที่ทำหน้าที่ตามบทบาทต่าง ๆ ของตนได้อย่างเหมาะสม ด้วยความตั้งใจ ขยันหมั่นเพียร และเอาใจใส่ เพื่อที่จะให้งานนั้นสำเร็จได้ตามเป้าหมายที่ตนวางไว้ และเป็นที่ยอมรับในกลุ่มคนและสังคมทั่วไป

การวัดความรับผิดชอบ มีนักวิชาการได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมรับผิดชอบไว้ ดังต่อไปนี้ ผจจจิต อินทสุวรรณ และคณะ (2547) ได้สร้างแบบวัดความรับผิดชอบต่อสังคมด้วยแนวคิดเหตุผลจริยธรรม ซึ่งกำหนดเหตุการณ์ที่มีข้อขัดแย้ง แต่ละเหตุการณ์มีคำถาม 2 ข้อ และให้ผู้ตอบแสดงเจตนาที่จะกระทำหรือไม่กระทำด้วยเหตุผลที่กำหนดไว้ให้สองข้อ แต่ละข้อเป็นแบบวัดมาตราประเมินค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ผู้ที่ตอบได้คะแนนสูงกว่า แสดงว่ามีความรับผิดชอบในเหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่าผู้ที่ตอบได้คะแนนต่ำกว่า แบบวัดมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .70 ส่วนในงานวิจัยของ พรรรัตน์ แก่นทอง (2529) วัดความรับผิดชอบต่อชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบวัดมาตราประเมินค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “จริงน้อยที่สุด”

จำนวน 30 ข้อ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .82 นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการสร้างแบบวัดพฤติกรรมที่มีความหมายเกี่ยวกับความรับผิดชอบ ดังนี้ ลินดา สุวรรณดี (2543) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมใช้สิ่งของอย่างคุ้มค่า สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้สิ่งของอย่างประหยัด เพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด โดยการใช้ซ้ำหลาย ๆ ครั้ง ซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ที่ชำรุดเสียหาย และการแยกแยะเพื่อการแปรรูปต่อไป โดยแบบวัดเป็นประเภทมาตราประเมิณรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “จริงน้อยที่สุด” จำนวน 10 ข้อ ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .74 ส่วน กุหลาบ ไทโรโพธิ์ภู (2546) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมรักษาความสะอาด ส่วนรวม โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลบริเวณสถานที่ต่าง ๆ ทั้งในบ้าน โรงเรียน หรือที่สาธารณะ ให้สะอาดปราศจากขยะมูลฝอย และการทิ้งขยะลงในภาชนะรองรับ รวมทั้งการไม่ทิ้งขยะลงในที่อื่นไม่สมควร โดยแบบวัดเป็นมาตราประเมิณรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “จริงน้อยที่สุด” จำนวน 10 ข้อ ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน ข้อคำถามมีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 4.71 – 7.50 มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .79

พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ: ตัวแปร ความหมาย และวิธีวัด

พฤติกรรมการเรียน จัดเป็นพฤติกรรมการทำงานที่ได้รับมอบหมายตามบทบาทหน้าที่ในสถานภาพของเยาวชน หน้าที่สำคัญนี้ได้รับมอบหมายจากครอบครัวและสังคม จากการประมวลเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนดนตรี พบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาการเรียนดนตรีโดยตรงค่อนข้างน้อย งานวิจัยที่ศึกษาส่วนในประเด็นใกล้เคียง เช่น พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ พฤติกรรมตั้งใจเรียน พฤติกรรมเรียนตามสาระวิชาต่าง ๆ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของพฤติกรรมเรียนที่เหมาะสม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทบทวนเอกสารงานวิจัยในประเด็นใกล้เคียงกันนี้ไว้ด้วยกันเพื่อกำหนดเป็นนิยามเชิงปฏิบัติการ พอสรุปได้ดังนี้

นักวิชาการที่ศึกษาประเด็นพฤติกรรมเรียน ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้ อนันต์ เทียนคำศรี (2541) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมเรียนว่า หมายถึง การที่นักเรียนมีพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องการเรียนรู้ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมให้แก่ตนเอง การตั้งใจเรียนอย่างมีสมาธิ มีระเบียบวินัยที่ดี การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม การทบทวน ค้นคว้าที่เป็นการส่งเสริมเพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ส่วน จุริรัตน์ นันทยทวิกุล (2538) อธิบายถึงพฤติกรรมเรียนอย่างเหมาะสมว่าหมายถึง การที่นักเรียนศึกษาเล่าเรียนจนประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมาย ด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทน เข้าห้องเรียน และส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลา เมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจบทเรียนก็พยายามแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง หากพิจารณาถึงคุณลักษณะของพฤติกรรมเรียนที่ดี และเหมาะสม เบคอน (Bacon. 1989: 1289) ได้ระบุถึงคุณลักษณะของพฤติกรรมเรียนที่ดีว่าต้องมีคุณลักษณะ 6

ประการ คือ 1) การทำกิจกรรมการเรียน 2) การเชื่อฟังครู 3) การตั้งใจเรียน 4) การศึกษาค้นคว้า 5) การพยายามเรียน และ 6) การทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือที่เลือกทำ ส่วน วิสัย วิมลรัตน์ (2533) ได้กล่าวถึง ลักษณะของบุคคลที่มีพฤติกรรมเรียนอย่างเหมาะสมเพิ่มเติม ดังนี้ 1) เชื่อฟังคำสั่งสอนของครู-อาจารย์ 2) เข้าใจระบบการศึกษาของโรงเรียน 3) เมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจบทเรียนจะพยายามศึกษา ค้นคว้า ชักถาม ครูอาจารย์ ให้เกิดความเข้าใจ 4) จะพูดคุยกับเพื่อนในขณะที่เรียนหนังสือ เฉพาะเมื่อมีธุระจำเป็นเท่านั้น 5) ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ 6) ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการอ่านหนังสือ 7) เล่นและเรียนเป็นเวลา 8) ตรงต่อเวลา 9) เข้าเรียนตามเวลาที่กำหนด 10) มีความตั้งใจเรียนและร่วมกิจกรรมการเรียน 11) มีความมุ่งมั่นต่อการเรียนทุกวิชา 12) เอาใจใส่บทเรียน 13) เตรียมบทเรียนตามที่ครู-อาจารย์มอบหมาย 14) ติดตามบทเรียนเมื่อขาดเรียน 15) เตรียมอุปกรณ์การเรียนให้พร้อมมากที่สุด เช่นเดียวกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ ยงวานิชจิต (2539) ที่กล่าวถึงลักษณะที่ดีของพฤติกรรมเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ประสบความสำเร็จในการเรียน ตามโครงการลงทะเบียนตามเวลา พบว่า พฤติกรรมเตรียมตัวด้านวิชาการที่นักเรียนปฏิบัติมาก คือ การที่บุคคลในครอบครัวให้การสนับสนุนการเตรียมตัวก่อนเรียน ได้แก่ การเรียนพิเศษ รองลงมาคือ การตั้งใจที่จะศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และการมีสมาธิ ความพยายามในการศึกษาหาความรู้ พฤติกรรมขณะเรียนในชั้นเรียนที่นักเรียนปฏิบัติมาก คือ นักเรียนเข้าชั้นเรียนทุกวิชาตามตารางสอน เพราะจะทำให้นักเรียนมีเวลาอย่างเต็มที่ และสามารถรับรู้เนื้อหาได้ถูกต้องอย่างต่อเนื่อง ส่วนพฤติกรรมก่อนสอบ และขณะสอบ ที่นักเรียนปฏิบัติมาก การมาถึงห้องสอบก่อนเวลา และการอ่านหนังสืออย่างละเอียดถี่ถ้วน และรอบคอบ พยายามมีสมาธิในการสอบ ทำข้อสอบด้วยความมุ่งมั่น และในช่วงก่อนสอบจะรักษาสุขภาพอย่างเพียงพอ ซึ่งทำให้ประสบผลสำเร็จในการเรียนตามที่คาดหมายไว้

ส่วนพฤติกรรมเรียนอย่างรับผิดชอบ หมายถึง การที่บุคคลแสดงถึงความสนใจ ความเอาใจใส่ ขยันหมั่นเพียร ตั้งใจที่จะศึกษาหาความรู้เพื่อให้การเรียนของตนประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย และพยายามปรับปรุงการเรียนของตนให้ดียิ่งขึ้น ลักษณะของพฤติกรรมเรียนอย่างรับผิดชอบที่กล่าวมานี้จัดเป็นพฤติกรรมประเภทหนึ่งของคนดี และคนเก่ง (ดวงเดือน พันธุ์นาวิน. 2543)

สำหรับการให้ความหมายพฤติกรรมเรียนอย่างรับผิดชอบมีผู้ศึกษา และให้ความหมายไว้ ดังนี้ กรมสามัญศึกษา (2526) ได้ใช้คำว่าการศึกษาเล่าเรียนอย่างรับผิดชอบ ซึ่งให้ความหมายไว้ว่า การที่ศึกษาเล่าเรียนโดยเน้นความสำเร็จด้วยความขยันหมั่นเพียร อดทน เข้าห้องเรียน และส่งงานตรงตามเวลาที่นัดหมาย เมื่อมีปัญหา หรือไม่เข้าใจในบทเรียนก็พยายามศึกษาค้นคว้า ชักถามให้เข้าใจ เมื่อทำแบบฝึกหัดผิดก็ยอมรับว่าทำผิดแล้วพยายามแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องด้วยตนเองอยู่เสมอ มีผล

การเรียนรู้ผ่านทุกวิชาในทุกภาคเรียน ส่วน สุमितตรา เจิมพันธ์ (2545) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ที่บ่งบอกถึงความรับผิดชอบไว้ว่า หมายถึง การที่นักเรียนรับความรู้จากครู จากหนังสือทั้งในแบบเรียน และหนังสือนอกตำรา หรือจากเพื่อน รวมทั้งการฝึกทักษะในการทำแบบฝึกหัด การเรียนพิเศษเนื้อหาล่วงหน้า ความครบถ้วนของอุปกรณ์การเรียนและตำราเรียน การจัดตารางเรียนที่ถูกต้องตามชั่วโมงเรียน การเตรียมอ่านหนังสือล่วงหน้า การตั้งใจเรียน และการไม่พูดคุยกับเพื่อนในขณะที่ครูสอน การจดเนื้อหาขณะเรียน การมีส่วนร่วมในการเรียน และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ขณะเรียน การบันทึกย่อ การทบทวนบทเรียน การเตรียมตัวก่อนสอบ ได้แก่ การวางแผนดูหนังสือเพื่อเตรียมตัวสอบและเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาคณิตศาสตร์ก่อนการสอบ พฤติกรรมการทำการบ้าน ได้แก่ วิธีทำการบ้าน ความถูกต้องของการบ้าน ความถี่ในการส่งการบ้านตามที่กำหนดไว้ และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมเสริมการเรียน เช่น การศึกษาค้นคว้า และการหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง ในทางตรงกันข้ามนักเรียนที่ไม่มีความรับผิดชอบหรือไม่ตั้งใจเรียน เช่น การพูดคุยขณะเรียน การไม่ส่งการบ้าน แบบฝึกหัด การไม่ทบทวนเนื้อหาในบทเรียน เป็นต้น นอกจากนี้ ดุจเดือน พันธุมนาวิน และอัมพร ม้าคะนอง (2547) ได้ศึกษาพฤติกรรมรับผิดชอบในการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้ความหมายของพฤติกรรมรับผิดชอบในการเรียนคณิตศาสตร์ไว้ว่าเป็นการแสดงออกของนักเรียนที่บ่งบอกถึงความเอาใจใส่ในการเรียนด้วยความตั้งใจ ชยันชันแข็ง และมุ่งมั่นเกี่ยวกับวิชาที่ตนเรียน ทั้งก่อนชั่วโมงที่จะเรียน (เช่น การอ่านบทเรียนมาล่วงหน้า เป็นต้น) ในขณะที่เรียน (เช่น ไม่พูดคุยกันในชั้นเรียน ชักถามครู เป็นต้น) และหลังชั่วโมงเรียน (เช่น การทบทวนบทเรียน การทำการบ้านตามที่ครูสั่ง เป็นต้น) โดยสำนึกและยอมรับว่าเป็นหน้าที่ของตน ยอมรับในผลที่ตนได้กระทำ และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขการกระทำของตน ส่วนงานวิจัยที่ศึกษาการเรียนดนตรีได้กล่าวถึงพฤติกรรมการเรียนดนตรีว่า ผู้เรียนต้องมีการแบ่งเวลาที่เหมาะสมในการฝึกซ้อม มีวินัยในตนเอง ทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียน (ณรุทธ์ สุทธจิตต์. 2541)

จากการประมวลความหมายของความรับผิดชอบ พฤติกรรมตั้งใจเรียน พฤติกรรมไม่เรียน พฤติกรรมการเรียน และคุณลักษณะที่ดีของพฤติกรรมการเรียน ผู้วิจัยจึงกำหนดนิยามปฏิบัติการของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ โดยนำนิยามการเรียนดนตรีจาก ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2541) มาสร้างเป็นพฤติกรรมการเรียนดนตรี และใช้ความหมายความรับผิดชอบของ ดุจเดือน พันธุมนาวิน (2543) มากำหนดเป็นพฤติกรรมการเรียนอย่างรับผิดชอบ ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงให้ความหมายของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ว่าหมายถึง การปฏิบัติตนในการเรียนดนตรีทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งการเรียนดนตรีในห้องเรียน เป็นการเรียนปฏิบัติกับครูผู้สอนตัวต่อตัว โดยมีครูผู้สอนคอยชี้แนะและสอนเทคนิคการปฏิบัติดนตรี ส่วนการเรียนนอกห้องเรียน เป็นการฝึกซ้อมดนตรีและทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนจากห้องเรียน ทั้งนี้ผู้เรียนต้องปฏิบัติตนในการเรียนดนตรีด้วยความตั้งใจ เพื่อให้การเรียนประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย

ขยันหมั่นเพียร และพยายามปรับปรุงการเรียนของตนให้ดีขึ้น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบออกเป็น 3 พฤติกรรมย่อย ตามนิยามของ ดุจเดือน พันธุมนาวิน และ อัมพร ม้าคะนอง (2547) ที่แบ่งพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ออกเป็น พฤติกรรมการเรียนก่อนชั่วโมงเรียน ในขณะที่เรียน และหลังชั่วโมงเรียน มีรายละเอียดของพฤติกรรมในแต่ละด้านดังนี้

พฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของนักเรียนที่ได้สร้างความพร้อมให้แก่ตนเองก่อนจะเข้าเรียน มีนักวิชาการได้ให้ความหมายพฤติกรรมกรเตรียมตัวก่อนเรียน ได้แก่ สุจินณา คณิตวรานันท์ (2539) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมกรเตรียมตัวก่อนเรียนวิชาภาษาอังกฤษว่า หมายถึง การตรวจความครบถ้วนของอุปกรณ์การเรียน และตำราเรียน การเตรียมอ่านหนังสือล่วงหน้า การเตรียมคำถามบทเรียน เป็นต้น ส่วน แหวนไพลิน เย็นสุข (2538) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมกรเตรียมตัวเรียนวิชาคณิตศาสตร์ หมายถึง การสร้างความพร้อมให้แก่ตนเอง โดยการศึกษาค้นคว้าความรู้ การอ่าน ทำความเข้าใจในรายละเอียดแบบเรียน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุमितตรา เจิมพันธ์ (2545) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมกรเตรียมตัวก่อนเรียนคณิตศาสตร์ว่า หมายถึง การที่นักเรียนสร้างความพร้อมให้แก่ตนเองก่อนเข้าเรียนคณิตศาสตร์ในชั้นเรียน โดยการจัดตารางเรียน และเตรียมอุปกรณ์ที่ถูกต้องครบถ้วน เพื่อใช้ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ การศึกษาค้นคว้าความรู้ และพยายามทำความเข้าใจในรายละเอียดของเนื้อหาแบบเรียนจากเอกสารตำราวิชาคณิตศาสตร์ ของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ล่วงหน้า การท่องสูตร การทดลองทำโจทย์แบบฝึกหัด ตลอดจนการคิดโจทย์ที่กัษะ และโจทย์ปัญหาขึ้นมาเอง เพื่อเตรียมถามครูผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ในชั้นเรียน

จากการประมวลเอกสารพฤติกรรมกรเตรียมตัวก่อนเรียน ผู้วิจัยจึงกำหนดนิยาม**พฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี**ว่า การที่นักเรียนเตรียมความพร้อมก่อนที่จะเข้ามาเรียนดนตรี โดยการเตรียมอุปกรณ์เครื่องดนตรีให้พร้อมก่อนเรียนดนตรี ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องดนตรี การศึกษาค้นคว้าความรู้ และทำความเข้าใจบทเพลง การเตรียมข้อสงสัยเกี่ยวกับบทเพลงที่เรียนเพื่อเตรียมมาถามครูในชั้นเรียน

พฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของนักเรียนขณะอยู่ในชั้นเรียน มีนักวิชาการ ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมขณะเรียน ได้แก่ สุจินณา คณิตวรานันท์ (2539) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมกรปฏิบัติในระหว่างเรียนภาษาอังกฤษว่า หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของนักเรียนโดยการติดตามการสอนของครู ให้ความสนใจ การมีสมาธิที่ดี เป็นต้น ส่วน แหวนไพลิน เย็นสุข (2538) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมกรเรียนวิชาคณิตศาสตร์ในชั้นเรียน หมายถึง การฟัง พูด อ่าน เขียน คิดคำนวณแก้โจทย์ฝึกทักษะ การซักถามอภิปราย การร่วมทำกิจกรรมกลุ่มเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ในชั้นเรียน มีสมาธิในขณะที่เรียน เป็นต้น ซึ่ง

สอดคล้องกับ สุमितตรา เจิมพันธ์ (2545) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมขณะเรียนคณิตศาสตร์ว่า หมายถึง การที่นักเรียนให้ความสนใจในการเรียน การมีสมาธิที่ดีในการเรียน การอภิปราย หรือการซักถามครูผู้สอนในเนื้อหาที่ไม่เข้าใจ คิดคำนวณแก้โจทย์ จดคำอธิบายประกอบการเรียนจากครู ร่วมกิจกรรมกลุ่มเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ การยกมือตอบคำถาม ส่วนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ การนั่งเหม่อลอย ขาดสมาธิในการเรียนคุยกับเพื่อน แอบเอาวิชาอื่นขึ้นมาทำ การนอนหลับในห้องเรียน เป็นต้น

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่ระบุความหมายของพฤติกรรมขณะเรียน สรุปว่า พฤติกรรมขณะเรียน หมายถึง การที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมดังต่อไปนี้ในขณะที่เรียน ได้แก่ การมีปฏิสัมพันธ์กับครูผู้สอน การให้ความสนใจเกี่ยวกับบทเรียน การจดบันทึกคำอธิบายประกอบการเรียน การสอน การตอบคำถาม ส่วนพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในขณะที่เรียน เช่น การขาดสมาธิในการเรียนคุยกับเพื่อนในเวลาครูสอน เหม่อลอย เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของ **พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี** หมายถึง การที่นักเรียนติดตามการสอนของครู การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูผู้สอน การให้ความสนใจในการเรียน การมีสมาธิที่ดีในการเรียน การตั้งใจกับบทเพลงหรือแบบฝึกหัดที่ได้เรียน และพยายามแก้ไขจุดที่บกพร่องในการเรียน

พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของนักเรียนภายหลังจากการเรียน มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของพฤติกรรมหลังเรียน ได้แก่ สุจิตณา คณิตวรานันท์ (2539) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมปฏิบัติหลังเรียนภาษาอังกฤษว่า หมายถึง การทบทวนบทเรียน การบันทึกย่อ การทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม และทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาภาษาอังกฤษ เป็นต้น ส่วน แหวนไพลิน เย็นสุข (2538) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมหลังการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ หมายถึง การทบทวนทำการบ้าน การท่องสูตร การศึกษาฝึกฝนทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ สุमितตรา เจิมพันธ์ (2545) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมหลังเรียนคณิตศาสตร์ว่า หมายถึง การเข้าห้องสมุด การทำรายงาน การทำการบ้าน และศึกษาข้อผิดพลาดของตนเอง การใช้เวลาในการอ่านตำรา ท่องสูตร การใช้เวลาในการอ่านตำรา การสอบถามเนื้อหาที่ไม่เข้าใจจากครูผู้สอนหลังชั่วโมงเรียน การทบทวนเนื้อหาวิชาที่ครูมอบหมายให้นักเรียนนำไปทำให้เสร็จแล้วนำมาส่งครูตามวันเวลาที่กำหนด การทบทวนเตรียมตัวสอบ และการทำบันทึกย่อเพื่อไว้ใช้ในการทบทวนด้วยตนเอง รวมทั้งศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมทบทวนเฉพาะวิชาคณิตศาสตร์ การตามงานเมื่อจำเป็นต้องขาดเรียน

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่ระบุความหมายเกี่ยวกับพฤติกรรมหลังเรียน สรุปว่า หมายถึง การที่นักเรียนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมหลังจากเรียนเสร็จ การทำการบ้าน การอ่านทบทวนตำราที่เรียนไปเพื่อใช้ในการเตรียมตัวสอบ การเตรียมข้อสงสัยในรายวิชาที่เรียนเพื่อที่จะนำมาถาม

ครูผู้สอนในช่วงเวลาถัดไป เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำความหมายจากการประมวลเอกสารและงานวิจัยข้างต้นมากำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี หมายถึง การฝึกซ้อมดนตรี การทบทวนบทเพลงและแบบฝึกหัดที่ครูมอบให้อย่างสม่ำเสมอ แล้วนำมาแสดงผลการซ้อมให้ครูฟังในช่วงเวลาการเรียนครั้งต่อไป การสอบถามเนื้อหาที่ไม่เข้าใจจากครูผู้สอนหลังชั่วโมงเรียน

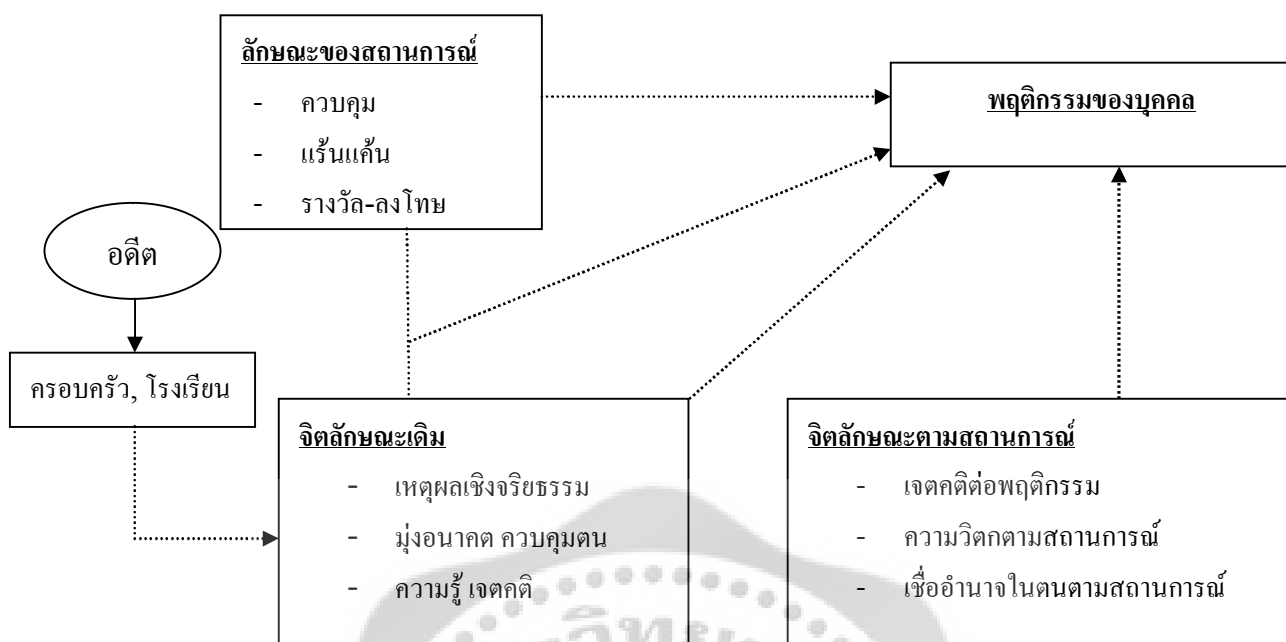
การวัดพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ จากการประมวลเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเรียนอย่างรับผิดชอบในกลุ่มสาระวิชาต่าง ๆ พบว่า นักวิจัยส่วนใหญ่ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมกรรมการเรียน ด้วยแบบมาตราประเมินรวมค่า (Summated Rating Scale) เช่นในงานวิจัยของ สุमितตรา เจริญพันธ์ (2545) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ออกเป็น 3 แบบวัด คือ 1) แบบวัดพฤติกรรมกรรมการเตรียมตัวก่อนเรียน มีข้อคำถาม 10 ข้อ คำถามแต่ละข้อประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 6.87 – 9.57 และมีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .84 2) แบบวัดพฤติกรรมขณะเรียนในชั้นเรียน มีข้อคำถาม 10 ข้อ ประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 6.54 – 8.68 และมีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .85 และ 3) แบบวัดพฤติกรรมหลังเรียน มีข้อคำถาม 10 ข้อ คำถามแต่ละข้อประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 6.27 – 9.59 และมีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .86 ส่วนงานวิจัยที่กล่าวถึงความรับผิดชอบในการเรียน มีนักวิชาการได้สร้างแบบวัดไว้ ดังนี้ พรอณี ทองทับ (2545) ศึกษาเรื่องผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ โดยนำแบบวัดของ คำนิง อยู่เลิศ มาปรับปรุง เพื่อศึกษากับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน มีข้อคำถาม 20 ข้อ แต่ละข้อจะมีคำตอบ 3 ตัวเลือก กำหนดให้นักเรียนเลือกคำตอบเพียงตัวเลือกเดียวที่เป็นจริงสำหรับนักเรียนมากที่สุด มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 1.79 – 4.13 และมีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .73 ส่วน ดวงหทัย แสงวิริยะ (2544) ได้สร้างแบบวัดความรับผิดชอบด้านการเรียน ประกอบด้วยความรับผิดชอบในด้านการทำงานเดี่ยว ความรับผิดชอบในด้านการทำงานกลุ่ม ความรับผิดชอบในด้านการเตรียมอุปกรณ์ และความรับผิดชอบในด้านการส่งงาน โดยนำมาใช้กับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 60 คน มีข้อคำถาม 30 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรวัด 5 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “จริงน้อยที่สุด” มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 2.30 – 8.85 และค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .84 ส่วน ดุจเดือน พันธมนาวิน และอัมพร ม้าคะนอง (2547) ได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมรับผิดชอบในการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยวัดการแสดงออกของนักเรียนเรียนที่บ่งบอกถึงความเอาใจใส่ในการเรียนด้วยความตั้งใจ ขยันขันแข็ง และมุ่งมั่นเกี่ยวกับวิชาที่ตนเรียน ทั้งก่อน

ชั่วโมงที่จะเรียน (เช่น การอ่านบทเรียนมาล่วงหน้า เป็นต้น) ในขณะที่กำลังเรียน (เช่น ไม่พูดคุยในชั้นเรียน ชักถามครู เป็นต้น) และหลังชั่วโมงเรียน (เช่น การทบทวน การทำการบ้านตามที่ครูสั่ง เป็นต้น) โดยสำนักและยอมรับว่าเป็นหน้าที่ของตน ยอมรับในผลที่ตนได้กระทำ และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไข การกระทำของตน แบบวัดเป็นแบบวัดมาตรฐานประเมินรวมค่า ประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 10 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบ t-ratio ระหว่าง 5.07 – 9.06 และ 4.45 – 7.57 ตามลำดับ และค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .83 และ .80 ตามลำดับ

จากการประมวลเอกสารเกี่ยวกับการวัดพฤติกรรมรับผิดชอบด้านการเรียนในกลุ่มสาระวิชาต่าง ๆ และการจัดการตนเองเพื่อความสำเร็จในการเรียน เป็นต้น ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ใกล้เคียงในขอบเขตความหมายของพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนหรืออย่างรับผิดชอบ ดังนั้น ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนหรืออย่างรับผิดชอบจากนิยามปฏิบัติการที่สร้างขึ้น

แนวทางการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมบุคคล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเอารูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) (Magnusson; & Endler, 1977: 18 – 21 ; อ้างอิงจาก ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2541) ซึ่งเป็นรูปแบบทฤษฎีที่ใช้วิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์มาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ซึ่งสาระสำคัญของแนวทางการวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมมนุษย์ ระบุว่า สาเหตุของพฤติกรรมมีสาเหตุ 4 ประการ คือ 1) ลักษณะสถานการณ์ 2) จิตลักษณะเดิม 3) จิตลักษณะร่วมกับสถานการณ์ ที่เรียกว่า ปฏิสัมพันธ์แบบกลไก (Mechanical Interaction) โดยมีตัวแปรจิตลักษณะเดิมกับตัวแปรสถานการณ์ร่วมกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมหนึ่ง ๆ เช่น ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการอบรมเลี้ยงดู (สถานการณ์) กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (จิตลักษณะเดิม) และ 4) จิตลักษณะตามสถานการณ์ เป็นปฏิสัมพันธ์แบบในตน (Organismic interaction) ที่จิตลักษณะเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์โดยง่าย หรืออยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ เช่น เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง และความวิตกกังวลตามสถานการณ์ เป็นต้น ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 การวิเคราะห์สาเหตุของพฤติกรรมบุคคลด้วยรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม

ที่มา: ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2541). *รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model)* เพื่อการวิจัยสาเหตุของพฤติกรรม และการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์. หน้า 105.

การศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนหรืออย่างรับผิดชอบของเยาวชนในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม เป็นกรอบแนวคิดพื้นฐานในการประมวลเอกสาร เพื่อแสวงหาหลักฐานในการกำหนดตัวแปรเชิงเหตุสำคัญของพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนหรืออย่างรับผิดชอบ และตั้งสมมติฐานในการวิจัย โดยแบ่งตัวแปรเชิงเหตุของพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนหรืออย่างรับผิดชอบ ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่หนึ่ง กลุ่มลักษณะสถานการณ์ในการเรียนคนตรี แบ่งเป็น ได้แก่ การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง การสนับสนุนด้านการเรียนคนตรีจากผู้ปกครองและครู และบรรยากาศในการเรียน กลุ่มที่สอง จิตลักษณะเดิม ประกอบด้วย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ บุคลิกภาพด้านการแสดงตัว และการมีวินัยในตนเอง กลุ่มที่สาม จิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนหรืออย่างรับผิดชอบ และความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนคนตรี นอกจากนี้ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ทางสถิติ ด้วยสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two - way Anova) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิมกับตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ ว่าเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนหรืออย่างรับผิดชอบของเยาวชนหรือไม่ อย่างไร

ในส่วนถัดไป จะเป็นการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างตัวแปรอิสระในกลุ่มลักษณะสถานการณ์ในการเรียนดนตรี จิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ กับพฤติกรรม การเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ลักษณะสถานการณ์ในการเรียนดนตรี กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่าง รับผิดชอบ

สถานการณ์เป็นสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่บุคคลต้องประสบอยู่จากอดีตถึงปัจจุบัน ลักษณะต่าง ๆ ของสถานการณ์ย่อมมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของบุคคล สำหรับในงานวิจัยครั้งนี้ ลักษณะสถานการณ์ทางสังคม ได้แก่ สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งมีผลให้เกิดการยอมรับลักษณะและกฎเกณฑ์ทางสังคมมาเป็นลักษณะของตนในการแสดงพฤติกรรม กระบวนการที่มีบทบาทในการเชื่อมโยงบุคคลเข้ากับสังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งการซึมซับรับความเชื่อ เจตคติ ค่านิยม และบรรทัดฐานของสังคมที่เด็กเป็นสมาชิกอยู่เข้าไป เพื่อเป็นพื้นฐานในการกำหนดแนวคิดและพฤติกรรม คือ กระบวนการถ่ายทอดทางสังคม (งามตา วนิชานนท์, 2545) และตัวแทนในการถ่ายทอดทางสังคมที่สำคัญสำหรับเด็ก คือ ครอบครัวและโรงเรียน ตัวแทนในการถ่ายทอดทางสังคมทั้งสองประเภทนี้ นับเป็นตัวแทนในระดับปฐมภูมิ โดยปกติในครอบครัวมีบิดามารดาเป็นหลักในการอบรมปลูกฝัง ส่วนในโรงเรียนก็มีครูประจำชั้นและครูประจำวิชาต่างๆ เป็นผู้ให้การอบรมทั้งด้านวิชาการและคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่ชัดเจนจากผลการศึกษาวิจัยทั้งในต่างประเทศ และในประเทศไทยว่า บิดามารดา และครูเป็นบุคคลผู้ทรงอิทธิพลในการปลูกฝังถ่ายทอดแก่เด็ก ทั้งด้านจิตใจและพฤติกรรม ดังนั้น ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาลักษณะสถานการณ์ทางสังคมในบริบทของการเรียนดนตรี จึงกำหนดชื่อกลุ่มสาเหตุนี้ว่า ลักษณะสถานการณ์ในการเรียนดนตรีที่อาจเอื้อต่อการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบของเยาวชน ประกอบด้วย การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจาก ผู้ปกครองและครู และบรรยากาศในการเรียน ซึ่งเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ โดยจะกล่าวตามลำดับต่อไปนี้

การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ

การเห็นแบบอย่างหรือตัวแบบจัดเป็นลักษณะการถ่ายทอดทางสังคมอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้ถ่ายทอด (Socializing agents) อาจเป็นพ่อแม่ ครู เพื่อน ตัวแบบในละครหรือหนังสือ การถ่ายทอดทางสังคมอาจพิจารณาว่าเป็นแบบทางการ ซึ่งผู้ถ่ายทอดได้แก่ ครู - อาจารย์ รวมทั้งผู้ฝึกอบรมในหน่วยงานต่างๆ ด้วย ส่วนการถ่ายทอดแบบไม่เป็นทางการ ผู้ถ่ายทอดได้แก่ พ่อแม่ เพื่อน หรือสื่อต่างๆ อื่นๆ ทั้งการถ่ายทอดทางสังคมจะเป็นกระบวนการสองทางที่ผู้ถ่ายทอดและผู้รับการถ่ายทอดสามารถมี

อิทธิพลซึ่งกันและกันได้ (วิลลาสลักษณ์ ชั่ววัลลี. 2544) และสาเหตุที่บุคคลกระทำพฤติกรรมตามตัวแบบมีสาเหตุที่สำคัญ คือ 1) ลักษณะของตัวแบบโดยผู้เลียนแบบจะเลือกเอาตัวแบบประเภทที่มีคุณสมบัติที่น่าสนใจ หรือน่าเลื่อมใส และตัวแบบนั้นได้กระทำพฤติกรรมที่ส่งเสริมคุณสมบัติของตนด้วย โดยตัวแบบที่มีลักษณะเป็นผู้ใหญ่กว่า หรือมีประสบการณ์มากกว่าจะถูกเลียนแบบมาก เพราะผู้เลียนแบบเชื่อว่าตัวแบบมีความรู้มากกว่าความเป็นตัวตนในสิ่งที่ถูกที่ควร 2) ผลที่เกิดขึ้นตามตัวแบบจะเป็นเครื่องชี้ว่าผู้เลียนแบบหรือผู้สังเกตจะทำตามตัวแบบหรือไม่ ถ้าตัวแบบกระทำพฤติกรรมหนึ่งแล้วได้รางวัล ซึ่งนำความพอใจมาให้ผู้กระทำพฤติกรรมหนึ่งแล้ว ผู้สังเกตอยากเลียนแบบการกระทำพฤติกรรมนั้น เพราะหวังว่าตนจะได้รับรางวัลบ้าง ส่วนการที่ตัวแบบกระทำพฤติกรรมอย่างหนึ่งแล้วถูกลงโทษ ทำให้ตัวแบบเกิดความไม่พอใจหรือเสียใจ ผู้สังเกตย่อมไม่ยอมให้ประสบการณ์นั้นเกิดกับตน จึงอาจจะงดเว้นไม่เลียนแบบการกระทำนั้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524)

จากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับการเป็นแบบอย่าง พบว่า แบนดูรา (Bandura. 1997: 89) นักจิตวิทยาสังคม และนักจิตวิทยาการเรียนรู้ ได้พยายามคิดค้นทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) โดยอธิบายกระบวนการเรียนรู้โดยมีตัวแบบว่า กระบวนการเรียนรู้แบบมีตัวแบบ (Model) มี 4 กระบวนการ ประกอบด้วย 1) กระบวนการใส่ใจ (Attentional Processes) คือ การที่ผู้เลียนแบบมีความใส่ใจ สนใจรับรู้ในการกระทำของตัวแบบเพื่อทำการเลียนแบบ 2) กระบวนการเก็บจำ (Retention Processes) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องจากกระบวนการแรก คือ เมื่อสนใจแล้วมีความสามารถในการจดจำการกระทำของตัวแบบได้มากน้อยเพียงใดในการเลียนแบบ 3) กระบวนการแสดงออก (Production Processes) เมื่อจดจำการกระทำของแบบอย่างที่เคยเห็นและจดจำไว้แล้วนั้น จะเป็นการกระตุ้นให้บุคคลพยายามแสดงพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกันกับตัวแบบ และ 4) กระบวนการจูงใจ (Incentive and Motivation Processes) คือ การที่ผู้เลียนแบบสามารถเลียนแบบจากตัวแบบได้ ทำให้เกิดความรู้สึกพอใจและเป็นการได้ชื่นชมตัวแบบไปพร้อมกัน ทำให้เหมือนการได้รับรางวัลทางอ้อม คือ เป็นรางวัลแก่จิตใจของตนเอง และเมื่อประสบความสำเร็จก็จะยิ่งภูมิใจในตัวแบบมากขึ้น

ตามทฤษฎีของ Bandura ชี้ให้เห็นว่า การเลียนแบบเกิดจากผู้ที่เลียนแบบเคยเห็นตัวแบบแสดงพฤติกรรมได้ตอบสนองสิ่งเร้า ในงานวิจัยครั้งนี้กำหนดนิยามการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง หมายถึง การรับรู้ของเยาวชนที่เห็นแบบอย่างการรับผิดชอบทั้งจากพ่อแม่ ครู เพื่อน รวมถึงสื่อต่าง ๆ ในการกระทำพฤติกรรมที่พึงปรารถนาอย่างรับผิดชอบ

การวัดการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง จากการประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง พบว่ามีนักวิจัยสร้างแบบวัดไว้ดังนี้ มนุญ ภูงลิบเงิน (2547) สร้างแบบวัดการเห็นแบบอย่างการประหยัดจากครอบครัว มีข้อคำถาม 12 ข้อ

ช่วงคะแนนของแบบวัดอยู่ระหว่าง 12 – 72 คะแนน แต่ละข้อประกอบด้วยโดยมาตรประเมิน 6 ระดับ จาก “ไม่จริงเลย” ถึง “จริงที่สุด” ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 7.15 – 10.87 มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .69 ส่วนงานวิจัยของ จิตติพร ไวโรจนวิทยาการ (2551) ได้สร้างแบบวัดการเห็นแบบอย่างการปฏิบัติตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงจากบิดา มารดา จำนวน 10 ข้อ โดยแบบสอบถามเป็นมาตรประเมิน 6 ระดับ จาก “ไม่จริงเลย” ถึง “จริงที่สุด” ช่วงคะแนนของแบบวัดอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 3.43 – 8.73 มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .67 ส่วน สุภะรัฐ ยอดระบำ (2548) ได้สร้างแบบวัดการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากบิดา โดยวัดจากการให้นักศึกษารายงานว่าตนได้เห็นการแสดงออกของบิดาถึงความสนใจ เอาใจใส่ ต่อการรับผิดชอบต่อครอบครัว จำนวน 12 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมินค่า 6 ระดับจาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงคะแนนของแบบวัดอยู่ระหว่าง 12 – 72 คะแนน และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84 ส่วนงานวิจัยของ กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) สร้างแบบวัดการเห็นแบบอย่างด้านการเรียนสวาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อน เช่น ความร่วมมือในชั้นเรียน การเข้าเรียน การส่งการบ้าน เป็นต้น แบบวัดดังกล่าวมีจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมินค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 6 ข้อ มีช่วงคะแนนค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .143 – .679 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .85 ส่วนงานวิจัยของ สุमितตรา เจริญพันธ์ (2545) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้สร้างแบบวัดการเห็นแบบอย่างจากเพื่อน มีเนื้อหาเกี่ยวกับการมีแบบอย่างทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เช่น การเตรียมตัวก่อนเรียน การเรียนพิเศษ การทำการบ้าน การทบทวนบทเรียน เป็นต้น มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมินค่า 6 ระดับจาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีช่วงคะแนนค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 5.97 – 7.97 และมีช่วงคะแนนค่าสัมประสิทธิ์รายข้อระหว่าง .36 - .57 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .83 ส่วน จีรพัฒน์ ศิริรักษ์ (2555) ได้สร้างแบบวัดการเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับการที่นักเรียนรับรู้และยอมรับว่า สมาชิกในครอบครัว บิดามารดา และผู้ใกล้ชิดของตนได้แสดงความรับผิดชอบใน 2 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาตนเองในการเรียนรู้ และ 2) การรักษาสีงแวดล้อมในโรงเรียนและชุมชน แบบวัดมีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมินค่า 6 ระดับจาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงคะแนนของแบบวัดอยู่ระหว่าง 26 – 60 คะแนน ช่วงคะแนนค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .41 - .57 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .82 ส่วน สุภาสินี นุ่มเนียม (2546) ได้สร้างแบบวัดการมีแบบอย่างที่เหมาะสม โดยให้นักเรียนรายงานว่าสามารถรับรู้ได้ว่าตนมีผู้ปกครองและเพื่อน ที่มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่มากน้อยเพียงใด มีข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมินค่า 6 ระดับจาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วง

คะแนนของแบบวัดอยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .79 สำหรับในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบวัดของสุภาสินี นุ่มเนียม มาปรับปรุงใช้ เนื่องจากเป็นแบบวัดที่มีความเชื่อมั่นสูง และเป็นแบบวัดที่ศึกษาถึงการเห็นแบบอย่างทั้งผู้ปกครอง ครู และเพื่อน ทั้งนี้ผู้วิจัยจะดัดแปลงข้อคำถามเพื่อให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากครอบครัวกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ จากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบ กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ พบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวนี้โดยตรงค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างทั่วไปจากตัวแบบกับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา ดังนี้ จิตติพร ไวจินวิทยาการ (2551) พบว่า ตัวแปรการเห็นแบบอย่างเศรษฐกิจพอเพียงจากบิดา มารดา เมื่อเข้าทำงานร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะสถานการณ์อีก 2 ตัวแปร รวมเป็น 3 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการออมได้เป็นลำดับแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .19) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 16.6 ส่วนงานวิจัยของ สุภานันต์ เปี้ยศิริ (2545) พบว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดไฟจากครอบครัวมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าอย่างคุ้มค่ามากกว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดไฟฟ้าจากครอบครัวน้อย ตัวแปรนี้เมื่อเข้าทำงานร่วมกับตัวชุดลักษณะสถานการณ์อีก 2 ตัวแปร รวมเป็น 3 ตัวแปร สามารถเข้าร่วมทำนายพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมได้เป็นลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .27) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายได้ร้อยละ 30.4 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมได้เป็นลำดับที่ 1 เช่นกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวิตสังคมต่างๆ กันได้ใน 10 จาก 14 กลุ่มย่อย (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .23-.35) ส่วน มนูญ ภูชลิบเงิน (2547) พบว่า ตัวแปรการเห็นแบบอย่างที่ดีจากครอบครัว เมื่อเข้าทำงานร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะสถานการณ์อีก 2 ตัวแปร รวมเป็น 3 ตัวแปร สามารถเข้าร่วมทำนายพฤติกรรมประหยัดพลังงานได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .18) โดยมีปริมาณการร่วมทำนายได้ร้อยละ 21.9 ส่วนงานวิจัยของ กุหลาบ ไทโรโพธิ์ภู (2546) ศึกษาเรื่องปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรักษาความสะอาดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 587 คน พบว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการรักษาความสะอาดจากครอบครัวมากเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการรักษาความสะอาดส่วนตัวมากกว่านักเรียนที่เห็นแบบอย่างการรักษาความสะอาดจากครอบครัวน้อย ตัวแปรการเห็นแบบอย่างการรักษาความสะอาดจากครอบครัว เมื่อเข้าทำงานร่วมกับชุดลักษณะสถานการณ์อีก 4 ตัวแปร รวมเป็น 5 ตัวแปร สามารถเข้าร่วมทำนายพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนรวมได้เป็นลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .25) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายได้ร้อยละ 26.3 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนรวมได้เป็นลำดับที่ 1 เช่นกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวิตสังคมต่างๆ ใน

9 จาก 12 กลุ่มย่อย (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .20-.36) ผลงานวิจัยของ สุमितตรา เจริญพันธ์ (2545) ศึกษาจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 524 คน ผลการศึกษาพบว่า การเห็นแบบอย่างจากเพื่อน ร่วมกับตัวแปรกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนสามารถทำนายพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียนได้ร้อยละ 31.8 (มีค่าเบต้าเท่ากับ .31) โดยการเห็นแบบอย่างจากเพื่อนเข้าสู่สมการการทำนายเป็นลำดับที่ 2 โดยสามารถทำนายพฤติกรรมขณะเรียนได้ร้อยละ 32.1 (มีค่าเบต้าเท่ากับ .28) นอกจากนี้ การเห็นแบบอย่างจากเพื่อนเข้าสู่สมการการทำนายเป็นลำดับที่ 2 ในการทำนายพฤติกรรมหลังเรียนได้ ร้อยละ 29.7 (มีค่าเบต้าเท่ากับ .25) ซึ่งสอดคล้องกับ กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) ศึกษาพฤติกรรมเรียนสาระวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่านักเรียนที่มีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อนมาก มีพฤติกรรมเรียนสาระวิทยาศาสตร์มาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 124.53 และ 116.14 ตามลำดับ) พบในกลุ่มรวม และเมื่อตัวแปรการมีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อน เข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดลักษณะสถานการณ์อีก 3 ด้าน รวมเป็น 4 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมเรียนสาระวิทยาศาสตร์ด้านรวมของนักเรียนได้ร้อยละ 39.80 ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง นอกจากนี้การมีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อน ยังเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (มีค่าเบต้าเท่ากับ .55) และชุดทำนายนี้สามารถทำนายพฤติกรรมเรียนสาระวิทยาศาสตร์ ด้านก่อนเรียน โดยทำนายได้สูงสุดร้อยละ 19.80 ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง และการมีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อนเป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (มีค่าเบต้าเท่ากับ .48) และสามารถทำนายพฤติกรรมเรียนสาระวิทยาศาสตร์ด้านหลังเรียนได้ร้อยละ 43.80 ในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง ผลงานวิจัยของ สุภาสินี นุ่มเนียม (2546) ศึกษาพฤติกรรมรับผิดชอบหน้าที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 576 คน พบว่า ตัวแปรการมีแบบอย่างที่เหมาะสม เมื่อเข้าทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบหน้าที่ในครอบครัวได้เป็นลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .31) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายได้ร้อยละ 27.6 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบหน้าที่ในครอบครัวได้เป็นลำดับที่ 1 ด้วยเช่นกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ ในทุกกลุ่มย่อย (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .25 - .45) และยังสามารถทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบหน้าที่ในโรงเรียนได้เป็นลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .37) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายได้ร้อยละ 38.4 และตัวแปรนี้ยังสามารถทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบหน้าที่ในโรงเรียนได้เป็นลำดับที่ 1 ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ ใน 15 จาก 16 กลุ่มย่อย (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .34-.49)

จากการประมวลเอกสารงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่าการเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้างไม่ว่าจะเป็นผู้ปกครอง และเพื่อน มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของนักเรียน ทั้งพฤติกรรมการ

รักษาความสะอาด พฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าอย่างคุ้มค่า และพฤติกรรมการรับผิดชอบต่อ เป็นต้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคาดว่า การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง น่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อ โดยตั้งสมมติฐานว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างสูง น่าจะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อมากกว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างต่ำ

การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อ

การสนับสนุนทางสังคม ตรงกับภาษาอังกฤษว่า (Social support) มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายการสนับสนุนทางสังคมไว้ดังนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2543) ให้นิยามการสนับสนุนทางสังคมไว้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การสนับสนุนด้านอารมณ์ (Emotional support) เช่น การพูดปลอบโยน การให้กำลังใจ ให้ความหวังใจ ความรัก ความอบอุ่น ความเห็นใจ และการยอมรับ เป็นต้น 2) การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร (Informational support) เช่น การช่วยเหลือในการแก้ปัญหา ช่วยหาทางออกที่ดี การให้คำแนะนำ การให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหา การให้รางวัลหรือการลงโทษ การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจ หรือการตัดสินใจที่ดี เป็นต้น และ 3) การสนับสนุนด้านวัสดุเครื่องใช้ รวมทั้งเงิน (Material support) ในงานวิจัยของ ศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2532) สรุปได้ว่า การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การรับรู้ถึงแหล่งบุคคลที่จะให้ความช่วยเหลือด้านอารมณ์ เช่น ความรัก ความเห็นใจ ความเอื้ออาทร การยอมรับจากกลุ่มหรือด้านข้อมูลข่าวสาร และการช่วยเหลือ ส่วนงานวิจัยของ อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533) กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การรับรู้ของบุคคลว่ามีคนคอยให้ความช่วยเหลือทั้งด้านรูปธรรม และนามธรรม ซึ่งแหล่งการสนับสนุนทางการเรียนของนักเรียนที่สำคัญมีหลายแหล่ง รวมทั้งการสนับสนุนจากผู้ปกครองในครอบครัวด้วย ส่วนงานวิจัยของ นีออน พิณประดิษฐ์ และคนอื่น ๆ (2546) ได้สรุปการสนับสนุนทางสังคมเป็นโครงสร้างหลายมิติ ซึ่งประกอบด้วย การติดต่อสื่อสารในแง่ดี ทำให้มีความรู้สึกผูกพัน มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุรีพร ภิบาลจันทร์ (2551) ได้สรุปการสนับสนุนทางสังคมว่า การสนับสนุนทางสังคมเป็นการที่บุคคลได้รับข้อมูลข่าวสาร และเข้าใจว่ามีบุคคลที่ให้ความรักความเอาใจใส่ มีคนเห็นคุณค่า ยกย่อง และรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมที่มีความผูกพัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ให้ความหมาย การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูว่า หมายถึง การที่ผู้ปกครองและครูให้การสนับสนุนในการเรียนดนตรีแก่นักเรียนทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านอารมณ์ เช่น การดูแลเอาใจใส่ ห่วงใย ให้กำลังใจ และปลอบโยนเมื่อนักเรียนประสบปัญหาในการเรียน

ดนตรี 2) ด้านการให้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องการเรียนนิเวศดนตรี เช่น ให้คำแนะนำ อธิบาย การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงดนตรี การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาเพิ่มเติม เช่น สถานที่เรียนพิเศษ หรือข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนดนตรี และ 3) ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และการเงิน เช่น การจัดสรรงบประมาณในการเรียนดนตรี การจัดหาเครื่องดนตรี อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนที่ครบครัน เพื่อช่วยสร้างความมั่นใจในการเรียนดนตรีให้มากขึ้น

การวัดการสนับสนุนทางสังคมด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู จากการประมวลเอกสารเกี่ยวกับแบบวัดการสนับสนุนทางสังคมจากผู้ปกครองและครู มีผู้สร้างแบบไว้ดังนี้ บุญตา นันทะกุล (2546) ได้สร้างแบบวัดการสนับสนุนด้านการอ่านในครอบครัวประกอบด้วยด้าน 1) การให้ความรู้ และการแนะนำเรื่องอ่าน 2) การทำตัวเป็นแบบอย่าง 3) จัดหาหนังสือให้กับเด็ก หรือพาเด็กไปเลือกหนังสือด้วยตนเอง 4) สร้างบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมภายในบ้าน แบบวัดมีจำนวน 11 ข้อ ช่วงคะแนนของแบบวัดอยู่ระหว่าง 11 - 66 คะแนน ช่วงคะแนนค่าสหสัมพันธ์รายข้อ มีค่าระหว่าง .34 - .75 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .85 ส่วนงานวิจัยของ กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) สร้างแบบวัดการรับรู้การสนับสนุนในการเรียนวิทยาศาสตร์จากผู้ปกครอง ซึ่งวัดการสนับสนุนใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านอารมณ์ 2) ด้านข้อมูลข่าวสารในเรื่องการเรียนวิทยาศาสตร์ และ 3) ด้านวัสดุอุปกรณ์ และการเงิน แบบวัดมีจำนวน 12 ข้อ มีช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .250 - .561 และแบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .81 นอกจากนี้ในงานวิจัยของ สุमितตรา เจิมพันธ์ (2545) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้สร้างแบบวัดการได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนคณิตศาสตร์จากผู้ปกครอง แบบสอบถามเป็นมาตรประเมิน 6 ระดับ จาก “ไม่จริงเลย” ถึง “จริงที่สุด” จำนวน 10 ข้อ ช่วงคะแนนของแบบวัดอยู่ระหว่าง 10 ถึง 60 คะแนน ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 4.37 - 8.85 และช่วงคะแนนของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้ออยู่ระหว่าง .35 - .56 มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .77 สำหรับแบบวัดการสนับสนุนจากครู ได้มีนักวิจัยสร้างแบบวัดไว้ดังนี้ สุวานันต์ เปียศิริ (2545) สร้างแบบวัดการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียน โดยให้นักเรียนรายงานความเกี่ยวข้องกับบุคคลในโรงเรียน เช่น ครู เพื่อน ถึงปริมาณการได้รับความช่วยเหลือในกิจกรรมการประหยัดไฟทั้ง 3 ด้าน คือ 1) การสนับสนุนด้านอารมณ์ (เช่น ให้คำชม ให้รางวัล) 2) การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร (เช่น ในวิชาเรียนครูได้แทรกเนื้อหาเกี่ยวกับการประหยัดไฟฟ้า) 3) การสนับสนุนด้านวัตถุ สิ่งของ แบบวัดมีจำนวน 12 ข้อ แบบสอบถามเป็นมาตรประเมิน 6 ระดับ จาก “ไม่จริงเลย” ถึง “จริงที่สุด” ช่วงคะแนนของแบบวัดอยู่ระหว่าง 12 - 72 คะแนน ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 5.70 - 8.87 มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .81 ส่วนศุภรางค์ อินทฤทธิ์ (2552) ได้สร้างแบบวัดการสนับสนุนจากครูในด้านการอ่าน จำนวน 10 ข้อ

แบบสอบถามเป็นมาตรประเมิน 6 ระดับ จาก “ไม่จริงเลย” ถึง “จริงที่สุด” ช่วงคะแนนของแบบวัดอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 6.22 – 10.85 มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .80 อีกทั้งยังได้ปรับปรุงแบบวัดจาก สุमितตรา เจริมพันธ์ (2545) จำนวน 10 ข้อ ช่วงคะแนนค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 6.22 – 10.65 มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .84 ส่วนงานวิจัยของ สุमितตรา เจริมพันธ์ (2548: 58) สร้างแบบวัดการปฏิบัติจากครุคณิตศาสตร์ในด้านต่าง ๆ เช่น ให้คำแนะนำเรื่องการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ให้คำอธิบายเกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียนอย่างชัดเจน ให้เหตุผลก่อนลงโทษ หรือให้รางวัล และการแสดงออกทางอารมณ์ของครู เช่น การเอาใจใส่ ให้กำลังใจ ปลอบโยน แบบสอบถามเป็นมาตรประเมิน 6 ระดับ จาก “ไม่จริงเลย” ถึง “จริงที่สุด” จำนวน 10 ข้อ ช่วงคะแนนของแบบวัดอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 6.22 – 10.85 และมีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .84 ส่วนงานวิจัยของ ดุจเดือน พันธุนาวิน และอัมพร ม้าคะนอง (2547) สร้างแบบวัดการรับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครู โดยวัดการรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับความช่วยเหลือ สนับสนุนจากครุคณิตศาสตร์ ใน 2 ด้าน คือ ด้านอารมณ์ และด้านข้อมูลข่าวสาร เป็นแบบวัดมาตรประเมินรวมค่าจำนวน 15 ข้อ แบบสอบถามเป็นมาตรประเมิน 6 หน่วย จาก “ไม่จริงเลย” ถึง “จริงที่สุด” ช่วงคะแนนของแบบวัดอยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 4.05 – 8.87 มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .90

จากการทบทวนแบบวัดเกี่ยวกับการสนับสนุนทางสังคม พบว่า มีแบบวัดที่เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียน ได้แก่ ฐานันดร เปียศิริ (2545) ศุภรางค์ อินทพันธ์ (2552) สุमितตรา เจริมพันธ์ (2545) และ ดุจเดือน พันธุนาวิน อัมพร ม้าคะนอง (2547) สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู จากการสนับสนุนในการเรียนดนตรีแก่เยาวชนทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านอารมณ์ เช่น การดูแลเอาใจใส่ ห่วงใย ให้กำลังใจ และปลอบโยนเมื่อเยาวชนประสบปัญหาในการเรียนดนตรี 2) ด้านการให้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องการเรียนวิชาดนตรี เช่น ให้คำแนะนำ อธิบาย การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงดนตรี การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาเพิ่มเติม เช่น สถานที่เรียน พิเศษ หรือข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารที่เกี่ยวกับการเรียนดนตรี และ 3) ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และการเงิน เช่น การจัดสรรงบประมาณในการเรียนดนตรี การจัดหาเครื่องดนตรี อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนที่ครบครัน เพื่อช่วยสร้างความมั่นใจในการเรียนดนตรีให้มากขึ้น

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาที่มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการสนับสนุนทางสังคมจากผู้ปกครอง และการสนับสนุนทางสังคมจากครู กับพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่าง ๆ เช่น งานวิจัยของ สุमितตรา เจริมพันธ์ (2545) ศึกษาจิตลักษณะและ

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 524 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนในการเรียนคณิตศาสตร์จากผู้ปกครองมาก เป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียน พฤติกรรมขณะเรียนในชั้น พฤติกรรมหลังเรียน มากกว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมกรเรียนกลุ่มสาระวิทยาศาสตร์ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 604 คน พบผลในกลุ่มรวมว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการเรียน สาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดามาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมกรเรียนสาระวิทยาศาสตร์มากกว่า นักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดาน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 90.68 และ 87.28 ตามลำดับ) ส่วนงานวิจัยของ ฐานันตร์ เปียศิริ (2545) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียนมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนตัว มีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าในครอบครัว และมีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมน้อย ส่วน ศุภราชค์ อินทุณท์ (2552) ศึกษาเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคม และปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียด ของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น พบว่า การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู เมื่อเข้าทำนายน่วมกับตัวทำนายนชุดลักษณะสถานการณ์อีก 5 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายนปริมาณที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนได้เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .14) ในกลุ่มนักเรียนเพศชาย โดยมีปริมาณการร่วมทำนายนเท่ากับร้อยละ 5.9 ส่วนงานวิจัยของ ดุจเดือน พันธุมนาวิน และอัมพร ม้าคะนอง (2547) ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุ และผลของพฤติกรรมกรพัฒนานักเรียนของครูคณิตศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่สอนวิชาคณิตศาสตร์ ในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 595 คน และนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 739 คน ผลวิจัยพบว่า กลุ่มนักเรียนที่รับรู้การสนับสนุนทางสังคมจากครูมากเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมใฝ่รู้ในการเรียนคณิตศาสตร์ เช่น หาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวิชาที่เรียนมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 36.98 และ 35.71 ตามลำดับ) และมีพฤติกรรมรับผิดชอบในการเรียนคณิตศาสตร์ เช่น อ่านบทเรียนล่วงหน้า ทบทวนบทเรียน และทำการบ้านมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 41.23 และ 39.71 ตามลำดับ)

จากการประมวลเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้ปกครองและครูมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนทางสังคมในด้านการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ และการสนับสนุนทางสังคมของผู้ปกครองและครู เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรพัฒนานักเรียน พฤติกรรมกรประหยัดไฟฟ้า และพฤติกรรมกรเรียนของนักเรียน ผู้วิจัยจึงคาดว่า การสนับสนุนด้านดนตรีจากผู้ปกครองและครู น่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ โดยผู้วิจัยตั้งสมมติฐานไว้ว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง น่าจะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมในการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ

บรรยากาศในการเรียน กับพฤติกรรมการเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบ

ปัจจุบันโรงเรียนเป็นสถาบันที่มีบทบาทความสำคัญในการผลิตคนให้เป็นพลเมืองที่ดี ดังนั้นโรงเรียนจึงควรตระหนักถึงบทบาทของตนเองในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในด้านต่างๆ ดังที่ ละเมียด ลิมอักษร (2519) ได้กล่าวว่าโรงเรียนเป็นสถานที่ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาแก่เด็กโดยตรง สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนจึงเป็นบรรยากาศทางการศึกษาที่สำคัญที่สุด โรงเรียนเป็นสถานที่ที่เด็กได้พบสิ่งแวดล้อมหลายอย่าง เช่น ได้มีการสมาคมติดต่อกับครูและเพื่อนนักเรียนในวัยต่าง ๆ ได้รับการอบรมสั่งสอนจากครู ได้เล่นและทำงานร่วมกับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ได้อ่านหนังสือในห้องสมุด ได้ดูภาพยนตร์และโทรทัศน์ และได้ฟังวิทยุที่ครูจัดขึ้นเพื่อประกอบการสอน ซึ่งล้วนแต่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาทั้งสิ้น อีกทั้งยังช่วยให้เด็กมีประสบการณ์ความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ ส่วน สุพิชญา ธีระกุล และคนอื่นๆ (2524) ได้เสนอแนวทางการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ดังนี้

- 1) **สภาพโรงเรียนและห้องเรียน** โรงเรียนควรจัดอาคารสถานที่ถูกหลักวิชาการ เช่น การวางแผนผังแนวอาคารถูกทิศทาง ได้รับแสงสว่างอย่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทดี ไม่ร้อนอบอ้าวจนเกินไป ไม่มีเสียงดังรบกวน ภายในตกแต่งสวยงามเป็นระเบียบ เพื่อช่วยให้บรรยากาศร่มรื่น น่าเรียน สภาพห้องเรียนและขนาดต้องเหมาะสมกับผู้เรียน เพราะสิ่งเหล่านี้จำเป็นต่อการเสริมสร้างการเรียนการสอนให้ได้ผลดี
- 2) **หลักสูตร** คือแนวทางที่โรงเรียนจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก หรือเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ หลักสูตรจะดีต้องจัดให้ตรงกับความมุ่งหมายทางการศึกษา และตรงกับความต้องการของเด็กแต่ละวัย
- 3) **แบบเรียนและบทเรียน** แบบเรียนเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ และถือว่าเป็นอุปกรณ์การศึกษาที่โรงเรียนจะขาดมิได้ สิ่งที่คุณครูควรพิจารณา คือ การจัดบทเรียนที่เป็นประโยชน์เหมาะสมกับวัย ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน และความเหมาะสมกับท้องถิ่น
- 4) **สื่อและอุปกรณ์ทางการศึกษา** เป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและง่ายขึ้น การใช้สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนให้ได้ผลดีนั้น ขึ้นอยู่กับทักษะและความสนใจของครูว่าจะใช้อุปกรณ์นั้น ๆ ได้เหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และใช้ได้ถูกต้องเพียงใด
- 5) **กิจกรรมต่างๆ ในการเรียนการสอน** คือ พฤติกรรมที่แสดงออกแล้วทำให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนที่เกิดขึ้นจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับกิจกรรมที่ทำนั้นตรงจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือไม่ กิจกรรมที่ดีควรเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนกระทำแล้วเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการพูด การเขียน กิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงและการประดิษฐ์ เป็นต้น
- 6) **เวลาและโอกาส** การเรียนจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับเวลาเช่นกัน ครูจะต้องจัดสรรเวลาให้เหมาะสมกับวิชาและเนื้อหาที่จะสอน เวลาควรมีการยืดหยุ่นไปตามเนื้อหา ไม่ควรมีกฎเกณฑ์ตายตัว
- 7) **สถานที่** สถานที่ที่ใช้ในการเรียนนั้น อาจไม่ได้หมายถึงห้องเรียนเพียงอย่างเดียว บางครั้งอาจเป็นสนามโรงเรียน หรือสถานที่ไปทัศนศึกษาด้วย สถานที่จึงมีส่วนช่วยสร้างความรู้สึกรักและสร้างบรรยากาศของการเรียน การเปลี่ยนแปลงบรรยากาศในการเรียนจะช่วยให้ผู้เรียนไม่รู้สึกเบื่อ ช่วยให้สังคมของ

เด็กดีขึ้น อย่างไรก็ตาม สถานที่ที่จะใช้เรียนต้องไม่มีเสียงรบกวนผู้เรียน และไม่วิเวกหรือดูถูกลับจนน่ากลัว ไม่เสียงภัยหรือใกล้สิ่งที่เป็นอันตรายหรือสกปรก และสถานที่นั้นต้องเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน 8) *ผู้เรียน* การเรียนการสอนจะเกิดขึ้นได้และเป็นผลดี ก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีความพร้อม มีความสนใจที่จะศึกษาหาความรู้ ครูจะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียนหรือเมื่อผู้เรียนเกิดความพร้อมที่จะเรียนก็ควรให้โอกาสแก่ผู้เรียนทันที ครูผู้สอนจะต้องหมั่นสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน หากแสดงความรู้สึกว่ามีความวิตกกังวล มีความคับข้องใจครูจะต้องช่วยลดความรู้สึกนั้นๆ เสียก่อน และพยายามสร้างบรรยากาศที่จะให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ 9) *ผู้สอนและวิธีสอน* ครูถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลดี นักการศึกษาต่างประเทศและการวิจัยการศึกษาได้ระบุว่ายังไม่มีอุปสรรคการสอนใด ๆ ในโลกนี้ที่จะใช้แทนครูที่มีความสามารถทางการสอนได้ ส่วน สิทธิวรรณ ศรีพหล (2526) ได้สรุปแนวทางการจัดบรรยากาศในห้องเรียนสำหรับครูที่จะนำไปปฏิบัติ สรุปได้ดังนี้ 1) บรรยากาศของการเรียนการสอนในชั้นเรียน ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีพัฒนาการทางสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมอย่างเต็มที่ ฝึกฝนการใช้สติปัญญา คือ มีกระบวนการในการคิดอย่างมีเหตุมีผล การมีเจตคติที่ดีต่อผู้อื่น การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งการมีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น 2) การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ดีต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติในการควบคุมตนเองและรับผิดชอบตนเอง โดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองให้มากที่สุด ให้โอกาสนักเรียนในการค้นคว้าหาวิธีการด้วยตนเอง โดยครูจะคอยแนะนำและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น 3) การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ดีจะต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดและแนวทางการปฏิบัติแบบประชาธิปไตย ทั้งนี้อาจเริ่มจากครูเป็นตัวอย่างที่ดี มีลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเสรี ยอมรับมติกลุ่ม

จากการประมวลเอกสารที่เกี่ยวกับบรรยากาศในการเรียน สรุปได้ว่า บรรยากาศในการเรียนหมายถึง สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนที่เหมาะสม ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ตลอดจนอุปสรรคการเรียนการสอนที่ทันสมัย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียน ตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน มีความกระตือรือร้น และมีความรับผิดชอบในการเรียน

การวัดบรรยากาศในการเรียน มีนักวิชาการได้สร้างแบบวัดบรรยากาศในพฤติกรรมต่างๆ ไว้ดังนี้ สุภาภรณ์ ศศิดิลภรณ์ (2543) ได้สร้างแบบวัดบรรยากาศในครอบครัว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสระบุรี จำนวน 1,115 คน มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตราประเมินค่า 5 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 12 – 60 คะแนน ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าระหว่าง 2.42 – 10.77 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .75 ส่วน สุกัญญา แยมยิ้ม (2541) ได้

สร้างแบบวัดบรรยากาศในการเรียนการสอน ของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ถึง 3 จำนวน 205 คน มีข้อคำถามจำนวน 16 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตราประเมินค่า 5 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “จริงน้อยที่สุด” ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 16 – 80 คะแนน ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าระหว่าง 3.81 – 7.43 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .81 ส่วน กมลวัฒน์ วันวิชัย (2545) ได้สร้างแบบวัดบรรยากาศการเรียนการสอน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 261 คน มีข้อคำถามจำนวน 35 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตราประเมินค่า 5 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “จริงน้อยที่สุด” ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 35 – 175 คะแนน ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าระหว่าง 1.76 – 6.74 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88 ซึ่งสอดคล้องกับ มรกต ศรียาสิน (2545) ได้สร้างแบบวัดบรรยากาศการเรียนการสอน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 295 คน มีข้อคำถามจำนวน 37 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตราประเมินค่า 5 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “จริงน้อยที่สุด” ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 37 – 185 คะแนน ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่า 1.78 – 7.45 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .55 ส่วน วะวีพร บำรุงผล (2548) ได้สร้างแบบวัดบรรยากาศในโรงเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 627 คน มีข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตราประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 20 – 120 คะแนน ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าระหว่าง .34 – .72 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .90 สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดตัวแปรบรรยากาศในการเรียนตามนิยามปฏิบัติการที่กำหนดไว้

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศในการเรียน กับพฤติกรรมการเรียน
ดนตรีอย่างรับผิดชอบ จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาที่มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรบรรยากาศในการเรียน กับพฤติกรรมการเรียนต่าง ๆ เช่น สุภาภรณ์ ศศิดิลฉรรม (2543) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความอดสาหะในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์เท่ากับ 0.367 ส่วนงานวิจัยของ สุกัญญา แยมยิ้ม (2541) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจเรียนของนักเรียนหลักสูตรสารพัดช่างสีพระยากรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมในวิทยาลัย เมื่อร่วมทำนายกับตัวแปรอีก 2 ด้าน (ด้านส่วนตัว และด้านครอบครัว) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความตั้งใจเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน กมลวัฒน์ วันวิชัย (2545) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบ

ด้านการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .162 ตามลำดับ ส่วน วรรีพร บำรุงผล (2548) ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ตัวแปรบรรยากาศในโรงเรียน เมื่อนำมารวมกับตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ มีความสัมพันธ์ในเชิงเส้นตรงกับความรับผิดชอบของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อีกทั้งยังสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนได้ร้อยละ 69.9

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบรรยากาศในการเรียน จะเห็นได้ว่าเยาวชนที่ได้รับบรรยากาศในการเรียนที่เหมาะสมนั้น จะมีพฤติกรรมในด้านต่างๆ ทั้งด้านการเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อสังคมไปด้วย ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงคาดว่าเยาวชนที่ได้รับบรรยากาศในการเรียนที่เหมาะสมสูง จะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีหรืออย่างรับผิดชอบมากกว่า เยาวชนที่ได้รับบรรยากาศในการเรียนที่เหมาะสมต่ำ

จิตลักษณะเดิมกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีหรืออย่างรับผิดชอบ

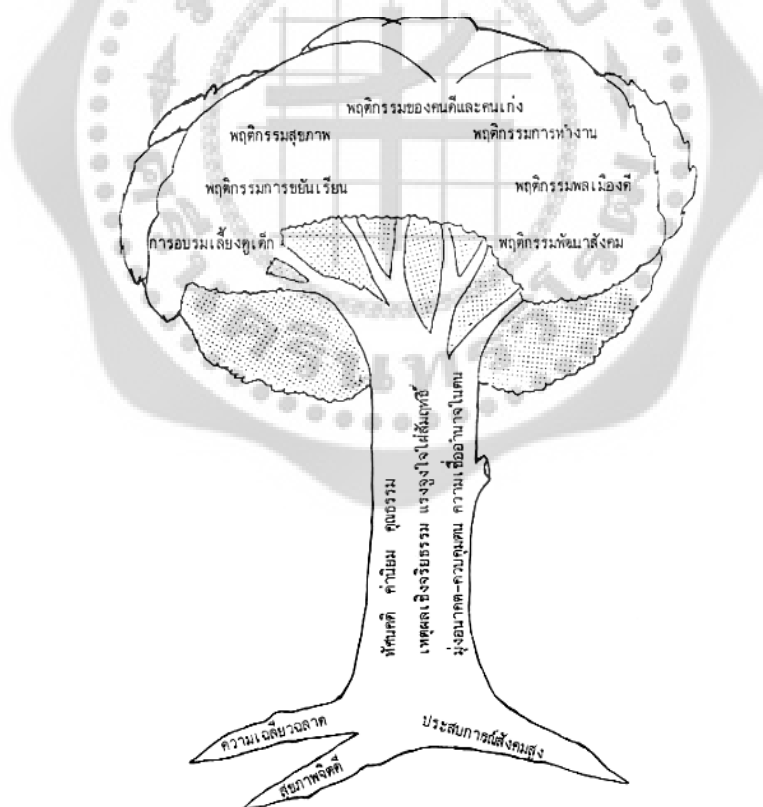
จิตลักษณะเดิม หมายถึง ลักษณะทางจิตใจที่ผลักดันให้เกิดพฤติกรรมหนึ่ง ๆ เป็นลักษณะที่สะสมในตัวบุคคลตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ลักษณะนี้ค่อนข้างคงที่ ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ปัจจุบัน ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมเป็นแนวคิดในการกำหนดตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีหรืออย่างรับผิดชอบ ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิมในงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน ส่วนบุคลิกภาพแบบแสดงตน และการมีวินัยในตนเอง เป็นตัวแปรที่ได้จากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการสัมภาษณ์เชิงลึกกับตัวแทนนักเรียนที่มีความประพฤติดีในการเรียนดนตรี

ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม

ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม เป็นทฤษฎีที่ริเริ่มนำเสนอโดย ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2543) ตั้งแต่ พ.ศ. 2526 จากการประมวลผลงานวิจัยจำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสาเหตุของพฤติกรรมประเภทต่าง ๆ ในคนไทยทั้งเด็กและผู้ใหญ่ (อายุตั้งแต่ 6 ถึง 60 ปี) รวมหลายพันคนทั้งในกรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัด ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรมได้อธิบายว่า คนที่มีพฤติกรรมน่าปรารถนาหรือไม่น่าปรารถนาบางประการในปริมาณที่ต่างกันมีสาเหตุมาจากจิตลักษณะด้านต่าง ๆ ที่แตกต่างกัน โดยทฤษฎีนี้ได้นำเสนอในรูปแบบของต้นไม้อ (ภาพประกอบ 2) ซึ่งประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ 3 ส่วน คือ ส่วนแรก ส่วนที่เป็นราก แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ซึ่งเป็นจิตลักษณะพื้นฐานของพฤติกรรมคือ 1) ความเฉลียวฉลาด 2) สุขภาพจิต และ 3) ประสิทธิภาพทางสังคม ส่วนที่สอง คือ ส่วนที่เป็นลำต้น แสดงจิต

ลักษณะสำคัญทั้ง 5 ตัวนี้ ประกอบด้วย 1) เหตุผลเชิงจริยธรรม 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3) ความเชื่ออำนาจในตน 4) เจตคติ คุณธรรม และค่านิยม 5) ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตน และ ส่วนที่สาม เป็นส่วนของดอก และผลไม้ แสดงพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของคนดี คนเก่ง และมีความสุข ประกอบด้วยพฤติกรรมต่าง ๆ 4 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มพฤติกรรมที่ไม่เบียดเบียนตนเอง เช่น พฤติกรรมการบริโภคอย่างเหมาะสม พฤติกรรมรักษานามย่ส่วนบุคคล และการละเว้นพฤติกรรมที่นำโทษมาสู่ตนเอง 2) กลุ่มพฤติกรรมที่ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เช่น พฤติกรรมซื่อสัตย์ พฤติกรรมก้าวร้าวน้อย 3) กลุ่มพฤติกรรมที่รับผิดชอบต่อหน้าที่ เช่น พฤติกรรมขยันเรียน พฤติกรรมการทำงาน พฤติกรรมอบรมเลี้ยงดูบุตร 4) กลุ่มพฤติกรรมที่พัฒนาตนเองและสังคม เช่น พฤติกรรมรับนวัตกรรม พฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ พฤติกรรมอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข และพฤติกรรมอาสาพัฒนา เป็นต้น

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยศึกษา ตัวแปรจิตลักษณะบางตัวที่ทบทวนงานวิจัยมาแล้ว และพบว่า น่าจะเป็นสาเหตุของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อหน้าที่ ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีรายละเอียดดังนี้

ภาพประกอบ 2 ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม

ที่มา: ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2543). *ทฤษฎีต้นไม้จริยธรรม: การวิจัยและการพัฒนาบุคคล*.

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ลักษณะทางจิตใจที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ ทั้งในหน้าที่การงาน หรือการเรียน ตามเป้าหมายที่วางไว้ และเป็นลักษณะที่สำคัญภายในลักษณะหนึ่งที่มีผลกระตุ้นให้บุคคลเกิดความเพียร ความพยายาม ที่จะทำงานให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยมาตรฐานที่ดีเยี่ยม ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง คือผู้ที่มีพฤติกรรมการทำงานเพื่อมุ่งให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เมื่อประสบความสำเร็จก็เกิดความสุขความภาคภูมิใจ แต่เมื่อเกิดความล้มเหลวก็ไม่ท้อแท้ และพร้อมที่จะมีความเพียรพยายามในการลองทำใหม่ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักเป็นผู้ที่ชอบอาสาทำงานต่าง ๆ ชอบการแข่งขันเพื่อชัยชนะ มีนิสัยรักงาน และทำงานที่ยากโดยไม่ย่อท้อ ทำให้เป็นคนที่ยิ่งตนเอง และอาจเป็นที่พึ่งของผู้อื่นด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2522)

การศึกษาทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีนักจิตวิทยาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้ แมคเคลแลนด์ (McClelland) ได้กล่าวว่า แรงจูงใจของบุคคลที่กระทำการเพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จ มีความต้องการความสำเร็จมิได้หวังรางวัลตอบแทนจากการกระทำของเขา ซึ่งความต้องการความสำเร็จนี้ในแง่ของการทำงาน หมายถึง ความต้องการที่จะทำงานให้ดีที่สุด และทำให้สำเร็จผลตามที่ตั้งใจไว้ เมื่อตนทำอะไรสำเร็จได้ ก็จะเป็นแรงกระตุ้นให้ทำงานอื่นต่อไป ส่วน แอทกินสัน (Atkinson. 1975, อ้างอิงจาก งามตา วณิชานนท์, 2535: 351) กล่าวว่า ในโรงเรียน งานบางอย่างที่นักเรียนทำจะได้รับการประเมินผล เช่น การอ่านหนังสือในห้องสมุด การช่วยวางแผนการจัดกิจกรรม เป็นต้น ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ Atkinson ใช้อธิบายการทำงานที่บุคคลทราบว่าผลงานของตนจะได้รับการประเมินผลโดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ดีเยี่ยมว่าประสบความสำเร็จ หรือล้มเหลว ซึ่งนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะไม่พยายามทำงานให้สำเร็จทุกครั้งที่ไป เขาจะพยายามอย่างเต็มที่เมื่ออยู่ในสถานการณ์ที่ทราบว่าการทำงานนั้น ๆ จะได้รับการประเมินโดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่ดีเยี่ยมเท่านั้น

การศึกษาความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีนักวิชาการได้ให้ความหมาย ดังต่อไปนี้ ดุจเดือน พันธุมนาวิน (2547) กล่าวว่า ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเมอร์เรย์ (Murray. 1964: 152 -266) ได้รวบรวมความต้องการทางจิตของมนุษย์ไว้ 28 ชนิด และในจำนวนนี้มีความต้องการเอาชนะ และประสบความสำเร็จ (Need for achievement) รวมอยู่ด้วย ความต้องการสัมฤทธิ์ (N-Achievement) เป็นความต้องการทางจิตที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน เพราะมนุษย์ต้องการเป็นผู้มีความสามารถมีพลังจิต (Will power) ที่จะเอาชนะอุปสรรคมุ่งที่จะทำในสิ่งที่ยากให้ประสบความสำเร็จ ส่วนทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคเคลแลนด์ (McClelland. 1953: 36 – 62) นักจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นผู้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยเขาตระหนักว่าความต้องการหรือแรงจูงใจอันเป็นคุณสมบัติในตัวบุคคลนั้น มีบทบาทที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม จึงได้ทำการวิจัยเพื่อพิสูจน์ความต้องการความสำเร็จ (Need for

achievement) หรือแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีส่วนช่วยพัฒนาเศรษฐกิจ และทำให้สังคมนั้นๆ เจริญรุ่งเรือง ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ จึงเกิดจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สรุปได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการหรือความปรารถนา ให้บรรลุมาตรฐานที่ดีเยี่ยม มีความเพียรพยายาม และมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตน มีความบากบั่นฝ่าฟันอุปสรรคอย่างไม่ย่อท้อ รู้จักแก้ปัญหาจนประสบความสำเร็จ จนเป็นที่ยอมรับของคนอื่นๆ อีกทั้งเมื่อประสบความสำเร็จก็จะเกิดความภาคภูมิใจ แต่เมื่อล้มเหลวก็ไม่ย่อท้อพร้อมที่จะปรับปรุงตนเองให้บรรลุเป้าหมายให้ดีกว่าเดิม

การวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จากการทบทวนเอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่างๆ พบในงานวิจัยของ บุญรับ ศักดิ์มณี (2532) ศึกษาเรื่อง การเสริมสร้างจิตลักษณะ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานราชการ โดยสร้างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่เป็นแบบวัดประเภทมาตราประเมินรวมค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” โดยอาศัยแนวการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเฮร์แมน (Herman) จำนวน 20 ข้อ ช่วงคะแนนค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 2.75 – 7.45 แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .84 ส่วนงานวิจัยของ ศิริพรรณ เหมรังคะ (2543) ได้สร้างแบบสอบถาม แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพื่อวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน จำนวน 413 คน ในเรื่องความรับผิดชอบการเรียน และเรื่องทั่ว ๆ ไป โดยถามถึงความพยายามในการทำงานใด ๆ ความอดทนต่อการทำงานเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งเป็นแบบวัดที่ดัดแปลงมาจาก ดวงเดือน แซ่ตั้ง (2532) และโสฬส สิทธิเวทย์ (2534) ประกอบด้วยข้อความ 15 ประโยค แต่ละข้อเป็นแบบวัดมาตราประเมินรวมค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด” มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .74 ส่วน พระสรพงษ์ สอนทวี (2554) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางบ้าน วัด โรงเรียน และลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของสามเณรในกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยวัดจากสามเณรจำนวน 334 รูป โดยนำแบบวัดจาก ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ (2536) มาปรับปรุงใช้ จำนวน 16 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตราประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงคะแนนค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .359 - .779 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ 0.893 ส่วนในงานวิจัยของ จรัล ชุณหวิวัฒน์ (2532) ได้ศึกษาเรื่อง การรับรู้สาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5,598 คน ได้สร้างและปรับปรุงแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จากโครงสร้างของเฮร์แมน (Herman. 1970:354 – 355) โดยใช้ลักษณะโครงสร้างผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีลักษณะ 9 ประการ ประกอบด้วย 1) มีระดับความมุ่งหวังสูง 2) มีความ

พยายามต่อสู้เพื่อไปสู่สถานะที่สูงขึ้น 3) มีความอดทนในการทำงานที่มีความยากระดับปานกลางได้ เป็นเวลานาน 4) ในขณะที่ทำงานแม้จะถูกขัดจังหวะก็พยายามทำต่อไปจนสำเร็จ 5) มีความรู้สึกที่เวลา เป็นสิ่งที่ผ่านไปอย่างรวดเร็ว 6) เป็นคนมุ่งอนาคตสูง 7) จะเลือกคบเพื่อนที่มีความสามารถ 8) ต้องการ ให้เป็นที่ยอมรับของผู้อื่นจึงพยายามทำงานให้ได้ดี และ 9) พยายามทำสิ่งต่าง ๆ ให้ได้ดี แบบวัดแต่ละ ข้อประกอบด้วยมาตรประเมินค่า 4 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 27 ข้อ ช่วง คะแนนรวมอยู่ระหว่าง 27 – 108 คะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนสูงถือว่าเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สูง ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนต่ำถือว่าเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับ สมิตตรา เจริม พันธุ์ (2545) ที่ใช้แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในเรื่องจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับ พฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แบบวัดประกอบด้วยประโยค คำถามทั้งทางบวกและทางลบจำนวน 10 ข้อ โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์ คือ 1) มีระดับความมุ่งหวังสูง 2) มีความพยายามเพื่อให้การเรียนมีคะแนนสูงขึ้น 3) มีความ อดทนในการเรียนที่มีความยากระดับปานกลางได้เป็นเวลานาน 4) ในขณะที่เรียนแม้จะถูกขัดจังหวะก็ พยายามทำต่อไปจนสำเร็จ 5) มีความรู้สึกที่เวลาเป็นสิ่งที่ผ่านไปอย่างรวดเร็ว 6) จะเลือกคบเพื่อนที่มี ความสามารถ 7) พยายามทำสิ่งต่างๆ ให้ได้ดี ต่อมา กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) ได้นำแบบวัดแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ของ จรัล อุนฐิติวัฒน์ (2532) และสมิตตรา เจริมพันธุ์ (2545) มาใช้ โดยศึกษาเกี่ยวกับ ประสบการณ์ในการเข้าค่ายวิทยาศาสตร์ และลักษณะจิตใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยประโยคคำถาม 10 ข้อ แต่ละข้อ ประกอบด้วยมาตรประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงคะแนนรวมอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน ช่วงคะแนนค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .289 - .731 และมีค่าความเชื่อมั่น แบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .83 สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ของ สมิตตรา เจริมพันธุ์ (2545) มาใช้วัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเยาวชน เนื่องจากเป็นแบบวัดที่มีความ เชื่อมั่นสูง และศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนของเยาวชนที่เป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมการเรียนดนตรี อย่างรับผิดชอบ จากการทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ พบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคู่ตัวแปร ดังกล่าวค่อนข้างน้อย ผู้วิจัยจึงทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับ พฤติกรรมต่างๆ ดังนี้ ในงานวิจัยของ สุวานันต์ เปี้ยศิริ (2545) ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดพลังงาน ไฟฟ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 701 คน พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มี พฤติกรรมใช้ไฟฟ้าส่วนตัวอย่างประหยัดมาก และมีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวมาก ซึ่งพบ ในกลุ่มรวมและอีกหลายกลุ่มย่อย นอกจากนี้ยังพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัว

ทำนายชุดจิตลักษณะเดิมอีก 3 ตัวแปร รวมเป็น 4 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้า ส่วนตัวได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .17) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 30.4 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัวได้เป็นลำดับที่ 2 เช่นกัน ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวิตสังคมต่าง ๆ กันได้ใน 10 กลุ่มย่อย จากทั้ง 14 กลุ่มย่อย (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .27 - .40) และในตัวทำนายชุดเดียวกัน สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าในครอบครัวได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .18) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 26.4 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าในครอบครัวได้เป็นลำดับที่ 2 เช่นกัน ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวิตสังคมต่าง ๆ กัน ได้ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .11 - .23) และสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .12) ในกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางครอบครัวสูง โดยมีประมาณการร่วมทำนายร้อยละ 32.8 ส่วนงานวิจัยของ สุวดีษฐ์ จตุพร (2547) ศึกษาจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 400 คน โดยนิยามนิสัยการเรียนว่าหมายถึง วิธีการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพที่นักเรียนได้ปฏิบัติทั้งก่อนเข้าเรียน ขณะเรียน และหลังเรียน เช่น เตรียมอุปกรณ์ให้พร้อมก่อนเข้าเรียน อ่านบททวนหรืออ่านบทเรียนล่วงหน้า ฝึกอ่านเขียน ฟัง ถาม ทำการบ้าน และทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีการเตรียมตัวสอบที่ดี เป็นต้น ผลวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดสถานการณ์ และจิตลักษณะอีก 4 ด้าน รวมเป็น 5 ด้าน สามารถทำนายนิสัยในการเรียนได้สูงสุดร้อยละ 54.60 ในกลุ่มรวม โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .69) และสามารถทำนายได้ร้อยละ 54.10 ในกลุ่มนักเรียนหญิง โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .74) ส่วน ศิริพรรณ เหมรังคะ (2543) ศึกษาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาเฉพาะกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร กลุ่มที่ 4 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 413 คน ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนอยู่ในระดับสูง (ค่าเบต้าเท่ากับ .725) และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียน คือสามารถอธิบายความผันแปรของความรับผิดชอบของนักเรียนได้ร้อยละ 52.61 แสดงให้เห็นว่า เด็กที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ ส่วนงานวิจัยของ สุमितตรา เจริมพันธ์ (2545) ได้ศึกษาจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 524 คน พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมกรเตรียมตัวก่อนเรียน มีพฤติกรรมเหมาะสมขณะเรียนในชั้นเรียน และมีพฤติกรรมเหมาะสมหลังเรียนมากกว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ นอกจากนี้ในงานวิจัยของ กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมกรเรียนสภาวะวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบผลสอดคล้องกับ สุमितตรา เจริมพันธ์ ว่านักเรียนกลุ่มรวมที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมกรเรียนสภาวะวิทยาศาสตร์มากกว่า

นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 128.87 และ 114.78) อีกทั้งยังพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวม 5 ด้าน ร่วมทำนายพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ ได้ร้อยละ 52.70 ในกลุ่มรวม โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 3 (ค่าเบต้าเท่ากับ .26)

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า เยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงนั้น จะเป็นผู้ที่มีความมุ่งมั่น ปรารถนา และพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมที่พึงปรารถนาหรือพฤติกรรมกรเรียนที่ดีมากกว่า เยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ จึงคาดว่าเยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบมากกว่า เยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ กับพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ

เจตคติ เป็นลักษณะที่เกิดจากการรู้คิดเชิงประเมินค่าเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทำนองประโยชน์หรือโทษของบุคคล ทำให้มีความรู้สึกโน้มเอียงไปทางชอบ หรือพอใจมากถึงน้อยต่อสิ่งนั้น ๆ รวมทั้งความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมเฉพาะอย่าง อันเป็นผลสืบเนื่องจากการเห็นประโยชน์หรือความพอใจต่อสิ่งนั้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2527) จากความหมายของเจตคติดังกล่าว จึงสามารถแบ่งเจตคติของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกเป็น 3 ส่วน คือ 1) ความรู้เชิงประเมินค่า (Cognitive component) หมายถึง การที่บุคคลมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดว่าดีมีประโยชน์ หรือโทษมากน้อยเพียงใด จัดเป็นองค์ประกอบที่เป็นต้นกำเนิดของเจตคติของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ ดังนั้น หากบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่าต่อสิ่งต่าง ๆ ไม่สมบูรณ์ หรืออาจมีความรู้ที่ผิดพลาด จะทำให้เกิดอคติหรือความลำเอียง และอาจทำให้เกิดผลเสียหายต่อผู้ยึดถือส่วนรวมได้มาก 2) ความรู้สึกพอใจ (Affective component) หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ ต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ความรู้สึกพอใจต่อสิ่งนั้นด้วย จัดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของเจตคติ 3) ความพร้อมกระทำ (Action tendency component) หมายถึง การที่บุคคลมีความพร้อมที่จะช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม หนุนบำรุง สิ่งที่เขาพอใจ และพร้อมที่จะทำลายหรือเพิกเฉยต่อสิ่งที่เขาไม่ชอบหรือไม่พอใจ องค์ประกอบนี้ยังคงอยู่ภายในจิตใจของบุคคล และยังไม่ปรากฏออกมาเป็นพฤติกรรม ความพร้อมจะกระทำจะปรากฏออกมาเป็นพฤติกรรมหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับลักษณะอื่น ๆ ของบุคคลและสถานการณ์

องค์ประกอบทั้ง 3 ประการของเจตคติดีมีลักษณะสำคัญหลายประการต่าง ๆ กัน แต่ลักษณะที่เป็นสามัญในองค์ประกอบทั้ง 3 ที่นักจิตวิทยาสังคมนิยมวัดคือ ทิศทาง และปริมาณขององค์ประกอบนั้น ๆ ซึ่ง ทิศทาง (Direction) หมายถึง การประเมินค่าการรู้ การรู้สึก และการพร้อมกระทำไปในด้านที่เป็นบวกหรือลบ เช่น องค์ประกอบทางการรู้ สามารถวัดได้ว่าบุคคลมีความรู้ในประเด็นที่ต้องการวัด

ในทางที่ว่าสิ่งนั้นดีหรือเลว ส่วนองค์ประกอบทางการรู้สึก สามารถวัดว่าบุคคลมีความรู้สึกต่อสิ่งนั้นในทางบวกหรือทางลบ คือ ในทางชอบและพอใจ หรือไม่ชอบ และไม่พอใจ ส่วนองค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ สามารถวัดได้ว่าบุคคลพร้อมที่จะกระทำสิ่งนั้นในทางบวกหรือทางลบ ซึ่งทางบวกหมายถึง การพร้อมที่จะให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือ ส่วนทางลบ หมายถึง การพร้อมที่จะทำลายหรือขัดขวางความเจริญของสิ่งนั้น ในขณะที่ *ปริมาณ* (Magnitude) หมายถึง ความเข้มข้นหรือปริมาณความรุนแรงของ เจตคติไปในทิศทางบวกหรือลบ กล่าวคือ บุคคลอาจมีเจตคติต่อสิ่งหนึ่งอย่างรุนแรงมาก และต่ออีกสิ่งหนึ่งเพียงเบาบาง ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความสำคัญของสิ่งนั้น หรือขึ้นอยู่กับความพัวพันของบุคคลกับเรื่องนั้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2527)

สรุปได้ว่า เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ หมายถึง การประเมินของเยาวชนว่าการปฏิบัติของตนในการรับผิดชอบในสิ่งต่าง ๆ ว่าเป็นเรื่องที่มีประโยชน์หรือมีโทษ มีความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจ ต่อการกระทำนั้น ๆ และมีความตั้งใจที่จะปฏิบัติหรือหลีกเลี่ยงการปฏิบัติ ต่อการกระทำของตน

การวัดเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ จากการประมวลเอกสารเกี่ยวกับแบบวัดเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ มีผู้สร้างแบบวัดไว้ดังนี้ สุวานันดร เปี้ยศิริ (2545) สร้างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้า มีข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าอยู่ระหว่าง 5.55 – 10.36 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .90 ส่วน กุหลาบ ไทโรโพธิ์ภู (2546) สร้างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักษาความสะอาด มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าอยู่ระหว่าง 5.40 – 9.97 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .83 ส่วน สุภาสินี นุ่มเนียม (2546) ได้สร้างแบบวัดทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบ มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .85 ส่วน จีรพัฒน์ ศิริรักษ์ (2555) ได้สร้างแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมรับผิดชอบ มีข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าอยู่ระหว่าง .30 – .58 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88 สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวัดตัวแปรเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ โดยนำแบบวัดของ จีรพัฒน์ ศิริรักษ์ มาใช้ เนื่องจากแบบวัดดังกล่าวมีค่าความเชื่อมั่นในระดับสูง และศึกษาในกลุ่มของเยาวชนที่เป็นนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ จากการทบทวนงานวิจัยที่ผ่านมาที่มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ กับพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่าง ๆ เช่น กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ พบว่า นักเรียนที่มีเจตคติต่อครูวิทยาศาสตร์สูง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนลักษณะตรงกันข้าม พบผลในกลุ่มนักเรียนรวม และกลุ่มนักเรียนเศรษฐกิจของของครอบครัวต่ำ ส่วนงานวิจัยของ สมิตตรา เจริญพันธ์ (2545) ศึกษาจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียน พบว่า เจตคติที่ดีต่อการเรียนคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ 3 ด้าน คือ พฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียน พฤติกรรมขณะเรียน และพฤติกรรมหลังเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์เท่ากับ .64, .69, .69 และ .38 ตามลำดับ ส่วน พระสวรรค์ ยมสีดา (2548) ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการบ้าน วัด โรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบพุทธของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการวิถีพุทธ และโรงเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโครงการวิถีพุทธ จำนวน 457 คน พบว่า ตัวแปรเจตคติที่ดีต่อโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ เมื่อเข้าทำนายร่วมกับชุดทำนายจิตลักษณะเดิม สถานการณ์ และจิตลักษณะตามสถานการณ์อีก 10 ด้าน รวมเป็น 11 ด้าน สามารถทำนายพฤติกรรมการกินแบบพุทธได้ร้อยละ 37.30 ในกลุ่มนักเรียนที่ใส่บาตร (ค่าเบต้าเท่ากับ .12) นอกจากนี้ ลินดา สุวรรณดี (2543) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์และนักเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการรณรงค์ จำนวน 480 คน พบว่า นักเรียนในกลุ่มรวมที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการรณรงค์มาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้ของอย่างคุ้มค่าและมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการรณรงค์น้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 40.35 และ 37.43, 43.74 และ 40.80)

จากการประมวลเอกสารงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า ผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อสิ่งต่างๆ มีพฤติกรรมที่พึงปรารถนามากด้วย ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดว่าเยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบสูง จะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบมากกว่า เยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่ำ

บุคลิกภาพแบบแสดงตัวกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ

บุคลิกภาพ คือ การที่มนุษย์แสดงออกต่อหน้าบุคคลอื่นตามความเข้าใจและแนวคิดของบุคคลนั้น เป็นแบบแผนภายในจิตใจและได้แสดงออกมาภายนอก สามารถวัดหรือประเมินได้ โดยที่บุคลิกภาพนั้นเป็นคุณลักษณะเฉพาะของตัวบุคคล การที่มนุษย์แสดงความชอบหรือไม่ชอบ แสดงความรักหรือความเกลียด ต่อบุคคลอื่นขึ้นอยู่กับลักษณะที่บุคคลที่ต้องเข้าไปติดต่อกับด้วย (บุญ

เดิม พันรอบ. 2526) มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพไว้ ดังนี้ รัสซรินทร์ ฉายแก้ว (2536) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะที่รวมกันเป็นแบบฉบับเฉพาะแต่ละบุคคล ซึ่งพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมของบุคคลนั้นที่แสดงออกหรือตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อม ส่วน พรศิริ กองนวล (2539) ได้ให้ความหมายว่า บุคลิกภาพ คือ ลักษณะนิสัยเฉพาะที่ติดอยู่ภายในและแสดงออกมา เพื่อทำการโต้ตอบสิ่งเร้าต่าง ๆ ซึ่งสามารถสังเกตได้จากลักษณะท่าที การแสดงออก รูปร่างหน้าตา ความรู้สึก เป็นต้น ที่มีความแตกต่างกัน ส่วน จิรพร ปัทมะสุคนธ์ (2543) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่รวมกันเป็นแบบฉบับของแต่ละบุคคล ซึ่งแสดงออกมาในรูปของพฤติกรรมที่มีความคงเส้นคงวา และสามารถสังเกตได้ พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงถึงบุคลิกภาพอาจแสดงออกมาในรูปแบบต่างๆ ในรูปแบบการกระทำหรือไม่กระทำ ได้แก่ เจตคติ ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนจนถึงลักษณะและสติปัญญา

เนื่องจากบุคลิกภาพเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งสิ่งทำให้เกิดบุคลิกภาพขึ้นมานั้น เกิดจากการหล่อหลอมของกระบวนการทางสังคมของแต่ละคน เพราะฉะนั้นจึงทำให้บุคลิกภาพมีความหลากหลายเป็นอย่างมาก มีนักวิชาการได้จัดประเภทของบุคลิกภาพไว้ดังนี้ จุง (Jung. 1990 ; อ้างอิงจาก เสริมศรี ชื่นเชวง. 2551) ได้พิจารณาบุคลิกภาพของคนโดยยึดถือสังคมเป็นหลัก เขาได้แบ่งบุคลิกภาพของคนออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) บุคลิกภาพที่ชอบเก็บตัว (Introvert) เป็นคนที่ไม่ชอบสูงส่ง เกรงครัดต่อระเบียบแบบแผน มีมาตรฐานและกฎเกณฑ์ที่แน่นอนในการควบคุมอุปนิสัยของตนเอง เชื่อตนเองและการกระทำทุกอย่างที่มักจะทำขึ้นอยู่กับตนเองเป็นใหญ่ บุคคลประเภทนี้จะผูกพันกับตนเองมากกว่าที่จะผูกพันกับสังคมหรือบุคคลอื่น 2) บุคลิกภาพที่ชอบแสดงตัว (Extrovert) เป็นคนเปิดเผย คุยเก่ง ง่าย ปรับตัวได้ดีในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ในความเชื่อมั่นในตนเองบนรากฐานของเหตุผลและความจริง นอกจากนี้ ฟรีดแมน และโรเซนแมน (Friedman & Rosenman. 1974 ; อ้างอิงจาก เสริมศรี ชื่นเชวง. 2551) ได้แบ่งบุคลิกภาพของคนตามลักษณะพฤติกรรมที่แสดงออกโดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ บุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบี โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ 1) บุคลิกภาพแบบเอ (Type A Personality) เป็นบุคลิกภาพของคนที่มีพฤติกรรม ดังนี้ มีความทะเยอทะยาน ชอบแข่งขัน แข่งขันกับเวลา สร้างศัตรู มีความอดทนต่ำ และมีความก้าวร้าว เป็นต้น 2) บุคลิกภาพแบบบี (Type B Personality) เป็นบุคลิกภาพที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับแบบเอ ซึ่งเป็นคนที่ไม่ทะเยอทะยาน ไม่มุ่งเอาชนะ มีความสงบเสงี่ยม ทำงานไปพักผ่อนไป ไม่รีบร้อน นอกจากนั้นยังมีการศึกษาบุคลิกภาพที่เป็นที่นิยมอย่างมาก คือ บุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบ ของ แมคเคอร์ และคอสตา (วัลภา สบายยิ่ง. 2142: อ้างอิงจาก Libert & Spiegle. 1995; citing Costa & McCrae. 1992) ได้แบ่งบุคลิกภาพออกเป็น 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) บุคลิกภาพห้วนไหว หมายถึง เป็นผู้ที่มีความวิตกกังวล หวาดกลัว มีความรู้สึกซึมเศร้า มีความท้อแท้ง่าย คำนึงถึงแต่ตนเอง รู้สึกไม่สบาย

ใจและไวต่อการแสดงออกที่ผู้อื่นมีต่อตนเอง หรือรู้สึกกังวลกับการเข้าสังคม มีแรงกระตุ้นในตนเองสูง

2) *บุคลิกภาพแสดงตัว* หมายถึง เป็นผู้ที่มีความอบอุ่น มีความรักผู้อื่นอย่างแท้จริง และชอบทำกิจกรรม อยู่เสมอ ชอบแสวงหาความตื่นเต้น มีความสนุกสนาน มีความหวัง มองโลกในแง่ดี 3) *บุคลิกภาพเปิดกว้าง* หมายถึง เป็นผู้ที่มีชีวิตที่เต็มไปด้วยจินตนาการ และความฝัน มีความคิดสร้างสรรค์ ชอบความแปลกใหม่ มีเหตุผล มีการยอมรับในค่านิยมต่าง ๆ 4) *บุคลิกภาพอ่อนโยน* หมายถึง เป็นผู้ที่เชื่อว่า ผู้อื่นมีความซื่อสัตย์และเจตนาดี มีความตรงไปตรงมา มีความรู้สึกเอื้อเฟื้อชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความอ่อนโยนตอบสนองการกระทำของผู้อื่นอย่างสุชุม มีความถ่อมตน มีจิตใจที่อ่อนโยน 5) *บุคลิกภาพมีสติ* หมายถึง เป็นผู้ที่สามารถจัดการกับชีวิตของตนเองได้ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความรับผิดชอบ ในหน้าที่ มีวินัยในตนเอง มีความระมัดระวังในการปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมาย

จากการประมวลเอกสารเกี่ยวกับความหมายของบุคลิกภาพ สรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะของบุคคลทั้งภายใน และภายนอกที่แสดงออกมาทั้งกิริยา ท่าทาง พฤติกรรม ตลอดจนสิ่งที่บ่งบอกสภาพอารมณ์และจิตใจด้านความรู้สึก อันเป็นผลมาจากพันธุกรรม การอบรมเลี้ยงดู การเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อม โดยพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงออกมานั้นจะมีลักษณะเป็นแบบเฉพาะในแต่ละบุคคล จึงเป็นเหตุให้แต่ละบุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกัน ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัวที่น่าจะเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ เพราะจากการสัมภาษณ์เบื้องต้นกับเยาวชนที่เรียนดนตรีในสถาบันสอนดนตรีเอกชน พบว่า นักเรียนที่มีความรับผิดชอบในการเรียนค่อนข้างมีลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัว และเมื่อทดสอบด้วยแบบวัดบุคลิกภาพแล้วพบว่า เยาวชนที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว ซึ่งผู้วิจัยได้ให้ความหมายบุคลิกภาพแบบแสดงตัวว่า หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่ชอบมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น ชอบการแข่งขัน มีความกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ มีความกล้าแสดงออกถึงความคิดเห็นของตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสนใจในการทำกิจกรรมเป็นอย่างมาก

การวัดบุคลิกภาพแบบแสดงตัว จากการทบทวนแบบวัดบุคลิกภาพ พบว่ามีนักวิชาการได้สร้างแบบวัดบุคลิกภาพไว้ ดังนี้ สมหทัย ประสมศรี (2541) ได้นำแบบวัดของ ชูศักดิ์ ชัมภลิมิต มาใช้วัดบุคลิกภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 64 คน โดยวัดบุคลิกภาพด้านการแสดงตัว และบุคลิกภาพด้านการเก็บตัว แบบวัดเป็นมาตราประเมินรวมค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “เป็นจริงทั้งหมด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 38 ข้อ ซึ่งนักเรียนที่ทำคะแนนได้ระหว่าง 80 – 100 คะแนน แสดงว่ามีลักษณะบุคลิกภาพแสดงตัว ส่วนนักเรียนที่ทำคะแนนได้ระหว่าง 0 – 40 คะแนน แสดงว่ามีลักษณะบุคลิกภาพเก็บตัว แบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .713 ส่วน เสริมศรี ชื่นเชวง (2551) ได้นำแบบวัดบุคลิกภาพแบบเอ และบุคลิกภาพแบบบี โดยนำแบบวัดของ อัจฉรา วงวัฒนามงคล มาใช้วัดบุคลิกภาพนักเรียนที่เรียนเปียโน โรงเรียนดนตรีสยามกลการนุชญา ปีการศึกษา 2550 จำนวน 100 คน

โดยแบบวัดเป็นมาตรฐานประเมินรวมค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “จริงน้อยที่สุด” จำนวน 20 ข้อ โดยผู้ที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย หมายถึง มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเอ ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย หมายถึง มีลักษณะบุคลิกภาพแบบบี โดยแบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 2.233 – 8.946 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .7884 ส่วน กมลพรรณ จันทร์พยอม (2550) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางครอบครัว โรงเรียน และบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น มีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่นอายุ 15 -16 ปี ซึ่งอาศัยร่วมกับบิดามารดา อยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 391 คน โดยวัดบุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ บุคลิกภาพด้านการแสดงตัว บุคลิกภาพอ่อนโยน บุคลิกภาพแบบมีสติ บุคลิกภาพแบบมีอารมณ์ไม่มั่นคง และบุคลิกภาพแบบเปิดกว้าง โดยแบบวัดเป็นมาตรฐานประเมินรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 13 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.71 ส่วน พรทิพย์ ม่วงมี (2554) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยทางจิตและสังคมที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา ชั้นปีที่ 4 จำนวน 320 คน ได้นำแบบวัดของ กมลพรรณ จันทร์พยอม (2550) มาใช้ โดยวัดบุคลิกภาพ การแสดงตัว โดยแบบวัดเป็นมาตรฐานประเมินรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 13 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับเท่ากับ 0.879

จากการศึกษาแบบวัดบุคลิกภาพ พบว่ามีนักวิชาการได้สร้างแบบวัดบุคลิกภาพในหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นการวัด บุคลิกภาพเฉพาะด้าน การวัดบุคลิกภาพแบบเอและบี และการวัดบุคลิกภาพ 5 องค์ประกอบ ส่วนในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบวัดบุคลิกภาพแบบแสดงตัวของ กมลพรรณ จันทร์พยอม มาใช้กับการศึกษาพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบของเยาวชนที่เรียนดนตรี

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบแสดงตัว กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ จากการประมวลเอกสารเกี่ยวกับบุคลิกภาพ กับพฤติกรรมการเรียนอย่างมีความรับผิดชอบ พบว่ามีงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคู่ตัวแปรนี้ค่อนข้างน้อย ผู้วิจัยจึงศึกษาพฤติกรรมที่พึงปรารถนาอื่น ๆ ร่วมด้วย ดังนี้ ในงานวิจัยของ จรรยา เกษศรีสังข์ (2537) ได้ศึกษาวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ พบว่า นักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบเอ มีวิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้ปัญหา ยกเว้นวิธีการเผชิญปัญหาด้านการเรียนภาคปฏิบัติ ส่วนนักเรียนนายร้อยตำรวจที่มีบุคลิกภาพแบบบี มีวิธีการเผชิญปัญหาด้านต่าง ๆ แบบรอมชอม ส่วนงานวิจัยของ วรพจน์ สถิตเสถียร (2548) ได้ศึกษา บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบกับกลวิธีเผชิญความเครียดของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า บุคคลที่มีลักษณะหวั่นไหวสูง มีแนวโน้มที่จะประสบความเครียดทางจิตใจสูง เมื่อต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความเครียด เนื่องจากบุคคลลักษณะนี้มักคิดถึงตนเอง รู้สึกกังวลกับการเข้าสังคม มีลักษณะวิตกกังวล ตื่นเต้นง่าย มีความรู้สึกไม่ปลอดภัย

มีอารมณ์แปราะบาง มีความอ่อนแอต่อความเครียด ไม่สามารถเผชิญกับความเครียดได้ ส่วน จิตรียา ไชยศรีพรหม (2527) ได้ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบของเด็กนักเรียน ในกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความวิตกกังวลสูง เพราะมีปัญหาทางการเรียนต่อในการเลือกอาชีพ ทำให้บุคลิกภาพด้านการปรับตัวต่ำกว่าระดับชั้นอื่น ๆ ส่วนงานวิจัยของ ธวัชวรรณ พิมพ์งาม (2538) ได้ศึกษารายกรณีกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีปัญหาทางการปรับตัว พบว่าสาเหตุทำให้เกิดปัญหาในการปรับตัวเกิดจากความวิตกกังวล คับข้องใจ ความเครียด ซึ่งเกิดจากไม่สามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานได้ รวมทั้งสาเหตุจากสิ่งแวดล้อมที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน ดังนั้นความเครียด ความวิตกกังวล ซึ่งเป็นบุคลิกภาพแบบมีอารมณ์ไม่มั่นคงนั้น จึงมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่บ้าน โรงเรียน ซึ่งส่งผลต่อการปรับตัวของวัยรุ่น ส่วน กมลพรรณ จันทร์พยอม (2550) ได้ศึกษาสภาพแวดล้อมทางครอบครัว โรงเรียน และบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของวัยรุ่น พบว่า บุคลิกภาพแบบแสดงตัว บุคลิกภาพแบบอ่อนโยน บุคลิกภาพแบบมีสติ และบุคลิกภาพแบบเปิดกว้างมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น แต่บุคลิกภาพแบบมีอารมณ์ไม่มั่นคง มีความสัมพันธ์ในทางลบกับการปรับตัวของวัยรุ่น

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพจะเห็นได้ว่า บุคลิกภาพทั้ง 5 องค์ประกอบ มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นทางบวกหรือทางลบ สำหรับการวิจัยครั้งนี้พิจารณาเห็นว่าบุคลิกภาพแบบแสดงตัว ซึ่งเป็นลักษณะของบุคคลที่ชอบติดต่อสื่อสารกับผู้อื่น มีความกระตือรือร้น ชอบการแข่งขัน กล้าแสดงออกในความคิดของตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง ชอบทำกิจกรรม และชอบอยู่ร่วมกับผู้อื่น น่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ เพราะจากการสัมภาษณ์เยาวชนบางส่วนที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ พบว่า เยาวชนกลุ่มนี้มีลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมากกว่าลักษณะบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดว่า เยาวชนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวสูง จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบมากกว่าเยาวชนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวต่ำ

การมีวินัยในตนเองกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ

วินัยในตนเอง มาจากภาษาอังกฤษว่า Self-Discipline การมีวินัยในตนเองนอกจากจะส่งผลให้บุคคลประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิต ได้รับการยอมรับ นับถือ ชื่นชมจากคนอื่น ๆ แล้ว ยังส่งผลให้ประเทศชาติมีความสงบสุข เจริญก้าวหน้า และเป็นสังคมที่มีคุณภาพ ดังนั้นจึงควรพัฒนาให้บุคคลมีวินัยในตนเองตั้งแต่เด็ก โดยผู้ใหญ่ต้องให้ความรักความอบอุ่นแก่เด็ก ต้องทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในความรักและความหวังดีของผู้ใหญ่รวมทั้งการฝึกอุปนิสัยและการลงโทษเด็กด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างระเบียบวินัยในตนเอง นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2546)

ได้กล่าวถึงความสำคัญของระเบียบวินัยต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ 1) *ด้านครอบครัว* การที่สมาชิกในครอบครัวมีวินัยไม่ว่าจะเป็นวินัยภายนอกหรือวินัยในตนเองย่อมก่อให้เกิดความไว้วางใจ ความเชื่อใจระหว่างสมาชิก ทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครอบครัว เมื่อเด็กเติบโตขึ้นจากครอบครัวที่มีสัมพันธภาพที่ดีย่อมเป็นผู้มีบุคลิกภาพดี มีความมั่นคงทางจิตใจ กล้าที่จะเรียนรู้และปรับตัวในสิ่งใหม่ ๆ อันจะเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป 2) *ด้านสังคม* เมื่อกลุ่มคนในสังคมมีการรักษาระเบียบวินัย เคารพกฎเกณฑ์ของสังคมร่วมกัน เช่น การช่วยกันรักษาสาธารณสมบัติ การเคารพซึ่งกันและกัน ไม่ล่วงเกินสิทธิของผู้อื่น การปฏิบัติตามประเพณีแบบแผนของสังคม ก็จะทำให้การดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันของบุคคลเป็นไปอย่างสงบสุข 3) *ด้านเศรษฐกิจ* ในสภาพสังคมไทยปัจจุบันมีการดำเนินงานของภาคธุรกิจอย่างรวดเร็ว โดยใช้เทคโนโลยีสื่อสารเป็นเครื่องมือ เวลาจึงเป็นทรัพยากรที่สำคัญยิ่ง ซึ่งผู้ดำเนินการทางธุรกิจจะต้องรักษาและใช้ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าที่สุด ดังนั้นการมีวินัยตรงต่อเวลา และวินัยในตนเองเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ จึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศ 4) *ด้านการเมือง* การที่ประชาชนในสังคมไทยมีความเคารพยอมรับความคิดเห็นของบุคคลอื่นที่แตกต่างไปจากตน และตระหนักในสิทธิหน้าที่ของตน ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ในฐานะประชาชนจะช่วยให้การพัฒนาทางการเมืองของประเทศดำเนินไปได้โดยง่าย

จะเห็นได้ว่า ความมีระเบียบวินัยเป็นพฤติกรรมของบุคคลที่สำคัญเป็นอย่างมาก ในการที่ทำให้บุคคลอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเรียบร้อยเรียบร้อยและสงบสุข ซึ่งระเบียบวินัยในตนเองเป็นรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาตั้งแต่ระดับครอบครัวไปจนถึงระดับประเทศให้เจริญก้าวหน้า

ในเรื่องของระเบียบวินัยในตนเองนั้น มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2546) ให้ความหมายว่า วินัยในตนเองหมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมที่ช่วยให้สามารถควบคุมตนเองและปฏิบัติตามระบบระเบียบเพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวมส่วน ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538) กล่าวว่า วินัยในตนเอง คือ ความสามารถของบุคคลในการที่จะให้รางวัลตนเองเมื่อทำความดีและลงโทษเมื่อทำความชั่ว ซึ่งเป็นความสามารถในการควบคุมตนเองหรือความสามารถในการที่จะยับยั้งเป็นตัวของตัวเอง ส่วน กรมวิชาการ (2542) ให้ความหมายไว้ว่า วินัยในตนเอง หมายถึง ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อตกลงที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางให้บุคคลประพฤติปฏิบัติในการดำรงชีวิตร่วมกัน เพื่อให้อยู่ราบรื่น มีความสุข ความสำเร็จ โดยอาศัยการฝึกอบรมให้รู้จักปฏิบัติตน รู้จักควบคุมตนเอง ส่วน ปรีชา ธรรมมา (2546) ให้ความหมายของความมีวินัยในตนเองว่า หมายถึง การควบคุมตนพฤติกรรมของบุคคลด้วยความสามารถของตนเองได้เป็นผลสำเร็จ ตามเป้าหมายอันเป็นที่ยอมรับ โดยงดเว้นหรือระงับยับยั้งการกระทำอันไม่เหมาะสมและนำตนไปสู่การกระทำอันเหมาะสมยิ่งขึ้น นอกจากนั้น พระมหาเสวี ยีพระบาง (2547) กล่าวว่า ความมี

ระเบียบวินัย หมายถึง การรู้จักควบคุมตนเองไม่ให้ทำตามความพอใจโดยไม่มีขอบเขต รู้จักทำอะไรเพื่อส่วนรวม และการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ข้อบังคับด้วยความเต็มใจ

จากการประมวลเอกสารเกี่ยวกับความหมายของการมีวินัยในตนเอง สรุปได้ว่า การมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนให้ประพฤติปฏิบัติในทางที่ถูกต้อง ตามความต้องการของตนเองและกฎระเบียบอันเป็นมาตรฐานที่ดีในสังคม ไม่ว่าจะเป็ระเบียบของครอบครัว ชุมชน ตามหลักศีลธรรม เป็นต้น โดยจะกระทำในสิ่งที่เหมาะสมและยับยั้งในสิ่งที่ไม่เหมาะสมด้วยความเต็มใจ

การวัดการมีวินัยในตนเอง จากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดการมีวินัยในตนเอง พบในงานวิจัยของ สุภาพร จันทร์ศิริโยธิน (2526) ได้สร้างแบบวัดในเรื่อง ผลการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 86 คน โดยแบบวัดเป็นมาตรประเมินรวมค่า 5 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” โดยเปลี่ยนให้เป็น ก ถึง จ จำนวน 33 ข้อ มีช่วงคะแนนค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 1.90 ถึง 7.48 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .84 ส่วน กัลยา สุวรรณรอด (2537) ได้สร้างแบบวัดในเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบของพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 1,077 คน แบบวัดเป็นมาตรประเมินรวมค่า 5 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 50 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 1.81 ถึง 7.12 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.5 ส่วน สีนีนากู สุทธิจินดา (2543) ได้สร้างแบบวัดวินัยในตนเองในเรื่องการปฏิบัติตนในห้องเรียน การปฏิบัติตนนอกห้องเรียน และการปฏิบัติตนในสังคม ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 ถึง ชั้นปีที่ 3 โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างใน 10 เขต จาก 21 เขต ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 884 คน แบบวัดมาตรประเมินรวมค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “บ่อยที่สุด” ถึง “ไม่เคยเลย” จำนวน 30 ข้อ ช่วงคะแนนค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 2.114 ถึง 6.269 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 ส่วน ธิติมา จักรเพชร (2544) ได้สร้างแบบวัดวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นจำนวน 20 คน แบบวัดมาตรประเมินรวมค่า 4 ระดับ ตั้งแต่ “บ่อยที่สุด” ถึง “ไม่เคยเลย” จำนวน 10 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91 ส่วน ยุทธกร ฤมา (2546) ได้สร้างแบบวัดเกี่ยวกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับการมีวินัยในตนเอง ประกอบด้วย ความพร้อมรับผิดชอบ การใช้เวลา ความซื่อสัตย์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 90 คน แบบวัดเป็นมาตรประเมินรวมค่า 5 ระดับ จาก “มากที่สุด” ถึง “น้อยที่สุด” จำนวน 20 ข้อ มีช่วงคะแนนค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 1.78 ถึง 5.24 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.62 ส่วน รัชสิพร จันทร์กลม (2547) ได้สร้างแบบวัดการมีวินัยในเรื่องของการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 150 คน เป็นแบบวัดประเมินรวมค่า 4 ระดับ ตั้งแต่ “บ่อยที่สุด” ถึง “ไม่เคยเลย” จำนวน 30 ข้อ ช่วงคะแนนค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 2.73 ถึง 7.47 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 นอกจากนั้น พัชรี แพนล้นฟ้า (2549) ได้

สร้างแบบวัดการมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 94 คน โดยแบ่งแบบวัดการมีวินัยในตนเองออกเป็น 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ความรู้สึกรับผิดชอบ ความตั้งใจ ความอดทน ลักษณะความเป็นผู้นำ ความซื่อสัตย์ และการตรงต่อเวลา จำนวน 60 ข้อ โดยแบบวัดเป็นมาตราประเมินรวมค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ “บ่อยที่สุด” ถึง “ไม่เคยเลย” มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 2.71 ถึง 6.57 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.88 สำหรับในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดการมีวินัยในตนเองโดยปรับปรุงแบบวัดจาก ยุทธกร ถามา มาปรับปรุงใช้ เนื่องจากเป็นแบบวัดที่มีค่าความเชื่อมั่นสูง และวัดกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชน

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีวินัยในตนเองกับพฤติกรรมการเรียนดนตรี

อย่างรับผิดชอบ จากการทบทวนงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีวินัยในตนเองกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ พบว่ามีงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องดังกล่าวค่อนข้างน้อย ส่วนมากพบงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้ กรอุณาภิจขยัน (2517) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกตน และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 300 คน ผลการศึกษาพบว่า วินัยแห่งตน มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความเชื่ออำนาจภายในและภายนอกตน และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยพบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์การมีวินัยในตนเองกับพฤติกรรมที่พึงปรารถนาน้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาการมีวินัยในตนเองในฐานะตัวแปรเชิงผลอย่างไรก็ตามผู้วิจัยพิจารณาเห็นว่าตัวแปรการมีวินัยในตนเองมีความสำคัญดังที่ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2546) ได้กล่าวถึงความสำคัญของระเบียบวินัยในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านครอบครัว ด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ซึ่งแต่ละด้านจะกล่าวให้เห็นถึงความสำคัญของการมีระเบียบวินัยในตนเองเพื่อจะนำไปพัฒนาประเทศชาติต่อไป ซึ่งนักเรียนที่มีระเบียบวินัยในตนเอง จะส่งผลที่ดีต่อการทำพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่างๆ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงคาดว่านักเรียนที่มีวินัยในตนเองสูง จะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบมากกว่า นักเรียนที่มีวินัยในตนเองต่ำ

จิตลักษณะตามสถานการณ์กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ

จิตลักษณะตามสถานการณ์ หมายถึง ลักษณะทางจิตใจของบุคคลที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของสถานการณ์ปัจจุบัน มีความไวต่อการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ที่บุคคลเผชิญอยู่ในปัจจุบัน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาจิตลักษณะตามสถานการณ์เป็นตัวทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่าง

รับผิดชอบ จิตลักษณะตามสถานการณ์ในงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกาเรียนดนตรีหรืออย่างรับผิดชอบ และความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกาเรียนดนตรีหรืออย่างรับผิดชอบต่อพฤติกรรมกาเรียนดนตรีหรืออย่างรับผิดชอบ

เจตคติ เป็นจิตลักษณะที่เกิดจากการรู้คิดเชิงประเมินค่าเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดทำนองประโยชน์หรือโทษของบุคคล ทำให้มีความรู้สึกโน้มเอียงไปทางชอบ หรือพอใจมากถึงน้อยต่อสิ่งนั้น ๆ รวมทั้งความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมเฉพาะอย่างอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเห็นประโยชน์หรือพอใจต่อสิ่งนั้น (งามตา วรินทร์านนท์. 2535) เจตคติของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2527) คือ 1) ความรู้เชิงประเมินค่า (Cognitive component) 2) ความรู้สึกพอใจ (Affective component) และ 3) ความพร้อมกระทำ (Action Tendency component)

สรุปได้ว่า เจตคติเป็นจิตลักษณะตามสถานการณ์ประเภทหนึ่งมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบทางการรู้คิด องค์ประกอบทางความรู้สึก องค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกาเรียนดนตรีหรืออย่างรับผิดชอบต่อทั้ง 3 องค์ประกอบ และกำหนดนิยามไว้ หมายถึง การที่เยาวชนมีความรู้คิดเชิงประเมินค่าเกี่ยวกับพฤติกรรมกาเรียนดนตรีหรืออย่างรับผิดชอบต่อทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ การเตรียมตัวก่อนเรียน ขณะเรียนในชั้นเรียน และการทบทวนบทเพลงหลังเรียนแล้วนั้นว่าเป็นเรื่องที่ดีหรือไม่ดี มีประโยชน์หรือมีโทษ รับรู้ถึงความชอบหรือไม่ชอบ และมีแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมกาเรียนดนตรีหรืออย่างรับผิดชอบต่อทั้ง 3 ด้าน

การวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกาเรียนดนตรีหรืออย่างรับผิดชอบต่อ จากการศึกษาแบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่าง ๆ นั้น พบในงานวิจัยที่ศึกษาพฤติกรรมหลายด้าน ดังน้ งานวิจัยของ ศักดิ์ชัย นิรัญทวี (2532) ได้สร้างแบบวัดเจตคติต่อสภาพการทำงาน จำนวน 2 ด้าน รวม 20 ข้อ แต่ละข้อเป็นมาตรประเมินรวมค่า 5 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ประกอบด้วยด้านที่ 1 ด้านความรู้ และความรู้สึกพอใจของครูที่มีต่อการทำงานในหน้าที่ครูผู้สอน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .56 และด้านที่ 2 เป็นแนวโน้มของการกระทำพฤติกรรมกาเรียนและการอบรมนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .58 ส่วนงานวิจัยของ อุดล เลี้ยววาริณ (2549) สร้างแบบวัดเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาในวงชั้นที่ 2 โดยวัดเจตคติจากปริมาณการเห็นประโยชน์มาก โทษน้อยของการอ่านหนังสือ มีความรู้สึกพอใจที่ได้กระทำพฤติกรรมกาเรียน และแนวโน้มหรือความมุ่งกระทำพฤติกรรมกาเรียนหนังสือด้วยตนเอง จำนวน 14 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 14 – 84 คะแนน ช่วงคะแนนค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่

ระหว่าง 3.65 – 12.34 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .76 ส่วนในงานวิจัยของ สุमितตรา เจริมพันธ์ (2545) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยสร้างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อครูคณิตศาสตร์ ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับการมีเจตคติที่ดีต่อครูวิชาคณิตศาสตร์ใน 3 องค์ประกอบ มีข้อคำถาม 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าระหว่าง 4.90 – 10.16 และมีค่าสัมประสิทธิ์รายข้อระหว่าง .43 - .71 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .89 และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ประกอบด้วย ประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับการมีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) เจตคติต่อพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนเรียน 2) เจตคติต่อพฤติกรรมขณะเรียน 3) เจตคติต่อพฤติกรรมหลังเรียน มีข้อคำถาม 15 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าระหว่าง 5.96 – 12.21 และมีค่าสัมประสิทธิ์รายข้ออยู่ระหว่าง .47 - .74 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .92 ต่อมา กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) ได้ปรับปรุงแบบวัดของ สุमितตรา เจริมพันธ์ (2545) เพื่อสร้างแบบวัดเจตคติต่อการเรียนสarasarvithayasadat มีการดัดแปลงข้อคำถามเพื่อให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมการเรียนสarasarvithayasadat และบางข้อคำถามได้สร้างขึ้นใหม่ ลักษณะของประโยคข้อคำถามจะเกี่ยวกับการมีเจตคติต่อการเรียนสarasarvithayasadat แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) เจตคติต่อพฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนเรียน 2) เจตคติต่อพฤติกรรมขณะเรียน 3) เจตคติต่อพฤติกรรมหลังเรียน มีข้อคำถาม 20 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 20 -120 คะแนน ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่าอยู่ระหว่าง .239 – .686 และมีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .86 สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการที่ได้กำหนดขึ้น

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างมีความรับผิดชอบ กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ พบว่าม้งานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรนี้ค่อนข้างน้อย เท่าที่สืบค้นส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งกับพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่าง ๆ พบในงานวิจัยของ สุวลัย อารงสกุลศิริ (2537) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องของนักเรียน จำนวน 711 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีเจตคติต่อพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องสูง มีพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องมากกว่านักเรียนกลุ่มอื่นๆ และพบว่าเจตคติต่อพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องเป็นตัวแปรลำดับที่ 2 ร่วมกับความเชื่อมั่นในตนเองและการรับรู้บรรทัดฐานทางสังคม สามารถทำนาย

ความตั้งใจในการกระทำพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องได้ร้อยละ 29.04 ส่วนงานวิจัยของ วิไลพร จิตต์จุฬานันท์ (2543) ศึกษาการเปิดรับทัศนคติการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากเว็บไซต์การศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย (SchoolNET) ในเขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6 จำนวน 398 คน ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติต่อเว็บไซต์การศึกษาของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากเนื้อหาที่อยู่ในเว็บไซต์การศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (ค่าเบต้าเท่ากับ .464) ส่วน สุกานดา นิมทองคำ (2535) ศึกษาตัวแปรเชิงจิตสังคมและชีวพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เอื้อต่อสังคม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 500 คน ผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่เอื้อต่อสังคมมากจะมีพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมมากกว่า ผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมเอื้อต่อสังคมน้อย ส่วนกุหลาบ ไทรโพธิ์ภู (2546) ศึกษาพฤติกรรมรักษาความสะอาดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักษาความสะอาด เมื่อเข้าทำงานาร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิม ลักษณะสถานการณื และจิตลักษณะตามสถานการณือีก 9 ตัวแปร รวมเป็น 10 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนตัวได้เป็นลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .26) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายได้ร้อยละ 27.9 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนตัวได้เป็นลำดับที่ 1 เช่นกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ใน 9 จากทั้งหมด 12 กลุ่มย่อย (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .17 - .42) และตัวแปรชุดเดียวกันนี้สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนรวมได้เป็นลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .46) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 45.4 อีกทั้งตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนรวมได้ลำดับที่ 1 เช่นกัน ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กันได้ทั้งหมดในทุกกลุ่มย่อยที่ศึกษา (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .34-.52) ส่วนงานวิจัยของ มนูญ ภูชลิบเงิน (2547) พบว่า เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการประหยัด เมื่อเข้าทำงานาร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิม และลักษณะสถานการณือีก 7 ตัวแปร รวมเป็น 8 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่ายได้เป็นลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .61) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายได้ร้อยละ 46.6 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมประหยัดค่าใช้จ่ายได้เป็นลำดับเดียวกัน ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .16-.72) ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด และในตัวทำนายกลุ่มเดียวกันสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานได้เป็นลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .31) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายได้ร้อยละ 34 และยังสามารถทำนายพฤติกรรมการประหยัดพลังงานได้เป็นลำดับเดียวกัน ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่างๆ กัน (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .25-.46) ใน 12 จาก 16 กลุ่มย่อยทั้งหมด และงานวิจัยของ สุภาสินี นุ่มเนียน (2546) ศึกษาพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ตัวแปรเจต

คติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ เมื่อเข้าทำนายน่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิม สภาพแวดล้อม และจิตลักษณะตามสถานการณ์อีก 9 ตัวแปร รวมเป็น 10 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายนพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในครอบครัว ได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .21) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายนได้ร้อยละ 47.6 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายนพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในครอบครัวได้เป็นลำดับที่ 1 ในกลุ่มนักเรียนชาย กลุ่มนักเรียนที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวน้อย และกลุ่มนักเรียนที่ไม่ใช่บุตรคนแรก (ค่าเบต้าเท่ากับ .46 .34 และ .37 ตามลำดับ) และตัวแปรชุดเดียวกันนี้สามารถร่วมทำนายนพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในโรงเรียนได้เป็นลำดับที่ 1 (ค่าเบต้าเท่ากับ .39) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายนได้ร้อยละ 63.9 อีกทั้งตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายนพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในโรงเรียนได้เป็นลำดับที่ 1 เช่นกัน ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวิตสังคมต่างๆ กันได้ใน 9 จากทั้งหมด 16 กลุ่มย่อย (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .40-.51)

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมที่พึงปรารถนา เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมต่างๆ ได้แก่ พฤติกรรมกำจัดขยะมูลฝอย พฤติกรรมที่เอื้อต่อสังคม พฤติกรรมการอ่าน พฤติกรรมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในปริมาณมาก ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงคาดว่าเยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้คนตรีอย่างรับผิดชอบสูง จะมีพฤติกรรมการเรียนรู้คนตรีอย่างรับผิดชอบมากกว่า เยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้คนตรีอย่างรับผิดชอบต่ำ

ความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนคนตรี กับพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างรับผิดชอบ

ความเชื่ออำนาจในตน (Belief in internal locus of control of reinforcement) หมายถึง ความเชื่อ และการคาดหวังของบุคคล ว่าทำดีได้ดี ถ้าตนพยายามมากในทางที่ถูก ก็จะทำให้เกิดผลดีตามมาด้วย และเชื่อว่าผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นกับตนนั้น มีสาเหตุมาจากตนเองเป็นส่วนใหญ่ มิได้เกิดจากความบังเอิญหรือโชคเคราะห์ หากผู้ใดมีความเชื่ออำนาจในตนมากจะเป็นผู้ที่กระตือรือร้นในการทำความดี ไม่มองมือขอความช่วยเหลือหลบหนี มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของความเชื่ออำนาจในตน ไว้ดังนี้ ทักนา ทองภักดี (2539) ได้ให้ความหมายของความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง ลักษณะบุคลิกภาพประเภทหนึ่งของบุคคล ที่เชื่อว่าความสำเร็จ หรือความล้มเหลวต่าง ๆ ที่ตนประสบเกิดจากการกระทำของตนเอง และตนสามารถทำนายน และควบคุมให้เป็นไปตามที่ตนต้องการได้ ส่วน จิราภรณ์ อำนาจเถลิงศักดิ์ (2540) ได้ให้ความหมายว่า ความเชื่ออำนาจในตนเป็นลักษณะของบุคคลที่มีความเชื่อ หรือทัศนคติต่อความสำเร็จ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ นั้น เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากผลของการกระทำของตนเอง จะมีการตัดสินใจต่อสิ่งต่าง ๆ โดยตัวของเขาเอง ไม่มีสิ่งภายนอกมาควบคุมได้ ไม่เชื่อโชคกลางหรือความบังเอิญ มีความพยายามตั้งใจจริง ยอมรับในผลการกระทำของตนเอง ไม่ว่าจะล้มเหลว หรือ

ได้รับความสำเร็จ ส่วน วณิชชา ฤกษ์ศิริ (2540) ได้สรุปความหมายของความเชื่ออำนาจในตนไว้ว่า บุคคลที่มีความเชื่ออำนาจในตน เป็นบุคคลที่มีความคิด ความเชื่อว่าการกระทำทุกสิ่งทุกอย่างที่ตนกระทำลงไปนั้น มั่นใจว่าเกิดจากความพยายาม ความสามารถ และสติปัญญาของตน และยอมรับในผลสะท้อนกลับมา ไม่ว่าจะผลนั้นจะออกมาดี หรือไม่ ส่วน ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2543) ได้กล่าวว่า คนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก จึงเป็นผู้ที่มีความหวังในการใช้ชีวิต มีความกระตือรือร้นในการกระทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลดี และเป็นการป้องกันผลเสียตามที่ตนต้องการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียน การทำงาน หรือการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานของตน เพื่อให้เกิดผลดีทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อส่วนรวม ส่วน สมิตตรา เจิมพันธ์ (2545) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การที่นักเรียนแต่ละคนมีปริมาณความตระหนักว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองนั้น เป็นผลจากการกระทำของตัวเองเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะมีลักษณะที่ตรงข้ามกับผู้เชื่ออำนาจนอกตนที่มักคิดว่าผลที่เกิดกับตนเองเป็นเพราะโชคเคราะห์ ความบังเอิญ หรือเกิดจากการกระทำของบุคคลอื่น เช่นการที่เชื่อว่าเมื่อตนเองมีการวางแผนที่ดีจะสามารถทำให้งานต่าง ๆ สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี หรือการที่เชื่อว่าตนเองสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ เป็นต้น เช่นเดียวกับ ประพนธ์ กระจายศรี (2547) ได้ให้ความหมายของความเชื่ออำนาจในตนว่า หมายถึง ความเชื่อของบุคคลว่าสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองนั้นเกิดจากทักษะ ความชำนาญ หรือความสามารถของตน และ ตนสามารถควบคุมผลที่เกิดได้ และสอดคล้องกับ นิภาวรรณ หมีทอง (2551) ที่ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อของนักศึกษาที่รับรู้ว่าการกระทำของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นไปทางดีหรือไม่ก็ตาม

จากการประมวลความหมายของความเชื่ออำนาจในตนข้างต้น สรุปได้ว่า ความเชื่ออำนาจในตน หมายถึง การที่บุคคลตระหนักว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนเองนั้น เป็นการกระทำของตนเองโดยส่วนใหญ่ เพราะเป็นการตัดสินใจของตนเองไม่ได้เป็นการกระทำของใคร ไม่ได้เกิดจากความบังเอิญ เพื่อให้เกิดผลดีต่อทั้งตัวเอง และต่อผู้อื่น สำหรับความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี เป็นตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ ซึ่งเป็นความเชื่ออำนาจในตนที่แปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ ในที่นี้ความเชื่ออำนาจในตนของนักเรียนจะแปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ในการเรียนดนตรี ซึ่งผู้วิจัยให้ความหมายว่าหมายถึง การที่เยาวชนตระหนักถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเรียนดนตรีว่าเป็นผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง ไม่ได้เกี่ยวกับโชคชะตาหรือความบังเอิญ แต่เกิดจากการตั้งใจเรียน การขยันซ้อมดนตรี เป็นต้น

การวัดความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี แบบวัดความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี เท่าที่ทบทวนและค้นคว้ายังไม่พบ หรือแม้แต่ตัวแปรความเชื่ออำนาจในตนที่แปรผันไปตามสถานการณ์ก็มีค่อนข้างน้อย ซึ่งส่วนมากจะพบตัวแปรความเชื่ออำนาจในตนในกลุ่มจิตเดิม ดังนี้ ดวงเดือน แซ่ตั้ง (2532) ได้สร้างแบบวัดความเชื่ออำนาจในตนของเด็กก่อนวัยรุ่น จำนวน 154 คน เป็น

แบบวัดมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 22 ข้อ ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 6 ถึง 132 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนสูง แสดงว่าเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำ แสดงว่าเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองต่ำ ส่วน ประนอม กระจายศรี (2547) ได้สร้างแบบวัดความเชื่ออำนาจในตนที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของวัยรุ่น โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบบวัดเป็นมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 9 ข้อ ช่วงคะแนนค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 0.31 – 0.54 มีค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .72 ส่วน นิภาวรรณ หมีทอง (2551) ได้สร้างแบบวัดความเชื่ออำนาจในตน เพื่อศึกษาพฤติกรรมกาสูบหรี่ของนักศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 400 คน แบบวัดเป็นมาตรประเมินรวมค่า 5 ระดับ จาก “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” ถึง “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” จำนวน 10 ข้อ ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 10 – 50 คะแนน โดยผู้ที่ได้คะแนนมากแสดงว่าเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมกาสูบหรี่มากกว่า ผู้ที่ได้คะแนนน้อย ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเท่ากับ .778 ส่วน สุวลัย อารังสกุลศิริ (2537) ได้สร้างแบบวัดความเชื่ออำนาจในตนเกี่ยวกับพฤติกรรมกาจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้องของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 711 คน แบบวัดเป็นมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 15 ข้อ ช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 15 – 90 คะแนน ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .14 - .67 และมีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .73 ส่วน สุमितตรา เจริมพันธ์ (2545) ได้สร้างแบบวัดความเชื่ออำนาจในตน โดยข้อคำถามเป็นประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับความเชื่อว่ามีผลดีหรือผลเสียที่เกิดขึ้นกับตนเองนั้น เป็นเพราะการกระทำของตนเองเป็นส่วนใหญ่ โดยวัดกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แบบวัดเป็นมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 10 ข้อ ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน ช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง 4.56 – 7.94 และช่วงคะแนนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อมีค่าระหว่าง .23 - .46 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .72

ส่วนแบบวัดตัวแปรความเชื่ออำนาจในตนที่แปรเปลี่ยนไปตามสถานการณ์เท่าที่ค้นคว้าพบ ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตนในการทำงาน ดังนี้ ชัยยุทธ กุลตั้งวัฒนา และคณะ (2547) ได้สร้างแบบวัดความเชื่ออำนาจในตนในการทำงานของมัคคุเทศก์ทั่วไป ที่ได้รับใบอนุญาตเป็นมัคคุเทศก์จากกระทรวงท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จำนวน 598 คน ลักษณะแบบวัดเป็นการถามถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเกี่ยวกับผลตอบแทนที่ตนปรารถนาในการทำงานมัคคุเทศก์ว่าผลเหล่านั้นเกิดจากความรู้อิความสามารถของตนเอง หรือเกิดจากปัจจัยอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากความสามารถของตนเองมากน้อยเพียงใด แบบวัดเป็นมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 10 ข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .81 ส่วน อภิรดี ไสภาพงศ์ (2547) ได้สร้างแบบวัดความเชื่ออำนาจในตนในการทำงานของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ของเทศบาล จำนวน 326 คน ลักษณะแบบ

วัดมีเนื้อหาเกี่ยวกับความเชื่อว่ามีผลดีหรือผลเสียที่เกิดขึ้นกับตนนั้น เป็นเพราะการกระทำของตนเอง มีข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ แบบวัดเป็นมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .79 ส่วน ปริญา บัณฑิต (2554) ได้สร้างแบบวัดความเชื่ออำนาจในตนในการทำงานของพนักงานโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง จำนวน 360 คน แบบวัดเป็นมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 8 ข้อ มีช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 8 – 48 คะแนน มีค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .837 สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรีตามนิยามปฏิบัติการที่ได้กำหนดขึ้น

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี กับ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ พบว่ามีงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจในตนที่แปรผันตามสถานการณ์ค่อนข้างน้อย ส่วนมากจะพบความสัมพันธ์ของความเชื่ออำนาจในตนในกลุ่มจิตลักษณะเดิม กับพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่าง ๆ ดังนี้ ในงานวิจัยของ ยิวลักษณ์ ชันอาสา (2541) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่ของนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,630 คน พบว่า ปัจจัยที่สามารถอธิบายความแตกต่างระหว่างกลุ่มผู้สูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีจำนวน 7 ปัจจัย หนึ่งในปัจจัยนั้น ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตนเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ ค่าใช้จ่ายที่ได้รับ ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ทศนคติต่อการสูบบุหรี่ ค่านิยมต่อการสูบบุหรี่ สามารถทำนายพฤติกรรมการสูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่ของนักเรียนหญิงได้ร้อยละ 83.9 ส่วนงานวิจัยของ สุวลัย อารังสกุลศิริ (2537) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้อง ของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 711 คน พบว่า ความเชื่ออำนาจในตนสามารถทำนายพฤติกรรมการกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกต้องได้ร้อยละ 30 ส่วนงานวิจัยของ สมิตตรา เจริญพันธ์ (2545) ได้ศึกษาเกี่ยวกับจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 524 คน พบว่าปัจจัยด้านจิตลักษณะเดิมประกอบด้วย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคต และควบคุมตน และความเชื่ออำนาจในตน สามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการเตรียมตัวก่อนเรียน พฤติกรรมขณะเรียน และพฤติกรรมหลังเรียน ในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 30.7 ร้อยละ 40.3 และร้อยละ 40.3 ตามลำดับ

ส่วนงานวิจัยที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่ออำนาจในตนที่แปรผันไปตามสถานการณ์ กับพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่าง ๆ ส่วนมากพบในพฤติกรรมการทำงาน ดังนี้ ในงานวิจัยของ ชัยยุทธ กุลวัฒนา และคณะ (2547) ศึกษาปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม

จริยธรรมในการบริการของมัคคุเทศก์จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จำนวน 598 คน พบว่า ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนในการทำงานสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมซื่อสัตย์ในงานมัคคุเทศก์มากกว่า ผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนในการทำงานต่ำ โดยพบในกลุ่มบริการนักท่องเที่ยวอื่น ๆ ซึ่งความเชื่ออำนาจในตนในการทำงานเป็นตัวทำนายที่สำคัญลำดับที่ 1 ของพฤติกรรมซื่อสัตย์ในงานมัคคุเทศก์เมื่อรวมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิม และกลุ่มสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมซื่อสัตย์ในงานมัคคุเทศก์ได้ร้อยละ 38.2 ปริญา ป็องรอด (2554) ได้ศึกษาลักษณะทางจิตและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมของพนักงานโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง จำนวน 360 คน พบว่า พนักงานที่มีความเชื่ออำนาจในตนในการทำงานสูง จะมีพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมมากกว่า พนักงานที่มีความเชื่ออำนาจในตนในการทำงานต่ำ ร้อยละ 43 และเมื่อร่วมทำนายกับตัวทำนายชุดลักษณะทางสังคม และลักษณะทางจิต สามารถอธิบายพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมได้ร้อยละ 62.10

จากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเชื่ออำนาจในตน และความเชื่ออำนาจในตนในการทำงาน สรุปได้ว่า ความเชื่ออำนาจในตน และความเชื่ออำนาจในตนในการทำงาน มีผลทางบวกกับพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่าง ๆ ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนและผู้ใหญ่ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จึงคาดว่า เยาวชนที่มีความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรีสูง จะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบมากกว่า เยาวชนที่มีความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรีต่ำ

ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของเยาวชน กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ

จากการประมวลผลงานวิจัยต่าง ๆ ผู้วิจัยพบว่า การที่เยาวชนจะมีพฤติกรรมการเรียนหรือพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่างกัน หรือไม่ ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลด้านชีวสังคมและภูมิหลังบางประการมีส่วนร่วมในการอธิบายด้วย ในงานวิจัย ผู้วิจัยจึงนำตัวแปร เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระยะเวลาในการเรียนดนตรี มาเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่มเพื่อดูว่า พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบของเยาวชนแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร ในเยาวชนที่มีลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังที่แตกต่างกัน

เพศกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ

เพศ หมายถึง เพศของนักเรียนโดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศชาย และเพศหญิง จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างเพศกับพฤติกรรมที่พึงปรารถนา พบว่ามีนักวิชาการได้ศึกษาไว้ดังต่อไปนี้ สุวานันต์ เปียศิริ (2545) พบว่านักเรียนหญิงมีพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัว มีพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าครอบครัว และมีพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนรวมมากกว่าเพศชาย ส่วนงานวิจัยของ จิตติ

พร ไวโรจน์วิทยากร (2551) พบว่า นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อทำตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงมากกว่านักเรียนชาย ส่วนงานวิจัยของ รสนันท์ ณ นคร (2550) พบว่า นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมสนับสนุนให้ผู้อื่นออมเงินมากกว่า นักเรียนชาย ส่วนงานวิจัยของ สุमितตรา เจริญพันธ์ (2545) ได้ศึกษาเกี่ยวกับจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายจำนวน 212 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 312 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียนมากกว่านักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 35.37 และ 33.39 ตามลำดับ) นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมขณะเรียนในชั้นเรียนมากกว่านักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 43.74 และ 41.42 ตามลำดับ) และนักเรียนหญิงมีพฤติกรรมหลังเรียนมากกว่านักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 37.68 และ 34.50 ตามลำดับ) และงานวิจัยของ สุภาสิณี นุ่มเนียม (2546) ศึกษาปัจจัยทางสภาพแวดล้อม และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายจำนวน 249 คน และนักเรียนหญิงจำนวน 325 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนหญิงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ในโรงเรียนมากกว่านักเรียนชาย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 66.43 และ 63.18 ตามลำดับ)

จากการประมวลผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่า เพศมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่าง ๆ ดังนั้นในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงคาดว่า เพศน่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง เกรดเฉลี่ยของเยาวชนที่ได้จากการประเมินผลการเรียนในกลุ่มสาระต่าง ๆ ในการศึกษาที่ผ่านมาตามสมุดรายงานผลการเรียนซึ่งมีคะแนนตั้งแต่ 0.00 – 4.00 โดยมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างผลการเรียนกับพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของนักเรียน ดังนี้ ในงานวิจัยของ จิตติพร ไวโรจน์วิทยากร (2551) พบว่า นักเรียนที่เกรดเฉลี่ยสูงมีพฤติกรรมการออมมากกว่านักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ และนักเรียนเกรดเฉลี่ยสูง มีพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมมากกว่า นักเรียนที่เกรดเฉลี่ยต่ำ ส่วนงานวิจัยของ มนูญ ภูขลิบเงิน (2547) พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการประหยัดเวลามากกว่า เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่า เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการประหยัดพลังงานมากกว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ส่วน อนรรชนงค์ เรียบร้อยเจริญ (2549) พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนดีมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการแสดงออกอย่างเหมาะสม และพฤติกรรมป้องกันตนมากกว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนน้อย และงานวิจัยของ สุภาสิณี นุ่มเนียม (2546) ศึกษาปัจจัยทางสภาพแวดล้อม และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนสูงเป็นผู้ที่มีความ

ตั้งใจจะมีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนมากกว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 47.20 และ 43.05 ตามลำดับ) และนักเรียนที่มีผลการเรียนสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนมากกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 67.71 และ 62.09 ตามลำดับ)

จากการประมวลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่าง ๆ ดังนั้นในงานวิจัยครั้งนี้จึงคาดว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ

ระยะเวลาในการเรียนดนตรีกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ

ระยะเวลาในการเรียนดนตรี หมายถึง ระยะเวลาในการเข้าเรียนดนตรีตั้งแต่เริ่มเรียนดนตรีจนถึงปัจจุบัน สำหรับการทบทวนเอกสารในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทบทวนเกี่ยวกับประสบการณ์ต่อสิ่งต่างๆ มาใช้เป็นแนวทางในการทบทวนตัวแปรระยะเวลาในการเรียนดนตรี ได้แก่งานวิจัยของ สุริยะพันธ์ดี (2536) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางพุทธศาสนาในโรงเรียน กับจิตลักษณะและพฤติกรรมก้าวร้าวในนักเรียนระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวน 540 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับประสบการณ์ทางพุทธศาสนาในโรงเรียนมาก เป็นผู้ที่มีการปฏิบัติทางพุทธศาสนามากกว่า มีการรับรู้คุณค่าทางศาสนาสูงกว่า มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูงกว่า และมีเจตคติที่ดีต่อการก้าวร่วมน้อยกว่า นักเรียนที่มีประสบการณ์ทางพุทธศาสนาในโรงเรียนน้อย ส่วนงานวิจัยของ นริศ คล้ายเพชร (2537) ศึกษาผลของกิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์ที่มีต่อการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และเจตคติต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า กลุ่มทดลองที่เข้าร่วมกิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเจตคติต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มทดลองมีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเจตคติต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระยะเวลาในการเรียนดนตรี พบว่า ประสบการณ์ซึ่งสะท้อนระยะเวลาในการปฏิบัติภารกิจใดภารกิจหนึ่งเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่าง ๆ ดังนั้นในงานวิจัยครั้งนี้จึงคาดว่า ระยะเวลาในการเรียนดนตรีน่าจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ

สรุปความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษา

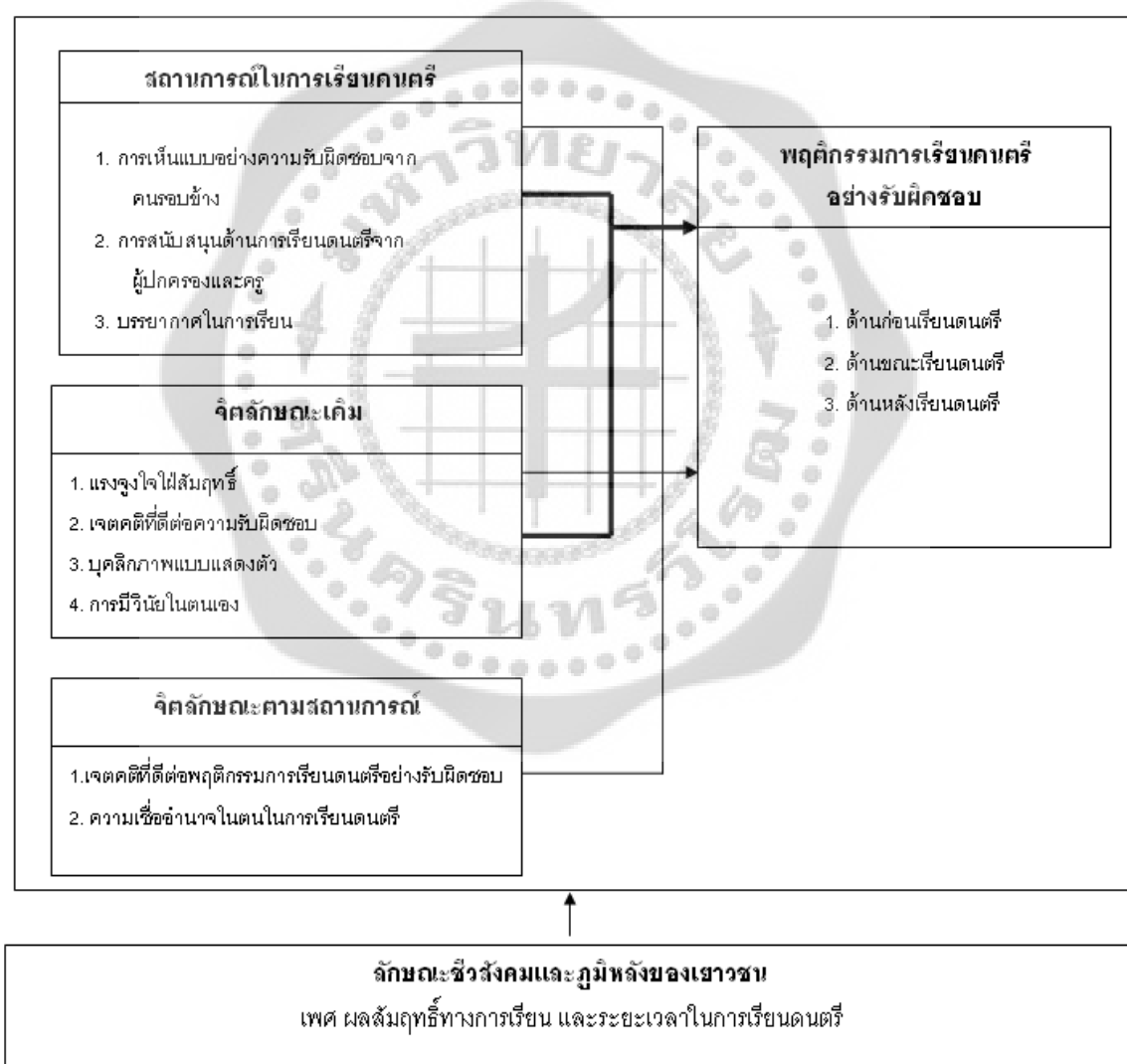
การวิจัยนี้มุ่งศึกษาปัจจัยเชิงเหตุทั้งภายใน และภายนอกตัวบุคคล ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรม การเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ซึ่งพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติตนในการเรียนดนตรีทั้งในและนอกห้องเรียน การเรียนดนตรีในห้องเรียน เป็นการเรียนปฏิบัติกับครูผู้สอนตัวต่อตัว โดยมีครูผู้สอนคอยชี้แนะและสอนเทคนิคการปฏิบัติดนตรี ส่วนการเรียนนอกห้องเรียน เป็นการฝึกซ้อมดนตรีและทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนจากห้องเรียน ทั้งนี้ผู้เรียนต้องปฏิบัติตนในการเรียนดนตรีด้วยความตั้งใจ เพื่อให้การเรียนประสบความสำเร็จตามความมุ่งหมาย ชยันหมั่นเพียร และพยายามปรับปรุงการเรียนของตนให้ดีขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบออกเป็น 3 พฤติกรรมย่อย ตามนิยามของดวงเดือน พันธุมนาวิน และ อัมพร ม้าคะนอง (2547) ที่แบ่งพฤติกรรมการเรียนตามช่วงเวลาเป็น พฤติกรรมการเรียนก่อนชั่วโมงเรียน ในขณะที่เรียน และหลังชั่วโมงเรียน มีรายละเอียดดังนี้ 1) *พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี* หมายถึง การเตรียมความพร้อมของนักเรียนก่อนที่จะเข้าห้องเรียน โดยการเตรียมอุปกรณ์เครื่องดนตรีให้พร้อมก่อนเรียนดนตรี ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องดนตรี การศึกษาหาความรู้ และทำความเข้าใจบทเพลง การเตรียมข้อสงสัยเกี่ยวกับบทเพลงที่เรียนเพื่อเตรียมมาถามครูในชั้นเรียน 2) *พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี* หมายถึง การที่นักเรียนติดตามการสอนของครู การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูผู้สอน การให้ความสนใจในการเรียน การมีสมาธิที่ดีในการเรียน การตั้งใจกับบทเพลงหรือแบบฝึกหัดที่ได้เรียน และพยายามแก้ไขจุดที่บกพร่องในการเรียน และ 3) *พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี* หมายถึง การฝึกซ้อมดนตรี การทบทวนบทเพลงและแบบฝึกหัดที่ครูมอบให้อย่างสม่ำเสมอ แล้วนำมาแสดงผลการซ้อมให้ครูฟังในชั่วโมงการเรียนครั้งต่อไป การสอบถามเนื้อหาที่ไม่เข้าใจจากครูผู้สอนหลังชั่วโมงเรียน

สำหรับปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ผู้วิจัยใช้รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม เป็นแนวทางในการประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นตัวแปรเชิงเหตุซึ่งพบว่า มีตัวแปรที่สำคัญใน *กลุ่มลักษณะสถานการณ์* จำนวน 3 ตัวแปร ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ได้แก่ การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และบรรยากาศในการเรียน *กลุ่มจิตลักษณะเดิม* จำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่อ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว และการมีวินัยในตนเอง และ *กลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์* มี 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี นอกจากนี้ยังได้ศึกษาลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังที่สำคัญบางประการของเยาวชนที่เรียนดนตรี เพื่อเป็นตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์กลุ่มย่อยอีกด้วย (ภาพประกอบ 3)

สำหรับการตั้งสมมติฐานสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ใช้แนวทางของรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมแบบ กลไก ประกอบกับหลักฐานที่พบในงานวิจัยที่ได้ศึกษาไว้ ดังตัวอย่างงานวิจัยของ กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) ได้ศึกษา ประสบการณ์ในการเข้าค่ายวิทยาศาสตร์และลักษณะจิตใจของนักเรียนมัธยมศึกษา ตอนต้นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ พบว่า พฤติกรรมการเรียนสาระ วิทยาศาสตร์แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างกาได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนสาระ วิทยาศาสตร์จากบิดามารดา และเจตคติเชิงวิทยาศาสตร์ พบใน กลุ่มนักเรียนผลการเรียนทั้งต่ำและสูง กลุ่มนักเรียนมีเศรษฐกิจของครอบครัวทั้งต่ำและสูงกว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาทั้ง ต่ำและสูง พบผลดังนี้ 1) ในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูง กลุ่มนักเรียนมีเศรษฐกิจของครอบครัวสูงกว่า ค่าเฉลี่ย และกลุ่มนักเรียนที่บิดามีการศึกษาสูง พบว่า ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียน วิทยาศาสตร์จากบิดามารดามาก และมีเจตคติเชิงวิทยาศาสตร์สูง เป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียน สาระวิทยาศาสตร์มากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบทุกกลุ่ม และในหมู่นักเรียนที่มีเจตคติเชิงวิทยาศาสตร์สูง ถ้าได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดามาก มีพฤติกรรมการเรียนสาระ วิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดาน้อย 2) ในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนสูง และกลุ่มนักเรียนมีเศรษฐกิจของครอบครัวสูงกว่าค่าเฉลี่ย ในหมู่ นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดามาก ถ้ามีเจตคติเชิง วิทยาศาสตร์สูง ก็มีพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนที่มีเจตคติเชิงวิทยาศาสตร์ ต่ำ พบในกลุ่มนักเรียนผลการเรียนต่ำ กลุ่มนักเรียนมีเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำกว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่ม นักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำ 3) ในหมู่นักเรียนที่มีเจตคติเชิงวิทยาศาสตร์ต่ำ แต่ถ้าได้รับการสนับสนุน ด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดามาก มีพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์มากกว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดามารดาน้อย และพบในนักเรียน 3 ประเภทเดียวกันนี้อีกว่า ในหมู่นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากบิดา มารดาน้อย ถ้ามีเจตคติเชิงวิทยาศาสตร์สูงก็มีพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนที่ ได้มีเจตคติเชิงวิทยาศาสตร์ต่ำ และ 4) พบด้วยว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนสาระ วิทยาศาสตร์จากบิดามารดาน้อยและมีเจตคติเชิงวิทยาศาสตร์ต่ำ เป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียน สาระวิทยาศาสตร์น้อยกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอีก 3 กลุ่ม ผลเช่นนี้พบในกลุ่มนักเรียนทั้งผลการเรียนต่ำ และสูง กลุ่มนักเรียนมีเศรษฐกิจของครอบครัวทั้งต่ำและสูงกว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่มนักเรียนทั้งบิดามี การศึกษาต่ำและสูง

ในงานวิจัยที่ศึกษาประเภทของนักเรียน ที่มีเจตคติต่อพฤติกรรมที่พึงปรารถนา เช่น งานวิจัยของ จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ (2551) พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำมีพฤติกรรมการออม น้อยกว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนสูง และพบว่านักเรียนชายมีพฤติกรรมสนับสนุนให้เพื่อนทำตามหลัก

เศรษฐกิจพอเพียงน้อยกว่านักเรียนหญิง ส่วนงานวิจัยของ ศุภรางค์ อินทฤทธิ์ (2552) พบว่า นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำมีความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์น้อยกว่านักเรียนที่มีผลการเรียนสูง และยังพบว่า นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนที่ไม่ใช่ต้นแบบส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน เป็นผู้ที่ม่เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการอ่านน้อย หรือมีปริมาณการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์น้อยด้วย ดังนั้น สมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ จึงได้มาจากการประมวลเอกสารในหัวข้อต่าง ๆ ในบทที่ 2 นี้ และเกิดจากการสรุปปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ส่งผลต่อตัวแปรดังกล่าวข้างต้น และตามหลักการตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยมที่กล่าวว่า พฤติกรรมใดๆ ของมนุษย์ย่อมเกิดมาจากสาเหตุหลายด้านทั้งสถานการณ์ภายนอก จิตลักษณะเดิมที่ติดตัวมา และจิตลักษณะตามสถานการณ์ในปัจจุบัน

ภาพประกอบ 3 กรอบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกลุ่มต่าง ๆ ที่ศึกษาในงานวิจัย

ตัวแปรและนิยามปฏิบัติการของตัวแปรที่ศึกษา

จากการประมวลเอกสารที่เกี่ยวข้องข้างต้น ทำให้สามารถกำหนดความหมายและวิธีการวัดตัวแปรตามและตัวแปรอิสระในกลุ่มต่าง ๆ ได้ ดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวแปรตาม

พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ การปฏิบัติตนในการเรียนดนตรีทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งการเรียนดนตรีในห้องเรียน เป็นการเรียนปฏิบัติกับครูผู้สอนตัวต่อตัว โดยมีครูผู้สอนคอยชี้แนะและสอนเทคนิคการปฏิบัติดนตรี ส่วนการเรียนนอกห้องเรียน เป็นการฝึกซ้อมดนตรีและทบทวนเนื้อหาที่ได้เรียนจากห้องเรียน ทั้งนี้ผู้เรียนต้องปฏิบัติตนในการเรียนดนตรีด้วยความตั้งใจ เพื่อให้การเรียนประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย ชยันหมั่นเพียร และพยายามปรับปรุงการเรียนของตนให้ดีขึ้น ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบออกเป็น 3 พฤติกรรมย่อย ตามนิยามของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และ อัมพร ม้าคะนอง (2547) ที่แบ่งพฤติกรรมการเรียนตามช่วงเวลาเป็น พฤติกรรมการเรียนก่อนชั่วโมงเรียน ในขณะที่เรียน และหลังชั่วโมงเรียน มีรายละเอียดดังนี้

1. **พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี** หมายถึง การที่เยาวชนเตรียมความพร้อมก่อนที่จะเข้ามาเรียนดนตรี โดยการเตรียมอุปกรณ์เครื่องดนตรีให้พร้อมก่อนเรียนดนตรี ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องดนตรี การศึกษาหาความรู้ ทำความเข้าใจบทเพลง และการเตรียมข้อสงสัยเกี่ยวกับบทเพลงที่เรียนเพื่อเตรียมมาถามครูในชั้นเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ได้สร้างข้อคำถามขึ้นใหม่ตามนิยามปฏิบัติการ เพื่อให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ลักษณะของประโยคข้อคำถามจะเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการเตรียมความพร้อมของตนเองก่อนเข้าเรียนในชั้นเรียน แบบวัดประกอบด้วยประโยคคำถาม 10 ข้อ แต่ละประโยคมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “ทำบ่อยมาก” ถึง “ไม่เคยทำเลย” มีช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน เยาวชนที่ได้คะแนนมาก จะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่ได้คะแนนน้อย

2. **พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี** หมายถึง การที่เยาวชนติดตามการสอนของครู การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูผู้สอน การให้ความสนใจในการเรียน การมีสมาธิที่ดีในการเรียน การตั้งใจกับบทเพลงหรือแบบฝึกหัดที่ได้เรียน และพยายามแก้ไขจุดที่บกพร่องในการเรียน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างข้อคำถามขึ้นใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ลักษณะของประโยคข้อคำถามจะเกี่ยวกับการปฏิบัติตนขณะเรียนดนตรีในชั้นเรียน แบบวัดประกอบด้วยประโยคคำถาม 14 ข้อ แต่ละประโยคมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “ทำบ่อย

มาก” ถึง “ไม่เคยทำเลย” มีช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 14 – 84 คะแนน ซึ่งเยาวชนที่ได้คะแนนมาก จะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่ได้คะแนนน้อย

3. พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี หมายถึง การฝึกซ้อมดนตรี การทบทวนบทเพลงและแบบฝึกหัดที่ครูมอบให้อย่างสม่ำเสมอ แล้วนำมาแสดงผลการซ้อมให้ครูฟังในชั่วโมงการเรียนครั้งต่อไป การสอบถามเนื้อหาที่ไม่เข้าใจจากครูผู้สอนหลังชั่วโมงเรียน การรักษาทำความสะอาดเครื่องดนตรี ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างข้อคำถามขึ้นใหม่เพื่อให้เหมาะกับการศึกษาพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ลักษณะของประโยคข้อคำถามจะเกี่ยวกับการปฏิบัติตนหลังเรียนดนตรีในชั้นเรียน ลักษณะของประโยคข้อคำถามจะเกี่ยวกับการปฏิบัติตนหลังเรียนดนตรี แบบวัดประกอบด้วยประโยคคำถาม 10 ข้อ แต่ละประโยคมีมาตราวัด 6 หน่วย จาก “ทำบ่อยมาก” ถึง “ไม่เคยทำเลย” มีช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน ซึ่งเยาวชนที่ได้คะแนนมาก จะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่ได้คะแนนน้อย

กลุ่มตัวแปรอิสระด้านสถานการณ์ในการเรียนดนตรี

การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง หมายถึง การรับรู้ของเยาวชนที่เห็นแบบอย่างด้านความรับผิดชอบจากคนใกล้ชิดตัวในการทำพฤติกรรมต่างๆ อย่างมีความรับผิดชอบ แล้วส่งผลให้ตนเองซึมซับความรับผิดชอบมาใช้ในการเรียนดนตรี สำหรับในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำแบบวัดของ สุภาสินี นุ่มเนียม มาปรับปรุงใช้ เนื่องจากเป็นแบบวัดที่มีความเชื่อมั่นสูง และเป็นแบบวัดที่ศึกษาถึงการเห็นแบบอย่างทั้งผู้ปกครอง ครู และเพื่อน ทั้งนี้ผู้วิจัยจะดัดแปลงข้อคำถามเพื่อให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ แบบวัดประกอบด้วย ประโยคคำถาม 12 ข้อ แต่ละประโยคมีมาตราวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 12 - 72 คะแนน เยาวชนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่ามีการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างมากกว่า เยาวชนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู หมายถึง การที่ผู้ปกครองและครูให้การสนับสนุนในการเรียนดนตรีแก่เยาวชนทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านอารมณ์ เช่น การดูแลเอาใจใส่ห่วงใย ให้กำลังใจ และปลอบโยนเมื่อเยาวชนประสบปัญหาในการเรียนดนตรี 2) ด้านการให้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องการเรียนวิชาดนตรี เช่น ให้คำแนะนำ อธิบาย การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงดนตรี การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาเพิ่มเติม เช่น สถานที่เรียนพิเศษ หรือข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนดนตรี และ 3) ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และการเงิน เช่น การจัดสรรงบประมาณในการเรียนดนตรี การจัดหาเครื่องดนตรี อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนที่ครบครัน เพื่อช่วยสร้างความมั่นใจในการเรียนดนตรีให้มากขึ้น สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครอง

และครูตามนियามปฏิบัติการ แบบวัดประกอบด้วย ประโยคคำถาม 12 ข้อ แต่ละประโยคมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 12 - 72 คะแนน เยาวชนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูมากกว่า เยาวชนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

บรรยากาศในการเรียน หมายถึง การรับรู้ของเยาวชนที่มีต่อสภาพแวดล้อมในการเรียนที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้และเสริมสร้างพัฒนาการให้แก่เด็ก ได้แก่ สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนที่ดี ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ตลอดจนอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียน ตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน มีความกระตือรือร้น และมีความรับผิดชอบในการเรียน สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดบรรยากาศในการเรียนตามนियามปฏิบัติการ แบบวัดประกอบด้วย ประโยคคำถาม 10 ข้อ แต่ละประโยคมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน เยาวชนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าอยู่ในบรรยากาศในการเรียนที่เหมาะสมมากกว่า เยาวชนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

กลุ่มตัวแปรอิสระด้านจิตลักษณะเดิม

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความต้องการหรือความปรารถนาของเยาวชนในการเรียนดนตรีให้ บรรลุมาตรฐานอย่างดีเยี่ยม มีความเพียรพยายามในการเรียน และรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน มีความบากบั่นฝ่าฟันอุปสรรคอย่างไม่ย่อท้อ รู้จักแก้ปัญหาจนประสบความสำเร็จ จนเป็นที่ยอมรับของคนอื่น เมื่อประสบความสำเร็จก็เกิดความภาคภูมิใจแต่เมื่อล้มเหลวก็ไม่ย่อท้อพร้อมที่จะปรับปรุงตนเองให้บรรลุเป้าหมายให้ดีกว่าเดิม ในการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยได้นำแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ สุมิตตรา เจริญพันธ์ (2546) มาใช้ทั้งฉบับ โดยเป็นแบบวัดประเภทมาตราประเมินรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 10 ข้อ เยาวชนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นเยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าเยาวชนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ หมายถึง การที่เยาวชนมีความคิด ความรู้สึก และความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งต่างๆ ใน 3 องค์ประกอบ 1) ความรู้เชิงประเมินค่า 2) ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ และ 3) ความพร้อมที่จะแสดงความรับผิดชอบต่อ สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบวัดของ จีรพัฒน์ ศิริรักษ์ (2555) ซึ่งได้สร้างแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมรับผิดชอบ มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ แต่ละข้อประกอบด้วยมาตราประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน เยาวชนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่าเป็นเยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบมากกว่า เยาวชนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

บุคลิกภาพแบบแสดงตัว หมายถึง ลักษณะของบุคคลที่ชอบมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ชอบการแข่งขัน มีความกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ กล้าแสดงออกถึงความคิดเห็นของตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสนใจในการทำกิจกรรมเป็นอย่างมาก สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวัดตัวแปรดังกล่าวจากแบบวัดบุคลิกภาพของ กมลพรรณ จันทร์พยอม (2550) แบบวัดเป็นมาตราประเมินรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 13 ข้อ ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 13 – 78 คะแนน เยาวชนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่ามีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมากกว่า เยาวชนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

การมีวินัยในตนเอง หมายถึง ความสามารถในการควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติในทางที่ถูกต้อง ตามกฎระเบียบอันเป็นมาตรฐานที่ดีในสังคม ไม่ว่าจะเป็นระเบียบของครอบครัว ชุมชน ตามหลักศีลธรรม เป็นต้น โดยจะกระทำในสิ่งที่เหมาะสมและยับยั้งในสิ่งที่ไม่เหมาะสมด้วยความเต็มใจ สำหรับในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างแบบวัดการมีวินัยในตนเองโดยปรับปรุงจากแบบวัดของ ยุทธกร งามา ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับความพร้อมรับผิดชอบ การใช้เวลา และความซื่อสัตย์ เป็นต้น แบบวัดเป็นมาตราประเมินรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 10 ข้อ ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 10– 60 คะแนน เยาวชนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ย แสดงว่ามีวินัยในตนเองมากกว่า เยาวชนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

กลุ่มตัวแปรอิสระด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์

เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ หมายถึง การที่เยาวชนมีความคิด ความรู้สึก และความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมใน 3 องค์ประกอบ 1) ความรู้เชิงประเมินค่าเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ 2) ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และ 3) ความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างข้อคำถามขึ้นใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ แบบวัดประกอบด้วย ประโยคคำถาม 15 ข้อ แต่ละประโยคมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 15 - 90 คะแนน เยาวชนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่ามีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบมากกว่า เยาวชนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

ความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี หมายถึง การที่เยาวชนตระหนักถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเรียนดนตรีว่าเป็นผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง ไม่ได้เกี่ยวกับโชคชะตาหรือความบังเอิญ แต่เกิดจากการตั้งใจเรียน การขยันซ้อมดนตรี เป็นต้น สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างข้อคำถามขึ้นใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ แบบวัดประกอบด้วย

ประโยคคำถาม 12 ข้อ แต่ละประโยคมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 12 - 72 คะแนน เยาวชนที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่ามีความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ย

ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของเยาวชน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง เกรดเฉลี่ยของเยาวชนที่ได้จากการประเมินผลการเรียนทุกกลุ่มสาระวิชาในภาคเรียนที่ผ่านมาของเยาวชน ผลการเรียนคิดเป็นคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 0.00 - 4.00 วัดโดยแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ระยะเวลาในการเรียนดนตรี หมายถึง ระยะเวลาการเรียนดนตรีในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดลตั้งแต่เริ่มเรียนดนตรีจนถึงปัจจุบัน วัดโดยแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

สมมติฐานในการวิจัย

1. เยาวชนที่รับรู้การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างสูง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบแต่ละด้านใน 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี และพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่มีลักษณะอื่น ๆ
2. เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง และมีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบแต่ละด้านใน 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี และพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่มีลักษณะอื่น ๆ
3. เยาวชนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง และมีวินัยในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบแต่ละด้านใน 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี และพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่มีลักษณะอื่น ๆ
4. กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ในการเรียนดนตรี กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบแต่ละด้านใน 3

ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี พฤติกรรมการเรียนดนตรี
อย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี และพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียน
ดนตรี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบ (Correlational - Comparative Study) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนที่เรียนดนตรีในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึง การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า วิธีการเก็บข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้านี้ได้แก่ เยาวชนอายุระหว่าง 13 -17 ปี ที่กำลังเรียนในชั้นปฏิบัติเครื่องดนตรี ในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2566 จำนวน 3 สาขา ได้แก่ สาขาศูนย์การค้าซีคอนสแควร์ ศรีนครินทร์ สาขาศูนย์การค้าซีคอนสแควร์ บางแค และสาขาศูนย์การค้าสยามพารากอน มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 770 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เยาวชนอายุระหว่าง 13 – 17 ปี ที่ศึกษาอยู่ในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ปีการศึกษา 2566 ในสาขา ศูนย์การค้าซีคอนสแควร์ ศรีนครินทร์ สาขาศูนย์การค้าซีคอนสแควร์ บางแค และสาขาศูนย์การค้าสยามพารากอน จำนวน 350 คน ผู้วิจัยคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamané (Yamané. 1973) โดยมีระดับความเชื่อมั่นอยู่ที่ร้อยละ 95 และสัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นเท่ากับร้อยละ 5 ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = สัดส่วนของความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ซึ่งในการศึกษาค้นคว้านี้ กำหนดให้เท่ากับร้อยละ 5

$$\text{แทนค่าในสูตร } n = \frac{770}{1 + (770)(0.05)^2}$$

$$n = 263.25$$

จากสูตร สามารถคำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ 263.25 ซึ่งผู้วิจัยได้ขยายขนาดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นเป็น 350 คน เพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูล และผลการศึกษาที่น่าเชื่อถือ รวมทั้งความเป็นไปได้ในการเก็บข้อมูล

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 รายแล้ว ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบหลายขั้น (Multi - stage sampling) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างสถาบันสอนดนตรีเอกชนในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายด้วยวิธีการจับสลาก ได้สถาบันสอนดนตรี 2 สาขา จาก 3 สาขา คือ สาขาศูนย์การค้าซีคอนสแควร์ ศรีนครินทร์ และสาขาศูนย์การค้าสยามพารากอน จากนั้นกำหนดเลือกกลุ่มตัวอย่างสาขาละ 175 คน

ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มกลุ่มตัวอย่างเยาวชนตามประเภทของภาควิชาที่เปิดสอนปฏิบัติดนตรี ประกอบด้วย ภาควิชาเปียโน ภาควิชาเครื่องสายตะวันตก ภาควิชาเครื่องเป่า ภาควิชาเครื่องกระทบ ภาควิชาดนตรีไทย ภาควิชากีตาร์ และภาควิชาขับร้องด้วยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเป็นสัดส่วนกับขนาดประชากร ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเยาวชนดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสาขาที่เปิดสอนดนตรี และภาควิชา

สาขาที่เปิดสอน	ภาควิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ซีคอนสแควร์ศรีนครินทร์	เปียโน	120	70
	เครื่องสายตะวันตก	55	25
	เครื่องเป่า	24	10
	เครื่องกระทบ	22	10
	ดนตรีไทย	10	5
	กีตาร์	83	42
	ขับร้อง	31	13
รวม		345	175

ตาราง 1 (ต่อ)

สาขาที่เปิดสอน	ภาควิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สยามพารากอน	เปียโน	114	65
	เครื่องสายตะวันตก	57	30
	เครื่องเป่า	20	12
	เครื่องกระทบ	18	10
	ดนตรีไทย	7	4
	กีตาร์	74	40
	ขับร้อง	35	14
รวม		345	175

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดตัวแปรของการศึกษาคั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นเครื่องมือประเภทมาตรประเมินรวมค่า (Summated rating scale) ทั้งที่สร้างขึ้นใหม่ตามนิยามเชิงปฏิบัติการ ปรับปรุงจากแบบวัดที่ใช้ในงานวิจัยอื่น ๆ และนำมาใช้ทั้งฉบับ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 13 ฉบับ ได้แก่ กลุ่มตัวแปรตาม 3 ฉบับ ประกอบด้วย แบบวัดพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ 3 ด้าน ประกอบด้วย แบบวัดพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี แบบวัดพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี และแบบวัดพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ในการเรียนดนตรี มีจำนวน 3 ฉบับ ประกอบด้วย แบบวัดการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง แบบวัดการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และแบบวัดบรรยากาศในการเรียน กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม มีจำนวน 4 ฉบับ ประกอบด้วย แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบบวัดเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่อแบบวัดบุคลิกภาพแบบแสดงตัว และแบบวัดการมีวินัยในตนเอง กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ มีจำนวน 2 ฉบับ ประกอบด้วย แบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อแบบวัดความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี และแบบสอบถามลักษณะชีวิตสังคมของนักเรียน มีแบบวัดมีจำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย ข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระยะเวลาในการเรียนดนตรี ซึ่งมีรายละเอียดของเครื่องมือแต่ละฉบับดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวแปรพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ประกอบด้วยแบบวัดพฤติกรรมย่อย 3 ด้าน คือ

1. **แบบวัดพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี** เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นใหม่ ลักษณะของประโยคข้อคำถามจะเกี่ยวกับการปฏิบัติตนในการเตรียมความพร้อมของตนเองก่อนเข้าเรียนในชั้นเรียน โดยการเตรียมอุปกรณ์เครื่องดนตรีให้พร้อมก่อนเรียนดนตรี ตรวจสอบความเรียบร้อยของเครื่องดนตรี การศึกษาหาความรู้ ทำความเข้าใจบทเพลง และการเตรียมข้อสงสัยเกี่ยวกับบทเพลงที่เรียนเพื่อเตรียมมาถามครูในชั้นเรียน แบบวัดประกอบด้วยประโยคคำถาม 10 ข้อ แต่ละประโยคมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “ทำบ่อยมาก” ถึง “ไม่เคยทำเลย” มีช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน ภายหลังการหาคุณภาพเครื่องมือ พบว่าแบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .47 ถึง .85 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .91

2. **แบบวัดพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี** เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นใหม่ ลักษณะของประโยคข้อคำถามจะเกี่ยวกับการปฏิบัติตนขณะเรียนดนตรีในชั้นเรียน โดยการติดตามการสอนของครู การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครูผู้สอน การให้ความสนใจในการเรียน การมีสมาธิที่ดีในการเรียน การตั้งใจกับบทเพลงหรือแบบฝึกหัดที่ได้เรียน และพยายามแก้ไขจุดที่บกพร่องในการเรียน แบบวัดประกอบด้วยประโยคคำถาม 14 ข้อ แต่ละประโยคมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “ทำบ่อยมาก” ถึง “ไม่เคยทำเลย” มีช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 14 - 84 คะแนน ภายหลังการหาคุณภาพเครื่องมือ พบว่าแบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .58 ถึง .78 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .94

3. **แบบวัดพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี** เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นใหม่ ลักษณะของประโยคข้อคำถามจะเกี่ยวกับการปฏิบัติตนหลังเรียนดนตรีเสร็จ โดยการรายงานการฝึกซ้อมดนตรี การทบทวนบทเพลงและแบบฝึกหัดที่ครูมอบให้อย่างสม่ำเสมอ แล้วนำมาแสดงผลการซ้อมให้ครูฟังในชั่วโมงการเรียนครั้งต่อไป การถามเนื้อหาที่ไม่เข้าใจจากครูผู้สอนหลังชั่วโมงเรียน แบบวัดประกอบด้วยประโยคคำถาม 10 ข้อ แต่ละประโยคมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “ทำบ่อยมาก” ถึง “ไม่เคยทำเลย” มีช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน ภายหลังการหาคุณภาพเครื่องมือ พบว่าแบบวัดนี้มีค่า มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .22 ถึง .64 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .82

ตัวอย่างแบบวัดพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี

0) ฉันจัดเตรียมหนังสือเรียนดนตรี และเครื่องดนตรีให้พร้อม ก่อนเข้าเรียน

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย
-----------	--------	----------------	------------	--------------	-------------

ตัวอย่างแบบวัดพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี

0) ฉันมีสมาธิในการเรียนดนตรี แม้เพื่อนรอบข้างจะคุยกันเสียงดัง

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย
-----------	--------	----------------	------------	--------------	-------------

ตัวอย่างแบบวัดพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี

0) เมื่อเรียนดนตรีเสร็จ พอกลับถึงบ้านฉันซ้อมทันที

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย
-----------	--------	----------------	------------	--------------	-------------

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 คะแนน ถึง 1 คะแนน จากคำตอบ “ทำบ่อยมาก” ถึง “ไม่เคยทำเลย” ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม

กลุ่มตัวแปรอิสระด้านสถานการณ์ในการเรียนดนตรี มีแบบวัด 3 ฉบับ ดังนี้

แบบวัดการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยนำแบบวัดของสุภาสินี นุ่มเนียม มาปรับปรุงใช้ เนื่องจากเป็นแบบวัดที่มีความเชื่อมั่นสูง และเป็นแบบวัดที่ศึกษาถึงการเห็นแบบอย่างทั้งผู้ปกครอง ครู และเพื่อน ทั้งนี้ผู้วิจัยจะดัดแปลงข้อคำถามเพื่อให้เหมาะสมกับการศึกษาพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ลักษณะของประโยคข้อคำถามจะเกี่ยวกับการรับรู้ของเยาวชนที่เห็นแบบอย่างด้านความรับผิดชอบจากคนใกล้ๆตัวในการทำพฤติกรรมต่างๆ อย่างมีความรับผิดชอบ แล้วส่งผลให้ตนเองซึมซับความรับผิดชอบมาใช้ในการเรียนดนตรี แบบวัดประกอบด้วย ประโยคคำถาม 12 ข้อ แต่ละประโยคมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 12 - 72 คะแนน ภายหลังการหาคุณภาพเครื่องมือ พบว่าแบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .39 ถึง .82 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88

ตัวอย่างแบบวัดการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง

0) ผู้ปกครองไม่เคยผิดนัดฉัน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

00) ครูของฉันตรวจการบ้านอย่างละเอียดถี่ถ้วน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

000) เพื่อนสนิทของฉันชอบลืมนอกการบ้านมาส่ง

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 คะแนน ถึง 1 คะแนน จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม

แบบวัดการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใหม่ นิยามปฏิบัติการ ลักษณะของประโยคข้อความจะเกี่ยวกับการรับรู้ของเยาวชนต่อผู้ปกครองและครูในการสนับสนุนการเรียนดนตรีทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านอารมณ์ เช่น การดูแลเอาใจใส่ ห่วงใย ให้กำลังใจ และปลอบโยนเมื่อนักเรียนประสบปัญหาในการเรียนดนตรี 2) ด้านการให้ข้อมูลข่าวสารในเรื่องการเรียนวิชาดนตรี เช่น ให้คำแนะนำ อธิบาย การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการแสดงดนตรี การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาเพิ่มเติม เช่น สถานที่เรียนพิเศษ หรือข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนดนตรี และ 3) ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และการเงิน เช่น การจัดสรรงบประมาณในการเรียนดนตรี การจัดหาเครื่องดนตรี อุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนที่ครบครัน เพื่อช่วยสร้างความมั่นใจในการเรียนดนตรีให้มากขึ้น แบบวัดประกอบด้วย ประโยคคำถาม 12 ข้อ แต่ละประโยคมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 12 - 72 คะแนน ภายหลังการหาคุณภาพเครื่องมือ พบว่าแบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .34 ถึง .61 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .83

ตัวอย่างแบบวัดการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูด้านอารมณ์

0) ครูกล่าวคำชื่นชมฉันเมื่อฉันซ้อมดนตรีก่อนเข้าชั้นเรียน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย	

ตัวอย่างแบบวัดการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูด้านการให้ข้อมูล

ข่าวสาร

0) ผู้ปกครองแสดงความกระตือรือร้น เมื่อฉันขอให้ท่านช่วยหาข้อมูลการเรียนดนตรี

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย	

ตัวอย่างแบบวัดการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูด้านวัสดุ อุปกรณ์

0) ผู้ปกครองของฉันช่วยซื้ออุปกรณ์การเรียนดนตรีให้ฉัน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย	

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 คะแนน ถึง 1 คะแนน จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม

แบบวัดบรรยากาศในการเรียน เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใหม่ตามนิยามปฏิบัติการ ลักษณะของประโยคข้อคำถามจะเกี่ยวกับการรับรู้ของเยาวชนที่มีต่อสภาพแวดล้อมในการเรียนที่จะเอื้อต่อการเรียนรู้และเสริมสร้างพัฒนาการให้แก่เด็ก ได้แก่ สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนที่ดี ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่น่าสนใจ ตลอดจนอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียน ตั้งใจและเอาใจใส่ในการเรียน มีความกระตือรือร้น และมีความรับผิดชอบในการเรียน แบบวัดประกอบด้วย ประโยคคำถาม 10 ข้อ แต่ละประโยคมีมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน ภายหลังการหาคุณภาพเครื่องมือ พบว่าแบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .33 ถึง .68 มีความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .81

ตัวอย่างแบบวัดบรรยากาศในการเรียน

0) ห้องเรียนของฉันสะอาดเรียบร้อย

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

00) ครูมักจะอารมณ์เสียจากการสอนนักเรียนคนก่อนหน้าที่ฉัน แล้วมาหงุดหงิดกับฉัน

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 คะแนน ถึง 1 คะแนน จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนน ตรงกันข้าม

กลุ่มตัวแปรอิสระด้านจิตลักษณะเดิม มีแบบวัดจำนวน 4 ฉบับ ดังนี้

แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยได้นำแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ สุมิตตรา เจริญพันธ์ (2546) มาใช้ทั้งฉบับ ลักษณะของประโยคข้อความจะเกี่ยวกับการรายงานความต้องการหรือความปรารถนาของเยาวชนในการเรียนดนตรีให้ บรรลุมาตรฐานอย่างดียิ่งเยี่ยม มีความเพียรพยายามในการเรียน และรับผิดชอบในหน้าที่ของตน มีความบากบั่นฝ่าฟันอุปสรรคอย่างไม่ย่อท้อ รู้จักแก้ปัญหาจนประสบความสำเร็จ จนเป็นที่ยอมรับของ คนอื่น เมื่อประสบกับความสำเร็จก็เกิดความภาคภูมิใจแต่เมื่อล้มเหลวก็ไม่ย่อท้อพร้อมที่จะปรับปรุงตนเองให้บรรลุเป้าหมายให้ดีกว่าเดิม ในการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 10 ข้อ ภายหลังจากหาคุณภาพเครื่องมือ พบว่าแบบวัดนี้มีค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .26 ถึง .62 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .81

ตัวอย่างแบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

0) ฉันใช้เวลาว่างในการหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 คะแนน ถึง 1 คะแนน จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนน ตรงกันข้าม

แบบวัดเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยได้นำแบบวัดของ จีรพัฒน์ ศิริรักษ์ (2555) มาใช้ทั้งฉบับ ลักษณะของประโยคข้อคำถามจะเกี่ยวกับการที่เยาวชนมีความคิด ความรู้สึก และความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมรับผิดชอบต่อสิ่งต่างๆ ใน 3 องค์ประกอบ 1) ความรู้เชิง ประเมินค่า 2) ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ และ 3) ความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมความรับผิดชอบ เป็นแบบวัดมาตราประเมินค่า 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 15 ข้อ ช่วงคะแนนอยู่ ระหว่าง 15 – 90 คะแนน มีช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่า .82 ถึง .58 มีค่าความเชื่อมั่น แบบสัมประสิทธิ์ แอลฟาเท่ากับ .88 โดยผู้วิจัยนำมาใช้จริงจำนวน 10 ข้อ ช่วงคะแนนอยู่ระหว่าง 10 – 60 คะแนน ภายหลังจากการหาคุณภาพเครื่องมือ พบว่าแบบวัดนี้มีช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกราย ข้อมีค่า .78 ถึง .82 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .81

ตัวอย่างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ ด้านความรู้เชิงประเมินค่า

0) แม้ฉันจะดูหนังสือสอบมากขึ้นอย่างไร ก็คงไม่ช่วยให้ผลสอบของฉันดีกว่าเดิม

ตัวอย่างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ ด้านความรู้สึกชอบ/ไม่ชอบ

0) ฉันไม่ชอบทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ครูสั่ง

ตัวอย่างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ ด้านความพร้อมที่จะกระทำ

0) เป็นเรื่องสะดวกสำหรับฉันที่จะทิ้งเศษอาหาร เศษกระดาษ ถุงพลาสติกกรวมๆ ในถังขยะ เดียวกัน

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 คะแนน ถึง 1 คะแนน จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนน ตรงกันข้าม

แบบวัดบุคลิกภาพแบบแสดงตัว เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยนำแบบวัดบุคลิกภาพของ กมล พรหม จันทร์พยอม (2550) มาใช้ทั้งฉบับ โดยแบบวัดเป็นลักษณะบุคลิกภาพของเยาวชนที่ชอบมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ชอบการแข่งขัน มีความกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง ๆ กล้าแสดงออกถึงความคิดเห็นของตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสนใจในการทำกิจกรรมเป็นอย่างมากแบบวัดเป็นมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 13 ข้อ มีช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 13 - 78 คะแนน ภายหลังการหาคุณภาพเครื่องมือ พบว่าแบบวัดนี้มีช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่า .37 ถึง .77 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .88

ตัวอย่างแบบวัดบุคลิกภาพแบบแสดงตัว

0) ฉันชอบพบปะผู้คน

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 คะแนน ถึง 1 คะแนน จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนน ตรงกันข้าม

แบบวัดการมีวินัยในตนเอง เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยปรับปรุงแบบวัดการมีวินัยในตนเองของ ยุทธกร ถามา ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับความพร้อมรับผิดชอบ การใช้เวลา ความซื่อสัตย์ ความสามารถในการควบคุมตนเองให้ประพฤติปฏิบัติในทางที่ถูกต้อง ตามความต้องการของตนเอง และกฎระเบียบอันเป็นมาตรฐานที่ดีในสังคม ไม่ว่าจะเป็นระเบียบของครอบครัว ชุมชน ตามหลักศีลธรรม เป็นต้น โดยจะกระทำในสิ่งที่เหมาะสมและยับยั้งในสิ่งที่ไม่เหมาะสมด้วยความเต็มใจ แบบวัดเป็นมาตรประเมินรวมค่า 6 ระดับ ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” จำนวน 10 ข้อ มีช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 10 - 60 คะแนน ภายหลังการหาคุณภาพเครื่องมือ พบว่าแบบวัดนี้มีช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่า .24 ถึง .73 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .86

ตัวอย่างแบบวัดการมีวินัยในตนเอง

0) ฉันมาเรียนตรงเวลาเสมอ

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 คะแนน ถึง 1 คะแนน จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนนตรงกันข้าม

กลุ่มตัวแปรอิสระด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ มีแบบวัดจำนวน 2 ฉบับ

แบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใหม่ตามนิยามปฏิบัติการ ลักษณะของข้อคำถามเป็นความรู้คิดเชิงประเมินค่าเกี่ยวกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีทั้ง 3 ด้าน (การเตรียมความพร้อมก่อนมาเรียน การเรียนในชั้นเรียน การทบทวนบทเพลง หลังจากเรียน) ว่าเป็นเรื่องดี มีประโยชน์ หรือมีโทษ รวมทั้งวัดความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบอะไร และมีแนวโน้มในการแสดงพฤติกรรมการเรียนดนตรีทั้ง 3 ด้าน แบบวัดเป็นมาตราประเมินรวมค่า 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีข้อคำถามจำนวน 15 ข้อ มีช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 15 - 90 คะแนน ภายหลังการหาคุณภาพเครื่องมือ พบว่าแบบวัดนี้มีช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนกรายข้อมีค่า .29 ถึง .76 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .90

ตัวอย่างแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ด้านความรู้เชิงประเมินค่า

0) ฉันคิดว่าการได้ฟังเพลงที่จะเรียนล่วงหน้า ทำให้ฉันเข้าใจบทเรียนที่ครูสอนได้เร็วขึ้น

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตัวอย่างแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ด้านความรู้สึกชอบ/ไม่ชอบ

0) ฉันไม่ชอบเตรียมคำถาม/ข้อสงสัยมาถามครูในห้อง

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตัวอย่างแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ด้านพร้อมที่จะกระทำ

0) ฉันท้อแท้เมื่อครูบอกให้ฉันเล่นเพลงนั้นอีกหลายรอบในเวลาเรียน

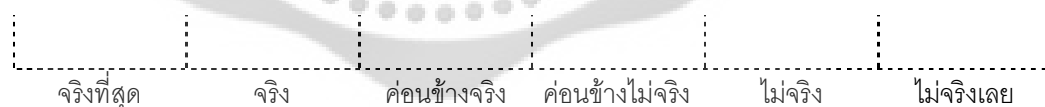

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 คะแนน ถึง 1 คะแนน จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนน ตรงกันข้าม

แบบวัดความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใหม่ตาม นิยามปฏิบัติการ เพื่อให้เหมาะสมกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างมีความรับผิดชอบ ลักษณะข้อ คำถามจะกล่าวถึงการที่นักเรียนตระหนักถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเรียนดนตรีว่าเป็นผล ที่เกิดจากการกระทำของตนเอง ไม่ได้เกี่ยวกับโชคชะตาหรือความบังเอิญ แต่เกิดจากการตั้งใจเรียน การขยันซ้อมดนตรี เป็นต้น ประกอบด้วยประโยคคำถาม 12 ข้อ แต่ละประโยคมีมาตรวัด 6 ระดับ จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 12 - 72 คะแนน มีช่วงของคะแนนอยู่ระหว่าง 15 - 90 คะแนน ภายหลังการหาคุณภาพเครื่องมือ พบว่าแบบวัดนี้มีช่วงคะแนนของค่าอำนาจจำแนก รายข้อมีค่า .36 ถึง .64 มีค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .84

ตัวอย่างแบบวัดความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี

0) การเล่นคอนเสิร์ตได้ดี เป็นเพราะฉันตั้งใจซ้อมดนตรีมากอย่างมาก

เกณฑ์การให้คะแนน เมื่อเป็นข้อความทางบวก ผู้ตอบจะได้คะแนน 6 คะแนน ถึง 1 คะแนน จากคำตอบ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ตามลำดับ แต่ถ้าเป็นข้อความทางลบ ผู้ตอบจะได้คะแนน ตรงกันข้าม

แบบสอบถามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของเยาวชน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจ ศึกษาความแตกต่างของลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังบางประการของเยาวชน ซึ่งแบบสอบถามนี้

มีลักษณะให้เติม คำลงในช่องว่าง ลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังที่ศึกษาได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระยะเวลาในการเรียนดนตรี

ผู้วิจัยได้สรุปวิธีการสร้างแบบวัดและหาคุณภาพเครื่องมือของแบบวัดทั้ง 12 ฉบับ ยกเว้นแบบวัดลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของเยาวชนที่ไม่ต้องหาคุณภาพเครื่องมือ ไว้ในตาราง 21 ภาคผนวก ก

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้แบบวัดทั้งที่สร้างเองตามนิยามปฏิบัติการ ปรับปรุงมาจากผู้อื่น และนำแบบวัดของผู้อื่นมาใช้ทั้งฉบับ โดยมีวิธีการหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง (Validity)

ผู้วิจัยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัด (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจอย่างดี ด้านเนื้อหาของสิ่งที่ต้องการวัด ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบวัดแต่ละฉบับที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใหม่ หรือปรับปรุงใหม่ว่า มีเนื้อหาครอบคลุมตามนิยามปฏิบัติการ และภาษาสำนวนของข้อความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างหรือไม่ แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขเป็นแบบวัดฉบับสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง

2. การหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination)

การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำแบบวัดไปทดลองใช้กับกลุ่มเยาวชนที่เรียนดนตรีในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล สาขาซีคอนสแควร์ บางแค จากนั้นนำมาวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของข้อคำถามแต่ละข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับซึ่งไม่รวมคะแนนของข้อคำถามที่กำลังวิเคราะห์ (Item total correlation) แล้วเลือกเฉพาะข้อที่มีความสัมพันธ์สูงตั้งแต่ 0.2 ไว้ใช้เป็นแบบวัดซึ่งภายหลังการหาคุณภาพของแบบวัดทั้งหมดพบผลดังตาราง 21 ภาคผนวก ก

3. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดที่ใช้ในการวิจัยนี้หาภายหลังจากที่ได้วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อแล้ว โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีนัยสำคัญ นำมาหาค่าความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ซึ่งภายหลังการหาความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งหมดพบผลดังตาราง 21 ภาคผนวก ก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึง ผู้จัดการโรงเรียนที่ใช้เป็นสถานที่เก็บข้อมูล เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลงานวิจัย

2. ผู้วิจัยนำแบบวัดไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ และอาจารย์ในโรงเรียน โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัย และขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างพร้อมทั้งยืนยันกับนักเรียนว่า ข้อมูลทั้งหมดจะเป็นความลับ และไม่มีผลกระทบต่อนักเรียน

2.2 ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลจากแบบวัดทุกฉบับ

3. นำข้อมูลมาลงรหัสและกรอกข้อมูลในคอมพิวเตอร์

การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติต่อไปนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของเยาวชน และลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา ผู้วิจัยวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way ANOVA) เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐานที่ 1, 2 และ 3 โดยใช้เกณฑ์ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หากพบปฏิสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญจะทำการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ้ (Scheffe')

3. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในบทนี้ ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนแรก เป็นผลการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ตามลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังของเยาวชน และลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา ส่วนที่ 2 เป็นผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรี และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และส่วนที่ 3 เป็นผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น เพื่อทำนายพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้วยกลุ่มตัวแปรด้านสถานการณ์ในการเรียนดนตรี กลุ่มตัวแปรด้านจิตลักษณะเดิม และกลุ่มตัวแปรด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ ก่อนที่จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละส่วน ผู้วิจัยได้นำเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ในการแจกแจงแบบที (t - distribution)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์ในการแจกแจงแบบเอฟ (F - distribution)
R^2	แทน	ค่าอำนาจในการทำนาย
a	แทน	ค่าคงที่
b	แทน	ความชันหรือสัมประสิทธิ์ถดถอย
Beta	แทน	สัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน
SE	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

ในส่วนถัดไป ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบจุดมุ่งหมายของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ตามลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังของเยาวชนและลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา
2. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง

2.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

2.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบแตกต่างกัน

2.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเองแตกต่างกัน

3. ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Stepwise Multiple Regression)

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ตามลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังของเยาวชน และลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษานี้ คือ เยาวชนที่เรียนดนตรีอยู่ในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 350 คน มีลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง ปรากฏดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวน ร้อยละ และค่าสถิติที่สำคัญของลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของเยาวชน

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	เกณฑ์แบ่งกลุ่ม	ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด	จำนวน (350 คน)	ร้อยละ	\bar{X}	SD	
เพศ	ชาย		159	45.4			
	หญิง		191	54.6			
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	มาก	> 3.43	3.44-4.00	213	60.9	3.43	0.50
	น้อย	< 3.43	1.93-3.43	137	39.1		
ระยะเวลาในการเรียนดนตรี (เดือน)	มาก	>47	48-168 เดือน	155	44.3	47.50	39.42
	น้อย	<47	1-47 เดือน	195	55.7		

จากตาราง 2 พบว่า เยาวชนที่เรียนดนตรีในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน 350 คน โดยเป็นเพศชายน้อยกว่าเพศหญิง ซึ่งเพศชายมีจำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 45.4 ส่วนเพศหญิงมีจำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 54.6 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่าง 1.93 – 4.00 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 โดยแบ่งเป็นกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย (1.93 – 3.43) มีจำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 39.1 และกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก (3.44 – 4.00) มีจำนวน 213 คน คิดเป็นร้อยละ 60.9 เมื่อแบ่งเป็นกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากและน้อย พบว่า เยาวชนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก เป็นสัดส่วนสูงกว่าเยาวชนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีระหว่าง 1 เดือน ถึง 168 เดือน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 47.50 เดือน หรือประมาณ 4 ปี โดยแบ่งเป็นกลุ่มที่มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย (1 – 47 เดือน) หรือประมาณ 1 เดือน ถึง 3 ปี 11 เดือน จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 55.7 และกลุ่มที่มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก (48 – 168 เดือน) หรือประมาณ 4 ปี ถึง 14 ปี จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 44.3 เมื่อแบ่งเป็นกลุ่มที่มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีมากและน้อย พบว่า เยาวชนที่มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย เป็นสัดส่วนสูงกว่าเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก

ตาราง 3 จำนวน ร้อยละ เกณฑ์การแบ่งคะแนนกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบน
มาตรฐานของตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปร	จำนวน (350 คน)	ร้อยละ	กลุ่มคะแนน	\bar{X}	SD
กลุ่มตัวแปรตาม					
พฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ	163	46.6	ต่ำ (98 - 146)	132.37	10.47
	187	53.4	สูง (147 - 186)	158.61	9.12
พฤติกรรมก่อนเรียนดนตรี	172	49.1	ต่ำ (25 - 40)	35.59	3.32
	178	50.9	สูง (41 - 55)	45.27	3.48
พฤติกรรมขณะเรียนดนตรี	169	48.3	ต่ำ (28 - 67)	60.01	6.26
	181	51.7	สูง (68 - 84)	74.31	4.03
พฤติกรรมหลังเรียนดนตรี	169	48.3	ต่ำ (20 - 38)	33.93	3.89
	181	51.7	สูง (39 - 53)	42.71	2.99
กลุ่มตัวแปรด้านลักษณะสถานการณ์ในการเรียนดนตรี					
การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง	170	48.6	ต่ำ (37 - 55)	49.25	4.79
	180	51.4	สูง (56 - 71)	61.20	3.87
การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู	165	47.1	ต่ำ (20 - 54)	46.56	7.07
	185	52.9	สูง (55 - 72)	61.22	4.84
บรรยากาศในการเรียน	140	40.0	ต่ำ (23 - 46)	40.23	4.74
	210	60.0	สูง (47 - 60)	51.28	3.17
กลุ่มตัวแปรด้านจิตลักษณะเดิม					
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	179	51.1	ต่ำ (15 - 44)	39.13	4.63
	171	48.9	สูง (45 - 60)	49.89	4.24
เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่อ	176	50.3	ต่ำ (16 - 39)	33.19	4.68
	174	49.7	สูง (40 - 60)	46.59	4.76
บุคลิกภาพแบบแสดงตัว	168	48.0	ต่ำ (21 - 58)	50.24	7.21
	182	52.0	สูง (59 - 78)	65.86	5.46
การมีวินัยในตนเอง	175	50.0	ต่ำ (15 - 45)	39.81	4.99
	175	50.0	สูง (46 - 60)	51.83	3.82
กลุ่มตัวแปรด้านลักษณะทางจิตลักษณะตามสถานการณ์					
เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ	147	42.0	ต่ำ (25 - 68)	56.54	9.05
	203	58.0	สูง (69 - 90)	77.75	6.21
ความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี	167	47.7	ต่ำ (29 - 60)	53.54	5.60
	183	52.3	สูง (61 - 72)	66.02	3.13

ตาราง 3 แสดงลักษณะของกลุ่มตัวแปรที่ศึกษาด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สามารถสรุปลักษณะเบื้องต้นของตัวแปรที่ศึกษาได้ดังนี้

กลุ่มตัวแปรตาม **พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ** แบ่งออกเป็น ด้านก่อนเรียนดนตรี ด้านขณะเรียนดนตรี และด้านหลังเรียนดนตรี ซึ่งผู้วิจัยวัดตัวแปรดังกล่าวจากคะแนนการกระทำ หรือการปฏิบัติ โดยแบ่งคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบในแต่ละด้านออกเป็น กลุ่มที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบสูง และกลุ่มที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่ำ พบผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบในระดับสูง (คะแนนระหว่าง 147 – 186 คะแนน) มีจำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 53.4 มีคะแนนเฉลี่ย 158.61 คะแนน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบในระดับต่ำ (คะแนนระหว่าง 98 – 146 คะแนน) มีจำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 46.6 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 132.37 คะแนน แสดงให้เห็นว่ามีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบในกลุ่มสูงมากกว่ากลุ่มคะแนนต่ำ (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 53.4 กับร้อยละ 46.6)

พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนพฤติกรรมก่อนเรียนดนตรีในระดับสูง (คะแนนระหว่าง 41 – 55 คะแนน) มีจำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 50.9 มีคะแนนเฉลี่ย 45.27 คะแนน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรีในระดับต่ำ (คะแนนระหว่าง 25 – 40 คะแนน) มีจำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 49.1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 35.59 คะแนน แสดงให้เห็นว่ามีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรีในกลุ่มสูงมากกว่ากลุ่มคะแนนต่ำ (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 50.9 กับร้อยละ 49.1)

พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรีในระดับสูง (คะแนนระหว่าง 68 – 84 คะแนน) มีจำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 51.7 มีคะแนนเฉลี่ย 74.31 คะแนน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบในระดับต่ำ (คะแนนระหว่าง 28 – 67 คะแนน) มีจำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 60.01 คะแนน แสดงให้เห็นว่ามีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรีในกลุ่มสูงมากกว่ากลุ่มคะแนนต่ำ (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 51.7 กับร้อยละ 48.3)

พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีในระดับสูง (คะแนนระหว่าง 39 – 53 คะแนน) มีจำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 51.7 มีคะแนนเฉลี่ย 42.71 คะแนน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีในระดับต่ำ (คะแนนระหว่าง 20

- 38 คะแนน) มีจำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 48.3 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 33.93 คะแนน แสดงให้เห็นว่ามีสัดส่วนของผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีหรืออย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีในกลุ่มสูงมากกว่ากลุ่มคะแนนต่ำ (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 51.7 กับร้อยละ 48.3)

ในส่วนถัดไปเป็นการนำเสนอคุณลักษณะเบื้องต้นของ *กลุ่มตัวแปรด้านสถานการณ์ในการเรียนดนตรี* ประกอบด้วยตัวแปร การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และบรรยากาศในการเรียน ผู้วิจัยวัดตัวแปรดังกล่าวจากคะแนนการกระทำหรือการปฏิบัติในแต่ละตัวแปร มีลักษณะดังนี้

ตัวแปรการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง ผู้วิจัยแบ่งคะแนนการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างออกเป็น กลุ่มผู้ที่มีการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างสูง และกลุ่มผู้ที่มีการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างต่ำ พบผลดังนี้ กลุ่มผู้ที่มีการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างสูง (คะแนนระหว่าง 56 – 71 คะแนน) มีจำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 51.4 มีคะแนนเฉลี่ย 61.20 คะแนน ส่วนกลุ่มผู้ที่มีการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างต่ำ (คะแนนระหว่าง 37 – 55 คะแนน) มีจำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 48.6 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 49.25 คะแนน แสดงให้เห็นว่ามีสัดส่วนของผู้ที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างสูงมากกว่ากลุ่มคะแนนต่ำ (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 51.4 กับร้อยละ 48.6)

ตัวแปรการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู ผู้วิจัยแบ่งคะแนนการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูออกเป็น กลุ่มผู้ที่มีการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง และกลุ่มผู้ที่มีการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ พบผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง (คะแนนระหว่าง 55 – 72 คะแนน) มีจำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 52.9 มีคะแนนเฉลี่ย 61.22 คะแนน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ (คะแนนระหว่าง 20 – 54 คะแนน) มีจำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 47.1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 46.56 คะแนน แสดงให้เห็นว่ามีสัดส่วนของผู้ที่มีการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูในกลุ่มสูงมากกว่ากลุ่มคะแนนต่ำ (เปรียบเทียบระหว่าง ร้อยละ 52.9 กับร้อยละ 47.1)

ตัวแปรบรรยากาศในการเรียน ผู้วิจัยแบ่งคะแนนบรรยากาศในการเรียนออกเป็น กลุ่มผู้ที่อยู่ในบรรยากาศในการเรียนสูง และกลุ่มผู้ที่อยู่ในบรรยากาศในการเรียนต่ำ พบผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนบรรยากาศในการเรียนสูง (คะแนนระหว่าง 47 – 60 คะแนน) มีจำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 มีคะแนนเฉลี่ย 51.28 คะแนน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนบรรยากาศในการเรียนต่ำ (คะแนนระหว่าง 23 – 46 คะแนน) มีจำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 40.23

คะแนน แสดงให้เห็นว่ามีสัดส่วนของผู้ที่มีบรรยาภาคในการเรียนสูงมากกว่ากลุ่มคะแนนต่ำ (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 60.0 กับร้อยละ 40.0)

กลุ่มตัวแปรด้านจิตลักษณะเดิม ประกอบด้วยตัวแปร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว และการมีวินัยในตนเอง ผู้วิจัยวัดตัวแปรดังกล่าวจากคะแนนการกระทำหรือการปฏิบัติ ในแต่ละตัวแปรมีลักษณะดังนี้

ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยแบ่งคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ออกเป็น กลุ่มผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และกลุ่มผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ พบผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง (คะแนนระหว่าง 45 – 60 คะแนน) มีจำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 48.9 มีคะแนนเฉลี่ย 49.89 คะแนน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ (คะแนนระหว่าง 15 – 44 คะแนน) มีจำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 39.13 คะแนน แสดงให้เห็นว่ามีสัดส่วนของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำมากกว่ากลุ่มคะแนนสูง (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 51.1 กับร้อยละ 48.9)

ตัวแปรเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ ผู้วิจัยแบ่งคะแนนเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบออกเป็น กลุ่มผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบสูง และกลุ่มผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่ำ พบผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบสูง (คะแนนระหว่าง 40 – 60 คะแนน) มีจำนวน 174 คน คิดเป็นร้อยละ 49.7 มีคะแนนเฉลี่ย 46.59 คะแนน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่ำ (คะแนนระหว่าง 16 – 39 คะแนน) มีจำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 50.3 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 33.19 คะแนน แสดงให้เห็นว่ามีสัดส่วนของผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่ำมากกว่ากลุ่มคะแนนสูง (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 50.3 กับ ร้อยละ 49.7)

ตัวแปรบุคลิกภาพแบบแสดงตัว ผู้วิจัยแบ่งคะแนนบุคลิกภาพแบบแสดงตัวออกเป็น กลุ่มผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวสูง และกลุ่มผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวต่ำ พบผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนบุคลิกภาพแบบแสดงตัวสูง (คะแนนระหว่าง 59 – 78 คะแนน) มีจำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 52.0 มีคะแนนเฉลี่ย 65.86 คะแนน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนบุคลิกภาพแบบแสดงตัวต่ำ (คะแนนระหว่าง 21 – 58 คะแนน) มีจำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 48.0 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 50.24 คะแนน แสดงให้เห็นว่ามีสัดส่วนของผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวสูงมากกว่ากลุ่มคะแนนต่ำ (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 52.0 กับร้อยละ 48.0)

ตัวแปรการมีวินัยในตนเอง ผู้วิจัยแบ่งคะแนนการมีวินัยในตนเองออกเป็น กลุ่มผู้ที่มีวินัยในตนเองสูง และกลุ่มผู้ที่มีวินัยในตนเองต่ำ พบผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนการมีวินัยในตนเองสูง (คะแนนระหว่าง 46 – 60 คะแนน) มีจำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 มีคะแนนเฉลี่ย 51.83 คะแนน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนการมีวินัยในตนเองต่ำ (คะแนนระหว่าง 15 – 45 คะแนน) มี

จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 39.81 คะแนน แสดงให้เห็นว่ามีสัดส่วนของผู้ที่มีวินัยในตนเองสูงเท่ากับกลุ่มคะแนนต่ำ (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 50.0 กับ ร้อยละ 50.0)

ในขณะที่กลุ่มตัวแปรด้านจิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วย ตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี ผู้วิจัยวัดตัวแปรดังกล่าวจากคะแนนการกระทำหรือการปฏิบัติ ในแต่ละตัวแปรมีคุณลักษณะดังนี้

ตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ผู้วิจัยแบ่งคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบออกเป็น กลุ่มผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบสูง และกลุ่มผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่ำ พบผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบสูง (คะแนนระหว่าง 69 – 90 คะแนน) มีจำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 58.0 มีคะแนนเฉลี่ย 77.75 คะแนน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่ำ (คะแนนระหว่าง 25 – 68 คะแนน) มีจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 42.0 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 56.54 คะแนน แสดงให้เห็นว่ามีสัดส่วนของผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบสูงมากกว่ากลุ่มคะแนนต่ำ (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 58.0 กับร้อยละ 42.0)

ตัวแปรความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี ผู้วิจัยแบ่งคะแนนความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรีออกเป็น กลุ่มผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรีสูง และกลุ่มผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรีต่ำ พบผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรีสูง (คะแนนระหว่าง 61 – 72 คะแนน) มีจำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 52.3 มีคะแนนเฉลี่ย 66.02 คะแนน ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรีต่ำ (คะแนนระหว่าง 29 – 60 คะแนน) มีจำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 47.7 มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 53.54 คะแนน แสดงให้เห็นว่ามีสัดส่วนของผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรีสูงมากกว่ากลุ่มคะแนนต่ำ (เปรียบเทียบระหว่างร้อยละ 52.3 กับร้อยละ 47.7)

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรี และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง เป็นการทดสอบค่าความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระครั้งละสองตัวแปร ผู้วิจัยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเมื่อพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทีละสองตัวแปรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะใช้วิธีการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีเชฟเฟ (Scheffe')

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ในส่วนนี้ออกเป็น 3 ส่วนย่อย ตามสมมติฐานการวิจัย กล่าวคือ ส่วนย่อยที่ 1 เป็นผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง และตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อ ส่วนย่อยที่ 2 เป็นผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่อที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อ และส่วนย่อยที่ 3 เป็นผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเองที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อ การวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละส่วนจะกระทำทั้งในกลุ่มตัวอย่างโดยรวม และในกลุ่มแยกย่อยตามลักษณะชีวสังคมและภูมิภาคหลัง 3 ตัวแปร ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน และระยะเวลาในการเรียนดนตรี ในแต่ละส่วนมีผลการศึกษาดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อของเยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อ ที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ต่างกัน ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอเป็นรายด้านตามพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อออกเป็นด้านก่อนเรียนดนตรี ขณะเรียนดนตรี และหลังเรียนดนตรี มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้ของ
 รับผิดชอบ เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง และ
 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าคะแนน
 พฤติกรรมการเรียนรู้ของรับผิดชอบต่อตามระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

กลุ่ม ส่วนที่ 1	จำนวน	แสดงค่าเอฟ		
		การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบต่อคนรอบข้าง	แรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์	ก X ข
		(ก)	(ข)	
รวม	350	11.08*	79.85*	2.15
เพศชาย	159	1.69	30.04*	1.40
เพศหญิง	191	12.88*	50.34*	<1
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	137	2.02	27.09*	1.36
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	213	10.72*	47.36*	<1
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	195	3.07	35.10*	<1
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	155	12.24*	50.61*	3.40

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 4 (ต่อ)

กลุ่ม ส่วนที่ 2	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียนรู้ ดนตรีอย่างรับผิดชอบ	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบต่อคนรอบข้าง	สูง = 149.27	ต่ำ = 144.08
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 153.64	ต่ำ = 139.70
เพศชาย	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 154.52	ต่ำ = 141.31
เพศหญิง	การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบต่อคนรอบข้าง	สูง = 149.08	ต่ำ = 141.70
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 152.68	ต่ำ = 138.10
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 154.60	ต่ำ = 140.15
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบต่อคนรอบข้าง	สูง = 149.19	ต่ำ = 142.82
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 152.70	ต่ำ = 139.31
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 154.29	ต่ำ = 141.58
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบต่อคนรอบข้าง	สูง = 148.71	ต่ำ = 140.80
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 152.79	ต่ำ = 136.72

จากตาราง 4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้ดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง พิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร คือ การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งในกลุ่มเยาวชนโดยรวมและกลุ่มที่แบ่งตามลักษณะชีวิตสังคมและภูมิภาค 6 กลุ่ม (ตาราง 4 ส่วนที่ 1) ผู้วิจัยแบ่งตัวแปรอิสระออกเป็น 2 ระดับ ด้วยค่าเฉลี่ย เป็นกลุ่มสูงกว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่มต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการเรียนรู้ดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง พบผลว่า คะแนนพฤติกรรมเรียนรู้ดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อคนรอบข้างไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว ในกลุ่มรวม พบว่า คะแนนของพฤติกรรมเรียนรู้ดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้ง 2 ตัว คือ การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตาราง

4 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างสูง มีพฤติกรรมการเรียน ดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อมากกว่า เยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 149.27 กับค่าเฉลี่ย 144.08 (ตาราง 4 ส่วนที่ 2) ในขณะเดียวกันเยาวชน ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อมากกว่า เยาวชนที่มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 153.64 กับค่าเฉลี่ย 139.70 (ตาราง 4 ส่วนที่ 2)

เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัวใน **กลุ่มย่อย** ที่แบ่งตามลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม พบว่า คะแนนของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อ แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระทีละ ตัว (ตาราง 4 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างสูง มี พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อมากกว่า เยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อจากคน รอบข้างต่ำ พบผลในกลุ่มย่อยสำคัญ 3 จาก 6 กลุ่มย่อย ได้แก่ เพศหญิง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก และระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก (ตาราง 4 ส่วนที่ 1) ส่วนเยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมี พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อมากกว่า เยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยทั้ง 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่ม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียน ดนตรีมาก (ตาราง 4 ส่วนที่ 1)

สรุปได้ว่า 1) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อทั้งในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย 2) เยาวชนที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อมาก คือ เยาวชนที่มีการเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบต่อคนรอบข้างสูง พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง กลุ่ม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก 3) นอกจากนั้นยังพบว่า เยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อมากเช่นกัน พบผล เด่นชัดในทุกกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่ม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียน ดนตรีมาก

นอกจากการศึกษาพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อภาพรวมแล้ว ผู้วิจัยได้ ศึกษาความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านก่อนเรียนดนตรี ด้านขณะเรียนดนตรี และด้านหลังเรียนดนตรี ที่มีการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน ทั้งในกลุ่มเยาวชนโดยรวมและในกลุ่มแยกย่อย 6 กลุ่ม มี รายละเอียดดังนี้ (ตาราง 5)

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่าง
 รับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบ
 จากคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกัน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม (ส่วนที่
 1) และค่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรีตามระดับ
 ของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

กลุ่ม ส่วนที่ 1	จำนวน	แสดงค่าเอฟ		
		การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบจากคนรอบข้าง (ก)	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ข)	ก X ข
รวม	350	1.37	42.38*	<1
เพศชาย	159	<1	20.04*	<1
เพศหญิง	191	1.69	23.42*	1.06
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	137	<1	17.53*	<1
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	213	2.34	26.79*	1.86
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	195	<1	17.09*	<1
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	155	5.98*	34.26*	2.83

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 5 (ต่อ)

กลุ่ม ส่วนที่ 2	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียนรู้ ดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยสูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 42.54	ต่ำ = 38.60
เพศชาย	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 42.95	ต่ำ = 38.68
เพศหญิง	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 42.25	ต่ำ = 38.45
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 43.11	ต่ำ = 38.54
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 42.38	ต่ำ = 38.53
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 42.97	ต่ำ = 39.40
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบต่อคนรอบข้าง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 40.63 สูง = 42.01	ต่ำ = 38.65 ต่ำ = 37.28

จากตาราง 5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้ดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี พิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร คือ การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งในกลุ่มเยาวชนโดยรวมและในกลุ่มที่แบ่งตามลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม (ตาราง 5 ส่วนที่ 1) ผู้วิจัยแบ่งตัวแปรอิสระออกเป็น 2 ระดับด้วยค่าเฉลี่ย เป็นกลุ่มสูงกว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่มต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการเรียนรู้ดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี พบผลว่า คะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้ดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว ในกลุ่มรวม พบว่า คะแนนของพฤติกรรมการเรียนรู้ดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี มีความแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระตัวแปรเดียว คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตาราง 5 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมการเรียนรู้ดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรีมากกว่า

เยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 42.54 กับค่าเฉลี่ย 38.60 (ตาราง 5 ส่วนที่ 2)

เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระที่ละตัวใน **กลุ่มย่อย** ที่แบ่งตามลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม พบว่า คะแนนของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี* แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวเช่นเดียวกัน (ตาราง 5 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่มีการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่มีการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างต่ำ พบในกลุ่มย่อยสำคัญ 1 จาก 6 กลุ่มย่อย ได้แก่ ระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก (ตาราง 5 ส่วนที่ 1) ส่วนเยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ พบผลในกลุ่มย่อยทั้ง 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรี (ตาราง 5 ส่วนที่ 1)

สรุปได้ว่า 1) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี*ทั้งในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย 2) เยาวชนที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี*มาก คือ เยาวชนที่มีการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างสูง พบผลเด่นชัดในกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก 3) นอกจากนั้นพบว่า เยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี*มากเช่นกัน พบผลเด่นชัดในทุกกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก

จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อคนรอบข้างของเยาวชน ที่มีการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน (ตาราง 6)

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่าง
 รับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อ
 จากคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกันทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม (ส่วนที่ 1)
 และค่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อขณะเรียนดนตรีตามระดับของตัวแปร
 อิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

กลุ่ม ส่วนที่ 1	จำนวน	แสดงค่าเอฟ		
		การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบต่อคนรอบข้าง (ก)	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ข)	ก X ข
รวม	350	17.76*	56.56*	2.68
เพศชาย	159	4.50*	20.92*	1.43
เพศหญิง	191	14.64*	35.18*	1.42
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	137	4.51*	23.86*	2.91
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	213	12.05*	25.81*	<1
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	195	7.53*	26.51*	<1
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	155	11.47*	31.62*	3.01

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 6 (ต่อ)

กลุ่ม ส่วนที่ 2	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรม การเรียนรู้ของนักเรียนอย่างรับผิดชอบด้าน ขณะเรียนดนตรี	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย สูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำ
		รวม	การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบจากคนรอบข้าง
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 70.78	ต่ำ = 64.31
เพศชาย	การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบจากคนรอบข้าง	สูง = 69.16	ต่ำ = 66.33
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 70.79	ต่ำ = 64.70
เพศหญิง	การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบจากคนรอบข้าง	สูง = 69.48	ต่ำ = 65.11
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 70.68	ต่ำ = 63.91
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบจากคนรอบข้าง	สูง = 68.88	ต่ำ = 65.76
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 70.91	ต่ำ = 63.73
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบจากคนรอบข้าง	สูง = 69.55	ต่ำ = 65.72
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 70.44	ต่ำ = 64.83
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบจากคนรอบข้าง	สูง = 69.43	ต่ำ = 66.14
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 70.87	ต่ำ = 64.70
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบจากคนรอบข้าง	สูง = 69.30	ต่ำ = 65.06
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 70.70	ต่ำ = 63.66

จากตาราง 6 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี พิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร คือ การเห็นแบบอย่าง

ความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งในกลุ่มเยาวชนโดยรวมและในกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม (ตาราง 6 ส่วนที่ 1) ผู้วิจัยแบ่งตัวแปรอิสระออกเป็น 2 ระดับ ด้วยค่าเฉลี่ย เป็นกลุ่มสูงกว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่มต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี* พบผลว่า คะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี* ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว ใน**กลุ่มรวม** พบว่า คะแนนของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี* แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระทีละตัวทั้ง 2 ตัว คือ การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตาราง 6 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 69.36 กับค่าเฉลี่ย 65.73 (ตาราง 6 ส่วนที่ 2) และเยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 70.78 กับค่าเฉลี่ย 64.31 (ตาราง 6 ส่วนที่ 2)

เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัวใน **กลุ่มย่อย** ที่แบ่งตามลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม พบว่า คะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี* แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระทีละตัวเช่นเดียวกัน (ตาราง 6 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างสูง จะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างต่ำ พบในทุกกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก (ตาราง 6 ส่วนที่ 1) ส่วนเยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ พบผลในกลุ่มย่อยทั้ง 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก (ตาราง 6 ส่วนที่ 1)

สรุปได้ว่า 1) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี*ทั้งในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย 2) เยาวชนที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี*มาก คือ เยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างสูง พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและทุกกลุ่ม

ย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก 3) นอกจากนั้นยังพบว่า เยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน *ขณะเรียนดนตรี* มากเช่นกัน พบผลเด่นชัดในทุกกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก

นอกจากนั้นผู้วิจัยยังได้ศึกษาความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีของเยาวชนที่มีการเห็นแบบความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน (ตาราง 7)

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่าง
 รับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อ
 จากคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แตกต่างกันทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม (ส่วนที่ 1)
 และค่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านหลังเรียนดนตรีตามระดับของตัวแปร
 อิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

กลุ่ม ส่วนที่ 1	จำนวน	แสดงค่าเอฟ		
		การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบต่อคนรอบข้าง (ก)	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ข)	ก X ข
รวม	350	2.24	37.98*	1.19
เพศชาย	159	<1	11.81*	4.32*
เพศหญิง	191	6.46*	26.33*	<1
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	137	<1	6.83*	2.97
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	213	4.10*	32.52*	<1
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	195	<1	14.27*	<1
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	155	3.98*	25.94*	<1

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 7 (ต่อ)

กลุ่ม ส่วนที่ 2	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรม เรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลัง เรียนดนตรี	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย สูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำ
		รวม	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
เพศชาย	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 40.78	ต่ำ = 37.93
เพศหญิง	การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบจากคนรอบข้าง	สูง = 38.74	ต่ำ = 36.76
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 39.74	ต่ำ = 35.75
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 40.58	ต่ำ = 37.87
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบจากคนรอบข้าง	สูง = 38.61	ต่ำ = 37.22
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 39.88	ต่ำ = 35.95
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 40.45	ต่ำ = 37.48
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบจากคนรอบข้าง	สูง = 38.77	ต่ำ = 37.09
	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	สูง = 40.08	ต่ำ = 35.79

จากตาราง 7 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี พิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร คือ การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง และ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งในกลุ่มเยาวชนโดยรวมและในกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม (ตาราง 7 ส่วนที่ 1) ผู้วิจัยแบ่งตัวแปรอิสระออกเป็น 2 ระดับ ด้วยค่าเฉลี่ย เป็นกลุ่มสูงกว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่มต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี พบผลว่า คะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่าง การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง และ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มย่อย

1 กลุ่ม คือ กลุ่มเพศชาย (ตาราง 7 ส่วนที่ 1) เมื่อนำคะแนนเฉลี่ยที่แบ่งตามระดับของตัวแปรอิสระทั้งสองมาเปรียบเทียบกันเป็นรายคู่ด้วยวิธีการเซฟเฟ (ตาราง 8) พบว่า 1) ในกลุ่มเยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างต่ำ ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ 2) ในกลุ่มเยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างสูง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงพร้อมกัน 2 ด้าน จะเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างต่ำและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำพร้อมกัน ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า เยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างต่ำ เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านหลังเรียนดนตรีน้อยที่สุด ส่วนตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีผลต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านหลังเรียนดนตรี พบว่ากลุ่มเยาวชนที่มีการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างทั้งสูงและต่ำ แต่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่มีการเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้างทั้งสูงและต่ำแต่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านหลังเรียนดนตรีตามระดับการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ในกลุ่มเยาวชนเพศชาย

การเห็นแบบอย่างฯ	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	N	Code	\bar{X}	22 (39.82)	21 (38.70)	11 (37.17)
ต่ำ	สูง	34	12	41.74	1.92	3.04*	4.57*
สูง	สูง	39	22	39.82		1.12	2.65*
สูง	ต่ำ	33	21	38.70			1.53
ต่ำ	ต่ำ	53	11	37.17			

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว ในกลุ่มรวม พบว่า คะแนนของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านหลังเรียนดนตรี แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระเพียงตัวเดียว คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตาราง 7 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่มี

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 40.32 กับค่าเฉลี่ย 36.79 (ตาราง 7 ส่วนที่ 2)

เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระที่ละตัวใน **กลุ่มย่อย** ที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม พบว่า คะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัว (ตาราง 7 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างต่ำ พบใน 3 จาก 6 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก (ตาราง 7 ส่วนที่ 1) ส่วนเยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ พบผลในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก (ตาราง 7 ส่วนที่ 1)

สรุปได้ว่า 1) พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี ในกลุ่มเพศชาย โดยเยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างสูง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่มีลักษณะตรงกันข้าม 2) เยาวชนที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมาก คือ เยาวชนที่มีการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างสูง พบผลเด่นชัดใน 3 จาก 6 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก 3) นอกจากนั้นยังพบว่า เยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากเช่นกัน พบผลเด่นชัดในทั้งกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อเยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และมีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อเยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และมีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอเป็นรายด้านตามพฤติกรรมการเรียน

ดนตรีอย่างรับผิดชอบออกเป็น ด้านก่อนเรียนดนตรี ขณะเรียนดนตรี และหลังเรียนดนตรี มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบแตกต่างกัน ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบตามระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

กลุ่ม ส่วนที่ 1	จำนวน	แสดงค่าเอฟ		
		การสนับสนุนด้านการเรียน ดนตรีจากผู้ปกครองและครู (ก)	เจตคติที่ดีต่อ ความรับผิดชอบ (ข)	ก X ข
รวม	350	21.86*	47.17*	<1
เพศชาย	159	9.78*	21.58*	<1
เพศหญิง	191	10.08*	28.48*	<1
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	137	8.24*	14.41*	<1
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	213	12.31*	31.50*	<1
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	195	13.29*	27.21*	<1
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	155	7.51*	24.12*	<1

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 9 (ต่อ)

กลุ่ม ส่วนที่ 2	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมกรร เรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย สูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำ
		รวม	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู
	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 151.74	ต่ำ = 140.84
เพศชาย	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 151.65	ต่ำ = 144.00
	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 153.50	ต่ำ = 142.15
เพศหญิง	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 148.16	ต่ำ = 141.10
	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 150.57	ต่ำ = 138.69
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 150.85	ต่ำ = 142.35
	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 152.21	ต่ำ = 140.98
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 149.41	ต่ำ = 142.46
	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 151.49	ต่ำ = 140.38
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 151.99	ต่ำ = 144.09
	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 153.69	ต่ำ = 142.39
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 147.27	ต่ำ = 140.51
	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 149.94	ต่ำ = 137.83

จากตาราง 9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมกรรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ พิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร คือ การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจาก

ผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ ทั้งในกลุ่มเยาวชนโดยรวมและในกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม (ตาราง 9 ส่วนที่ 1) โดยแบ่งตัวแปรอิสระออกเป็น 2 ระดับด้วยค่าเฉลี่ย เป็นกลุ่มสูงกว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่มต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบ พบผลว่า คะแนนพฤติกรรมการเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนคนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว ใน **กลุ่มรวม** พบว่า คะแนนของพฤติกรรมการเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบ แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ การสนับสนุนด้านการเรียนคนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตาราง 9 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนคนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง มีพฤติกรรมการเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบมากกว่า เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนคนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 149.97 และ 142.41 ตามลำดับ (ตาราง 9 ส่วนที่ 2) และเยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบสูง มีพฤติกรรมการเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบมากกว่า เยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 151.74 และ 140.84 ตามลำดับ (ตาราง 9 ส่วนที่ 2)

เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระที่ละตัวใน **กลุ่มย่อย** ที่แบ่งตามลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม พบว่า คะแนนพฤติกรรมการเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบ แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวเช่นเดียวกัน (ตาราง 9 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนคนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง มีพฤติกรรมการเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบมากกว่า เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนคนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ พบในทุกกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนคนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนคนตรีมาก (ตาราง 9 ส่วนที่ 1) ส่วนเยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบสูง มีพฤติกรรมการเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบมากกว่า เยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่ำ พบผลในทุกกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนคนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนคนตรีมาก (ตาราง 9 ส่วนที่ 1)

สรุปได้ว่า 1) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนคนตรีจากผู้ปกครองและครู และ เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ กับพฤติกรรมการเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบทั้งในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย 2) เยาวชนที่มีพฤติกรรมการเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบมาก คือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนคนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย ได้แก่

กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก 3) นอกจากนั้นยังพบว่า เยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบสูงมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบมากเช่นกัน พบผลเด่นชัดในทุกกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มรวม กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก

จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อก่อนเรียนดนตรีของเยาวชนที่ได้รับสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบแตกต่างกัน (ตาราง 10)

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่าง
 รับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจาก
 ผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ แตกต่างกันทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6
 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรีตาม
 ระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

กลุ่ม ส่วนที่ 1	แสดงค่าเอฟ			
	จำนวน	การสนับสนุนด้านการ	เจตคติที่ดีต่อ	ก X ข
		เรียนดนตรีจากผู้ปกครอง และครู (ก)	ความ รับผิดชอบ (ข)	
รวม	350	13.22*	16.66*	<1
เพศชาย	159	6.87*	8.23*	<1
เพศหญิง	191	4.99*	10.17*	1.83
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	137	6.17*	3.98*	1.83
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	213	7.96*	12.23*	<1
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	195	7.06*	10.17*	<1
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	155	6.21*	9.93*	<1

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 10 (ต่อ)

กลุ่ม ส่วนที่ 2	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการ เรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อน เรียนดนตรี	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย สูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำ
		รวม	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู
	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 41.66	ต่ำ = 39.11
เพศชาย	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 42.10	ต่ำ = 39.54
	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 42.22	ต่ำ = 39.42
เพศหญิง	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครูสูง	สูง = 40.89	ต่ำ = 39.03
	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 41.28	ต่ำ = 38.63
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 41.79	ต่ำ = 38.89
	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 41.50	ต่ำ = 39.18
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 41.39	ต่ำ = 39.29
	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 41.64	ต่ำ = 39.04
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 42.35	ต่ำ = 40.01
	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 42.59	ต่ำ = 39.78
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 40.49	ต่ำ = 38.31
	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 40.78	ต่ำ = 38.02

จากตาราง 10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี* เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละ 2 ตัวแปร คือ การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม (ตาราง 10 ส่วนที่ 1) ผู้วิจัยแบ่งตัวแปรอิสระออกเป็น 2 ระดับ ด้วยค่าเฉลี่ย เป็นกลุ่มสูงกว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่มต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี* พบผลว่า คะแนนพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี* ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว ใน **กลุ่มรวม** พบว่า คะแนนของพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี* มีความแปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้ง 2 ตัว คือ การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตาราง 10 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง มีพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 41.52 และ 39.25 ตามลำดับ (ตาราง 10 ส่วนที่ 2) และเยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบสูง มีพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 41.66 และ 39.11 ตามลำดับ (ตาราง 10 ส่วนที่ 2)

เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระที่ละตัวใน **กลุ่มย่อย** ที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม พบว่า คะแนนของพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี* แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวเช่นเดียวกัน (ตาราง 10 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง มีพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ พบในทุกกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรี (ตาราง 10 ส่วนที่ 1) ส่วนเยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบสูง มีพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่ำ พบผลในทุกกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก (ตาราง 10 ส่วนที่ 1)

สรุปได้ว่า 1) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และ เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรีทั้งในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย 2) เยาวชนที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรีมาก คือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก 3) นอกจากนั้นยังพบว่า เยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบสูงจะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรีมากด้วยเช่นกัน พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก

จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรีของเยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบแตกต่างกัน (ตาราง 11)

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่าง
 รับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจาก
 ผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ แตกต่างกันทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6
 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรีตาม
 ระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

กลุ่ม ส่วนที่ 1	จำนวน	แสดงค่าเอฟ		
		การสนับสนุนด้านการ เรียนดนตรีจากผู้ปกครอง และครู (ก)	เจตคติที่ดีต่อ ความรับผิดชอบ (ข)	ก X ข
รวม	350	16.05*	40.78*	<1
เพศชาย	159	7.62*	18.99*	<1
เพศหญิง	191	7.01*	22.01*	<1
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	137	4.42*	16.71*	<1
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	213	9.53*	20.92*	<1
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	195	7.62*	24.07*	<1
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	155	6.98*	17.70*	<1

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 11 (ต่อ)

กลุ่ม ส่วนที่ 2	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรม การเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน ขณะเรียนดนตรี	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย สูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำ
		รวม	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู
เพศชาย	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 70.18	ต่ำ = 64.48
	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 69.55	ต่ำ = 65.82
เพศหญิง	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 70.63	ต่ำ = 64.75
	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 68.61	ต่ำ = 65.33
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 69.88	ต่ำ = 64.06
	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 68.76	ต่ำ = 65.41
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 70.34	ต่ำ = 63.82
	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 69.35	ต่ำ = 65.92
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 70.17	ต่ำ = 65.09
	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 69.54	ต่ำ = 66.13
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 70.87	ต่ำ = 64.81
	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 68.53	ต่ำ = 65.02
	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 69.57	ต่ำ = 63.98

จากตาราง 11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียน ดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี* เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ การสนับสนุน ด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ ทั้งกลุ่มเยาวชนโดยรวม และในกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม (ตาราง 11 ส่วนที่ 1) ผู้วิจัยแบ่งตัวแปร อิสระออกเป็น 2 ระดับ ด้วยค่าเฉลี่ย เป็นกลุ่มสูงกว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่มต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี* พบผลว่า คะแนนพฤติกรรมการเรียน ดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี* ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้าน การเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว ใน **กลุ่มรวม** พบว่า คะแนนของพฤติกรรมการเรียน ดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี* แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระทีละตัวทั้ง 2 ตัว คือ การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตาราง 11 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการ เรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี* มากกว่า เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ เปรียบเทียบ ระหว่างค่าเฉลี่ย 69.12 กับค่าเฉลี่ย 65.54 (ตาราง 11 ส่วนที่ 2) และเยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความ รับผิดชอบสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่มีเจต คติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 70.18 กับค่าเฉลี่ย 64.48 (ตาราง 11 ส่วนที่ 2)

เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัวใน **กลุ่มย่อย** ที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม พบว่า คะแนนของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี* แปรปรวนไป ตามระดับของตัวแปรอิสระทีละตัวเช่นเดียวกัน (ตาราง 11 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่ได้รับการ สนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน *ขณะเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ พบ ในทุกกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก (ตาราง 11 ส่วนที่ 1) ส่วนเยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่าง รับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่ำ พบผลในทุกกลุ่ม ย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก (ตาราง 11 ส่วน ที่ 1)

สรุปได้ว่า 1) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และ เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี*ทั้งในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย 2) เยาวชนที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี*มาก คือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก 3) นอกจากนั้นยังพบว่า เยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบสูงมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี*มากเช่นกัน พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก

จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*หลังเรียนดนตรี* ของเยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบแตกต่างกัน (ตาราง 12)

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่าง
 รับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจาก
 ผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6
 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีตาม
 ระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

กลุ่ม ส่วนที่ 1	จำนวน	แสดงค่าเอฟ		
		การสนับสนุนด้านการ เรียนดนตรีจากผู้ปกครอง และครู (ก)	เจตคติที่ดีต่อ ความรับผิดชอบ (ข)	ก X ข
รวม	350	8.58*	23.76*	<1
เพศชาย	159	2.58	9.97*	<1
เพศหญิง	191	5.42*	16.94*	<1
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	137	4.19*	4.73*	<1
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	213	4.16*	24.36*	<1
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	195	7.13*	9.12*	<1
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	155	1.51	18.63*	<1

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 12 (ต่อ)

กลุ่ม ส่วนที่ 2	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมกรร เรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลัง เรียนดนตรี	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย สูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำ
		รวม	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู
	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 39.90	ต่ำ = 37.04
เพศชาย	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 40.64	ต่ำ = 37.98
เพศหญิง	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 38.67	ต่ำ = 36.74
	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 36.00	ต่ำ = 30.41
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 40.30	ต่ำ = 38.05
	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 40.37	ต่ำ = 37.97
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 38.67	ต่ำ = 37.25
	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 39.68	ต่ำ = 36.25
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 40.08	ต่ำ = 37.95
	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 40.22	ต่ำ = 37.81
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ	สูง = 39.59	ต่ำ = 35.83

จากตาราง 12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมกรรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ ทั้งในกลุ่มเยาวชนโดยรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะชีวิตสังคมและภูมิภาคหลัง 6 กลุ่ม (ตาราง 12 ส่วนที่ 1) ผู้วิจัยแบ่งตัวแปร

อิสระออกเป็น 2 ระดับ ด้วยค่าเฉลี่ย เป็นกลุ่มสูงกว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่มต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี พบผลว่า คะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว ใน **กลุ่มรวม** พบว่า คะแนนของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระทีละตัวทั้ง 2 ตัว คือ การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตาราง 12 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 39.32 กับค่าเฉลี่ย 37.61 ตามลำดับ (ตาราง 12 ส่วนที่ 2) และเยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 39.90 กับค่าเฉลี่ย 37.04 ตามลำดับ (ตาราง 12 ส่วนที่ 2)

เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัวใน **กลุ่มย่อย** ที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม พบว่า คะแนนของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระทีละตัวเช่นเดียวกัน (ตาราง 12 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ พบผลใน 4 จาก 6 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย (ตาราง 12 ส่วนที่ 1) ส่วนเยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่ำ พบผลในทุกกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก (ตาราง 12 ส่วนที่ 1)

สรุปได้ว่า 1) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และ เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีทั้งในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย 2) เยาวชนที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมาก คือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและ 4 จาก 6 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่ม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย 3) นอกจากนั้นยังพบว่า เยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านหลังเรียนดนตรีมากด้วยเช่นกัน พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อของเยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเอง แตกต่างกัน

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อของเยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเองที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอเป็นรายด้านตามพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อออกเป็น ด้านก่อนเรียนดนตรี ขณะเรียนดนตรี และหลังเรียนดนตรี มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่าง
 รับผิดชอบ เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู
 และการมีวินัยในตนเองแตกต่างกันทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม (ส่วนที่ 1) และค่าคะแนน
 พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อระดับของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

กลุ่ม ส่วนที่ 1	จำนวน	แสดงค่าเอฟ		
		การสนับสนุนด้านการ เรียนดนตรีจากผู้ปกครอง และครู		ก X ข
		(ก)	(ข)	
รวม	350	24.08*	28.14*	1.30
เพศชาย	159	8.30*	12.73*	<1
เพศหญิง	191	15.38*	16.25*	1.20
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	137	15.08*	2.23	1.39
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	213	10.17*	31.75*	<1
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	195	21.06*	8.26*	1.68
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	155	4.19*	24.52*	<1

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 13 (ต่อ)

กลุ่ม ส่วนที่ 2	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรม การเรียนรู้ของนักเรียนอย่างรับผิดชอบ	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย สูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำ
		รวม	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู
	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 150.31	ต่ำ = 141.53
เพศชาย	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 150.77	ต่ำ = 143.49
	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 151.64	ต่ำ = 142.63
เพศหญิง	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 149.24	ต่ำ = 140.55
	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 149.36	ต่ำ = 140.43
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 151.16	ต่ำ = 139.53
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 148.96	ต่ำ = 142.61
	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 151.39	ต่ำ = 140.17
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 151.88	ต่ำ = 141.89
	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 150.01	ต่ำ = 143.76
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 147.48	ต่ำ = 142.27
	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 151.18	ต่ำ = 138.57

จากตาราง 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างรับผิดชอบ พิจารณาตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเอง ทั้งในกลุ่มเยาวชนโดยรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะ

ชีวสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม (ตาราง 13 ส่วนที่ 1) ผู้วิจัยแบ่งตัวแปรอิสระออกเป็น 2 ระดับ ด้วยค่าเฉลี่ย เป็นกลุ่มสูงกว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่มต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ พบผลว่า คะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเองทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระที่ละตัว ใน **กลุ่มรวม** พบว่า คะแนนของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวทั้ง 2 ตัว คือ การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตาราง 13 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบมากกว่า เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 149.98 กับค่าเฉลี่ย 141.85 (ตาราง 13 ส่วนที่ 2) และเยาวชนที่มีวินัยในตนเองสูง จะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบมากกว่า เยาวชนที่มีวินัยในตนเองต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 150.31 กับค่าเฉลี่ย 141.53 (ตาราง 13 ส่วนที่ 2)

เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระที่ละตัวใน **กลุ่มย่อย** ที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม พบว่า คะแนนของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระที่ละตัวเช่นเดียวกัน (ตาราง 13 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบมากกว่า เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ พบในทุกกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก (ตาราง 13 ส่วนที่ 1) ส่วนเยาวชนที่มีวินัยในตนเองสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบมากกว่า เยาวชนที่มีวินัยในตนเองต่ำ พบผลใน 5 กลุ่มจาก 6 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก (ตาราง 13 ส่วนที่ 1)

สรุปได้ว่า 1) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเอง กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบทั้งในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย 2) เยาวชนที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบมาก คือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก 3) นอกจากนั้นยังพบว่า เยาวชนที่มี

วินัยในตนเองสูงจะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบมากเช่นกัน พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวม และ 5 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก

จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อก่อนเรียนดนตรี ของเยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเอง แตกต่างกัน (ตาราง 14)

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่าง
 รับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจาก
 ผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเอง แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม (ส่วนที่
 1) และค่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรีตามระดับของตัว
 แปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

กลุ่ม ส่วนที่ 1	จำนวน	แสดงค่าเอฟ		
		การสนับสนุนด้านการ เรียนดนตรีจากผู้ปกครอง และครู (ก)	การมีวินัยใน ตนเอง (ข)	ก X ข
รวม	350	14.18*	10.65*	<1
เพศชาย	159	6.24*	4.36*	<1
เพศหญิง	191	7.96*	6.59*	<1
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	137	6.79*	1.95	<1
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	213	7.37*	9.41*	<1
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	195	10.32*	2.50	<1
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	155	3.88	11.44*	<1

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 14 (ต่อ)

กลุ่ม ส่วนที่ 2	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรม การเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน ก่อนเรียนดนตรี	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย สูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำ
		รวม	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู
เพศชาย	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 41.43	ต่ำ = 39.38
	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 41.87	ต่ำ = 39.38
เพศหญิง	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 41.67	ต่ำ = 39.59
	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 41.36	ต่ำ = 39.07
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 41.26	ต่ำ = 39.17
	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 41.91	ต่ำ = 38.91
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 41.36	ต่ำ = 39.31
	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 41.50	ต่ำ = 39.18
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 42.41	ต่ำ = 39.61
	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 41.18	ต่ำ = 38.13
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก			

จากตาราง 14 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเอง ทั้งในกลุ่มเยาวชนโดยรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม (ตาราง 14 ส่วนที่ 1) ผู้วิจัยแบ่งตัวแปรอิสระ

ออกเป็น 2 ระดับ ด้วยค่าเฉลี่ย เป็นกลุ่มสูงกว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่มต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี* พบผลว่า คะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี* ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเองทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว ใน **กลุ่มรวม** พบว่า คะแนนของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี* แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระทีละตัวทั้ง 2 ตัว คือ การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตาราง 14 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 41.59 กับค่าเฉลี่ย 39.22 (ตาราง 14 ส่วนที่ 2) และเยาวชนที่มีวินัยในตนเองสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่มีวินัยในตนเองต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 41.43 กับค่าเฉลี่ย 39.38 (ตาราง 14 ส่วนที่ 2)

เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัว ใน **กลุ่มย่อย** ที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม พบว่า คะแนนของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี* แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระทีละตัวเช่นเดียวกัน (ตาราง 14 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ พบใน 5 กลุ่มจาก 6 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย (ตาราง 14 ส่วนที่ 1) ส่วนเยาวชนที่มีวินัยในตนเองสูง จะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่มีวินัยในตนเองต่ำ พบผลใน 4 กลุ่มจาก 6 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก (ตาราง 14 ส่วนที่ 1)

สรุปได้ว่า 1) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเอง กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี* ทั้งในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย 2) เยาวชนที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี*มาก คือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและ 5 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย 3) นอกจากนั้นยังพบว่า เยาวชนที่มีวินัยในตนเองสูงมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ก่อนเรียนดนตรี*มากเช่นกัน

พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและ 4 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก

จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี ของเยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครอง และครู และการมีวินัยในตนเองแตกต่างกัน (ตาราง 15)

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่าง
 รับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจาก
 ผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเอง แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม (ส่วนที่
 1) และค่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรีตามระดับของตัว
 แปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

กลุ่ม ส่วนที่ 1	จำนวน	แสดงค่าเอฟ		
		การสนับสนุนด้านการ เรียนดนตรีจากผู้ปกครอง และครู (ก)	การมีวินัยใน ตนเอง (ข)	ก X ข
รวม	350	17.03*	31.36*	<1
เพศชาย	159	6.48*	12.41*	<1
เพศหญิง	191	9.99*	18.91*	1.03
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	137	8.79*	6.69*	<1
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	213	7.85*	22.84*	1.00
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	195	12.42*	16.75*	<1
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	155	4.63*	14.79*	<1

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 15 (ต่อ)

กลุ่ม ส่วนที่ 2	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของพฤติกรรม การเรียนรู้ดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน ขณะเรียนดนตรี	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย สูง	กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำ
		รวม	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู
	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 69.72	ต่ำ = 64.66
เพศชาย	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 69.10	ต่ำ = 65.58
	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 69.78	ต่ำ = 64.90
เพศหญิง	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 68.95	ต่ำ = 65.13
	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 69.67	ต่ำ = 64.41
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 68.85	ต่ำ = 64.10
	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 68.55	ต่ำ = 64.41
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 69.11	ต่ำ = 65.99
	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 70.21	ต่ำ = 64.89
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 69.37	ต่ำ = 65.10
	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 69.72	ต่ำ = 64.76
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 68.66	ต่ำ = 65.68
	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 69.83	ต่ำ = 64.50

จากตาราง 15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียน ดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี* เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ การสนับสนุน ด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเอง ทั้งในกลุ่มเยาวชนโดยรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม (ตาราง 15 ส่วนที่ 1) ผู้วิจัยแบ่งตัวแปรอิสระ ออกเป็น 2 ระดับ ด้วยค่าเฉลี่ย เป็นกลุ่มสูงกว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่มต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี* พบผลว่า คะแนนพฤติกรรมการเรียน ดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี* ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้าน การเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเองทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว ใน **กลุ่มรวม** พบว่า คะแนนของพฤติกรรมการเรียน ดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี* แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระทีละตัวทั้ง 2 ตัว คือ การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 (ตาราง 15 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครูสูง มีพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 69.05 กับค่าเฉลี่ย 65.32 ตามลำดับ (ตาราง 15 ส่วนที่ 2) และเยาวชนที่มีวินัยในตนเองสูง มี พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่มีวินัยในตนเองต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 69.72 กับค่าเฉลี่ย 64.66 ตามลำดับ (ตาราง 15 ส่วนที่ 2)

เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัว ใน **กลุ่มย่อย** ที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม พบว่า คะแนนของพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี* แปรปรวนไป ตามระดับของตัวแปรอิสระทีละตัวเช่นเดียวกัน (ตาราง 15 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่ได้รับการ สนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง มีพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน *ขณะเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ พบ ในทุกกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก (ตาราง 15 ส่วนที่ 1) ส่วนเยาวชนที่มีวินัยในตนเองสูง มีพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน *ขณะเรียนดนตรี*มากกว่า เยาวชนที่มีวินัยในตนเองต่ำ พบผลในทุกกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่ม เพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก (ตาราง 15 ส่วนที่ 1)

สรุปได้ว่า 1) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและ ครู และการมีวินัยในตนเอง กับพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี* ทั้งใน

กลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย 2) เยาวชนที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี* มาก คือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก 3) นอกจากนั้นยังพบว่า เยาวชนที่มีวินัยในตนเองสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี*มากด้วยเช่นกัน พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก

จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาความแปรปรวนแบบสองทางของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*หลังเรียนดนตรี* ของเยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเองแตกต่างกัน (ตาราง 16)

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่าง
 รับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี เมื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจาก
 ผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเอง แตกต่างกันในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม
 (ส่วนที่ 1) และค่าคะแนนพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีตามระดับ
 ของตัวแปรอิสระที่ส่งผลแบบเดียว (ส่วนที่ 2)

กลุ่ม ส่วนที่ 1	จำนวน	แสดงค่าเอฟ		
		การสนับสนุนด้าน การเรียนดนตรีจาก ผู้ปกครองและครู (ก)	การมีวินัยใน ตนเอง (ข)	ก X ข
รวม	350	11.44*	7.76*	1.35
เพศชาย	159	2.13	5.61*	<1
เพศหญิง	191	9.64*	3.65	1.74
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย	137	12.98*	1.43	3.95
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก	213	2.88	26.51*	<1
ระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย	195	13.87*	<1	2.17
ระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก	155	2.67	22.57*	<1

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตาราง 16 (ต่อ)

กลุ่ม ส่วนที่ 2	ตัวแปร	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของ พฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่าง รับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี	
		กลุ่มที่มีค่าเฉลี่ย สูง	กลุ่มที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำ
รวม	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 39.34	ต่ำ = 37.31
	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 39.16	ต่ำ = 37.49
เพศชาย	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 40.19	ต่ำ = 38.14
เพศหญิง	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 38.93	ต่ำ = 36.36
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 40.39	ต่ำ = 36.52
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 39.69	ต่ำ = 36.10
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีน้อย	การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู	สูง = 40.19	ต่ำ = 37.17
ระยะเวลาในการ เรียนดนตรีมาก	การมีวินัยในตนเอง	สูง = 40.17	ต่ำ = 35.93

จากตาราง 16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเอง ทั้งในกลุ่มเยาวชนโดยรวมและกลุ่มย่อยที่แบ่งตามลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลังและภูมิหลัง 6 กลุ่ม (ตาราง 16 ส่วนที่ 1) ผู้วิจัยแบ่งตัวแปรอิสระออกเป็น 2 ระดับ ด้วยค่าเฉลี่ย เป็นกลุ่มสูงกว่าค่าเฉลี่ย และกลุ่มต่ำกว่าค่าเฉลี่ย มีตัวแปรตามคือ พฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี พบผลว่า คะแนนพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเองทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อย

เมื่อพิจารณาตามตัวแปรอิสระทีละตัว ใน **กลุ่มรวม** พบว่า คะแนนของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี แปรปรวนไปตามระดับของตัวแปรอิสระทีละตัวทั้ง 2 ตัว คือ การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตาราง 16 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 39.34 กับค่าเฉลี่ย 37.31 (ตาราง 16 ส่วนที่ 2) และเยาวชนที่มีวินัยในตนเองสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่มีวินัยในตนเองต่ำ เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ย 39.16 กับค่าเฉลี่ย 37.49 (ตาราง 16 ส่วนที่ 2)

เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระทีละตัว ใน **กลุ่มย่อย** ที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 6 กลุ่ม พบว่า คะแนนของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี แปรปรวนไปตามระดับของ ตัวแปรอิสระทีละตัวเช่นเดียวกัน (ตาราง 16 ส่วนที่ 1) กล่าวคือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ พบใน 3 กลุ่มจาก 6 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย (ตาราง 16 ส่วนที่ 1) ส่วนเยาวชนที่มีวินัยในตนเองสูง มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่มีวินัยในตนเองต่ำ พบผลใน 3 กลุ่มจาก 6 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก (ตาราง 16 ส่วนที่ 1)

สรุปได้ว่า 1) ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเอง กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี ทั้งในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย 2) เยาวชนที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมาก คือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและ 3 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย 3) นอกจากนั้นยังพบอีกว่า เยาวชนที่มีวินัยในตนเองสูงจะมีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากด้วยเช่นกัน พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและ 3 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก

จากผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางระหว่างการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านรวมและ 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี พฤติกรรมการเรียนดนตรี

อย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี และพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี และความแปรปรวนแบบสองทางระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และมีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบแต่ละด้านใน 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี และพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี และความแปรปรวนแบบสองทางระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และมีวินัยในตนเองกับพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบแต่ละด้านใน 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี และพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี สามารถสรุปปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรี และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิมกับพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ได้ดังตาราง 22 ภาคผนวก ข

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Stepwise Multiple Regression)

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นกรนำเสนอผลการทำนายพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบทั้งด้านรวมและด้านย่อย 3 ด้าน ได้แก่ ก่อนเรียนดนตรี ขณะเรียนดนตรี และหลังเรียนดนตรี ด้วยกลุ่มตัวแปรลักษณะสถานการณ์ในการเรียนดนตรีจำนวน 3 ตัวแปร ประกอบด้วย การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และบรรยากาศในการเรียน กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิมจำนวน 4 ตัวแปร ประกอบด้วย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่อ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว และการมีวินัยในตนเอง และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ จำนวน 2 ตัวแปร ประกอบด้วย เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี รวม 9 ตัวแปร เพื่อตอบสมมติฐานข้อที่ 4 ว่า ตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรี ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบแต่ละด้านใน 3 ด้าน ได้แก่ ก่อนเรียนดนตรี ขณะเรียนดนตรี และหลังเรียนดนตรี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ก่อนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น ผู้วิจัยได้ทดสอบข้อตกลงเบื้องต้น ผลปรากฏว่า ตัวแปรอิสระที่ใช้ศึกษามีการแจกแจงแบบปกติและไม่มีความสัมพันธ์กันเองที่จะก่อให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์พหุร่วมเชิงเส้น (Multicollinearity) (ตาราง 23 ภาคผนวก ค) ดังนั้นจึงสามารถวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณแบบเป็นขั้นต่อไปได้

ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการศึกษาดังกล่าวออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

1. ผลปริมาณการทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนตรีอย่างรับผิดชอบ ด้วยตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนคนตรี ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์

2. ผลปริมาณการทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนคนตรี ด้วยตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนคนตรี ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์

3. ผลปริมาณการทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนคนตรี ด้วยตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนคนตรี ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์

4. ผลปริมาณการทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนคนตรี ด้วยตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนคนตรี ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละส่วนจะกระทำทั้งในกลุ่มเยาวชนโดยรวม และในกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง 3 ตัวแปร ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระยะเวลาในการเรียนคนตรี ในแต่ละส่วนมีสาระสำคัญดังนี้

ตาราง 17 ปริมาณการทำนายและลำดับความสำคัญของตัวแปรในการทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Stepwise)

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ตัวทำนาย ตามลำดับ ความสำคัญ	R ²	F	b	Beta	t	a	SE	% ทำนาย
รวม	350	8,4,9,5,6	.45	55.80	.40, .51, .30, .25, .15	.31, .22, .14, .13, .09	5.65*, 4.06*, 2.69*, 2.49*, 2.19*	59.91	12.23	45.00
เพศชาย	159	4,8,7	.47	46.06	.85, .09, .35	.37, .31, .17	5.06*, 4.41*, 2.52*	66.78	12.10	47.00
เพศหญิง	191	8,4,2,5	.44	36.37	.48, .42, .25, .31	.37, .18, .15, .15	5.30*, 2.60*, 2.47*, 2.04*	67.91	12.30	44.00
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	137	8,4	.51	70.63	.57, .10	.43, .41	6.33*, 6.02*	59.46	12.23	51.00
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	213	8,4	.37	60.80	.50, .61	.41, .28,	6.37*, 4.39*	84.21	12.51	37.00
ระยะเวลาในการเรียน ดนตรีน้อย	195	8,4,2	.41	43.63	.51, .47, .31	.41, .20, .17	6.12*, 2.81*, 2.79*	74.51	12.57	41.00
ระยะเวลาในการเรียน ดนตรีมาก	155	4,8,7	.49	48.67	.83, .42, .42	.36, .32, .18	5.43*, 4.33*, 2.47*	60.91	11.90	49.00

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

หมายเหตุ ตัวทำนายที่

- 1 = การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง
- 2 = การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู
- 3 = บรรยากาศในการเรียน

- 4 = แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 5 = เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ
- 6 = บุคลิกภาพแบบแสดงตัว

- 7 = การมีวินัยในตนเอง
- 8 = เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ
- 9 = ความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี

จากตาราง 17 ผลปริมาณการทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้คนตรีอย่างรับผิดชอบ พบว่า ใน **กลุ่มรวม** ตัวแปรสำคัญที่ทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้คนตรีอย่างรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 มี 5 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้คนตรีอย่างรับผิดชอบ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนรู้คนตรี เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ และบุคลิกภาพแบบแสดงตัว สามารถทำนายได้ร้อยละ 45.00 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเป็นอันดับแรกคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้คนตรีอย่างรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .31) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Beta เท่ากับ .22) และความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนรู้คนตรี (Beta เท่ากับ .14)

เมื่อพิจารณา **กลุ่มย่อยตามตัวแปรเพศ** พบว่า ตัวทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้คนตรีอย่างรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มเพศชาย มี 3 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้คนตรีอย่างรับผิดชอบ และการมีวินัยในตนเอง สามารถทำนายได้ร้อยละ 47.00 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเป็นอันดับแรก คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Beta เท่ากับ .37) รองลงมาคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้คนตรีอย่างรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .31) และการมีวินัยในตนเอง (Beta เท่ากับ .17) ส่วนกลุ่มเพศหญิง มี 4 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้คนตรีอย่างรับผิดชอบ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การสนับสนุนด้านการเรียนรู้คนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ สามารถทำนายได้ร้อยละ 44.00 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเป็นอันดับแรก คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้คนตรีอย่างรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .37) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Beta เท่ากับ .18)

เมื่อพิจารณา **กลุ่มย่อยตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** พบว่า ตัวทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้คนตรีอย่างรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มเยาวชนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย มี 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้คนตรีอย่างรับผิดชอบ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถทำนายได้ร้อยละ 51.00 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเป็นอันดับแรก คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้คนตรีอย่างรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .43) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Beta เท่ากับ .41) ส่วนกลุ่มเยาวชนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก มี 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้คนตรีอย่างรับผิดชอบ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถทำนายได้ร้อยละ 37.00 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเป็นอันดับแรก คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้คนตรีอย่างรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .41) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Beta เท่ากับ .28)

เมื่อพิจารณา **กลุ่มย่อยตามตัวแปรระยะเวลาในการเรียนคนตรี** พบว่า ตัวทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้คนตรีอย่างรับผิดชอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเรียนคนตรีน้อย มี 3 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้คนตรีอย่างรับผิดชอบ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการสนับสนุนด้านการเรียนรู้คนตรีจากผู้ปกครองและครู สามารถ

ทำนายได้ร้อยละ 41.00 โดยมีตัวแปรที่ทำนายสำคัญอันดับแรก คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียน
 ดนตรีอย่างรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .41) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Beta เท่ากับ .20) และการ
 สนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู (Beta เท่ากับ .17) ส่วนกลุ่มเยาวชนที่มีระยะเวลา
 ในการเรียนดนตรีมาก มี 3 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรี
 อย่างรับผิดชอบ และการมีวินัยในตนเอง สามารถทำนายได้ร้อยละ 49.00 โดยมีตัวแปรที่ทำนาย
 สำคัญอันดับแรก คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Beta เท่ากับ .36) รองลงมาคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการ
 เรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .32) และการมีวินัยในตนเอง (Beta เท่ากับ .18)

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นเพื่อทำนายพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่าง
 รับผิดชอบ สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ตัวทำนายของพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ อย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วยตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรีมี 1 ตัวแปร
 ได้แก่ การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิมมี 4 ตัว
 แปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว และการมีวินัย
 ในตนเอง ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์มี 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการ
 เรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี 2) ตัวทำนายที่เข้าสู่สมการ
 อันดับแรกมี 2 ตัวแปร คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และแรงจูงใจใฝ่
 สัมฤทธิ์ กล่าวคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบเป็นตัวทำนายสำคัญอันดับ
 แรก ซึ่งพบในกลุ่มรวม กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 มาก และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย ส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบในกลุ่มเพศชาย และกลุ่ม
 ระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก 3) ตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และ
 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบได้มากที่สุด ใน
 กลุ่มเยาวชนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย ซึ่งทำนายได้ร้อยละ 51.00

จากนั้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์ปริมาณการทำนายพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน
 ก่อนเรียนดนตรี ด้วยตัวแปรในกลุ่มลักษณะสถานการณ์ในการเรียนดนตรี ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะ
 เดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (ตาราง
 18)

ตาราง 18 ปริมาณการทำนายและลำดับความสำคัญของตัวแปรในการทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Stepwise)

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ตัวทำนาย ตามลำดับ ความสำคัญ	R ²	F	b	Beta	t	a	SE	% ทำนาย
รวม	350	8,4,9	.28	44.15	.14, .14, .11	.31, .17, .15	5.13*, 3.05*, 2.48*	17.61	5.06	28.00
เพศชาย	159	8,4	.29	31.15	.18, .20	.38, .22	4.75*, 2.78*	19.51	5.32	29.00
เพศหญิง	191	8,9	.25	31.98	.16, .16	.35, .22	4.59*, 2.87*	20.06	4.90	25.00
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนน้อย	137	8,4	.29	27.61	.20, .22	.40, .22	4.93*, 2.67*	17.48	5.48	29.00
ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนมาก	213	8,9,4	.27	25.75	.12, .14, .13	.27, .19, .16	3.33*, 2.37*, 2.30*	18.28	4.78	27.00
ระยะเวลาในการเรียน ดนตรีน้อย	195	8,9,1,5	.25	15.96	.13, .18, -.16, .13	.27, .23, -.20, .18	3.11*, 2.89*, -2.72*, 2.26*	24.93	5.37	25.00
ระยะเวลาในการเรียน ดนตรีมาก	155	8,4	.38	45.75	.19, .22	.43, .29	5.96*, 4.07*	17.09	4.42	38.00

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

หมายเหตุ ตัวทำนายที่
1 = การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง
2 = การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู
3 = บรรยากาศในการเรียน

4 = แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
5 = เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ
6 = บุคลิกภาพแบบแสดงตัว

7 = การมีวินัยในตนเอง
8 = เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ
9 = ความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี

รับผิดชอบจากคนรอบข้าง และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ สามารถทำนายได้ร้อยละ 25.00 โดยมีตัวแปรที่ทำนายสำคัญอันดับแรก คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .27) รองลงมาคือ ความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี (Beta เท่ากับ .23) และการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง (Beta เท่ากับ -.20) ส่วนกลุ่มเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก มี 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถทำนายได้ร้อยละ 38.00 โดยมีตัวแปรที่ทำนายสำคัญอันดับแรก คือเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .43) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Beta เท่ากับ .29)

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นเพื่อทำนายพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ตัวทำนายของพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วยตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรีมี 1 ตัวแปร ได้แก่ การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิมมี 2 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี 2) ตัวทำนายที่เข้าสู่สมการอันดับแรก คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย 3) ตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรีได้มากที่สุด ในกลุ่มเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก ซึ่งทำนายได้ร้อยละ 38.00

จากนั้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์ปริมาณการทำนายพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี ด้วยตัวแปรในกลุ่มลักษณะสถานการณ์ในการเรียนดนตรี ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (ตาราง 19)

ตาราง 19 ปริมาณการทำนายและลำดับความสำคัญของตัวแปรในการทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Stepwise)

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ตัวทำนายตามลำดับความสำคัญ	R ²	F	b	Beta	t	a	SE	% ทำนาย
รวม	350	4,8,7,2,1	.34	34.79	.26, .13, .19, .12, .13	.20, .19, .16, .13, .11	3.61*, 3.58*, 2.88*, 2.53*, 2.12*	24.25	7.27	34.00
เพศชาย	159	4,7,1	.38	31.72	.51, .25, .19	.40, .22, .16	5.62*, 2.79*, 2.08*	23.26	7.13	38.00
เพศหญิง	191	8,2,5,9	.33	22.84	.19, .16, .17, .17	.27, .17, .16, .15	3.35*, 2.62*, 2.05*, 2.02*	28.51	7.27	33.00
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย	137	4,3,8	.47	39.69	.60, .38, .14	.41, .28, .19	5.72*, 3.96*, 2.58*	14.23	6.82	47.00
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก	213	7,8,2,3	.28	20.63	.37, .18, .22, -.25	.32, .27, .25, -.19	4.41*, 3.68*, 3.62*, -2.55*	38.20	7.26	28.00
ระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย	195	8,7,2	.30	27.28	.21, .26, .19	.31, .23, .19	4.42*, 3.39*, 2.93*	30.73	7.59	30.00
ระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก	155	4,9,1	.36	28.22	.35, .33, .26	.29, .28, .21	3.82*, 3.76*, 2.96*	18.09	7.03	36.00

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

หมายเหตุ ตัวทำนายที่ 1 = การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง
 2 = การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู
 3 = บรรยากาศในการเรียน

4 = แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
 5 = เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ
 6 = บุคลิกภาพแบบแสดงตัว

7 = การมีวินัยในตนเอง
 8 = เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ
 9 = ความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี

จากตาราง 19 ผลปริมาณการทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนคนตรี* พบว่า ใน**กลุ่มรวม** ตัวทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนคนตรี* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 5 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนตรีอย่างรับผิดชอบ การมีวินัยในตนเอง การสนับสนุนด้านการเรียนรู้จากผู้ปกครองและครู และการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง สามารถทำนายได้ร้อยละ 34.00 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเป็นอันดับแรก คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Beta เท่ากับ .20) รองลงมาคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนตรีอย่างรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .19) และการมีวินัยในตนเอง (Beta เท่ากับ .16)

เมื่อพิจารณา **กลุ่มย่อยตามตัวแปรเพศ** พบว่า ตัวทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนตรีอย่างรับผิดชอบต่อ*ขณะเรียนคนตรี* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มเพศชาย มี 3 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีวินัยในตนเอง และการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง สามารถทำนายได้ร้อยละ 38.00 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเป็นอันดับแรก คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Beta เท่ากับ .40) รองลงมาคือ การมีวินัยในตนเอง (Beta เท่ากับ .22) และการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง (Beta เท่ากับ .16) ส่วนกลุ่มเพศหญิง มี 4 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนตรีอย่างรับผิดชอบ การสนับสนุนด้านการเรียนรู้จากผู้ปกครองและครู เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง และความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนคนตรี สามารถทำนายได้ร้อยละ 33.00 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเป็นอันดับแรก คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนตรีอย่างรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง (Beta เท่ากับ .27) รองลงมาคือ การสนับสนุนด้านการเรียนรู้จากผู้ปกครองและครู (Beta เท่ากับ .17) และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง (Beta เท่ากับ .16)

เมื่อพิจารณา **กลุ่มย่อยตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** พบว่า ตัวทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนตรีอย่างรับผิดชอบต่อ*ขณะเรียนคนตรี* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มเยาวชนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย มี 3 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บรรยากาศในการเรียน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนตรีอย่างรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง สามารถทำนายได้ร้อยละ 47.00 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเป็นอันดับแรก คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Beta เท่ากับ .41) รองลงมาคือ บรรยากาศในการเรียน (Beta เท่ากับ .28) และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนตรีอย่างรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง (Beta เท่ากับ .19) ส่วนกลุ่มเยาวชนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก มี 4 ตัวแปร ได้แก่ การมีวินัยในตนเอง เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนตรีอย่างรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง การสนับสนุนด้านการเรียนรู้จากผู้ปกครองและครู และบรรยากาศในการเรียน สามารถทำนายได้ร้อยละ 28.00 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเป็นอันดับแรก คือ การมีวินัยในตนเอง (Beta เท่ากับ .32) รองลงมาคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนตรีอย่าง

รับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .27) และการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู (Beta เท่ากับ .25)

เมื่อพิจารณา กลุ่มย่อยตามตัวแปรระยะเวลาในการเรียนดนตรี พบว่า ตัวทำนาย พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย มี 3 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ การมีวินัยในตนเอง และการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู สามารถทำนายได้ร้อยละ 30.00 โดยมีตัวแปรที่ทำนายสำคัญอันดับแรก คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .31) รองลงมาคือ การมีวินัยในตนเอง (Beta เท่ากับ .23) และการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู (Beta เท่ากับ .19) ส่วนกลุ่มเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก มี 3 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี และการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง สามารถทำนายได้ร้อยละ 36.00 โดยมีตัวแปรที่ทำนายสำคัญอันดับแรก คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Beta เท่ากับ .29) รองลงมาคือ ความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี (Beta เท่ากับ .28) และการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง (Beta เท่ากับ .21)

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นเพื่อทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี* สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ตัวทำนายของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน*ขณะเรียนดนตรี* อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วยตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรีมี 3 ตัวแปร ได้แก่ การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และบรรยากาศในการเรียน ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิมมี 3 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ และการมีวินัยในตนเอง ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์มี 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี 2) ตัวทำนายที่เข้าสู่สมการอันดับแรกมี 3 ตัวแปร คือ ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และการมีวินัยในตนเอง กล่าวคือตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายสำคัญอันดับแรก พบในกลุ่มรวมและ 3 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก ตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ เป็นตัวทำนายสำคัญอันดับแรก พบในกลุ่มเพศหญิง และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และการมีวินัยในตนเอง เป็นตัวทำนายสำคัญอันดับแรก พบในกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก 3) ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บรรยากาศในการเรียน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ สามารถ

ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างรับผิดชอบด้าน**ขณะเรียนดนตรี**ได้มากที่สุด ในกลุ่มเยาวชนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย ซึ่งทำนายได้ร้อยละ 47.00

จากนั้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์ปริมาณการทำนายพฤติกรรมการเรียนรู้อย่างรับผิดชอบด้าน**หลังเรียนดนตรี** ด้วยตัวแปรในกลุ่มลักษณะสถานการณ์ในการเรียนดนตรี ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (ตาราง 20)

ตาราง 20 ปริมาณการทำนายและลำดับความสำคัญของตัวแปรในการทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี ด้วยวิธีการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (Stepwise)

กลุ่ม	จำนวน (คน)	ตัวทำนายตามลำดับความสำคัญ	R ²	F	b	Beta	t	a	SE	% ทำนาย
รวม	350	8,6,5,3	.30	37.24	.17, .12, .14, -.12	.40, .22, .21, -.14	7.29*, 4.74*, 3.88*, -2.67*	19.33	4.70	30.00
เพศชาย	159	8,4	.30	33.68	.16, .18	.39, .24	4.87*, 2.98*	20.43	4.51	30.00
เพศหญิง	191	8,4	.25	31.79	.14, .22	.32, .27	4.41*, 3.74*	18.10	4.98	25.00
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย	137	8,6,7,5	.44	25.84	.19, .22, -.24, .22	.42, .32, -.30, .26	5.42*, 4.77*, -3.78*, 3.11*	15.62	4.59	44.00
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก	213	8,4,5,3	.32	23.97	.13, .19, .11, -.13	.32, .26, .18, -.16	4.36*, 3.55*, 2.47*, -2.36*	21.77	4.40	32.00
ระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย	195	8,7,4,6	.32	21.96	.19, -.20, .18, .09	.44, -.28, .22, .16	5.94*, -3.97*, 2.76*, 2.51*	22.18	4.66	32.00
ระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก	155	5,8,6,3	.38	23.08	.26, .14, .13, -.15	.38, .31, .23, -.16	4.86*, 3.93*, 3.37*, -2.14	17.83	4.46	38.00

* มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

หมายเหตุ ตัวทำนายที่

- 1 = การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากครอบครัว
- 2 = การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู
- 3 = บรรยากาศในการเรียน

- 4 = แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
- 5 = เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ
- 6 = บุคลิกภาพแบบแสดงตัว

- 7 = การมีวินัยในตนเอง
- 8 = เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ
- 9 = ความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี

จากตาราง 20 ผลปริมาณการทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี พบว่า ใน**กลุ่มรวม** ตัวทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ และบรรยากาศในการเรียน สามารถทำนายได้ ร้อยละ 30.00 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเป็นอันดับแรก คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .40) รองลงมาคือ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Beta เท่ากับ .22) และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .21)

เมื่อพิจารณา **กลุ่มย่อยตามตัวแปรเพศ** พบว่า ตัวทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มเพศชาย มี 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถทำนายได้ ร้อยละ 30.00 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเป็นอันดับแรก คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .39) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Beta เท่ากับ .24) ส่วนกลุ่มเพศหญิง มี 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สามารถทำนายได้ร้อยละ 25.00 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเป็นอันดับแรก คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .32) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Beta เท่ากับ .27)

เมื่อพิจารณา **กลุ่มย่อยตามตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** พบว่า ตัวทำนายพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในกลุ่มเยาวชนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย มี 4 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว การมีวินัยในตนเอง และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ สามารถทำนายได้ร้อยละ 44.00 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเป็นอันดับแรก คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .42) รองลงมาคือ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Beta เท่ากับ .32) และการมีวินัยในตนเอง (Beta เท่ากับ -.30) ส่วนกลุ่มเยาวชนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก มี 4 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ และบรรยากาศในการเรียน สามารถทำนายได้ร้อยละ 32.00 โดยมีตัวทำนายที่สำคัญเป็นอันดับแรก คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .32) รองลงมาคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Beta เท่ากับ .26) และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .18)

เมื่อพิจารณา **กลุ่มย่อยตามตัวแปรระยะเวลาในการเรียนดนตรี** พบว่า ตัวทำนายพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน

กลุ่มเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย มี 4 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ การมีวินัยในตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และบุคลิกภาพแบบแสดงตัว สามารถทำนายได้ร้อยละ 32.00 โดยมีตัวแปรที่ทำนายสำคัญอันดับแรก คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .44) รองลงมาคือ การมีวินัยในตนเอง (Beta เท่ากับ -.28) และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Beta เท่ากับ .22) ส่วนกลุ่มเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก มี 4 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว และบรรยากาศในการเรียน สามารถทำนายได้ร้อยละ 38.00 โดยมีตัวแปรที่ทำนายสำคัญอันดับแรก คือ เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .38) รองลงมาคือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ (Beta เท่ากับ .31) และบุคลิกภาพแบบแสดงตัว (Beta เท่ากับ .23)

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นเพื่อทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านหลังเรียนดนตรี สามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ตัวทำนายของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านหลังเรียนดนตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประกอบด้วยตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรีมี 1 ตัวแปร ได้แก่ บรรยากาศในการเรียน ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิมมี 4 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว และการมีวินัยในตนเอง ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์มี 1 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ 2) ตัวทำนายที่เข้าสู่สมการอันดับแรกมี 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และตัวแปรเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ กล่าวคือตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบเป็นตัวทำนายสำคัญอันดับแรกพบในกลุ่มรวมและ 5 กลุ่มย่อย ได้แก่ กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และตัวแปรเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ เป็นตัวทำนายสำคัญอันดับแรก พบในกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก 3) ตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว การมีวินัยในตนเอง และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านหลังเรียนดนตรีได้มากที่สุด ในกลุ่มเยาวชนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย ซึ่งทำนายได้ร้อยละ 44.00

บทที่ 5

การสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นงานวิจัยประเภทศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ (Correlational – Comparative Study) มีความมุ่งหมายของการวิจัย 2 ประการ คือ **ประการแรก** เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรี และกลุ่มจิตลักษณะเดิมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ในกลุ่มเยาวชนที่มีลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังประเภทต่างๆ และ**ประการที่สอง** เพื่อศึกษาปริมาณการดำเนินงานตัวแปรตามด้วยตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรี กลุ่มจิตลักษณะเดิม และกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์

สำหรับตัวแปรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านก่อนเรียนดนตรี ด้านขณะเรียนดนตรี และด้านหลังเรียนดนตรี ส่วนตัวแปรอิสระ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1) สถานการณ์ในการเรียนดนตรี ประกอบด้วย 3 ตัวแปร ได้แก่ การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และบรรยากาศในการเรียน 2) จิตลักษณะเดิม ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่อบุคคลิกภาพแบบแสดงตัว และการมีวินัยในตนเอง 3) จิตลักษณะตามสถานการณ์ ประกอบด้วย 2 ตัวแปร ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี นอกจากนี้ผู้วิจัยกำหนดให้ลักษณะชีวสังคมและภูมิหลัง ได้แก่ เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และระยะเวลาในการเรียนดนตรีเป็นตัวแปรอิสระประเภทแบ่งกลุ่ม

สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น สถิติเชิงบรรยาย เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างและลักษณะของตัวแปรที่ศึกษา และสถิติเชิงอนุมาน เพื่อการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง และการวิเคราะห์ด้วยวิธีถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น ทั้งนี้ทำการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มเยาวชนโดยรวม และกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของเยาวชน

ในบทนี้เป็นการสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอออกเป็นลำดับดังนี้

1. การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐาน
 - 1.1 การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 1
 - 1.2 การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 2
 - 1.3 การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 3
 - 1.4 การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 4

2. ข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัย
 - 2.1 ข้อดีของการวิจัย
 - 2.2 ข้อจำกัดของการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและวิจัยต่อไป
 - 3.1 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาต่อไป
 - 3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐาน

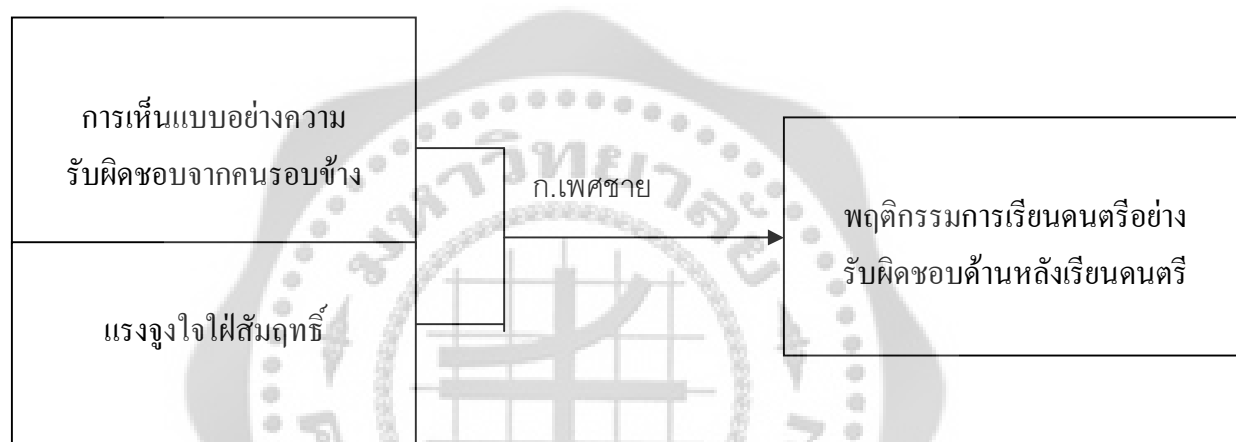
การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 1

สมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่า “เยาวชนที่รับรู้การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างสูง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการศึกษาเรียนรู้หรืออย่างรับผิดชอบแต่ละด้านใน 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนรู้หรืออย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี พฤติกรรมการเรียนรู้หรืออย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี และพฤติกรรมการเรียนรู้หรืออย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่มีลักษณะอื่น ๆ”

การสรุปสมมติฐานในข้อนี้ มาจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางระหว่าง 1) การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มตามคะแนนเฉลี่ย คือ กลุ่มเยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างสูง และกลุ่มเยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างต่ำ 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และกลุ่มเยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ส่วนตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการเรียนรู้หรืออย่างรับผิดชอบ โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนตัวแปรตามทีละด้าน (ก่อนเรียนดนตรี ขณะเรียนดนตรี และหลังเรียนดนตรี)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ พบว่า คะแนนของพฤติกรรมการเรียนรู้หรืออย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งพบผลในกลุ่มเพศชาย (ภาพประกอบ 4 ตารางที่ 7) กล่าวคือ ในกลุ่มเยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างต่ำ ถ้ามีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีการเรียนรู้หรืออย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ นอกจากนี้ยังพบว่า ในกลุ่มเยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างสูง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงพร้อมกัน 2 ด้าน เป็นผู้ที่มีการเรียนรู้หรืออย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างต่ำและมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำพร้อมกัน ดังนั้นอาจกล่าวได้

ว่า เยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างต่ำ เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมการศึกษาเรียนรู้ อย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนคนตรีน้อยที่สุด ส่วนตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีผลต่อพฤติกรรม การเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนคนตรี พบว่ากลุ่มเยาวชนที่มีการเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบจากคนรอบข้างทั้งสูงและต่ำ แต่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมการศึกษาเรียนรู้ อย่าง รับผิดชอบด้านหลังเรียนคนตรีมากกว่า เยาวชนที่มีการเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้างทั้งสูงและต่ำแต่มี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อเปรียบเทียบในกลุ่มเยาวชนที่มีการเห็น แบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างแตกต่างกันแต่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เหมือนกัน พบว่ามี พฤติกรรมการศึกษาเรียนรู้อย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนคนตรีที่ไม่แตกต่างกันทั้งในกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

ภาพประกอบ 4 ผลแสดงปฏิสัมพันธ์แบบ 2 ทางที่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 เพียงบางส่วน

ส่วนคะแนนพฤติกรรมกรเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบด้านรวม ด้านก่อนเรียนคนตรี และด้าน ขณะเรียนคนตรี ไม่พบว่าแปรปรวนไปตามตัวแปรการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แต่อย่างไรก็ตามพบว่า คะแนนพฤติกรรมกรเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน รวม ด้านก่อนเรียนคนตรี และด้านขณะเรียนคนตรี แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว ดังนี้ **พฤติกรรมกรเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบ** แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ 1) เยาวชนที่ เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมกรเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบ มากกว่าเยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างต่ำ พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนคนตรีมาก และ 2) เยาวชนที่มี แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมกรเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบมากกว่าเยาวชนที่มีแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยทั้ง 6 กลุ่ม ส่วน**พฤติกรรมกรเรียนคนตรีอย่าง รับผิดชอบด้านก่อนเรียนคนตรี** แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ 1) เยาวชนที่เห็น

แบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านก่อนเรียนดนตรีมากกว่าเยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างต่ำ พบผลเฉพาะในกลุ่มเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก และ 2) เยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านก่อนเรียนดนตรีมากกว่าเยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยทั้ง 6 กลุ่ม ส่วน**พฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านขณะเรียนดนตรี** แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระทีละตัว คือ 1) เยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านขณะเรียนดนตรีมากกว่าเยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างต่ำ พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยทั้ง 6 กลุ่ม และ 2) เยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านขณะเรียนดนตรีมากกว่าเยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ พบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยทั้ง 6 กลุ่ม เมื่อพิจารณาจากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่า เยาวชนเพศชายที่เห็นแบบอย่างจากคนรอบข้างสูง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านหลังเรียนมากกว่า เยาวชนที่มีลักษณะตรงกันข้าม ทั้งนี้จากประสบการณ์การเป็นครูสอนดนตรีของผู้วิจัยมีข้อสังเกตว่าเยาวชนเพศชายที่เรียนดนตรีนั้น ส่วนใหญ่มีความมุ่งมั่นและมุมานะในการเรียนดนตรีมากกว่านักเรียนเพศหญิง เห็นได้จากการที่เยาวชนชายฝึกซ้อมดนตรีภายหลังเรียนอย่างสม่ำเสมอ ประกอบกับพยายามถอดโน้ตเพลงที่ตนชื่นชอบจากคลิปวิดีโอ เพื่อนำมาเป็นต้นแบบฝึกซ้อมและพัฒนาการเล่นดนตรีของตนเอง นอกจากนี้เยาวชนเพศชายมักกระทำตามตัวแบบและยึดแบบอย่างการเล่นดนตรีจากศิลปินนักดนตรีที่มีชื่อเสียง จึงอาจแสดงออกถึงความกระตือรือร้นและพยายามฝึกซ้อมดนตรี รวมทั้งให้ความสนใจในเรื่องของดนตรี ด้วยเหตุนี้จึงส่งผลให้มีพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่าเยาวชนที่มีลักษณะตรงกันข้าม

จึงสรุปได้ว่า **ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นให้การสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 เพียงบางส่วน**

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นทำให้ทราบว่า เยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้างสูง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อมากกว่าเยาวชนกลุ่มอื่นๆ ทั้งนี้เพราะการเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้างเป็นกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมรูปแบบหนึ่ง ซึ่งแบนดูรา (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2544; อ้างอิงจาก Bandura, 1963) ได้กล่าวว่า คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบๆ ตัวเราอยู่เสมอ การเรียนรู้เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกันและกัน พฤติกรรมของคนเราส่วนมากจะเป็นการเรียนรู้โดยการสังเกต (Observational Learning) หรือการเลียนแบบ (Modeling) ทั้งนี้กระบวนการเรียนรู้แบบมีตัวแบบ มี 4 กระบวนการ ประกอบด้วย 1) กระบวนการใส่ใจ (Attentional

Processes) คือ การที่ผู้เรียนแบบมีความใส่ใจ สนใจรับรู้ในการกระทำของตัวแบบเพื่อทำการเลียนแบบ 2) กระบวนการเก็บจำ (Retention Processes) ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ต่อเนื่องจากกระบวนการแรก คือ เมื่อสนใจแล้วมีความสามารถในการจดจำการกระทำของตัวแบบได้มากน้อยเพียงใดในการเลียนแบบ 3) กระบวนการแสดงออก (Production Processes) เมื่อจดจำการกระทำของแบบอย่างที่เคยเห็นและจดจำไว้แล้วนั้น จะเป็นการกระตุ้นให้บุคคลพยายามแสดงพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกันกับตัวแบบ และ 4) กระบวนการจูงใจ (Incentive and Motivation Processes) คือ การที่ผู้เรียนแบบสามารถเลียนแบบจากตัวแบบได้ ทำให้เกิดความรู้สึกพอใจและเป็นการได้ชื่นชมตัวแบบไปพร้อมกัน ทำให้เหมือนการได้รับรางวัลทางอ้อม คือ เป็นรางวัลแก่จิตใจของตนเอง และเมื่อประสบความสำเร็จก็ยิ่งภูมิใจในตัวแบบมากขึ้น เมื่อพิจารณาเหตุผลทางทฤษฎี สามารถอธิบายได้ว่าเยาวชนที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างจะซึมซับและเก็บจำ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองในการใช้ชีวิตประจำวันหรือการแสดงออกในบริบทของการเรียนดนตรี อาจจะเป็นการจัดสรรเวลาในแต่ละวันในการฝึกซ้อมดนตรี จนทำให้เกิดเป็นความรับผิดชอบในตนเองได้

ส่วน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นลักษณะทางจิตใจที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ ทั้งในหน้าที่การงาน หรือการเรียน ตามเป้าหมายที่วางไว้ และเป็นลักษณะที่สำคัญภายในลักษณะหนึ่งที่มีผลผลักดันให้บุคคลเกิดความเพียร ความพยายาม ที่จะทำงานให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยมาตรฐานที่ดีเยี่ยม โดยทฤษฎีของแมคเคลแลนด์ (McClelland) ได้กล่าวว่า เป็นแรงจูงใจของบุคคลที่กระทำการเพื่อให้ได้มาซึ่งความต้องการความสำเร็จมิได้หวังรางวัลตอบแทนจากการกระทำของเขา ซึ่งความต้องการความสำเร็จนี้ในแง่ของการทำงานหมายถึง ความต้องการที่จะทำงานให้ดีที่สุด และทำให้สำเร็จผลตามที่ตั้งใจไว้ เมื่อตนทำอะไรสำเร็จได้ก็จะเป็นแรงกระตุ้นให้ทำงานอื่นต่อไป เมื่อพิจารณาเหตุผลทางทฤษฎี สามารถอธิบายได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนดนตรี เป็นแรงผลักดันให้เยาวชนที่เรียนดนตรีบรรลุเป้าหมายในการเรียนได้ ซึ่งหากจะเรียนดนตรีให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องเกิดจากความขยันในการฝึกซ้อมดนตรี ความพยายามใส่ใจในการเรียน เพื่อที่จะให้ตนเองประสบความสำเร็จในการเรียนดนตรี

จากผลในงานวิจัยครั้งนี้ จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง และตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เพียงตัวแปรเดียว สามารถมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ (ด้านก่อนเรียนดนตรี ด้านขณะเรียนดนตรี และด้านหลังเรียนดนตรี) โดยม้งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรการเห็นแบบอย่างจากคนรอบข้างต่างๆ ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลในอดีต ตัวอย่างเช่น สวานันด์ เบียศิริ (2545) พบว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดไฟจากครอบครัวสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าอย่างคุ้มค่ามากกว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการประหยัดไฟฟ้าจากครอบครัวต่ำ ส่วนงานวิจัย กุหลาบ ไทโรโพธิ์ (2546) ศึกษาเรื่องปัจจัยทางจิตสังคม

ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรักษาความสะอาดของ นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 587 คน พบว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการรักษาความสะอาดจากครอบครัวมากเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมรักษาความสะอาดส่วนตัวมากกว่า นักเรียนที่เห็นแบบอย่างการรักษาความสะอาดจากครอบครัวน้อย อีกทั้งในงานวิจัยของ กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) ศึกษาพฤติกรรมนักเรียนสาระวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อนสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเรียนสาระวิทยาศาสตร์มากกว่า นักเรียนที่มีแบบอย่างด้านการเรียนสาระวิทยาศาสตร์จากเพื่อนน้อย อีกทั้งการที่พบว่าเยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบมากกว่า เยาวชนที่มีเยาวชนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ พบงานวิจัยสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ ตัวอย่างเช่น ฐานันดร เปียศิริ (2545) พบว่า นักเรียนที่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าอย่างคุ้มค่ามากกว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และงานวิจัยของ สุमितตรา เจริญพันธ์ (2545) พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเตรียมตัวก่อนเรียนมาก มีพฤติกรรมขณะเรียนในชั้นเรียนมาก มีพฤติกรรมเหมาะสมหลังเรียนมาก และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 2

สมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่า “เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง และมีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบแต่ละด้านใน 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี พฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี และพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่มีลักษณะอื่น ๆ”

การสรุปสมมติฐานในข้อนี้ มาจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางระหว่าง 1) การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู โดยผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง และกลุ่มเยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ 2) เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบสูง และกลุ่มเยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่ำ ส่วนตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ (ก่อนเรียนดนตรี ขณะเรียนดนตรี และหลังเรียนดนตรี)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ พบว่า คะแนนของพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านรวมและด้านย่อยทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ก่อนเรียนดนตรี ขณะเรียนดนตรี และหลังเรียนดนตรี

ไม่แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังต่าง ๆ

จึงสรุปได้ว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2

อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบทั้งด้านรวม ด้านก่อนเรียนดนตรี ด้านขณะเรียนดนตรี และด้านหลังเรียนดนตรี พบว่า พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบทั้งด้านรวม และด้านย่อย 3 ด้าน แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีสาระสำคัญดังนี้

พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี และพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ ตัวแปรการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และตัวแปรเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ กล่าวคือ 1) เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบในด้านรวม ด้านก่อนเรียนดนตรี ด้านขณะเรียนดนตรี และด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่าเยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อยทั้ง 6 กลุ่ม (กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก) **ยกเว้นพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียน ไม่พบว่าแปรปรวนไปตามตัวแปรการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูในกลุ่มเพศชาย และกลุ่มเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก** และ 2) เยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบในด้านรวม ด้านก่อนเรียนดนตรี ด้านขณะเรียนดนตรี และด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่าเยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่ำ พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและ 6 กลุ่มย่อย (กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นพบว่า คะแนนพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบทั้งด้านรวม ด้านก่อนเรียนดนตรี ด้านขณะเรียนดนตรี และด้านหลังเรียนดนตรี แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระ (การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู หรือเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ) ที่ละตัวเท่านั้น แสดงให้เห็นว่าเพียงตัวแปรอิสระตัวใดตัวหนึ่งจาก 2 ตัวแปรนี้ สามารถส่งผลต่อคะแนนพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบได้โดยไม่จำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ทั้งนี้เพราะ การ

สนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู เป็น กระบวนการถ่ายทอดทางสังคมรูปแบบหนึ่ง ซึ่ง Pierce และคณะ (กิตติรัตน์ ชัยรัตน์. 2547 อ้างอิงจาก Pierce, et al. 1996: 5-6) ได้กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคมเป็นลักษณะการแลกเปลี่ยนสนับสนุนซึ่งกันและกัน (Supportive transaction) ในการมีปฏิสัมพันธ์แต่ละครั้งบุคคลสามารถเป็นได้ทั้งผู้รับและผู้ให้การสนับสนุนทางสังคม การที่บุคคลรับรู้การสนับสนุนทางสังคมทำให้เขามีความรู้สึกว่าบุคคลรอบข้างเต็มใจและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเขา ประสบการณ์นี้จะทำให้บุคคลพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือผู้อื่นด้วย เมื่อพิจารณาเหตุผลทางทฤษฎี สามารถอธิบายได้ว่าการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู เป็นสิ่งที่สำคัญประการหนึ่งของการเรียนดนตรี เนื่องจากการเรียนดนตรีนั้นต้องอาศัยปัจจัยหลายๆอย่าง รวมทั้งการสนับสนุนในการเรียน โดยการจัดบในการซื้ออุปกรณ์ในการเรียนดนตรี การจัดหาข้อมูลข่าวสารในการเรียนดนตรีหรือการแสดงดนตรี รวมถึงการสนับสนุนในด้านของอารมณ์หรือสภาพจิตใจ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ส่วนเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ เป็นลักษณะที่เกิดจากการรู้คิดเชิงประเมินค่าเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทำนองประโยชน์หรือโทษของบุคคล ทำให้มีความรู้สึกโน้มเอียงไปทางชอบ หรือพอใจมาก ถึงน้อยต่อสิ่งนั้น ๆ รวมทั้งความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมเฉพาะอย่าง อันเป็นผลสืบเนื่องจากการเห็นประโยชน์หรือความพอใจต่อสิ่งนั้น (ดวงเดือน พันธมนาวิน. 2527) เมื่อบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่า และมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นแล้ว สิ่งที่สอดคล้องตามมาคือ ความพร้อมที่จะกระทำการให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตนต่อสิ่งนั้นด้วย ดังนั้น การรายงานถึงความพร้อมในการปฏิบัติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจึงเป็นเครื่องสะท้อนให้เข้าใจเจตคติของบุคคลได้ด้วย เพราะเจตคติมีความสำคัญต่อการตอบสนองทางสังคมของบุคคลเป็นอย่างมาก นั่นคือ เจตคติจะเป็นเครื่องกำหนดพฤติกรรมหรือการกระทำสิ่งใดลงไปตามความรู้สึกและเห็นคุณค่าของสิ่งนั้น (งามตา วณิชานนท์. 2534) เมื่อพิจารณาเหตุผลทางทฤษฎี สามารถอธิบายได้ว่าหากเยาวชนที่เรียนดนตรีมีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ โดยมองว่าความรับผิดชอบเป็นองค์ประกอบสำคัญไม่ว่าจะเป็นการดำรงชีวิตในสังคมหรือการเรียน ก็ส่งผลให้เยาวชนมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่างๆ ตามที่ตนต้องการรวมถึงเรื่องของการเรียนดนตรี

จากผลในงานวิจัยครั้งนี้ จึงสรุปได้ว่า ตัวแปรการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบเพียงตัวแปรเดียว สามารถมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ (ด้านก่อนเรียนดนตรี ด้านขณะเรียนดนตรี และด้านหลังเรียนดนตรี) โดยม้งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรการสนับสนุนทางสังคม ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลในอดีต ตัวอย่างเช่น สุमितตรา เจริญพันธ์ (2545) ศึกษาจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 524 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนในการเรียนคณิตศาสตร์จากผู้ปกครองมากเป็นนักเรียนที่มีพฤติกรรมเตรียมตัว

ก่อนเรียน พฤติกรรมขณะเรียนในชั้น พฤติกรรมหลังเรียนมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองน้อย ส่วนงานวิจัยของ สุวานันต์ เปี้ยศิริ (2545) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมในโรงเรียน เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนตัวมาก มีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวมาก และมีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมน้อย ส่วน ศุภรางค์ อินทุนท์ (2552) ศึกษาเรื่องปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคม และปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียด ของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น พบว่า การสนับสนุนด้านการอ่านจากครู เมื่อเข้าทำนวยร่วมกับตัวทำนวยชุดลักษณะสถานการณ์อีก 5 ตัวแปร สามารถร่วมทำนวยปริมาณที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์จากสื่อประเภทอินเทอร์เน็ตของโรงเรียนได้เพียงตัวแปรเดียว (ค่าเบต้าเท่ากับ .14) ในกลุ่มนักเรียนเพศชาย โดยมีปริมาณการร่วมทำนวยเท่ากับร้อยละ 5.9 อีกทั้งการที่พบว่า เยาวชนที่มีเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบสูงกว่า เยาวชนที่มีลักษณะตรงกันข้าม พบงานวิจัยที่ศึกษาเจตคติที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งกับพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้ ตัวอย่างเช่น กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) ศึกษาพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ พบว่า นักเรียนที่มีเจตคติต่อครูวิทยาศาสตร์สูง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนลักษณะตรงกันข้าม พบผลในกลุ่มนักเรียนรวม และกลุ่มนักเรียนเศรษฐกิจของของครอบครัวต่ำ ส่วนงานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์และนักเรียนที่ไม่เข้าร่วมโครงการรณรงค์ จำนวน 480 คน พบว่า นักเรียนในกลุ่มรวมที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการรณรงค์มาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการใช้ของอย่างคุ้มค่าและมีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการสร้างขยะมากกว่านักเรียนที่มีเจตคติที่ดีต่อโครงการรณรงค์น้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 40.35 และ 37.43, 43.74 และ 40.80)

การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 3

สมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวว่า “เยาวชนที่รับรู้การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง และมีวินัยในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบแต่ละด้านใน 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี และพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่มีลักษณะอื่น ๆ”

การสรุปสมมติฐานในข้อนี้ มาจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางระหว่าง 1) การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู โดยผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง และกลุ่มเยาวชนที่ได้รับการ

สนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ 2) การมีวินัยในตนเอง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเยาวชนที่มีวินัยในตนเองสูง และกลุ่มเยาวชนที่มีวินัยในตนเองต่ำ ส่วนตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ (ก่อนเรียนดนตรี ขณะเรียนดนตรี และหลังเรียนดนตรี)

จากการวิเคราะห์ในส่วนนี้ พบว่า คะแนนของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านรวม และด้านย่อยทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านก่อนเรียนดนตรี ด้านขณะเรียนดนตรี และด้านหลังเรียนดนตรี ไม่ได้แปรปรวนไปตามปฏิสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเองทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยประเภทต่างๆ

จึงสรุปได้ว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3

อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบทั้งด้านรวม ด้านก่อนเรียนดนตรี ด้านขณะเรียนดนตรี และด้านหลังเรียนดนตรี พบว่า พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบทั้งด้านรวม และด้านย่อย 3 ด้าน แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีสาระสำคัญดังนี้

พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านรวม แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระที่ละตัว คือ ตัวแปรการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการมีวินัยในตนเอง กล่าวคือ 1) เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบมากกว่า เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อยทั้ง 6 กลุ่ม (กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก) และ 2) เยาวชนที่มีวินัยในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบมากกว่าเยาวชนที่มีวินัยในตนเองต่ำ พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและ 5 กลุ่มจาก 6 กลุ่มย่อย (กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก)

ส่วน**พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี** พบว่า 1) เยาวชนที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรีมาก คือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรีมากกว่า เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและ 5 กลุ่มจาก 6 กลุ่มย่อย (กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย) และ 2) เยาวชนที่มีวินัยในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรีมากกว่าเยาวชนที่มีวินัยในตนเองต่ำพบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและ 4 กลุ่มจาก 6 กลุ่มย่อย (กลุ่มรวม

กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก) ส่วน**พฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี** พบว่า 1) เยาวชนที่มีพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน**ขณะเรียนดนตรีสูง** คือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน**ขณะเรียนดนตรีมากกว่า** เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย (กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก) และ 2) เยาวชนที่มีวินัยในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน**ขณะเรียนดนตรีมากกว่า** เยาวชนที่มีวินัยในตนเองต่ำ พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและทุกกลุ่มย่อย (กลุ่มเพศชาย กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก) และ**พฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี** พบว่า 1) เยาวชนที่มีพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน**หลังเรียนดนตรีมาก** คือ เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้าน**หลังเรียนดนตรีมากกว่า** เยาวชนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครูต่ำ พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและ 3 กลุ่มจาก 6 กลุ่มย่อย ได้แก่ (กลุ่มเพศหญิง กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย) และ 2) เยาวชนที่มีวินัยในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ**มากกว่า** เยาวชนที่มีวินัยในตนเองต่ำ พบผลเด่นชัดในกลุ่มรวมและ 3 กลุ่มจาก 6 กลุ่มย่อย ได้แก่ (กลุ่มเพศชาย กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก และกลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้นพบว่า คะแนนพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบทั้งด้านรวม ด้านก่อนเรียนดนตรี ด้านขณะเรียนดนตรี และด้านหลังเรียนดนตรี แปรปรวนไปตามตัวแปรอิสระ (การสนับสนุนการเรียนดนตรีจากผู้ปกครอง หรือการมีวินัยในตนเอง) ทีละตัวแปรเท่านั้น แสดงให้เห็นว่าเพียงตัวแปรใดตัวหนึ่งจาก 2 ตัวแปรนี้ก็ส่งผลต่อคะแนนพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบได้โดยไม่จำเป็นต้องมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ทั้งนี้เพราะ การมีวินัยในตนเอง คือ การควบคุมตนพฤติกรรมของบุคคลด้วยความสามารถของตนเองได้เป็นผลสำเร็จ ตามเป้าหมายอันเป็นที่ยอมรับ โดยดเว้นหรือระงับยับยั้งการกระทำอันไม่เหมาะสมและนำตนไปสู่การกระทำอันเหมาะสมยิ่งขึ้น (ปรีชา ธรรมมา. 2546)

เมื่อพิจารณาถึงความหมายของการมีวินัยในตนเอง สามารถอธิบายได้ว่า เยาวชนที่จะเรียนดนตรีให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องมีการควบคุมตนเองให้มีระเบียบวินัยในเรื่องของการเรียนดนตรี

และการแบ่งการฝึกซ้อมดนตรี เพื่อให้การเล่นดนตรีของตนเองมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างสูงสุด

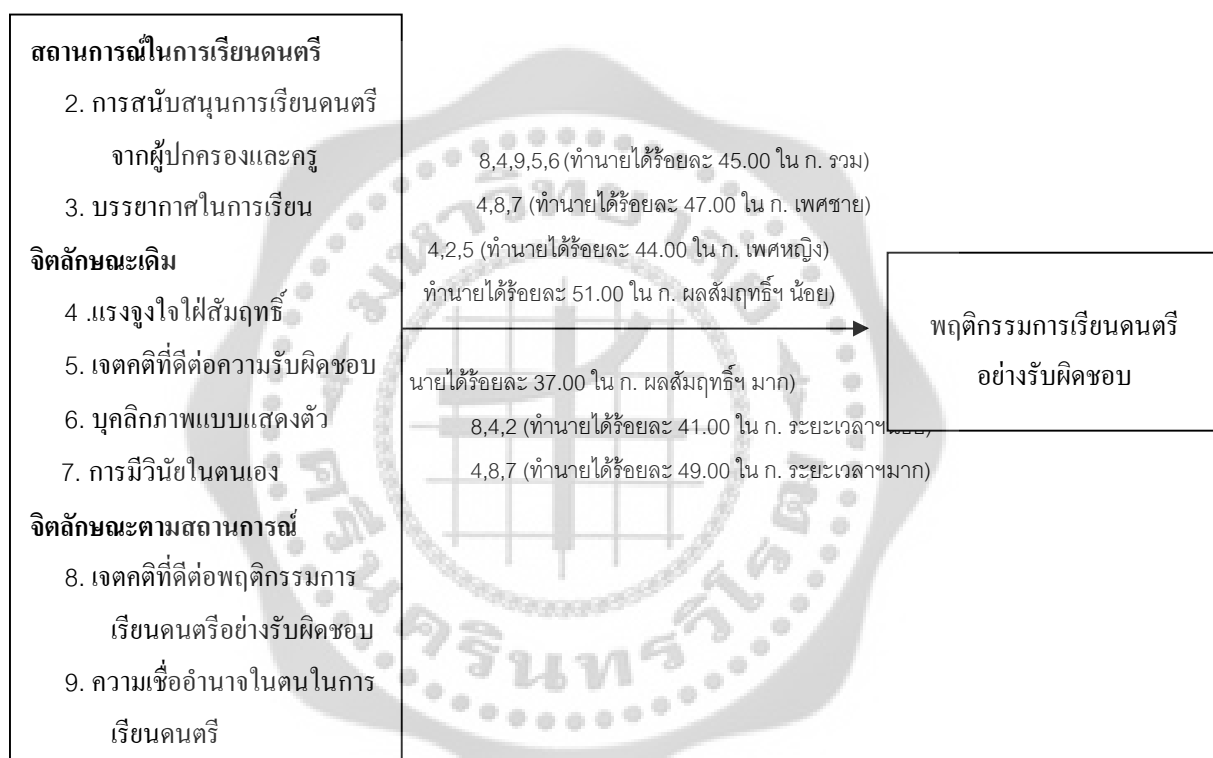
การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานข้อที่ 4

สมมติฐานข้อที่ 4 กล่าวว่า “กลุ่มตัวแปรสถานการณ์ในการเรียนดนตรี กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบแต่ละด้านใน 3 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี และพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ”

จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น ของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบทั้งด้านรวม และในแต่ละด้าน (ได้แก่ ด้านก่อนเรียนดนตรี ขณะเรียนดนตรี และหลังเรียนดนตรี) พบผลในแต่ละด้านดังนี้

พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ด้วยตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรี ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่าในกลุ่มเยาวชนโดยรวม ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ และบุคลิกภาพแบบแสดงตัว โดยสามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบได้ร้อยละ 45.00 เมื่อพิจารณากลุ่มย่อย 6 กลุ่ม พบว่า 1) *กลุ่มเพศชาย* พบว่า ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และการมีวินัยในตนเอง โดยสามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบได้ร้อยละ 47.00 2) *กลุ่มเพศหญิง* พบว่า ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ โดยสามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบได้ร้อยละ 44.00 3) *กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย* พบว่า ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยสามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบได้ร้อยละ 51.00 4) *กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก* พบว่า ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยสามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบได้ร้อยละ 41.00

5) กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย พบว่า ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู โดยสามารถทำนายพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบได้ร้อยละ 41.00 และ 6) กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก พบว่า ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และการมีวินัยในตนเอง โดยสามารถทำนายพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบได้ร้อยละ 49.00 (ภาพประกอบ 5)

ภาพประกอบ 5 ผลการทำนายของพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ด้วยตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรี ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์

พฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นของพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี ด้วยตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรี ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรีได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่าในกลุ่มเยาวชนโดยรวม ตัวแปรที่เข้าทำนายโดย

<p>สถานการณ์ในการเรียนดนตรี</p> <p>1. การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบจากคนรอบข้าง</p> <p>จิตลักษณะเดิม</p> <p>4 .แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์</p> <p>5. เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ</p> <p>จิตลักษณะตามสถานการณ์</p> <p>8. เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรม เรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ</p> <p>9. ความเชื่ออำนาจในตนในการ เรียนดนตรี</p>	<p>8,4,9 (ทำนายได้ร้อยละ 28.00 ใน ก.รวม)</p> <p>8,4 (ทำนายได้ร้อยละ 29.00 ใน ก. เพศชาย)</p> <p>8,9 (ทำนายได้ร้อยละ 25.00 ใน ก. เพศหญิง)</p> <p>8,4 (ทำนายได้ร้อยละ 29.00 ใน ก. ผลสัมฤทธิ์ น้อย)</p> <p>ทำนายได้ร้อยละ 27.00 ใน ก. ผลสัมฤทธิ์ มาก)</p> <p>8,9,1,5 (ทำนายได้ร้อยละ 25.00 ใน ก. ระยะเวลา น้อย)</p> <p>8,4 (ทำนายได้ร้อยละ 38.00 ใน ก. ระยะเวลา มาก)</p>	<p>พฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่าง รับผิดชอบต่อด้านก่อนเรียนดนตรี</p>
---	--	--

ภาพประกอบ 6 ผลการทำนายของพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านก่อนเรียนดนตรี ด้วยตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรี ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์

พฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านขณะเรียนดนตรี จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นของพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านขณะเรียนดนตรี ด้วยตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรี ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านขณะเรียนดนตรีได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่าในกลุ่มเยาวชนโดยรวม ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านขณะเรียนดนตรี การมีวินัยในตนเอง การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู และการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง โดยสามารถทำนายพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านขณะเรียนดนตรีได้ร้อยละ 34.00 เมื่อพิจารณาในกลุ่มย่อย 6 กลุ่ม พบว่า 1) *กลุ่มเพศชาย* พบว่า ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีวินัยในตนเอง และการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง โดยสามารถทำนายพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านขณะเรียนดนตรีได้ร้อยละ 38.00 2) *กลุ่มเพศหญิง* พบว่า ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านขณะเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง และความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี โดยสามารถทำนายพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านขณะเรียนดนตรีได้ร้อยละ

ละ 33.00 3) *กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย* พบว่า ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ บรรยากาศในการเรียน และเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่าง รับผิดชอบ โดยสามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรีได้ร้อยละ 47.00 4) *กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก* พบว่า ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ การมีวินัยในตนเอง เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ การสนับสนุนด้านการเรียน ดนตรีจากผู้ปกครองและครู และบรรยากาศในการเรียน โดยสามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรี อย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรีได้ร้อยละ 28.00 5) *กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย* พบว่า ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่าง รับผิดชอบ การมีวินัยในตนเอง และการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู โดย สามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรีได้ ร้อยละ 30.00 และ 6) *กลุ่มระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก* พบว่า ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี และการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบ จากคนรอบข้าง โดยสามารถทำนายพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรีได้ ร้อยละ 36.00 (ภาพประกอบ 7)

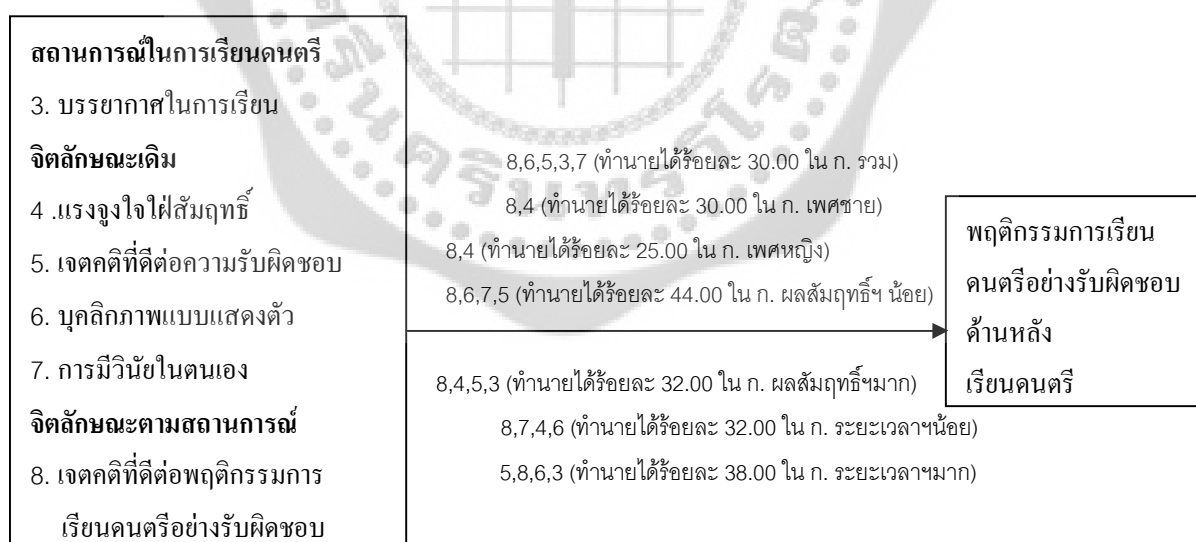

<p>สถานการณ์ในการเรียนดนตรี</p> <p>1. การเห็นแบบอย่างความ รับผิดชอบจากคนรอบข้าง</p> <p>2. การสนับสนุนการเรียนดนตรี จากผู้ปกครองและครู</p> <p>3. บรรยากาศในการเรียน</p> <p>จิตลักษณะเดิม</p> <p>4. แร่จูงใจใฝ่สัมฤทธิ์</p> <p>5. เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ</p> <p>7. การมีวินัยในตนเอง</p> <p>จิตลักษณะตามสถานการณ์</p> <p>8. เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรม เรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ</p> <p>9. ความเชื่ออำนาจในตนในการ เรียนดนตรี</p>	<p>4,8,7,2,1 (ทำนายได้ร้อยละ 34.00 ใน ก. รวม)</p> <p>4,7,1 (ทำนายได้ร้อยละ 38.00 ใน ก. เพศชาย)</p> <p>8,2,5,9 (ทำนายได้ร้อยละ 33.00 ใน ก. เพศหญิง)</p> <p>4,3,8 (ทำนายได้ร้อยละ 47.00 ใน ก. ผลสัมฤทธิ์ฯ น้อย)</p> <hr/> <p>7,8,2,3 (ทำนายได้ร้อยละ 28.00 ใน ก. ผลสัมฤทธิ์ฯ มาก)</p> <p>8,7,2 (ทำนายได้ร้อยละ 30.00 ใน ก. ระยะเวลาสั้น)</p> <p>4,9,1 (ทำนายได้ร้อยละ 36.00 ใน ก. ระยะเวลายาว)</p>	<p>พฤติกรรมเรียนดนตรีอย่าง รับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี</p>
--	--	--

ภาพประกอบ 7 ผลการทำนายของพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี ด้วยตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรี ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์

พฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี จากผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นของพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี ด้วยตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรี ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ ร่วมกันสามารถทำนายพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบว่าในกลุ่มเยาวชนโดยรวม ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ บุคลิกภาพแบบแสดงตัวบรรยากาศในการเรียนเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ และการมีวินัยในตนเอง โดยสามารถทำนายพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีได้ร้อยละ 30.00 เมื่อพิจารณากลุ่มย่อย 6 กลุ่ม พบว่า 1) *กลุ่มเพศชาย* พบว่า ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยสามารถทำนายพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรีได้ร้อยละ 30.00 2) *กลุ่มเพศหญิง* พบว่า ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยสามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนคนตรีได้ร้อยละ 25.00 3) *กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย* พบว่า ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว การมีวินัยในตนเอง และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ โดยสามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนคนตรีได้ร้อยละ 44.00 4) *กลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก* พบว่า ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ ได้แก่ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ และบรรยากาศในการเรียน โดยสามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนคนตรีได้ร้อยละ 32.00 5) *กลุ่มระยะเวลาในการเรียนคนตรีน้อย* พบว่า ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบ การมีวินัยในตนเอง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และบุคลิกภาพแบบแสดงตัว โดยสามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนคนตรีได้ร้อยละ 32.00 6) *กลุ่มระยะเวลาในการเรียนคนตรีมาก* พบว่า ตัวแปรที่เข้าทำนายโดยเรียงลำดับความสำคัญ คือ เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบ บุคลิกภาพแบบแสดงตัว และบรรยากาศในการเรียน โดยสามารถทำนายพฤติกรรมการเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนคนตรีได้ร้อยละ 38.00 (ภาพประกอบ 8)

ภาพประกอบ 8 ผลการทำนายของพฤติกรรมกรเรียนคนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนคนตรี ด้วยตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนคนตรี ตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้น จึงอาจกล่าวได้ว่าตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรี ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิม และตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถร่วมกันทำนาย **พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ**ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ พบผลในกลุ่มเยาวชนเพศหญิง กลุ่มเยาวชนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก และกลุ่มเยาวชนที่มีระยะเวลาเรียนดนตรีน้อย เมื่อพิจารณา**พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียน** พบผลในกลุ่มเยาวชนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย ในขณะที่**พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี** พบผลในกลุ่มเยาวชนโดยรวม และกลุ่มย่อยทั้ง 6 กลุ่ม ยกเว้นกลุ่มเพศชาย ส่วน**พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียน** พบผลในกลุ่มเยาวชนโดยรวม กลุ่มเยาวชนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก และกลุ่มเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก ดังนั้น **สมมติฐานที่ 4 จึงได้รับการสนับสนุนเป็นส่วนใหญ่**

ผลการวิเคราะห์ข้างต้น สามารถนำข้อค้นพบบางประการมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะตามสถานการณ์ที่สำคัญคือ **เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ** เป็นตัวทำนายสำคัญที่เข้าสู่สมการเป็นอันดับแรก และอันดับรองลงมา ในการทำนายพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบทั้งด้านรวม ด้านก่อนเรียนดนตรี ด้านขณะเรียนดนตรี และด้านหลังเรียนดนตรี ซึ่งพบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยบางกลุ่ม ข้อค้นพบที่ว่าตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบเป็นตัวทำนายสำคัญของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบนั้น สอดคล้องกับผลการศึกษาที่ผ่านมา ดังเช่น ศุภรางค์ อินทฤทธิ์ (2552) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียดของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น พบว่า ตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน เป็นตัวทำนายที่มีความสำคัญอันดับแรกต่อการทำนายพฤติกรรมรักการอ่านใน 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านปริมาณเวลาที่ใช้ในการอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ สามารถทำนายได้สูงสุดในกลุ่มเพศชาย ทำนายได้ร้อยละ 23.50 และด้านความสนใจเลือกอ่านเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ สามารถทำนายได้สูงสุดในกลุ่มรวม ทำนายได้ร้อยละ 62.10 ส่วนงานวิจัยของ กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) ได้ศึกษาประสบการณ์ในการเข้าค่ายวิทยาศาสตร์ และลักษณะจิตใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเรียนสาระวิทยาศาสตร์ พบว่าตัวแปรเจตคติต่อการเรียนสาระวิทยาศาสตร์ เป็นตัวทำนายสำคัญอันดับแรก ในการทำนายพฤติกรรมเรียนสาระวิทยาศาสตร์ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วยด้านการเตรียมตัวก่อนเรียน สามารถทำนายได้สูงสุดในกลุ่มเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำกว่าค่าเฉลี่ย สามารถทำนายได้ร้อยละ 43.20 ด้านขณะเรียนในชั้นเรียนสามารถทำนายได้สูงสุดในกลุ่มเศรษฐกิจของครอบครัวสูงกว่าค่าเฉลี่ย สามารถทำนายได้ร้อยละ 17.10 และด้านหลังเรียน สามารถทำนายได้สูงสุดในกลุ่มเศรษฐกิจของครอบครัวสูงกว่าค่าเฉลี่ย สามารถทำนายได้ร้อยละ 60.60 และงานวิจัยของ จีรพัฒน์ ศิริรักษ์ (2555) ที่ศึกษา

ลักษณะสถานการณ์ในโรงเรียน ครอบครัว และจิตพอเพียงที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรับผิดชอบ เป็นตัวทำนายสำคัญอันดับแรก ในการทำนายพฤติกรรมรับผิดชอบทั้ง 2 ด้าน ประกอบด้วย ด้านพฤติกรรมพัฒนาตนเอง ด้านการเรียน สามารถทำนายสูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำ ทำนายได้ร้อยละ 22.90 และด้านพฤติกรรมรักษาสีเสื้อในโรงเรียนและชุมชน สามารถทำนายสูงสุดในกลุ่มนักเรียนที่มีเศรษฐกิจครอบครัวต่ำ ทำนายได้ร้อยละ 21.90

เมื่อพิจารณาเหตุผลในเชิงแนวคิดทฤษฎี สามารถอธิบายได้ว่า เยาวชนส่วนใหญ่ มีความรู้สึกว่าตนเองนั้นอยากเรียนดนตรี มีความชอบในเสียงดนตรีหรืออยากที่จะมีความสามารถพิเศษในการเล่นดนตรี รวมทั้งเห็นประโยชน์ของการเรียนดนตรีไม่ว่าจะเป็นการเล่นดนตรีเพื่อผ่อนคลาย การใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ ตลอดจนอยากเป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียงในระดับประเทศ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบของ เจตคติตามหลักที่ว่า เป็นจิตลักษณะที่เกิดจากการรู้คิดเชิงประเมินค่าเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดทำนองประโยชน์หรือโทษของบุคคล ทำให้มีความรู้สึกโน้มเอียงไปทางชอบ หรือพอใจมากถึงน้อยต่อสิ่งนั้นๆ รวมทั้งความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมเฉพาะอย่างอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเห็นประโยชน์หรือพอใจต่อสิ่งนั้น (งามตา วรินทร์านนท์, 2535)

2. นอกจากนี้ยังพบว่า ตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิมที่สำคัญที่เข้าสู่สมการเป็นอันดับต้นๆ ของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านรวม ด้านก่อนเรียน ด้านขณะเรียนดนตรี และด้านหลังเรียนดนตรี ได้แก่ **แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์** ซึ่งพบผลเด่นชัดในกลุ่มเยาวชนเพศชาย และกลุ่มเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก ในด้านรวมของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ นอกจากนั้นยังพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นตัวทำนายสำคัญอันดับแรกของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียน พบผลในกลุ่มรวม กลุ่มเยาวชนเพศชาย กลุ่มเยาวชนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย และกลุ่มเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีมาก สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุวานันดร เปียศิริ (2545) ศึกษาพฤติกรรมการประหยัดพลังงานไฟฟ้าของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 701 คน พบว่า นักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง มีพฤติกรรมใช้ไฟฟ้าส่วนตัวอย่างประหยัดมาก และมีพฤติกรรมประหยัดไฟฟ้าในครอบครัวมาก ซึ่งพบในกลุ่มรวมและอีกหลายกลุ่มย่อย นอกจากนี้ยังพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวทำนายชุดจิตลักษณะเดิมอีก 3 ตัวแปร รวมเป็น 4 ตัวแปร สามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัวได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .17) ในกลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 30.4 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าส่วนตัวได้เป็นลำดับที่ 2 เช่นกัน ในนักเรียนที่มีลักษณะชีวิตสังคมต่าง ๆ กันได้ใน 10 กลุ่มย่อย จากทั้ง 14 กลุ่มย่อย (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .27 - .40) และในตัวทำนายชุดเดียวกัน สามารถทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าในครอบครัวได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ .18) ใน

กลุ่มรวม โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 26.4 และตัวแปรนี้ยังสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าในครอบครัวได้เป็นลำดับที่ 2 เช่นกันในนักเรียนที่มีลักษณะชีวสังคมต่าง ๆ กัน ได้ในทุกกลุ่มย่อยทั้งหมด (ค่าเบต้าอยู่ระหว่าง .11 - .23) และสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าเพื่อส่วนรวมได้เป็นลำดับที่ 2 (ค่าเบต้าเท่ากับ.12) ในกลุ่มนักเรียนที่มีฐานะทางครอบครัวสูง โดยมีปริมาณการร่วมทำนายร้อยละ 32.8 ส่วนงานวิจัยของ สุमितตรา เจริมพันธ์ (2545) ได้ศึกษาจิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ร่วมกับตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิมทำนายพฤติกรรมกรเตรียมตัวก่อนเรียนได้ร้อยละ 30.7 (ค่าเบต้าเท่ากับ .29) โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เข้าสู่สมการทำนายเป็นลำดับที่ 2 อีกทั้งแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ยังสามารถทำนายพฤติกรรมขณะเรียนได้ร้อยละ 40.3 (ค่าเบต้าเท่ากับ .22) โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เข้าสู่สมการทำนายเป็นลำดับที่ 2 และทำนายพฤติกรรมหลังเรียนได้ร้อยละ 40.3 (ค่าเบต้าเท่ากับ .22) โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เข้าสู่สมการทำนายเป็นลำดับที่ 2 ส่วนงานวิจัยของ กิตติรัตน์ ชัยรัตน์ (2547) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงเหตุของพฤติกรรมกรเรียนสภาวะวิทยาศาสตร์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบผลสอดคล้องกับ สุमितตรา เจริมพันธ์ โดยพบผลว่านักเรียนกลุ่มรวมที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมีพฤติกรรมกรเรียนสภาวะวิทยาศาสตร์มากกว่านักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 128.87 และ 114.78) อีกทั้งยังพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และตัวแปรกลุ่มจิตลักษณะเดิม และจิตลักษณะตามสถานการณ์ รวม 5 ด้าน ร่วมทำนายพฤติกรรมกรเรียนสภาวะวิทยาศาสตร์ รวมได้ร้อยละ 52.70 ในกลุ่มรวม โดยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวทำนายสำคัญลำดับที่ 3 (ค่าเบต้าเท่ากับ .26) เมื่อพิจารณาเหตุผลในเชิงแนวคิดทฤษฎีที่สนับสนุนอิทธิพลของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีต่อพฤติกรรมที่พึงปรารถนาต่างๆ อธิบายได้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ คือ ลักษณะทางจิตใจที่ทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ ทั้งในหน้าที่การงาน หรือการเรียน ตามเป้าหมายที่วางไว้ และเป็นลักษณะที่สำคัญภายในลักษณะหนึ่งซึ่งผลักดันให้บุคคลเกิดความเพียร ความพยายาม ที่จะทำงานให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยมาตรฐานที่ดีเยี่ยม ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง คือ ผู้ที่มีพฤติกรรมการทำงานเพื่อมุ่งให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เมื่อประสบความสำเร็จก็เกิดความสุขความภาคภูมิใจ แต่เมื่อเกิดความล้มเหลวก็ไม่ท้อแท้ และพร้อมที่จะมีความเพียรพยายามในการลองทำใหม่ ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงมักเป็นผู้ที่ชอบอาสาทำงานต่าง ๆ ชอบการแข่งขันเพื่อชัยชนะ มีนิสัยรักงาน และทำงานที่ยากโดยไม่ย่อท้อ ทำให้เป็นคนพึ่งตนเอง และอาจเป็นที่พึ่งของผู้อื่นด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2522)

3. เมื่อพิจารณาพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบในแต่ละด้าน จะพบว่ามียปัจจัยที่สำคัญที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบแตกต่างกัน กล่าวคือ ตัวแปร**ความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี** เป็นปัจจัยสำคัญอันดับต้นๆ ของพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่าง

รับผิดชอบ และพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี ทั้งนี้อธิบายได้ว่า บุคคลที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก เป็นผู้ที่มีความหวังในการใช้ชีวิต มีความกระตือรือร้นในการกระทำสิ่งต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลดี และเป็นการป้องกันผลเสียตามที่ตนต้องการ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเรียนรู้ การทำงาน เพื่อให้เกิดผลดีทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อส่วนรวม (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2543) ซึ่งเยาวชนที่ตั้งใจฝึกซ้อมดนตรีก่อนเข้าเรียนหรือเป็นประจำตามที่ครูผู้สอนแนะนำ ก็จะส่งผลให้การเรียนรู้ดนตรีมีการพัฒนา ก้าวหน้าไปเรื่อยๆ โดยที่ผู้เรียนจะเล็งเห็นถึงความพยายามตั้งใจซ้อมดนตรีของตนว่า เมื่อตั้งใจฝึกซ้อมดนตรีแล้วนั้น ก็จะทำให้ตนเองเรียนดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่วนตัวแปรการมีวินัยในตนเองเป็นปัจจัยสำคัญอันดับต้นๆ ของพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี อาจเป็นเพราะ เยาวชนที่เรียนดนตรีหรือนักดนตรี ต้องมีวินัยในตนเองในการฝึกซ้อมบทเพลง โดยเฉพาะการตั้งใจเรียนทั้งเชิงทฤษฎีและปฏิบัติในชั่วโมงเรียนเพื่อที่จะแก้ไขการเล่นดนตรีของตนเองให้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งการที่จะทำให้เกิดสิ่งเหล่านี้ต้องให้การควบคุมตนให้อยู่ระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อตกลงที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางให้บุคคลประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้มีความสุขความสำเร็จ โดยอาศัยการฝึกอบรมให้รู้จักปฏิบัติตน และรู้จักควบคุมตนเอง (กรมวิชาการ. 2542) ในขณะที่ตัวแปรบุคลิกภาพแบบแสดงตัวเป็นปัจจัยสำคัญอันดับต้นๆ ของพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี อธิบายได้ว่า บุคลิกภาพแบบแสดงตัว เป็นลักษณะของบุคคลที่ชอบมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ชอบการแข่งขัน มีความกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่างๆ กล้าแสดงออกถึงความคิดเห็นของตนเอง มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสนใจในการทำกิจกรรมเป็นอย่างมาก (กมลพรรณ จันทร์พยอม. 2550) ซึ่งลักษณะของบุคลิกภาพแบบแสดงตัวนี้ เป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมให้เยาวชนที่เรียนดนตรี มีพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ

4. เมื่อพิจารณาตัวทำนายนายสำคัญของพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบในแต่ละด้าน จำแนกตามลักษณะชีวิตสังคมและภูมิหลังของกลุ่มเยาวชน จะพบว่ามีปัจจัยที่อาจส่งผลให้เยาวชนมีพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบแตกต่างกันไปแต่ละกลุ่มเยาวชน กล่าวคือ 4.1) ในกลุ่มเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย มีปัจจัยสำคัญเพิ่มเติมที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี คือ ความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากครอบครัว และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ ในขณะที่การมีวินัยในตนเอง และการสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู เป็นปัจจัยสำคัญเพิ่มเติมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี นอกจากนี้บุคลิกภาพแบบแสดงตัว ก็เป็นปัจจัยสำคัญต่อพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี 4.2) ในกลุ่มเยาวชนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย มีปัจจัยสำคัญเพิ่มเติมที่อาจส่งผลต่อพฤติกรรมกรเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี คือ บรรยากาศในการเรียนดนตรี ในขณะที่บุคลิกภาพแบบแสดงตัว

การมีวินัยในตนเอง และเจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ เป็นปัจจัยสำคัญเพิ่มเติมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี 4.3) ในกลุ่มเยาวชนชนบทหญิง ปัจจัยเพิ่มเติมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี คือ ความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี ในขณะที่การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ เป็นปัจจัยสำคัญเพิ่มเติมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี

ข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาประเภทศึกษาความสัมพันธ์และเปรียบเทียบ (Correlational – Comparative Study) มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาว่า ปัจจัยด้านลักษณะสถานการณ์ในการเรียนดนตรีทั้งด้านครอบครัวและโรงเรียน (เช่น การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากครอบครัว การสนับสนุนด้านการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู) จิตลักษณะเดิม (เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การมีวินัยในตนเอง) จิตลักษณะตามสถานการณ์ (เช่น เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ) ตลอดจนลักษณะทางชีวสังคมและภูมิหลังมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบของเยาวชนมากน้อยเพียงใด และจากผลการวิจัยในงานนี้ทำให้ทราบถึงข้อดีและข้อจำกัดของงานวิจัย และสามารถนำไปเป็นข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยและพัฒนาต่อไป โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อดีของการวิจัย

ประการแรก ใช้หลักการทางพฤติกรรมศาสตร์ในการทำงานและอธิบายพฤติกรรมของบุคคล โดยอาศัยรูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยมเป็นกรอบแนวคิดพื้นฐานในการประมวลเอกสาร ทำให้สามารถกำหนดตัวแปรเชิงสาเหตุสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ทั้งที่เป็นปัจจัยเชิงสาเหตุภายนอกและภายในตัวบุคคล ตลอดจนมีการตั้งสมมติฐานเพื่อพิสูจน์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเชิงสาเหตุที่เป็นลักษณะภายนอกตัวบุคคลกับลักษณะทางจิตใจภายในของบุคคลด้วย 2 แบบ จึงเป็นการวิจัยที่ศึกษาครอบคลุม 4 สายสาเหตุสำคัญของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ซึ่งมีลักษณะเป็นสหวิทยาการ

ประการที่สอง คุณภาพของเครื่องมือวัดในการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้ได้สร้างแบบวัดชนิดมาตราประเมินรวมค่า (Summated Rating Scales) ขึ้นมาใหม่ 7 ฉบับจาก 13 ฉบับ ทุกแบบวัดที่สร้างขึ้นใหม่และที่นำมาใช้ทั้งฉบับ ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากคณะผู้เชี่ยวชาญและผ่านการทดลองใช้ และประเมินคุณภาพของแบบวัด มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ

อยู่ระหว่าง 2.17 ถึง 9.06 และมีความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง .69 ถึง .87 ซึ่งถือว่าเป็นแบบวัดที่มีค่าความเชื่อมั่นค่อนข้างสูง

ประการที่สาม ก่อนการกำหนดความหมายของนิยามปฏิบัติการและสร้างเครื่องมือในการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นเยาวชนที่มีความประพฤติในการเรียนดนตรีและมีผลในการเรียนดนตรีเป็นเลิศ การใช้เทคนิคดังกล่าวทำให้ได้ข้อมูลเบื้องต้น เพื่อนำมาสร้างนิยามปฏิบัติการร่วมกับแนวคิดทฤษฎี

ข้อจำกัดของการวิจัย

ประการแรก เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เป็นเยาวชนที่เรียนดนตรีในโครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งผู้เรียนดนตรีในสถาบันนี้อาจมีจุดมุ่งหมายของการเรียนดนตรีแตกต่างกัน บางคนมาเรียนดนตรีเพื่ออยากเป็นนักดนตรีที่มีชื่อเสียง ในขณะที่บางคนมาเรียนดนตรีเพราะค่านิยมทางสังคม จึงอาจมีผลต่อการตอบแบบสอบถาม และเป็นตัวแปรแทรกซ้อนที่งานวิจัยนี้ไม่ได้ควบคุม

ประการที่สอง การวิจัยนี้เป็นการศึกษาประเภทความสัมพันธ์และเปรียบเทียบ (Correlational – Comparative Study) ดังนั้น ผลวิจัยที่พบจึงเป็นการแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามเท่านั้น ผลของการวิจัยยังมิได้มีการพิสูจน์เพื่อยืนยันความเป็นสาเหตุ และผลของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและวิจัยต่อไป

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติเพื่อการพัฒนาต่อไป

ประการแรก ข้อค้นพบจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางระหว่างตัวแปรการเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้าง และตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ พบว่า เยาวชนเพศชายที่เห็นแบบอย่างความรับผิดชอบจากคนรอบข้างต่ำ และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบต่อด้านหลังเรียนดนตรีน้อยที่สุด ดังนั้น มีข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับสถาบันดนตรี โรงเรียนสอนดนตรีทั้งเอกชนและรัฐบาล ควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแนวสาระบันเทิง (Edutainment) โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเชิงทฤษฎีและปฏิบัติแก่ผู้เรียน ส่วนครูผู้สอนดนตรีควรแนะนำให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์จากการฝึกซ้อมดนตรีซึ่งอาจจะนำนักดนตรีที่มีชื่อเสียงหรือเพื่อนนักเรียนที่มีความสามารถในการเล่นดนตรีอย่างดีเยี่ยม มาแนะนำประโยชน์ของการฝึกซ้อมดนตรีว่าถ้าขยันฝึกซ้อมดนตรีมากขึ้นหรือตั้งใจฝึกซ้อมดนตรีมากขึ้นก็จะทำให้ผู้ที่เรียนดนตรีสามารถเล่นดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จในการเรียนดนตรี

สำหรับแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แก่เยาวชนนั้น ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ควรสังเกตพฤติกรรมความสามารถของเยาวชน โดยการไม่ผลักดันหรือฝืนใจให้กระทำ แต่ควรแนะนำ ทำเป็นตัวอย่าง และให้รางวัลด้วยการชมเชยเมื่อเยาวชนกระทำการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง (งามตา วรินทร์านนท์, 2545) ดังนั้น ผู้ปกครอง และครูผู้สอนดนตรีควรส่งเสริมและพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเยาวชนที่เรียนดนตรี โดยการกล่าวคำชื่นชมเมื่อผู้เรียนฝึกซ้อมดนตรี ให้คำแนะนำประโยชน์ของการเรียนดนตรี และประโยชน์ของการฝึกซ้อมดนตรี เพื่อให้เยาวชนที่เรียนดนตรีเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนดนตรีดียิ่งขึ้น

ประการที่สอง ข้อค้นพบจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นชั้น ระบุว่า **เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเล่นดนตรีอย่างรับผิดชอบ** เป็นตัวทำนายสำคัญอันดับแรก ดังนั้น หัวหน้าหน่วยงานสถาบันหรือโรงเรียนดนตรีทั้งเอกชน และของรัฐบาล ควรส่งเสริมหรือพัฒนาเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเล่นดนตรีอย่างมีความรับผิดชอบ ในด้านความรู้คิด ด้านความรู้สึกรู้สึก และด้านความพร้อมกระทำ ด้วยการถ่ายทอดทางเนื้อหา และเทคนิคด้านดนตรี และปลูกฝังค่านิยมด้านดนตรีผ่านตัวแทนการถ่ายทอด เช่น ผู้ปกครองและครู นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้เยาวชนที่เรียนดนตรีมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยการจัดเวทีให้นักเรียนมีส่วนร่วมแสดงดนตรี และฝึกอบรมการเล่นดนตรีร่วมกับนักดนตรีมืออาชีพ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มเติม อันจะเป็นผลให้เกิดประสิทธิภาพในการเล่นดนตรีมากขึ้น

ประการที่สาม ข้อค้นพบชี้ให้เห็นว่า มีปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเล่นดนตรีอย่างรับผิดชอบในแต่ละด้านแตกต่างกัน กล่าวคือ **ความเชื่ออำนาจในตนในการเล่นดนตรี** เป็นปัจจัยสำคัญของพฤติกรรมการเล่นดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี ดังนั้น ครูผู้สอนดนตรีจึงควรสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เห็นประโยชน์ของการฝึกซ้อมดนตรี การตั้งใจเรียนดนตรี โดยการให้เยาวชนที่เรียนดนตรีได้สอบวัดระดับของศูนย์สอบต่างๆ เพื่อที่จะเป็นการกระตุ้นผู้เรียนให้เกิดความตั้งใจ ความเอาใจจริงเอาใจในการเรียนดนตรีเพิ่มมากขึ้น เพื่อการกระทำนั้นจะส่งผลให้คะแนนของการวัดผลออกมาเป็นที่น่าพอใจ ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง เพราะคะแนนที่ได้มานั้นเป็นผลมาจากการขยันฝึกซ้อมดนตรีของตนเอง รวมทั้งครูผู้สอนดนตรีควรเสริมสร้างความเชื่ออำนาจในตนของนักเรียนด้วยการชมเชย และกระตุ้นย้ำว่าการเรียนดนตรีอย่างประสบความสำเร็จได้นั้นต้องฝึกซ้อมดนตรีอย่างสม่ำเสมอ การประสบความสำเร็จได้นั้นต้องการจากความขยันหมั่นเพียรในการฝึกซ้อมด้วยตนเอง การกระตุ้นย้ำเตือนและชี้ให้เห็นถึงผลลัพธ์ในอนาคตที่จะได้จากการฝึกซ้อมดนตรีและตั้งใจเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนอยู่เสมอจะทำให้นักเรียนรับรู้และเชื่อมโยงเหตุและผลของการกระทำได้อย่างถูกต้อง **ส่วนการมีวินัยในตนเอง** เป็นปัจจัยสำคัญของพฤติกรรมการเล่นดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียน ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวินัยในการเรียนไม่ว่าจะเป็น การตั้งใจฟังครู การตั้งใจ

แก้ไขในส่วนที่ผิด การทำตารางการฝึกซ้อมดนตรีในแต่ละสัปดาห์ ตลอดจนถึงการเข้าเรียนให้ตรงต่อเวลา เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีวินัยในตนเองยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังพบว่า**การมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว** เป็นปัจจัยสำคัญของพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว มีความกล้าแสดงออก โดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนคนนั้นได้มีส่วนร่วมในการแสดงดนตรีตามงานแสดงดนตรีบ่อยครั้ง หรือสนับสนุนให้เยาวชนที่เรียนดนตรีเข้าเรียนรวมวงดนตรีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนได้เปรียบเทียบความสามารถหรือทักษะการเรียนดนตรีกับผู้อื่น ตลอดจนเป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ทางสังคมให้กับตนเองและผู้เรียนคนอื่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

ประการแรก จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ตัวแปรเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ตัวแปรแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี ตัวแปรการมีวินัยในตนเอง และตัวแปรบุคลิกภาพแบบแสดงตัว เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ ดังนั้น ผู้สนใจในเรื่องเดียวกันนี้สามารถนำตัวแปรเหล่านี้ไปศึกษาในเชิงปฏิสัมพันธ์แบบความแปรปรวนสองทางระหว่างตัวแปรจิตลักษณะเดิมกับตัวแปรสถานการณ์ หรือแบบความแปรปรวนสามทางระหว่างตัวแปรจิตลักษณะเดิม ตัวแปรสถานการณ์ กับตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์

ประการที่สอง จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า จิตลักษณะที่มีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบทั้ง 3 ด้าน คือ เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จึงควรมีการสร้างต้นแบบกิจกรรมพัฒนาจิตลักษณะสำคัญทั้ง 2 ด้านดังกล่าว และทำการวิจัยเชิงทดลองประเมินผล (Evaluative Experimental Study) เพื่อพิสูจน์ว่าจิตลักษณะทั้ง 2 ด้านเป็นสาเหตุที่แท้จริงของพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบของเยาวชน ก่อนจะนำต้นแบบดังกล่าวไปใช้พัฒนาจิตลักษณะของเยาวชนเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบให้แก่เยาวชนในวงกว้างต่อไป

ประการที่สาม พบว่า ในเยาวชนที่เรียนดนตรีบางกลุ่มที่ศึกษาในครั้งนี้ ตัวแปรเชิงเหตุ (ตัวแปรอิสระ) ร่วมกันยังทำนายพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านรวมของเยาวชนได้ต่ำสุดในกลุ่มเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย ทำนายพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านก่อนเรียนดนตรี ของเยาวชนได้ต่ำสุดในกลุ่มเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย ทำนายพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านขณะเรียนดนตรี ของเยาวชนได้ต่ำสุดในกลุ่มเยาวชนที่มีระยะเวลาในการเรียนดนตรีน้อย ทำนายพฤติกรรมกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบด้านหลังเรียนดนตรี ของเยาวชนได้ต่ำสุดในกลุ่มเยาวชนเพศชาย ซึ่งตัวแปรเชิงเหตุในการวิจัยครั้งนี้สามารถทำนายกลุ่ม

เยาวชนเหล่านี้ได้น้อย ดังนั้นในงานวิจัยครั้งต่อไปควรมีการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อแสวงหาตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญเพื่อนำไปใช้อธิบายพฤติกรรมการเรียนรู้ของคนตรีอย่างรับผิดชอบในกลุ่มเยาวชนประเภทดังกล่าวได้มากขึ้น

ประการที่สี่ การวิจัยนี้เป็นการศึกษาประเภทความสัมพันธ์และเปรียบเทียบ (Correlational – Comparative Study) ดังนั้น จึงควรมีการวิจัยทดลอง (Experimental Study) เพื่อพิสูจน์ความเป็นสาเหตุที่แท้จริงของปัจจัยเชิงสาเหตุที่พบในการวิจัยครั้งต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลพรรณ จันทร์พยอม. (2550). *สภาพแวดล้อมทางครอบครัว โรงเรียน และบุคลิกภาพที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของนักเรียนวัยรุ่น*. ปริญญาานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กมลวิทย์ วัณวิชัย. (2545). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีวัดอัมพวัน กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กรมวิชาการ. (2542). *การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านความรับผิดชอบและวินัยในตนเอง*. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.
- กรมสามัญศึกษา. (2526). *ชุดการเรียนการสอนปลูกฝังและการสร้างค่านิยมพื้นฐานเรื่องความรับผิดชอบ*. กรุงเทพฯ: จงเจริญการพิมพ์.
- กฤษณา กิจชัยัน. (2517). *ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยในตนเอง ความเชื่ออำนาจภายในภายนอกและคุณธรรมแห่งพลเมืองดี*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กัลยา สุวรรณรอด. (2537). *การวิเคราะห์องค์ประกอบความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กิตติรัตน์ ชัยรัตน์. (2547). *ประสบการณ์ในการเข้าค่ายวิทยาศาสตร์และลักษณะจิตใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนสาระวิทยาศาสตร์*. ปริญญาานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กุลลาบ ไทรโพธิ์ภู. (2547). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการรักษาความสะอาดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- โกวิทย์ ชันธิศิริ. (2520). *ดุริยางคศิลป์ปริทัศน์(ตะวันตก)*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- งามตา วนินทานนท์. (2535). *จิตวิทยาสังคม*. เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2545). *การถ่ายทอดทางสังคมกับพัฒนาการของมนุษย์*. เอกสารคำสอน. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ฐานันดร เปียศิริ. (2545). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการประหยัดไฟฟ้าของนักเรียน
ในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการห้องเรียนสีเขียว. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาลังคม).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จรรยา เกษศรีสังข์. (2537). วิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนนายร้อยตำรวจ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่าย
เอกสาร.
- จรัล คู่ณัฐิวัฒน์. (2532). การรับรู้สาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวในวิชาคณิตศาสตร์ ของ
นักเรียนที่มีมีในภาพเกี่ยวกับตน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่างกัน. วิทยานิพนธ์ วท.ม.
(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนคริน
ทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จรรยา สุภาพ. (2520). แบบเรียนสังคมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- จิตติพร ไวโรจน์วิทยาการ. (2551). ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง
ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนที่ประยุกต์หลักเศรษฐกิจพอเพียง. ภาคนิพนธ์
ศศ.ม. (พัฒนาลังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จิตริยา ไชยศรีพรหม. (2527). ลักษณะบุคลิกภาพการปรับตัวของเด็กนักเรียนมัธยมศึกษา (ม.1 –
ม.6) ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิรพร ปัทมะสุคนธ์. (2543). การศึกษาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของแบบวัดบุคลิกภาพความเป็น
ทหาร ของนักเรียนทหาร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิราภรณ์ อำนางเถลิงศักดิ์. (2540). การศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทะเลาะ
วิวาท ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่าย
เอกสาร.
- จิรพัฒน์ ศิริรักษ์. (2555). ลักษณะสถานการณ์ในโรงเรียน ครอบครัว และจิตพอเพียงที่เกี่ยวกับ
พฤติกรรมรับผิดชอบของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การ
วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- จรีพร ภิบาลจันทร์. (2551). *จิตลักษณะและสถานการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมป้องกัน อันตรายจากการทำงานของพนักงานปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตพลาสติกที่ผ่านการรับรองมาตรฐานระบบการบริหารคุณภาพ ISO 9001: 2000*. ปรินญา นิพนธ์ วท.ม. (การวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จวีรัตน์ นันทย์ทวิกุล. (2538). *การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร*. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยยุทธ กุลตั้งวัฒนา; ศุภชัย สุพรรณทอง; ทิพย์สิริ กาญจนวาสี; และแจ่มใส รัตนมาลี. (2547). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมจริยธรรมในการบริการของมัคคุเทศก์ไทย*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- ณรุทธ์ สุทนต์จิตต์. (2541). *จิตวิทยาการสอนดนตรี*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงเดือน แซ่ตั้ง. (2532). *อิทธิพลของการให้แรงเสริมด้วยเบี้ยรางวัลต่อความเชื่ออำนาจในตนของเด็กก่อนวัยรุ่น*. ปรินญา นิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2522). *ความสำเร็จในชีวิตในวัยเรียน.เอกสารประกอบการบรรยาย จิตวิทยาสังคม*. จุลสารฉบับพิเศษปีเด็กสากล. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2524). *ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับสุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น*. รายงานการวิจัยฉบับที่ 26. กรุงเทพฯ:สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2527). *ชุดฝึกอบรมการสร้างเสริมคุณลักษณะของข้าราชการพลเรือน*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
- (2538). *พฤติกรรมศาสตร์ เล่ม 1 พื้นฐานความเข้าใจทางจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- (2539). *ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ: การวิจัยและการพัฒนาบุคคล*. โครงสร้างส่งเสริมเอกสารวิชาการ. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- (2541). *รูปแบบปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) เพื่อการวิจัยสาเหตุของพฤติกรรมและการพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์*. *ทันตภิบาล*. 10(2): 105 - 108

- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2543). *ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรม: การวิจัยและการพัฒนาบุคคล*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- (2550). *รูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism model) และแนวทางการตั้งสมมติฐานในการวิจัยสาขาจิตพฤติกรรมศาสตร์ในประเทศไทย*. วารสารพัฒนาลังคม. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน, งามตา วานิชานนท์; และคณะ. (2536). *ลักษณะทางจิตและพฤติกรรม ของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสภาวะเสี่ยงในครอบครัวและแนวทางป้องกัน*. รายงานการวิจัยทุนสนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม. (2520). *จริยธรรมของเยาวชนไทย*. รายงานการวิจัย ฉบับที่ 21. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพิณทร์ ชูชม; และสุภาพร ลอยด์. (2529). *การควบคุมอิทธิพลสื่อมวลชนของครอบครัวกับจิตลักษณะที่สำคัญของเยาวชนไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (รายงานการวิจัยฉบับที่ 40).
- ดวงหทัย แสงวิริยะ. (2544). *ผลการใช้แผนการสอนแบบ 4MAT ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบและเจตคติต่อการเรียน ในหน่วยการเรียนรู้เรื่องประชากรศึกษาและการทำมาหากินระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดุจเดือน พันธุมนาวิน. (2547). *จิตลักษณะที่สำคัญตามทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรม ที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ และพฤติกรรมการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้า*. วารสารจิตพฤติกรรมศาสตร์: ระบบพฤติกรรมไทย.
- ดุจเดือน พันธุมนาวิน; และอัมพร ม้าคะนอง. (2547). *ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรมการพัฒนา นักเรียนของครุคณิตศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: การวิจัยและพัฒนาาระบบพฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- ดุษฎี พนมยงค์ บุญทัศนกุล. (2539). *सानฝันด้วยเสียงเพลง*. กรุงเทพฯ: บ้านเพลง.
- ทัศนาก ทอภักดี. (2539). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกรอบมเลียงดู ความเชื่ออำนาจภายในตนและ ความคิดเกี่ยวกับตนของเด็กในเมืองและชนบท*. รายงานการวิจัยฉบับที่ 57. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธวัชวรรณ พิมพ์งาม. (2538). *การศึกษารายกรณีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีปัญหาการปรับตัวโรงเรียนวินิตศึกษา ในพระราชูปถัมภ์ฯ จังหวัดลพบุรี*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ธิตติมา จักรเพชร. (2544). *ผลของชุดการแนะแนวที่มีต่อความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุเหร่าแสนแสบ กรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ผจญจิต อินทสุวรรณ และคณะ. (2547) *การวิจัยและพัฒนาพฤติกรรมกรรมการบริโภคด้วยปัญญาของเยาวชน*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นริศ คล้ายเพชร. (2537). *ผลของกิจกรรมค่ายวิทยาศาสตร์ที่มีต่อการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเจตคติต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- นิภาวรรณ หมี่ทอง. (2551). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่ของนักศึกษาอาชีวศึกษาหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นืออน พิณประดิษฐ์ ; และคนอื่นๆ. (2546). *ตัวบ่งชี้จิตสังคมของพฤติกรรมการทำงานในข้าราชการตำรวจ สังกัดตำรวจภูธรภาค 4*. ทูลอดหนุนการวิจัย โครงการวิจัยแม่บท: การวิจัยและพัฒนาาระบบพฤติกรรมไทย. สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- บุญเต็ม พันรอบ. (2526). *เอกสารประกอบการสอน วิชาสังคม 331 จิตวิทยาสังคม*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- บุญตา นันทะกุล. (2546). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญรับ ศักดิ์มณี. (2532). *การเสริมสร้างจิตลักษณะเพื่อพัฒนาพฤติกรรมการทำงานของข้าราชการ*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประนอม กระจ่ายศรี. (2546). *ผลการใช้กิจกรรมด้านยาเสพติดที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของวัยรุ่นที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และความเชื่ออำนาจภายในตนแตกต่างกัน*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ปริญญา บ่อรอด. (2554). *ลักษณะทางจิตและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมของพนักงานโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง*. ปริญญาานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปรีชา ธรรมมา. (2546). *วินัยแห่งตน*. สารานุกรมศึกษาศาสตร์. ฉบับที่ 26 หน้า 33 - 38. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรทิพย์ ม่วงมี. (2554). *ปัจจัยทางจิตและสังคมที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. ปริญญาานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรรณี ทองทับ. (2545). *ผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์บางนา กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรรัตน์ แก่นทอง. (2529). *การใช้บทบาทสมมติ พัฒนาความรับผิดชอบต่อชุมชนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสายน้ำผึ้ง กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การแนะแนวศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรศิริ กองนวล. (2539). *การพัฒนาแบบวัดบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญ*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พระมหาเสวี ยีพระบาง. (2547). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนวัดสระเกศ เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พระสวรรณค์ ยมสีดา. (2548). *ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการบ้าน วัด โรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการดำรงชีวิตแบบบูรณาการของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- พระสรพงษ์ สอนทวิ. (2554). สภาพแวดล้อมทางบ้าน วัด โรงเรียน และลักษณะทางจิตที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวของสามเณรในกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา. ปริญญาานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัชรา สุนทรนันท์. (2544). การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้คำและความรับผิดชอบต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยชุดการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือกับการสอนตามคู่มือครู. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัชรี แพนธุ์ฟ้า. (2549). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนหลักสูตรทางพระพุทธศาสนา โดยการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้โดยใช้เทคนิคการสร้างแผนภูมิโน้ตส์ กับการสอนแบบซินดิเคทโดยใช้เทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิชัย ปรัชญานุสรณ์. (2538). ดนตรีบำบัด เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต. เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรดนตรีบำบัดเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- มรกต ศรียาสิน. (2545). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ กรุงเทพมหานคร. สารพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มนูญ ภูขลิบเงิน. (2547). ปัจจัยทางจิตสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- มนูญ ภูขลิบเงิน. (2547). ปัจจัยทางจิตสังคมที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ยุทธกร ถามา. (2546). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ ความสนใจและความมีวินัยในตนเองทางการเรียนรู้ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ที่มีความสามารถทางการเรียนต่างกัน โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่องสมการและการแก้สมการ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ยุวดี เที่ยงประสิทธิ์. (2536). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. เอกสารประกอบการสอน ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยุวลักษณ์ ชันอาสา. (2541). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการสูบบุหรี่และไม่สูบบุหรี่ของนักเรียนหญิงในมัธยมศึกษาตอนปลาย และประกาศนียบัตรวิชาชีพครูเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ วศ.ม. (สาธาณสุขศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิษุภา สุกิตติวรกุล. (2552). *ผลของการเรียนดนตรีที่มีต่อความสามารถด้านมิติสัมพันธ์*. ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ดนตรี). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- รชกรินทร์ ฉายแก้ว. (2536). *การศึกษความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบที่สำคัญแบบเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ เขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รสนันท์ ณ นคร. (2550). *ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการทางจิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการออมเงินของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีธนาคารในโรงเรียน*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- รังษิพร จันทร์กลม. (2547). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนเรื่องพุทธธรรมเพื่อชีวิตและสังคม โดยการสอนแบบเทคนิค ที จี ที กับการสอนแบบเทคนิคศึกษากรณีตัวอย่าง*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ละม้ายมาศ ศรีทนต์; และจรรยา สุวรรณทัต. (2520). *อิทธิพลของสังคมต่อการพัฒนาของเด็กที่ตำบลนาป่า อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี*. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- ละเมียด ลิมอักษร. (2519). *สิ่งแวดล้อมที่ส่งผลทางการศึกษา*. *ประชาศึกษา*. 27: 23 – 28.
- ลินดา สุวรรณดี. (2543). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรณรงค์*. วิทยานิพนธ์ พบ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วณิชชา ฤกษ์ศิริ. (2540). *ผลการใช้ตัวแบบในนิทานที่มีต่อการพัฒนาความเชื่ออำนาจในตนของเด็กชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- วรวพจน์ สถิตเสถียร. (2548). บุคลิกภาพห้าองค์ประกอบกับกลวิธีเผชิญความเครียดของนิสิตปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วระวีพร บำรุงผล. (2548). ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัด อุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ (สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. ถ่ายเอกสาร.
- วัลภา สบายยิ่ง. (2534). ปัจจัยด้านการตั้งเป้าหมาย การรับรู้ความสามารถของตนเอง และบุคลิกภาพที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของผู้จำหน่ายโดยตรง. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิระศรี นพคุณทอง. (2538). การเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษและระเบียบวินัยในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนด้วยทฤษฎีการสอนแบบ อรรถฐาน (Genre – based approach) กับวิธีการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิลาสลักษณ์ ชวัลลดี. (2544). ผลของรางวัลภายนอกและการรับรู้ความสามารถของตนเองที่มีต่อแรงจูงใจภายในของนักเรียน. รายงานการวิจัยฉบับที่ 81. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิไลพร จิตต์จุฬานนท์. (2543). การเปิดรับทัศนคติการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากเว็บไซต์การศึกษาของนักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย (School NET). วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต น.ม. (นิเทศศาสตร์พัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิสัย วิมลรัตน์. (2533). รูปแบบที่เหมาะสมในการทำนายความรับผิดชอบในการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ศักดิ์ชัย นิรัญทวี. (2532). ความแปลกแยกกับพฤติกรรมการทำงานของครูสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ศิริพรรณ เหมรังคะ. (2545). การศึกษาความรับผิดชอบของนักเรียนมัธยมศึกษา: ศึกษาเฉพาะนักเรียนกลุ่มโรงเรียนสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่ม 4. สารนิพนธ์ (การจัดการโครงการสวัสดิการสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริลักษณ์ กล้านาค. (2542). การเปรียบเทียบความเข้าใจและความรับผิดชอบในการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการเรียนการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภรางค์ อินทუნท์. (2552). ปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียด ของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมหทัย ประสมศรี. (2541). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน ที่เรียนจากบทเรียนวีดิทัศน์ด้วยตนเอง ที่มีเสียงบรรยายต่างเพศกัน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2524). การพัฒนาคุณภาพประชากรไทย. กรุงเทพฯ: แพร์พิทยา.
- สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2546). คู่มือการจัดกิจกรรมและสื่อเพื่อการพัฒนาจิตพิสัยใน ระบบการเรียนการสอนระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: การศาสนา.
- สินีนาง สุทจินดา. (2543). การศึกษาวินัยในตนเองของนักเรียนสาขาวิชาพาณิชยการ โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สิริวรรณ ศรีพหล. (2526). รูปแบบการสอนและกิจกรรมการเรียนในวิชาสังคมศึกษา. เอกสารการสอนสังคมศึกษา หน่วยที่ 10 – 15. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.
- สุกรี เจริญสุข. (2538). ดนตรีวิจารณ์. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุกัญญา แยมยิ้ม. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจเรียนของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สุกานดา นิมทองคำ. (2535). *ตัวแปรเชิงจิตสังคมและชีวพื้นฐานที่เกี่ยวข้องของพันธุกรรมที่เอื้อต่อสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร*. ปริญญาานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุจินณา คณิตวรานันท์. (2539) *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมในการเรียนภาษาอังกฤษ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนเตรียมทหารชั้นปีที่ 2*. กรุงเทพฯ: ภาคนิพนธ์. ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุพิชญา ธีระกุล ; และคนอื่นๆ. (2524). *การนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิมพ์วิทยาคาร.
- สุภะรัฐ ยอดระบำ. (2548). *ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการด้านบ้าน สถานศึกษา และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะรับผิดชอบครอบครัวของนักเรียนชายระดับปริญญาตรี*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาภรณ์ ศศิติกธรรม. (2543). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความอดทนในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาพร จันทรศิริโยธิน. (2526). *ผลการให้คำแนะนำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบางกะปิ กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุภาสินี นุ่มเนียน. (2546). *ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม และจิตลักษณะ ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมรับผิดชอบต่อหน้าที่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สุมาลี ขจรดำรงกิจ. (2547). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดนตรีสากลชั้นพื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ชุดยูริคอร์ดอร์และใช้การขับร้อง*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุमितตรา เจริญพันธ์. (2545). *จิตลักษณะและประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.

- สุริยะ พันธุ์ดี. (2536). *ความสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดทางพุทธศาสนาในโรงเรียนกับจิตลักษณะ และพฤติกรรมก้าวร้าวในนักเรียนระดับมัธยมศึกษา*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2544). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวดิษฐ์ จตุพร. (2547). *จิตลักษณะและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับนิสัยในการเรียนของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- สุวลัย อารงค์สกุลศิริ. (2537). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรำจัดขยะมูลฝอยอย่างถูกต้อง ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เสริมศรี ชื่นเชวง. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อเจตคติต่อรูปแบบการเรียนรู้วิชาดนตรีของนักเรียน โรงเรียนดนตรีสยามกลการนุชฎา สาขาสีลม เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เสาวลักษณ์ ยงวานิชจิต. (2539). *การศึกษาลักษณะพฤติกรรมกรำเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่ประสบความสำเร็จในการเรียนตามโครงการลงทะเบียนเรียนตามเวลา และความสามารถ*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (หลักสูตรและการสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.
- โสฬส สิทธิเวทย์. (2534). *การศึกษาคำความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการปฏิบัติตนอย่าง มีพรหมวิหารสี่ ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร*. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- แหวนไพลิน เย็นสุข. (2538). *การพัฒนาแบบวัดเจตคติต่อพฤติกรรมกรำเรียนคณิตศาสตร์ โดยใช้ ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิต วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- อนรรฆมนงค์ เรียบร้อยเจริญ. (2549). *ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่าง บ้าน โรงเรียน และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมป้องกันการคุกคามทางเพศของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาในโครงการ ก้าวอย่างเข้าใจ*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อนันต์ เทียนคำศรี. (2541). *ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศิลปะกับชีวิตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (ดนตรี). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- อภิรดี ไสภาพงศ์. (2547). *ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานอย่างมีจริยธรรมของเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้*. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อรพินทร์ ชูชม และคณะ. (2550). *การสำรวจพฤติกรรมการใช้และขจัดโทรศัพท์มือถือแบบเดือรี ของคนไทย*. รายงานการวิจัยทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณรายได้. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อริยะ สุพรรณเกษัช. (2543). *พัฒนา E.Q. ด้วยเสียงเพลงแนวทางใหม่ของการพัฒนาศักยภาพทางสมอง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อวบ เหมาะรัตน์. (2530). *สรุปสิ่งที่ควรสนใจเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอนดนตรีระดับประถมศึกษา การอบรมครูดนตรี เรื่องการสอนดนตรีในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. (2533). *ตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อุบล เลี้ยววาริณ. (2534). *ความสำคัญของการศึกษาที่มีต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมสุขภาพของผู้ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Bacon, Charles Samuel. (1989). Teacher Goal Structures and Student Responsibility for Learning: A Student Perspective. *Dissertation Abstracts International*. 46: 659.
- Bandura, A. (1997). *Self-Efficacy*. New York.: W.H.Freeman.
- Frances Rauscher; & Gordon Shaw. (1997). *Music training causes long-term enhancement of preschool children's spatial-temporal reasoning*. *Neurological Research* Volume 19.

Gromko, J.E., & Poorman, A.S. (1998). The effect of music training on preschooler's spatial temporal task performance. *Journal of Research in Music Education*. 46: 173 - 181.

Magunusson, D.; & Endler, N.S. (1977). *Personality at the crossroads: Current issues in interactionism psychology*. New Jersey: LEA Publishers.

McClelland, David Clarence. (1953). *The Achievement Motivation*. New York: Appleton Century Crofts

Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York: Harper & Row.

ภาควิชาคณิตศาสตร์

ภาคผนวก ก

คุณภาพและเครื่องมือวัด

ตาราง 21 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวัดที่ใช้ในงานวิจัย

ตัวแปร	ชื่อแบบวัด	จำนวน ข้อที่สร้าง	จำนวนข้อ ที่เลือกใช้	ช่วงของ คะแนน แบบวัด	ค่า t-ratio	ช่วงคะแนนค่า Item - total correlation	Reliability (Alpha Coefficient)
แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นใหม่							
พฤติกรรมก่อนเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ	การเรียนดนตรีของชั้น 1	13	10	10-60	4.55 – 10.68	.47 - .85	.91
พฤติกรรมขณะเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ	การเรียนดนตรีของชั้น 2	15	14	14 - 84	5.22 – 8.95	.58 - .78	.94
พฤติกรรมหลังเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ	การเรียนดนตรีของชั้น 3	12	10	10 - 60	3.77 – 8.41	.22 - .64	.82
การเห็นแบบอย่างความรับผิดชอบต่อคนรอบข้าง	คนรอบข้างกับฉัน	20	12	12 - 72	2.53 – 7.80	.39 - .82	.88
การสนับสนุนการเรียนดนตรีจากผู้ปกครองและครู	เป็นเด็กดี ใครๆก็ช่วยเหลือ	20	12	12 – 72	2.81 – 6.71	.34 - .61	.83
เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่าง รับผิดชอบ	การเรียนดนตรีในมุมมองของชั้น	33	15	15 – 90	2.68 – 5.83	.29 - .76	.90
ความเชื่ออำนาจในตนในการเรียนดนตรี	ประสบการณ์ในการเรียนดนตรีของชั้น	18	12	12 – 72	2.49 – 6.21	.36 - .64	.84
แบบวัดที่ผู้วิจัยนำมาใช้ปรับปรุง							
บรรยากาศในการเรียน	โรงเรียนของเราอยู่	16	10	10 – 60	2.26 – 4.30	.33 - .68	.81
การมีวินัยในตนเอง	เมื่อฉันอยู่ร่วมในสังคม	16	10	10 – 60	3.06 - 9.06	.24 - .73	.86
แบบวัดที่นำมาใช้โดยตรง							
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	ความมุ่งมั่นของชั้น	10	10	10 – 60	2.92 - 6.79	.26 - .62	.81
เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบต่อ	ความรับผิดชอบต่อในมุมมองของชั้น	15	10	10 – 60	2.92 - 6.83	.78 - .82	.81
บุคลิกภาพแบบแสดงตัว	บุคลิกภาพของชั้น	13	13	13 - 78	3.02 - 8.31	.37 - .77	.88

แบบสอบถามเกี่ยวกับการเรียนดนตรี

นายกฤตธี สีมมนตรี
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำชี้แจง

สวัสดิ์ศรีรับนักเรียนผู้ตอบแบบสอบถามทุกคน

แบบสอบถามนี้นักเรียนสามารถเลือกตอบคำถามได้อย่างอิสระ ทุกข้อไม่มีข้อถูกหรือผิด คำตอบของนักเรียนแต่ละคนจะแตกต่างกันไปตามความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์เฉพาะตัวของแต่ละคน **กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ** เพื่อจะสามารถนำข้อมูลที่นักเรียนให้ไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ **คำตอบของนักเรียนทุกคนจะถือเป็นความลับ** โดยจะนำข้อมูลไปศึกษาวิเคราะห์ผลในภาพรวม และจะไม่มีการนำผลไปตรวจสอบหรือวิเคราะห์เป็นรายบุคคลแต่อย่างใด

เนื่องจากแบบสอบถามนี้มีจำนวนข้อค่อนข้างมาก จึงต้องรบกวนเวลาอันมีค่าของนักเรียนประมาณ ครึ่งชั่วโมง ขอให้นักเรียนอ่านคำถามอย่างตั้งใจ และพิจารณาเลือกคำตอบที่สอดคล้องกับความคิดเห็นและสภาพความเป็นจริงสำหรับนักเรียนมากที่สุด โปรดอ่านข้อแนะนำวิธีการตอบ เพื่อจะทำให้นักเรียนเข้าใจและสามารถตอบได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง ข้อมูลที่ได้รับจากนักเรียนจะนำไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนดนตรีต่อไป

ขอขอบคุณนักเรียนอย่างมากที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้เป็นอย่างดี

กฤตธี สีสมนตรี

นิสิตปริญญาโท สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คำแนะนำวิธีการตอบ

ข้อที่ 1 อ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจ

ข้อที่ 2 ขอให้คิดว่า ข้อความเป็น “จริง” หรือ “ไม่จริง” สำหรับนักเรียน

ข้อที่ 3 ถ้า “เป็นจริง” ขอให้คิดว่า เป็นจริงมากน้อยเพียงใด มี 3 ระดับ คือ

- 1) จริงเล็กน้อย ชิด ✓ ที่ “ค่อนข้างจริง”
- 2) จริงปานกลาง ชิด ✓ ที่ “จริง”
- 3) จริงมาก ชิด ✓ ที่ “จริงที่สุด”

ถ้า “ไม่เป็นจริง” ไม่จริงมากน้อยเพียงใด มี 3 ระดับ คือ

- 1) ไม่จริงเล็กน้อย ชิด ✓ ที่ “ค่อนข้างไม่จริง”
- 2) ไม่จริงปานกลาง ชิด ✓ ที่ “ไม่จริง”
- 3) ไม่จริงมาก ชิด ✓ ที่ “ไม่จริงเลย”

ตัวอย่างประโยค เช่น

1. ฉันชอบดูโทรทัศน์มากกว่าอ่านหนังสือ

แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ผลการเรียนรวมเฉลี่ย (GPA) เท่ากับ _____

3. ข้าพเจ้าเรียนเครื่องดนตรี _____

4. ข้าพเจ้าเรียนดนตรีที่ โครงการดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

มหาวิทยาลัยมหิดล สาขา

ซีคอนสแควร์ ศรีนครินทร์

สยามพารากอน

5. ข้าพเจ้าเริ่มเรียนดนตรีที่โครงการดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์

มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ _____ ปี _____ เดือน _____

การเรียนรู้ดนตรีของฉัน 1

โปรดอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจชัดเจน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ทำบ่อยมาก” “ทำบ่อย” “ทำค่อนข้างบ่อย” “ทำบางครั้ง” “ทำนานๆ ครั้ง” “ไม่เคยทำเลย” **เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยคต่อไปนี้** ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงสำหรับนักเรียนมากที่สุด **กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ**

- 1) ฉันจัดเตรียมหนังสือเรียนดนตรี และเครื่องดนตรีให้พร้อม ก่อนเข้าเรียน ($t = 10.68$) ($r = .85$)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

- 2) ฉันเตรียมเพลงที่ชอบไว้ให้ครูสอนในครั้งต่อไป ($t = 10.68$) ($r = .85$)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

- 3) ฉันไม่มีเวลาเตรียมโน้ตเพลงก่อนเข้าเรียน ($t = 4.56$) ($r = .49$)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

- 4) ผู้ปกครองต้องคอยเตรียมอุปกรณ์การเรียนดนตรีให้ฉัน ($t = 10.68$) ($r = .85$)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

- 5) เพื่อไม่ให้เป็นการเสียเวลา ฉันจัดการธุระของตนเองให้เสร็จก่อนเริ่มเรียน ($t = 5.16$) ($r = .63$)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

6) ฉันเตรียมตารางซ่อมดนตรีก่อนล่วงหน้า (t = 7.47) (r = .47)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

7) ฉันตรวจสอบสภาพเครื่องดนตรีทุกครั้งก่อนมาเรียน (t = 4.55) (r = .49)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

8) หากเครื่องดนตรีฉันชำรุด ฉันจะซ่อมแซมให้เรียบร้อยก่อนเข้าเรียน (t = 10.68) (r = .85)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

9) ถ้ามีศัพท์ดนตรีคำไหนที่ฉันไม่รู้ ฉันให้รอครูมาบอกในช่วงเวลาเรียน (t = 5.16) (r = .63)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

10) ฉันดื่มเอาเครื่องดนตรีในน้ำเพลงมาเรียน (t = 10.68) (r = .85)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

แบบวัดการเรียนรู้ดนตรีของฉัน 1 (Alpha = .91)

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวมจำนวนข้อ
1,2,5,6,7,8	3,4,9,10	10

การเรียนรู้ของฉัน 2

โปรดอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจชัดเจน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ทำบ่อยมาก” “ทำบ่อย” “ทำค่อนข้างบ่อย” “ทำบางครั้ง” “ทำนานๆ ครั้ง” “ไม่เคยทำเลย” **เพียง** **แห่งเดียวในแต่ละประโยคต่อไปนี้** ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงสำหรับนักเรียนมากที่สุด **กรุณา** **ตอบให้ครบทุกข้อ**

- 1) แม่เพื่อนในห้องจะแอบเล่นมือถือในขณะที่ครูสอน แต่ฉันก็ยังตั้งใจฟังที่ครูอธิบาย ($t = 5.22$) ($r = .73$)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

- 2) แม่เพื่อนจะชวนคุยระหว่างที่ครูกำลังสอน แต่ฉันก็ยังฟังครู ($t = 5.22$) ($r = .73$)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

- 3) ฉันมีสมาธิในการเรียนดนตรี แม่เพื่อนรอบข้างจะคุยกันเสียงดัง ($t = 6.32$) ($r = .73$)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

- 4) เวลาเรียนฉันหยิบโทรศัพท์มาเล่น ($t = 8.95$) ($r = .66$)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

- 5) เมื่อเวลาครูบอกให้ซ้อมดนตรี ฉันนั่งนิ่งๆ อยู่ในห้อง ($t = 8.95$) ($r = .66$)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

6) ค้นหาเรื่องมาคุยกับครูเพื่อที่จะได้หมดเวลาเร็วขึ้น (t = 8.20) (r = .58)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

7) โน้ตตรงไหนที่ไม่เข้าใจฉันจะถามครูทันที (t = 6.32) (r = .73)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

8) เมื่อครูบอกให้แก้ไขวิธีการเล่นดนตรี ฉันทำทันที (t = 5.22) (r = .73)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

9) ฉันไม่ใส่ใจกับการอธิบายบทเพลงของครู (t = 6.32) (r = .73)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

10) ฉันหยิบหนังสือการ์ตูนมาอ่านเวลาเรียนดนตรีระหว่างการพักเรียน (t = 5.22) (r = .73)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

11) ฉันถ่วงเวลาเรียนด้วยการขอครูไปเข้าห้องน้ำ (t = 7.04) (r = .78)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

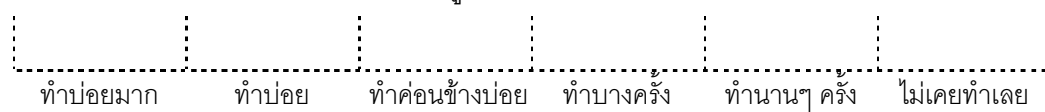
12) ถ้าครูบอกให้ฉันปรับท่าทางการเล่นดนตรีให้ถูกต้อง ฉันจะปรับปรุงทันที (t = 8.95) (r = .66)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

13) ฉันทำสัญลักษณ์ไว้ เพื่อป้องกันการเล่นผิด (t = 8.95) (r = .66)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

14) แม้ฉันจะเข้าห้องเรียนสาย แต่ฉันก็ตั้งใจฟังที่ครูสอนอย่างมีสมาธิ ($t = 6.32$) ($r = .73$)

แบบวัดการเรียนรู้ดนตรีของฉัน 2 (Alpha = .94)

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวมจำนวนข้อ
1,2,3,7,8,12,13,14	4,5,6,9,10,11	14

การเรียนรู้ดนตรีของฉันทัน 3

โปรดอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจชัดเจน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ทำบ่อยมาก” “ทำบ่อย” “ทำค่อนข้างบ่อย” “ทำบางครั้ง” “ทำนานๆ ครั้ง” “ไม่เคยทำเลย” **เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยคต่อไปนี้** ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงสำหรับนักเรียนมากที่สุด **กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ**

1) แม้มีการบ้านที่โรงเรียนมากเพียงใด ฉันทักซ้อมดนตรีตามที่ครูมอบหมาย ($t = 3.94$) ($r = .22$)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

2) ฉันทักซ้อมดนตรี เพราะฉันทักมีภาระงานอย่างอื่นที่ต้องทำ ($t = 3.94$) ($r = .53$)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

3) เมื่อกลับบ้าน ฉันทักเล่นเกมหรือทำกิจกรรมอย่างอื่นที่สนุกกว่าแทนการซ้อมดนตรี ($t = 5.54$) ($r = .64$)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

4) แม้ฉันทักไม่เข้าใจที่ครูสอน ฉันทักก็ไม่ถามครูหลังเลิกเรียน ($t = 3.94$) ($r = .53$)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

5) เมื่อเรียนดนตรีเสร็จ พอกลับบ้านฉันทักซ้อมทันที ($t = 3.77$) ($r = .31$)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

6) หากเพลงนั้นยาก ฉันก็ไม่ซ้อม ($t = 5.02$) ($r = .55$)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

7) ฉันฝึกซ้อมดนตรี โดยไม่ใส่ใจกับสิ่งที่ครูบอกให้แก้ไข ($t = 4.34$) ($r = .52$)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

8) แม้เครื่องดนตรีไม่สกปรกมาก แต่ฉันก็ทำความสะอาดหลังใช้เสร็จ ($t = 5.82$) ($r = .40$)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

9) เมื่อเล่นเพลงตรงไหนไม่ได้ ฉันเลิกซ้อมทันที ($t = 5.84$) ($r = .64$)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

10) ฉันติดตามข่าวสารเกี่ยวกับดนตรี เพื่อนำมาแลกเปลี่ยนกับครูในช่วงพักไป ($t = 8.41$) ($r = .63$)

ทำบ่อยมาก	ทำบ่อย	ทำค่อนข้างบ่อย	ทำบางครั้ง	ทำนานๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย

แบบวัดการเรียนรู้ดนตรีของฉัน 3 ($\text{Alpha} = .82$)

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวมจำนวนข้อ
1,5,8,9,10	2,3,4,6,7	10

คนรอบข้างกับฉัน

โปรดอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจชัดเจน แล้วพิจารณาว่าแต่ละข้อความมีความเป็นจริงเกี่ยวกับนักเรียนผู้ตอบมากน้อยเพียงใด และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยค
ต่อไปนี้จะตรงกับสภาพความเป็นจริงสำหรับนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1) ผู้ปกครองไม่เคยผิดนัดฉัน ($t = 7.80$) ($r = .82$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

2) ผู้ปกครองหมั่นดูแลบ้านให้สะอาดเรียบร้อย ($t = 7.80$) ($r = .82$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

3) ในขณะที่เรียนหนังสือ เพื่อนสนิทของฉันมักหยิบโทรศัพท์ขึ้นมาเล่น ($t = 4.82$) ($r = .48$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

4) เพื่อนสนิทฉัน มักจะมาโรงเรียนสาย ($t = 6.25$) ($r = .55$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

5) เมื่อซื้อสินค้าราคาแพง ผู้ปกครองใคร่ครวญประโยชน์อย่างถี่ถ้วน ($t = 4.16$) ($r = .45$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

6) ครูมักเข้าสอนไม่ตรงเวลา ($t = 4.16$) ($r = .45$)

7) เพื่อนสนิทของฉันชอบดื่มเอากาหรบ้านมาส่ง ($t = 4.10$) ($r = .50$)

8) เมื่อมีประชุมผู้ปกครอง ผู้ปกครองของฉันมักมาช้า ($t = 3.74$) ($r = .40$)

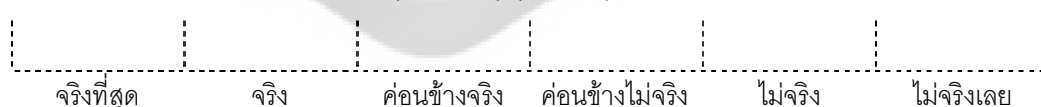
9) ครูเลิกสอนก่อนเวลา ($t = 2.53$) ($r = .39$)

10) ครูของฉันตรวจการบ้านอย่างละเอียดถี่ถ้วน ($t = 4.10$) ($r = .50$)

11) ฉันมักเห็นเพื่อนสนิทแต่งกายผิดระเบียบ ($t = 7.80$) ($r = .82$)

12) เมื่อมีที่มิกิจกรรมโรงเรียน ฉันมักเห็นเพื่อนสนิทของฉันช่วยงานอย่างเต็มที่ ($t = 7.80$) ($r = .82$)

แบบวัดคนรอบข้างกับฉัน (Alpha = .88)

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวมจำนวนข้อ
1,2,5,10,12	3,4,6,7,8,9,11	12

เป็นเด็กดี.....ใครๆก็ช่วยเหลือ

โปรดอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจชัดเจน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยคต่อไปนี้ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงสำหรับนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

- 1) ผู้ปกครองของฉันช่วยซื้ออุปกรณ์การเรียนดนตรีให้ฉัน ($t = 2.85$) ($r = .54$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

- 2) เมื่อสอบดนตรีได้คะแนนดี ผู้ปกครองจะกล่าวคำชมเชยฉัน ($t = 3.10$) ($r = .41$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

- 3) ผู้ปกครองช่วยค้นหาบทเพลงที่ฉันเรียนมาให้ฉันฟัง ($t = 6.71$) ($r = .60$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

- 4) ผู้ปกครองแสดงความกระตือรือร้น เมื่อฉันขอให้ท่านช่วยหาข้อมูลการเรียนดนตรี ($t = 5.88$) ($r = .61$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

- 5) ผู้ปกครองกล่าวคำชื่นชมทุกครั้งที่ฉันซ้อมดนตรี ($t = 3.40$) ($r = .42$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

- 6) ผู้ปกครองจะพูดปลอบโยนและให้กำลังใจฉัน แม้ฉันสอบดนตรีได้คะแนนไม่ดี ($t = 3.79$) ($r = .50$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

7) ครูกล่าวคำชื่นชมฉันเมื่อฉันซ้อมดนตรีก่อนเข้าชั้นเรียน ($t = 3.98$) ($r = .49$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

8) ครูจัดหาโน้ตเพลงที่ฉันอยากเล่นมาสอนให้ ($t = 2.81$) ($r = .34$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

9) ครูพูดให้กำลังใจฉันเสมอ เมื่อเห็นว่าฉันยังเล่นดนตรีได้ไม่ไพเราะ ($t = 3.59$) ($r = .48$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

10) ครูช่วยแนะนำการเลือกซื้ออุปกรณ์การเรียนดนตรีที่มีคุณภาพให้ฉัน ($t = 3.98$) ($r = .59$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

11) ก่อนฉันสอบหรือเล่นคอนเสิร์ต ครูจะกล่าวให้กำลังใจฉัน ($t = 3.20$) ($r = .46$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

12) ครูกระตือรือร้นในการจัดหาสื่อ และอุปกรณ์มาสอนฉัน ($t = 3.05$) ($r = .44$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

แบบวัดเป็นเด็คติ ใครๆก็ช่วยเหลือ (Alpha = .83)

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวมจำนวนข้อ
1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12		12

โรงเรียนของเราอายุ...

โปรดอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจชัดเจน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยคต่อไปนี้ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงสำหรับนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

- 1) ห้องเรียนของฉันสะอาดเรียบร้อย (t = 4.14) (r = .35)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

- 2) ครูใช้การลงโทษแบบดุด่าว่ากล่าวอย่างรุนแรง เมื่อฉันไม่ตั้งใจเรียน (t = 3.97) (r = .47)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

- 3) ครูมีกิจกรรมที่สนุกมาให้เล่นก่อนเรียนเพื่อกระตุ้นให้เกิดความพร้อมในการเรียน (t = 4.14) (r = .48)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

- 4) ครูมักอารมณ์เสียขณะสอน (t = 4.30) (r = .55)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

- 5) โรงเรียนมีความคับแคบ จนทำให้เกิดความอึดอัด (t = 2.26) (r = .48)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

- 6) แม้ฉันจะลืมนำโน้ตเพลงมา ทางโรงเรียนก็จะมีโน้ตไว้ให้นักเรียนยืม (t = 2.77) (r = .33)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

7) ครูหาเกมส์สนุกๆมาให้นักเรียนได้ผ่อนคลายระหว่างพัก ($t = 4.08$) ($r = .51$)

8) ครูมักจะอารมณ์เสียจากการสอนนักเรียนคนก่อนหน้าที่ยืน แล้วมาหงุดหงิดกับฉัน ($t = 3.69$) ($r = .68$)

9) เมื่อเรียนเป็นกลุ่ม ครูมักจะให้ความสนใจแก่เด็กที่เล่นดนตรีเก่งเท่านั้น ($t = 2.45$) ($r = .53$)

10) ครูสอนโดยไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม ($t = 2.78$) ($r = .55$)

แบบวัดโรงเรียนของเราน่าอยู่ (Alpha = .81)

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวมจำนวนข้อ
1,3,6,7	2,4,5,8,9,10	10

ความมุ่งมั่นของฉัน

โปรดอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจชัดเจน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” “ไม่จริงเลย” **เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยคต่อไปนี้** ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงสำหรับนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1) ฉันสามารถทำงานได้อย่างใดอย่างหนึ่งได้ติดต่อกันเป็นเวลานาน (t = 2.92) (r = .26)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2) เมื่อทำงานใด ๆ ฉันจะใช้ความพยายามเพื่อให้ได้ผลงานที่ดีที่สุด (t = 4.36) (r = .52)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3) เมื่อทำงานใด ๆ ฉันคิดว่าความพยายามเป็นสิ่งสำคัญ (t = 4.35) (r = .54)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4) เมื่อเริ่มต้นทำสิ่งใด ฉันจะพยายามจนกระทั่งสำเร็จ (t = 5.15) (r = .62)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5) ฉันให้ความสนใจกับงานที่ยาก และท้าทายความสามารถ (t = 5.09) (r = .40)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6) ฉันคิดว่า การเตรียมตัวอย่างเต็มที่เพื่อที่จะทำงานสำคัญ ๆ นั้นเป็นสิ่งจำเป็น ($t = 3.11$) ($r = .36$)

7) ฉันทำงานมากกว่าที่ได้ตั้งใจเอาไว้ ($t = 5.95$) ($r = .61$)

8) ฉันเป็นบุคคลที่มุ่งมั่นในการเรียนเพื่ออนาคตที่ดี ($t = 6.79$) ($r = .55$)

9) บ่อยครั้งที่ฉันรู้สึกเบื่อหน่าย และไม่สนใจว่าจะเรียนได้ดีเพียงใด ($t = 5.95$) ($r = .61$)

10) ฉันเป็นคนที่ใช้เวลาว่างในการหาความรู้เพิ่มเติมเสมอ ($t = 5.09$) ($r = .54$)

แบบวัดความมุ่งมั่นของฉัน (Alpha = .81)

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวมจำนวนข้อ
1,2,3,4,5,6,7,8,10	9	10

ความรับผิดชอบในมุมมองของฉัน

โปรดอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจชัดเจน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยคต่อไปนี้ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงสำหรับนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1) แม้ฉันจะดูหนังสือสอบมากขึ้นอย่างไร ก็คงไม่ช่วยให้ผลสอบของฉันดีกว่าเดิม ($t = 2.92$) ($r = .82$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2) การจัดตารางเรียนให้พร้อมสำหรับการเรียนในวันรุ่งขึ้น เป็นเรื่องสำคัญสำหรับฉัน ($t = 5.22$) ($r = .80$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3) ฉันไม่ชอบทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ครูสั่ง ($t = 3.68$) ($r = .79$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4) ฉันจะเลือกที่จะกิน เล่น และดูโทรทัศน์ก่อน เรื่องทำการบ้านเอาไว้สุดท้าย ($t = 5.90$) ($r = .78$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5) เป็นเรื่องสะดวกสำหรับฉันที่จะทิ้งเศษอาหาร เศษกระดาษ ถูพลาสติกกรวมๆ ในถังขยะเดียวกัน ($t = 3.86$) ($r = .81$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

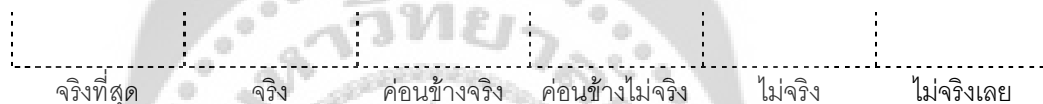
6) ฉันรู้สึกเพลิดเพลิน ขณะขีดเขียนเล่นบนโต๊ะเรียน ($t = 4.50$) ($r = .82$)

7) หากเป็นไปได้ ฉันจะหลีกเลี่ยงไม่เข้าร่วมกิจกรรมรักษาสิ่งแวดล้อมใด ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น ($t = 4.92$) ($r = .78$)

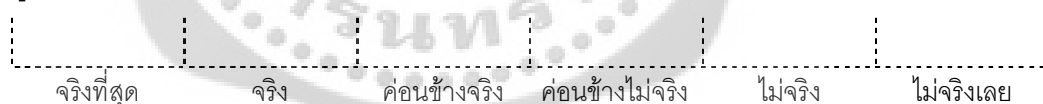
8) การที่ฉันต้องช่วยทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน ทำให้ฉันเสียเวลาในการทำกิจกรรมอื่น ($t = 6.83$) ($r = .79$)

9) การช่วยดูแลห้องน้ำในโรงเรียนให้สะอาด ทำให้ฉันรู้สึกภูมิใจตนเอง ($t = 4.92$) ($r = .78$)

10) ฉันรู้สึกภูมิใจที่มีส่วนร่วมในการทำสะอาดโรงเรียน ($t = 3.68$) ($r = .79$)

แบบวัดความรับผิดชอบในมุมมองของฉัน ($\text{Alpha} = .81$)

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวมจำนวนข้อ
2,9,10	1,3,4,5,6,7,8	10

บุคลิกภาพของฉัน

โปรดอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจชัดเจน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยคต่อไปนี้ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงสำหรับนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1) ฉันชอบพบปะผู้คน ($t = 4.74$) ($r = .60$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2) ฉันชอบแข่งขันกับคนอื่น ๆ ($t = 3.02$) ($r = .43$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3) ฉันชอบเคลื่อนไหวและทำกิจกรรมมาก ($t = 5.21$) ($r = .64$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4) ฉันชอบอยู่ร่วมกับผู้อื่น ($t = 8.31$) ($r = .77$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5) ฉันสามารถพูดกับผู้อื่นได้อย่างง่ายดาย ในสิ่งที่ฉันคิด ($t = 6.96$) ($r = .73$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6) ฉันมักพูดในสิ่งที่ตนเองคิด ($t = 3.47$) ($r = .37$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7) ฉันทำบางสิ่ง เพื่อไม่ให้รู้สึกเบื่อ ($t = 3.84$) ($r = .38$)

8) ฉันชอบสนทนากับผู้อื่น ($t = 6.10$) ($r = .70$)

9) ฉันสามารถทำให้ผู้อื่นเชื่อมั่นในความคิดของฉัน ($t = 4.34$) ($r = .52$)

10) ฉันพูด ผู้อื่นจะรับฟังและทำตามที่ฉันพูด ($t = 3.02$) ($r = .43$)

11) ฉันเป็นคนชอบพูดเล่น / สนุกสนาน ($t = 3.91$) ($r = .38$)

12) ฉันมีเพื่อน ๆ ได้โดยง่าย ($t = 8.31$) ($r = .77$)

13) ฉันมีความสุขว่าเรีงและมีชีวิตชีวา ($t = 5.04$) ($r = .50$)

แบบวัดบุคลิกภาพของฉันทัน ($\text{Alpha} = .88$)

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวมจำนวนข้อ
1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13		13

เมื่อฉันอยู่ร่วมในสังคม

โปรดอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจชัดเจน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยคต่อไปนี้ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงสำหรับนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1) ฉันทำงานตามขั้นตอนที่ครูสอน ($t = 9.06$) ($r = .73$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

2) ฉันเตรียมการบ้านมาส่งครูทุกครั้ง ($t = 9.06$) ($r = .73$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

3) ฉันมาโรงเรียนสายเสมอๆ ($t = 5.47$) ($r = .62$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

4) ฉันเอาใจใส่จดจ่ออยู่กับงานจนกว่างานจะเสร็จ ($t = 5.47$) ($r = .62$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

5) ฉันไม่ทิ้งขยะลงถัง ($t = 3.16$) ($r = .54$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

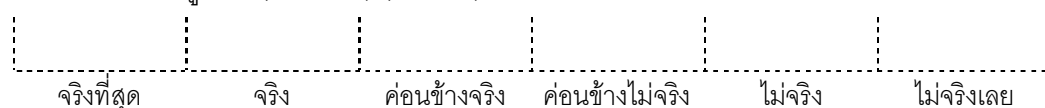
6) เมื่อข้ามถนน ฉันไม่ขึ้นสะพานลอย ($t = 9.06$) ($r = .73$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

7) ชั้นแอบกินขนมเวลาครูสอน ($t = 3.65$) ($r = .51$)

8) ชั้นแอบเล่นมือถือเวลาครูสอน ($t = 3.06$) ($r = .51$)

9) ชั้นทำเวรทำความสะอาดห้องเสมอ ($t = 3.89$) ($r = .24$)

10) เวลาครูเฉลย ฉันจะขอเพื่อนลอกข้อสอบ ($t = 3.46$) ($r = .46$)

แบบวัดเมื่อฉันอยู่ร่วมในสังคม ($\text{Alpha} = .86$)

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวมจำนวนข้อ
1,2,4,9	3,5,6,7,8,10	10

การเรียนรู้ดนตรี...ในมุมมองของฉัน

โปรดอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจชัดเจน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยคต่อไปนี้ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงสำหรับนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1) ฉันคิดว่า การได้ฟังเพลงที่จะเรียนล่วงหน้า ทำให้ฉันเข้าใจบทเรียนที่ครูสอนได้เร็วขึ้น ($t = 5.04$) ($r = .71$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

2) ฉันคิดว่าไม่จำเป็นต้องฟังเพลงก่อนเข้าเรียน เพราะถึงอย่างไรก็เล่นไม่ได้อยู่ดี ($t = 2.68$) ($r = .46$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

3) การเตรียมข้อคำถาม/ปัญหาที่สงสัยมาก่อนล่วงหน้าทำให้ฉันเสียเวลา ($t = 5.04$) ($r = .71$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

4) ฉันไม่ชอบเตรียมคำถาม/ข้อสงสัยมาถามครูในห้อง ($t = 3.50$) ($r = .29$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

5) ฉันตั้งใจที่จะไม่เข้าเรียนดนตรีในวันที่ฉันขี้เกียจ ($t = 5.29$) ($r = .62$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

6) ฉันรู้สึกเบื่อมากในขณะที่ครูให้ซ่อมดนตรีในช่วงโมงเรียน ($t = 4.86$) ($r = .53$)

7) ฉันไม่มีความสุขขณะเรียนดนตรี ($t = 4.10$) ($r = .61$)

8) ฉันท้อแท้เมื่อครูบอกให้ฉันเล่นเพลงนั้นอีกหลายรอบในเวลาเรียน ($t = 3.36$) ($r = .59$)

9) ฉันคิดว่าการเรียนดนตรีทำให้ฉันเกิดอาการเครียด ($t = 5.04$) ($r = .71$)

10) การปรับเปลี่ยนท่าการจับเครื่องดนตรีทำให้ฉันเมื่อยตัวตลอด ($t = 5.83$) ($r = .45$)

11) ฉันรู้สึกเหนื่อยหน่ายกับการเรียนดนตรีที่ยาวนาน ($t = 4.90$) ($r = .76$)

12) ฉันไม่ชอบซ่อมดนตรีเมื่อกลับถึงบ้าน ($t = 3.58$) ($r = .60$)

13) การที่ต้องซ่อมดนตรีทำให้ฉันรู้สึกเสียเวลาในการทำกิจกรรมอย่างอื่นที่ฉันชอบ ($t = 4.30$) ($r = .54$)

14) การทบทวนบทเพลงที่ครูมอบหมายให้เป็นเรื่องที่น่าเบื่อสำหรับฉัน ($t = 3.49$) ($r = .47$)

15) ฉันรู้สึกเบื่อหากต้องทบทวนโน้ตเพลงเยาะๆ ภายหลังจากเรียนดนตรีในแต่ละครั้ง ($t = 4.30$) ($r = .46$)

แบบวัดการเรียนรู้ดนตรีในมุมมองของฉัน ($\text{Alpha} = .90$)

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวมจำนวนข้อ
1	2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14	15

ประสบการณ์ในการเรียนดนตรีของฉัน

โปรดอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจชัดเจน และตัดสินใจเลือกทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละประโยคต่อไปนี้ ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงสำหรับนักเรียนมากที่สุด กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1) ถ้าฉันซ้อมดนตรีมาก จะช่วยให้ฉันเล่นดนตรีได้ดีขึ้น ($t = 4.60$) ($r = .53$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

2) การเรียนดนตรีได้ดี เพราะฉันใช้เวลาซ้อมอย่างเพียงพอ ($t = 4.48$) ($r = .64$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

3) ถ้าฉันมีโอกาสคอนเสิร์ตบ่อยๆ จะช่วยให้ฉันเป็นคนกล้าแสดงออกมากขึ้น ($t = 4.73$) ($r = .44$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

4) ฉันเป็นคนดวงไม่ดีเลย ที่เครื่องดนตรีของฉันชอบเสียหายอยู่เรื่อย ($t = 6.21$) ($r = .41$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

5) ถ้าฉันตั้งใจฟังที่ครูสอน จะทำให้ฉันกลับไปซ้อมที่บ้านได้อย่างถูกต้อง ($t = 3.57$) ($r = .49$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

6) การที่ฉันเรียนดนตรีได้ไม่ดี เป็นเพราะฉันไม่ได้ไหวสิ่งศักดิ์สิทธิ์ก่อนออกจากบ้าน ($t = 5.15$) ($r = .40$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

7) การที่ฉันเรียนดนตรีได้ดี เป็นเพราะฉันใฝ่เรียนรู้ในวิชานี้ ($t = 4.35$) ($r = .57$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

8) ถ้าฉันจัดเวลาการซ้อมในแต่ละวัน จะทำให้ฉันมีระเบียบวินัยในตนเองมากขึ้น ($t = 4.40$) ($r = .61$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

9) ฉันคิดว่าคนที่เล่นดนตรีได้ดี ส่วนใหญ่ไม่ได้เกิดจากพรสวรรค์แต่เกิดจากความขยันฝึกฝนของเขาเอง ($t = 2.49$) ($r = .36$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

10) ถ้าฉันแสดงคอนเสิร์ตได้ไม่ดี เป็นเพราะฉันใช้ความพยายามน้อยเกินไป ($t = 4.52$) ($r = .47$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

11) เพราะฉันซ้อมดนตรีโดยใช้ท่าทางที่ถูกต้อง ฉันถึงมีบุคลิกภาพที่ดีขึ้น ($t = 4.71$) ($r = .62$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

12) การเล่นคอนเสิร์ตได้ดี เป็นเพราะฉันตั้งใจซ้อมดนตรีมากอย่างมาก ($t = 4.01$) ($r = .60$)

จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย
------------	------	--------------	-----------------	---------	------------

แบบวัดประสบการณ์ในการเรียนดนตรีของฉัน ($\text{Alpha} = .84$)

ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ	รวมจำนวนข้อ
1,2,3,5,7,8,9,10,11,12	4,6	12

ภาคผนวก ข

สรุปผลการศึกษาค่าความแปรปรวนของพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ

ตาราง 22 สรุปปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในกลุ่มสถานการณ์ในการเรียนดนตรีและตัวแปรในกลุ่มจิตลักษณะเดิมกับพฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ (ด้านก่อนเรียนดนตรี ด้านขณะเรียนดนตรี และด้านหลังเรียนดนตรี) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง

กลุ่ม	สมมติฐานข้อ 1 (การเห็นแบบอย่าง (ก) *แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ข))									สมมติฐานข้อ 2 (การสนับสนุน (ก) *เจตคติที่ดีต่อความรับผิดชอบ (ข))									สมมติฐานข้อ 3 (การสนับสนุน (ก) *การมีวินัยในตนเอง (ข))																						
	ด้านรวม			ด้านก่อนเรียน			ด้านขณะเรียน			ด้านหลังเรียน			ด้านรวม			ด้านก่อนเรียน			ด้านขณะเรียน			ด้านหลังเรียน			ด้านรวม			ด้านก่อนเรียน			ด้านขณะเรียน			ด้านหลังเรียน							
	ก	ข	ก* ข	ก	ข	ก* ข	ก	ข	ก* ข	ก	ข	ก* ข	ก	ข	ก* ข	ก	ข	ก* ข	ก	ข	ก* ข	ก	ข	ก* ข	ก	ข	ก* ข	ก	ข	ก* ข	ก	ข	ก* ข	ก	ข	ก* ข	ก	ข	ก* ข	ก	ข
รวม	/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/						
เพศชาย		/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/						
เพศหญิง	/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/						
ผลการเรียนน้อย		/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/						
ผลการเรียนมาก	/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/						
ระยะเวลาเรียนน้อย		/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/						
ระยะเวลาเรียนมาก	/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/		/	/						

หมายเหตุ: / หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ

ภาคผนวก ค

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

ตาราง 23 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรสถานการณ์ในการเรียนดนตรี กลุ่มตัวแปรจิตลักษณะเดิม และกลุ่มตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ กับ พฤติกรรมการเรียนดนตรีอย่างรับผิดชอบ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. พก.การเรียนดนตรีฯ	1												
2. พก.ด้านก่อนเรียนดนตรี	.752**	1											
3. พก.ด้านขณะเรียนดนตรี	.872**	.463**	1										
4. พก.ด้านหลังเรียนดนตรี	.747**	.407**	.475**	1									
5. การเห็นแบบอย่างฯ	.323**	.167**	.363**	.193**	1								
6. การสนับสนุนฯ	.361**	.266**	.344**	.229**	.286**	1							
7. บรรยายกาศฯ	.306**	.190**	.330**	.171**	.448**	.437**	1						
8. แรงจูงใจฯ	.535**	.389**	.466**	.414**	.323**	.439**	.420**	1					
9. เจตคติที่ดีต่อความฯ	.461**	.326**	.397**	.374**	.449**	.315**	.391**	.530**	1				
10. บุคลิกภาพฯ	.246**	.152**	.184**	.268**	0.104	.387**	.234**	.334**	0.101	1			
11. การมีวินัยฯ	.403**	.297**	.432**	.179**	.493**	.227**	.449**	.465**	.638**	0.047	1		
12. เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมฯ	.582**	.485**	.452**	.474**	.365**	.311**	.447**	.499**	.501**	.149**	.476**	1	
13. ความเชื่ออำนาจฯ	.496**	.416**	.430**	.330**	.305**	.365**	.380**	.464**	.399**	.151**	.457**	.613**	1

*หมายถึง $p < .05$

**หมายถึง $p < .01$

ประวัตีย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายกฤตธี สีหมนตรี
วันเดือนปีเกิด	7 มีนาคม 2529
สถานที่เกิด	จังหวัดเชียงราย
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	27/61 พฤษภาคมนโดเทล 3 ซอยอ่อนนุช 55/2 แยก 6 เขตประเวศ จังหวัดกรุงเทพมหานคร
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์พิเศษ ภาควิชาเครื่องสายตะวันตก
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โครงการศึกษาดนตรีสำหรับบุคคลทั่วไป วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล (ซีคอนสแควร์)
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2547	มัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนสามัคคีวิทยาคม จังหวัดเชียงราย
พ.ศ. 2551	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดุริยางคศาสตร์สากล จาก คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2556	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ